

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

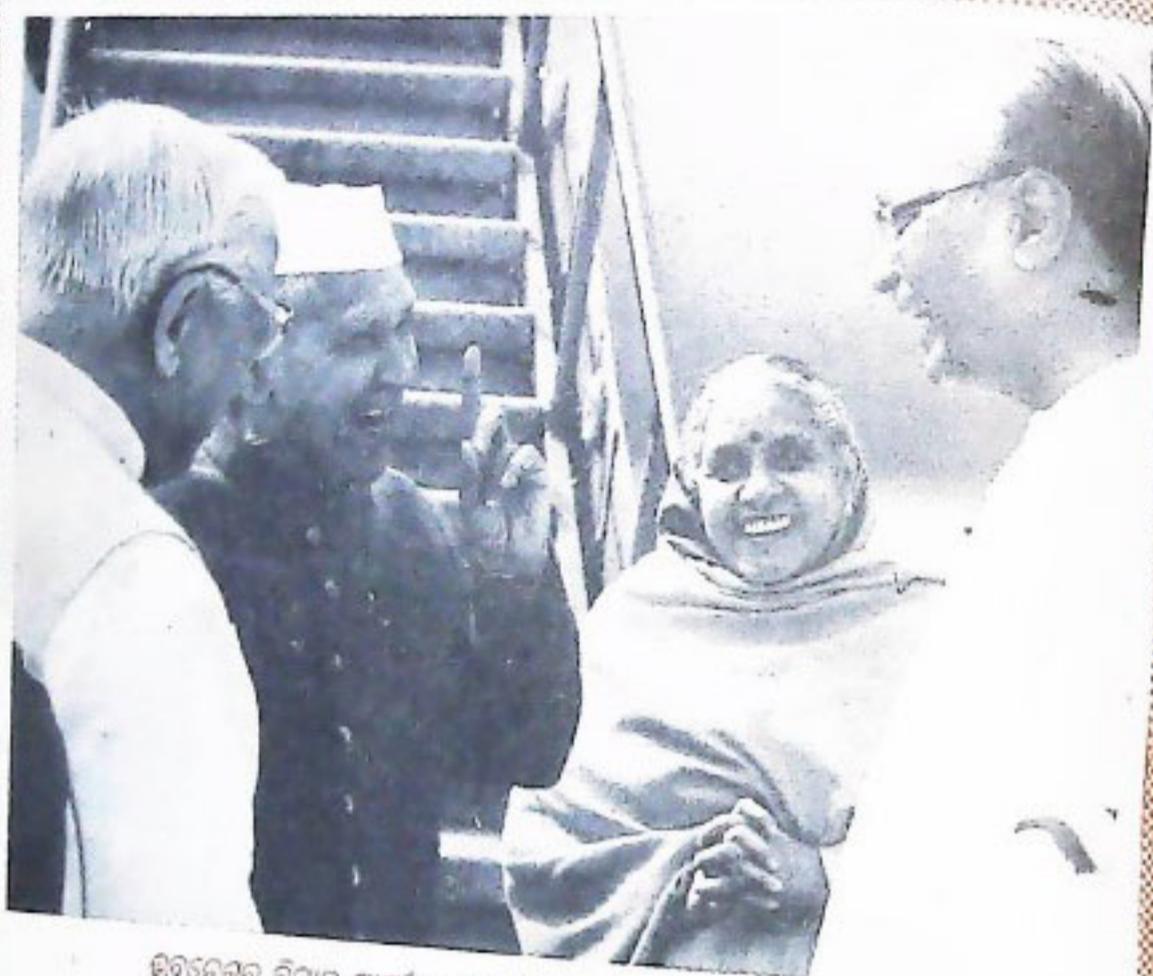

ରାଜ୍ୟ ସୁଚନା ଭବନରେ ନାମ୍ୟରତ ରାଜ୍ୟପାଳ, ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଜିତ ରାୟ ସ୍ୱରମୋହ ସ୍ୱାମିନିକ ସମିତିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଦେବଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିବା ଦେଖାଯାଉଛି ।

କୋଲକାତା ଲିମିଟେଡ୍ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦୁର୍ଲଭ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଉପରୋକ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଛି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ବିମଳ ଦାଶୀଠାରେ ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଶ୍ରୀ ଶଙ୍କର ଦେବୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀ ଶର୍ମିଷ୍ଠା ଭାଗ୍ୟଦାଳ ଶ୍ରୀ ମଧୁର ଶର୍ମା ଓ ପୁଣ୍ୟମତୀ
 ଶ୍ରୀ ବିନୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ସପକ୍ଷରେ ଗଣାଉଛନ୍ତି ।

ଭାରତର ମହା ବିପାକ ନିର୍ବାହକ ଶ୍ରୀ ଡି. ବି. ସୋମାୟା ପୁଣ୍ୟମତୀ
 ଶ୍ରୀ ବିନୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରୁଛନ୍ତି ।

ସୂଚୀ

<p>ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଅଭାବମୁକ୍ତ ଜୀବନ ନିମନ୍ତେ ପଥ ଉନ୍ନତ କରିବା ଏବଂ ସମସ୍ତ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ଓ ବିଭେଦ ଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମହାଭାରତୀୟ ଏସିକ୍ୟ ପୁଷ୍ଟି କରିବା ପରମାର୍ଥକ ଲକ୍ଷ୍ୟ</p> <p style="text-align: center;">ଓଡ଼ିଶାରେ ବନ୍ଦର ବିକାଶ</p> <p style="text-align: center;">ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ</p> <p>ରାଜ୍ୟ ଦୁର୍ଗତଗଣ ଓ ପ୍ରତିରୋଧର ଉପାୟ ଅଂଶୁପାର ବିକାଶ ପାଇଁ ସମନ୍ୱିତ ଯୋଜନା ବୃକ୍ଷ ରୋପଣର ଆବଶ୍ୟକତା ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଓ ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନ ତେଲରୁ କୀଟନାଶକ କାଠିନୀନୟତର ଯାତୁକର ପଠାଣି ସାମଗ୍ରୀ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାପତ୍ୟ ଓ ମୂର୍ତ୍ତିକଳାରେ କୃଷ୍ଣ ଉପାସନା ବନ୍ଧ୍ୟା ନାତିର ସାମାଜିକ ଚଳଣି ଆମ ଅତୀତ ଗୌରବମୟ ପରମ୍ପରା ପୋଡ଼ାମାଟି ଶିଳ୍ପ ରାଜଧାନୀର ନୂଆ ବସ୍ତ୍ରାଳୟ ଓ ପରିବହନ — ଏକ ପରିଚାଳିତ ପଦକ୍ଷେପ ସମ୍ପାଦ ପରିଚ୍ଛନ୍ନା ଏକତନ୍ତ୍ରମୟୀ ବୌଦ୍ଧ ଚାରିତ୍ର ପଦ୍ଧତି : ବୌଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଶାର ଜଗଲ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମ ଆଇନର ପୁରସ୍କା ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତବର୍ଷରେ ଜନଶକ୍ତିର ସର୍ବ ବିନିଯୋଗ ଓ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା</p>	<p>୧</p> <p>୮</p> <p>୯</p> <p>୧୧</p> <p>୧୩</p> <p>୧୫</p> <p>୧୭</p> <p>୧୯</p> <p>୨୧</p> <p>୨୪</p> <p>୨୬</p> <p>୨୯</p> <p>୩୧</p> <p>୩୨</p> <p>୩୪</p> <p>୩୬</p> <p>୩୮</p> <p>୪୦</p> <p>୪୨</p> <p>୪୪</p> <p>୪୬</p>	<p>ରାଜ୍ୟପାଳ</p> <p>..</p> <p>..</p> <p>ଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି</p> <p>ଶ୍ରୀ ବିକ୍ରମ କେଶରୀ ନନ୍ଦ</p> <p>ଡଃ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ମହାପାତ୍ର</p> <p>ଶ୍ରୀ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ପୁଷ୍ଟି</p> <p>ସୁବାସ ସାହୁ</p> <p>ଡଃ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି</p> <p>ଡଃ ପିଲୋତନ ବେହେରା</p> <p>ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମଲିକ</p> <p>ଶ୍ରୀ ଦେବରାଜ ଧାତୁ</p> <p>ଜିତେନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ</p> <p>..</p> <p>ପଞ୍ଚାନନ ଅଗ୍ରୱାଲା</p> <p>ଶ୍ରୀମତୀ କାନନବାଳା ମିଶ୍ର</p> <p>ଜର୍ଜ ବେଞ୍ଜାମିନ୍</p>
--	--	---

ଓଡ଼ି

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

୪୯ ଭାଗ

୮ମ ସଂଖ୍ୟା

ଫାଲଗୁନ

୧୯୧୩ ଶକାବ୍ଦ

ପାର୍ଶ

୧୯୯୭

ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ : ଶ୍ରୀ ବୈଲୋକ୍ୟନାଥ ମହାପାତ୍ର
 ସହ ସମ୍ପାଦକ : ପ୍ରହରାଜ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ନନ୍ଦ
 ସମ୍ପାଦନା ସହଯୋଗୀ : ଶ୍ରୀ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ସାମନ୍ତରାୟ
 ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ : ଶ୍ରୀ ସତୀଶ ପାତ୍ର

ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ୍ଟ : ଆଶିଷ କୁମାର ପାଣ୍ଡେ

ପ୍ରକାଶନ : ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ,
 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ବାର୍ଷିକ ଦେୟ : ଟ ୨୦.୦୦

ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡ : ଟ ୨.୦୦

ମୁଦ୍ରଣ : ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, କଟକ

(ଫଟୋଟାଇପୋସ୍ଟିଂ ପଦ୍ଧତିରେ ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜିତ)

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ, ସରକାରୀ ପୋଷଣା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେବତା ଚ୍ୟାନ୍ଦ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ "ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ"ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନେକ ବିଷୟ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଆକାରରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ । ଦେଉଳି ବିଷୟରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଳ ପାଠ ବୋଲି ଭାବିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । "ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ" ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ ମତାମତ ଓ ବିତ୍ରାଧାରା ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ବୋଲି କୁହିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ।

ସମ୍ପନ୍ନ ଯୋଜନା ଶେଷ ପୁଣ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ୧,୨୭୧ ମେଗାଓଫ୍ଟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା କ୍ଷେତ୍ର
ମାତ୍ର ୭୨୧ ମେଗାଓଫ୍ଟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦିତ ହେଉଥିଲା । ଶିଳାମୟ ଫଳରେ ଅକ୍ଷୟ ଯୋଜନା ଶେଷ ପୁଣ୍ୟ
ରାଜ୍ୟର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକତା ୨,୭୧୦ ମେଗାଓଫ୍ଟକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି ହିସାବ କରାଯାଇଛି । ଏହି
ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ହୀରମା ଏବଂ ଦେବନାଳ ଜିଲ୍ଲାର ତାଳଚେରଠାରେ ଦୁଇଟି
ପୁସର ଥର୍ମାଲ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମିତ ହେଉଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ତୁରୁଗୀଠାରେ ଏକହଜାର ମେଗାଓଫ୍ଟ
ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କଲିଙ୍ଗ ଶକ୍ତି ନିଗମ ସହ ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଇବ୍ ଉପତ୍ୟକାରେ ଛ'ହଜାର
କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଦୁଇହଜାର ପାଞ୍ଚଶହ ମେଗାଓଫ୍ଟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଆନେରିକାର ସହକ୍ଷ
ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲସ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ସହ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ରୁଚ୍ଛି ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି ।

ବୈତାରୀଠାରେ ରାଜ୍ୟର ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ପାତ କାରଖାନା, ପେଟ୍ରୋ କେମିକାଲସ୍ ଓ ଟେଲ
ବିରୋଧନାଗାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ବଲାଙ୍ଗୀର, କଳାହାଣ୍ଡି ଓ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାରେ ଆଲୁମିନା ଶିଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ
ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଛି । ଦୁଇ ଶିଳାମୟ ଫଳରେ ରାଜ୍ୟର ଯୁବକ ଯୁବତୀମାନଙ୍କ
ନିମନ୍ତେ କର୍ମ ନିଯୋଜନ ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମ୍ଭବପର ହେବ ।

ନିରକ୍ଷରତାର ବ୍ୟାପକତା ଯୋଗୁଁ ଆମର ଲୋକେ ଯୋଜନାର ସୁଫଳ ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ
ହେଉଥିଲେ । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟରେ ସାକ୍ଷରତାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଜି ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି ।

"ମଗାଳ ମାଳିନୀ ନୀଳାସୁ ଚିଲିକା" ହ୍ରଦର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ସମୁଦ୍ର ସହ ଏହାର ସଂଯୋଗକାରୀ
ପୁରାଣର ଖନନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ସେହିପରି ସୁରୁପା ଅଂଶୁପାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ
ମଧ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

ହରିଜନ ଓ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଭଣ୍ଡା, ବିକଳାଙ୍ଗ ଭଣ୍ଡା ଓ ଦିଧବା ଭଣ୍ଡା
ଭତ୍ୟାଦି ବୃଦ୍ଧି କରି ବିଭିନ୍ନ ଜନହିତକର କାମ ସରକାର ସଫଳତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଛନ୍ତି ।

ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ସର୍ବଶେଷ ତଥ୍ୟ ଦେବା ଏହି ସମ୍ପାଦକୀୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ନୁହେଁ । ତେବେ ଏତିକି କହିଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାର ଅର୍ଥନୈତିକ ତଥା ସାମାଜିକ
ପ୍ରଗତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ପରିପୁରଣୀୟ ସମୟ । ଏହା ଆରମ୍ଭ ମାତ୍ର । ଆମକୁ ବହୁ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ
ହେବ । ଏଥି ପାଇଁ ପାଥେୟ, ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କର ଆକୃଷ୍ଟ ସହଯୋଗ ।

ସମ୍ପାଦକୀୟ

ପ୍ରସାଧକୀୟ

ଦୁଇଟି ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ବର୍ଷ

ଓଡ଼ିଶାର ରାଜନୈତିକ ଇତିହାସରେ ୧୯୯୦ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୫ ତାରିଖ ଏକ ସ୍ମରଣୀୟ ଦିବସ । ଏହି ଦିନ, ନିଜର ଜନ୍ମ ଦିବସରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ରୁଦ୍ରେ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କଲେ ବରୋଧ୍ୟ ଜନପ୍ରିୟ ନେତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ । ଦୀର୍ଘ ଦଶବର୍ଷର ପ୍ରଶାସନିକ ଛାତ୍ରତ୍ୱର ଅବସାନ ଘଟି ଏକ ଜନକଲ୍ୟାଣାଭିମୁଖୀ ନୂତନ ସରକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମନରେ ସୁଖି ହେଲା ଏକ ଆଶା ଓ ଉଦୀପନା । ପ୍ରଗତି ଓ ସମୃଦ୍ଧିର ଏକ ନୂତନ ଦିଗନ୍ତ ରାଜ୍ୟବାସୀମାନଙ୍କ ମନରେ ଜାଗରିତ କଲା ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ଆସବିଶ୍ୱାସ ଓ ସ୍ୱାଭିମାନ ।

ଓଡ଼ିଶା, ଯାହାର ଅତୀତ ଇତିହାସ ଗୌରବୋଦ୍ଧଳ, ଯାହାର ସଭ୍ୟତା ଓ ସଂସ୍କୃତି ସମଗ୍ର ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ ଏସିଆରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର ସାଧକ ପୁଅ ନୌ-ବାଣିଜ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ଯେଉଁ ରାଜ୍ୟର ପରିସୀମା ଗଙ୍ଗାଠାରୁ ଗୋଦାବରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନେ ବିସ୍ତୃତ ଥିଲା, ତାହା ଆଜି ଭାରତବର୍ଷର ଅନ୍ୟତମ ଦରିଦ୍ର ରାଜ୍ୟ । ବିପୁଳ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ଓ କର୍ମଠ ତଥା ଦକ୍ଷ ଜନ ସମ୍ବଳର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଏହା ଏକ ଦରିଦ୍ର ରାଜ୍ୟ । ଏହି ଅବସ୍ଥା ପାଇଁ ଅତୀତର ତଥାକଥିତ ଭାଗ୍ୟନିୟତା ବଡ଼ପତ୍ରା ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ ଅବହେଳା ହିଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦାୟୀ । ତେଣୁ ଶାସନ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କଲାପରେ ପ୍ରଶାସନିକ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗ କରିବା ଉପରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗୁରୁତ୍ୱ ପାରିଲେ ।

ମାତ୍ର ଦୁଇଟି ବର୍ଷ । ପ୍ରଗତିର ସୁଦୂର ଯାତ୍ରା ପଥରେ ଏହି ସମୟ ଅତି ନଗଣ୍ୟ । ତଥାପି, ଏହି ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଦିଗରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ଓ ସାଫଲ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ରୁଦ୍ରେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରଶାସନିକ ତଥା ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷମତାର ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ପାଇଁ ବଳିଷ୍ଠ ସୂଚି ଉପସ୍ଥାପନ କରି ଆସିଛନ୍ତି । ତେବେ, କେବଳ କେନ୍ଦ୍ର-ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପର୍କର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନୁହେଁ । ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ କ୍ଷମତାର ଏହି ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ପୌରସଭା ନିର୍ବାଚନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ପଞ୍ଚାୟତ, ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଓ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ପାଇଁ ନୂତନ ଆଇନ୍ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇ ମେ' ମାସ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବ ବୋଲି ଛିର କରାଯାଇଛି । ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସମବାୟ ଆଇନ୍ର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ସାରିଛି ।

ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତିକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତମ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । ଜଳସେଚନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମର ଉତ୍ପାଦିକା ଶକ୍ତି ଅତି ସୀମିତ । ସମ୍ପଦ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବୃଦ୍ଧତ ଓ ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ୩୯-୪୯ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଜଳସେଚନ ହେବାର ପ୍ରବିଧି ଥିବା ଛଳେ ଏହାର ଉତ୍ପାଦନା ମାତ୍ର ୨୩-୪୯ ଜମି ଜଳସେଚିତ ହୋଇପାରିଛି । ସେଥିପାଇଁ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ଆଧୁନିକୀକରଣ, ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଓ ଉଠାଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରିବା ଉପରେ ସରକାର ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି ।

କୃଷି ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ କାରିଗରମାନଙ୍କୁ ରଖିମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ୭ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ଲୋକଙ୍କର ୩୫ କୋଟି ୭୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ରଣ ଛାଡ଼ କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଯୋଜନାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରି ନାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ସମବାୟ ରଣ ଗୋଟିଏ କିଛିରେ ପରିଣୋଧ କଲେ ଏହି ରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ସୁଧ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରିହାତି ଦିଆଯିବ ବୋଲି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋଷଣା କରି ସାରିଛନ୍ତି ।

ଯୋଜନା ଆୟୋଗର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଭିତରେ ଆଲୋଚନା ପରେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ପାଇଁ ଯୋଜନା ଅଟକଳ ୧,୪୦୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବିଚାର କରି ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ଏହି ସଫଳର ଆବଶ୍ୟକ ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ଉଦ୍ୟମ କରିବେ । ଅବଶ୍ୟ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳର ସୃଷ୍ଟି ଦୁଃଖ ଅସୁବିଧା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ, କିନ୍ତୁ କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଧିକ ସଫଳ ବିନିଯୋଗର ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏତେ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପଛା ନାହିଁ ।

(୪) ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର ଚଳିତ ବର୍ଷର କୃତି ଓ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆପଣମାନଙ୍କ ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ କେତୋଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟବସ୍ତୁ ମୁଁ ଏଠାରେ ଅବତାରଣା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । ଚିତ୍ ମଧ୍ୟରେ ୧୯୯୧ ଜନଗଣନାର ପ୍ରାଥମିକ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଆମକୁ ମିଳିଯାଇଛି । ୧୯୮୧ ରୁ ୧୯୯୧ ଭିତରେ ରାଜ୍ୟରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ୫୧-୪୨ ଲକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଦଶମି ବୃଦ୍ଧି ହାର ଶତକଡ଼ା ୨୩-୫୬ ଛଲେ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଦଶମି ବୃଦ୍ଧି ହାର ଶତକଡ଼ା ୧୯-୫୦ । ଜାତୀୟ ହାର ତୁଳନାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହାର କମ୍ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦଶବର୍ଷ ଭିତରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଜନସଂଖ୍ୟା ପାଞ୍ଚ ନିୟୁତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ପୁଣି ୧୯୭୧-୮୧ ଦଶମି ତୁଳନାରେ ଗତ ଦଶମିର ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହାର ବିଶେଷ କିଛି ହ୍ରାସ ପାଇନାହିଁ । ମୋ ସରକାର ଜନସଂଖ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ତୁତ୍ ପରିବାର ଆଦର୍ଶକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଦମ୍ପତୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଉଛନ୍ତି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଆହୁରି ବ୍ୟାପକ ଓ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସଂଗୃହଣ କରିବା ପାଇଁ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଉଦ୍ୟମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସାଧାରଣ ଜୀବନ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମସ୍ତ ବ୍ୟତି ଏହି ଉଦ୍ୟମକୁ ସକ୍ରିୟ ଭାବେ ସମର୍ଥନ କରିବେ ବୋଲି ମୁଁ ଆଶା କରୁଛି ।

(୫) ଆମର ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଉତ୍ତମ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପକୁ ସମାନ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମକୁ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ କୃଷି ଆମ ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଆସିଛି ଏବଂ ଉଦ୍‌ଭିଷ୍ୟତରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିବ । ଯେ କୌଣସି ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୌଳିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି ଲୋକଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେବା । ଅବଶ୍ୟ ଆମର କୃଷିଜାତ ପ୍ରବ୍ୟୟ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ ମୁଖ୍ୟତଃ ବୃଦ୍ଧିପାତ ଉପରେ ହିଁ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ତଥାପି ଆମ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ ଶୁଳ୍କର ହେଉଛି ପିନ୍ଧା ଉତ୍ପାଦନ ଯେ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ହେଉଛି ପିନ୍ଧା ଶୁଳ୍କ ଉତ୍ପାଦନଠାରୁ ବହୁତ କମ୍, ଏହା ଆମକୁ ହ୍ରାସକ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯେହେତୁ ଗୁଣ୍ଡ ଜମିର ଆସ୍ତତନ ବିଶେଷ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, ଜମିର ଉତ୍ପାଦିତା ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବା ହିଁ ଆମ ପାଇଁ ଏକମାତ୍ର ପଥ । ଯଦି ଚିନାବାଦୀମାନ ଗୁଣ୍ଡ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ ଶୁଣୀମାନେ ଜାତୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ହାର ତୁଳନାରେ ବେଶ୍ କୃତ୍ରିମ ହ୍ରାସଲ କରିପାରିଛନ୍ତି, ତାହାହେଲେ ଶୁଳ୍କ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହା ସମ୍ଭବ ନହେବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ଆମକୁ ଏ ଦିଗରେ ଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଉତ୍ପାଦନ ନିରାକରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବୋଧହୁଏ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହେଉଛି ଧାନ ଜମିମାନଙ୍କରେ ଜଳସେଚନର ଖୁବ୍ କମ୍ ସୁବିଧା । ମୋ ସରକାର ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ବଢ଼ାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ୨୫-୫୯ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଭୂଖଣ୍ଡପଯୋଗୀ ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ୫୯ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ଜଳସେଚିତ ହୋଇ ପାରିବ । ବୁଦ୍ଧତ୍ ଓ ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ କରିଆରେ ରାଜ୍ୟରେ ୩୯-୪୯ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଜମି ଜଳସେଚିତ ହୋଇ ପାରିବ । ମାତ୍ର ସମ୍ପଦ ଯୋଜନା ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଆସ୍ତତନର ଶତକଡ଼ା ୨୩-୪୯ ଭାଗମାତ୍ର ଜଳସେଚିତ ହୋଇ ପାରିବ । ରାଜ୍ୟରେ ଜଳସେଚନର ସୃଷ୍ଟି ଏଥିରୁ ସହଜରେ ଅନୁମେୟ । ମୁଁ ମାନ୍ୟବର ସରକାରଙ୍କୁ ପୁରୁତ୍ତ ଦେବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ ଜଳସେଚନର ଉନ୍ନତି ବିଶେଷତଃ ଜଳାଭାବ ଥିବା ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଉଛନ୍ତି ।

(୬) କୃଷି ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମବାୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୋ ସରକାର ସମବାୟ ଆଇନର ସୁଦୂର ପ୍ରସାରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି । ୧୧ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୯୧ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ସ୍ୱୀକୃତ ଲାଭ କରିଥିବା ନୂତନ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ସ୍ୱାଧୀନ ଅଧିକାର ଲାଭ କରିବେ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକର ସଂଗଠନ ଓ ପରିଚାଳନା ଅଧିକ ଲୋକପ୍ରତିନିଧି ମୂଳକ ହୋଇପାରିବ । ୧୨-୫୦ ଲକ୍ଷ କୃଷକ, କାରିଗର ଓ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା ସଭ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ଗ୍ରାମୀଣ ଋଣ ଚଳିତ ଯୋଜନା ୧୯୯୧ ଅନୁଯାୟୀ ୧୮୫-୮୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ଋଣ ଛାଡ଼ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା ସଭ୍ୟଗୁଡ଼ି ୨-୬ ଲକ୍ଷ କୃଷକ ଓ ରୁମିହୀନ ଶୁଣୀମାନଙ୍କୁ ୩୫-୭୧ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଋଣ ଛାଡ଼ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଋଣ ଛାଡ଼ ପରିପତ୍ତ ଭିତରୁ ଆସିପାରି ନଥିବା ଅନ୍ୟ ଶୁଣୀ ଓ ରୁମିହୀନ କୃଷକମାନେ ଯଦି ମୂଳ ଋଣର ପରିମାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଶୋଧ କରିଦିଅନ୍ତି, ତାହାହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଧ ଛାଡ଼ କରିବା ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଅଭାବମୁକ୍ତ ଜୀବନ ନିମନ୍ତେ ପଥ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ସମସ୍ତ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ଓ ବିଭେଦ ଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମହାଭାରତୀୟ ଏକୀକ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସରକାରଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାର ୧୨-୨-୧୯୯୨ ଅଧିବେଶନରେ ରାଜ୍ୟପାଳ
ଶ୍ରୀ ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ଶର୍ମାଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣ)

ରାଜସ୍ୱତି ମହୋଦୟ ଓ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟ ରୁତ୍ :

(୧) ଦଶମ ବିଧାନ ସଭାର ଏହି ସମ୍ପର୍କ ଅଧିବେଶନ ଅବସରରେ ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଉଛି ଓ ଆପଣମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ଓଡ଼ିଶାର ଜଣସାଧାରଣଙ୍କୁ ମୋର ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଓ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି ।

(୨) ଏହି ଗୃହର ପୂର୍ବତନ ସଦସ୍ୟ ସର୍ବଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର ଓ ରାଜକୃଷ୍ଣ ବୋଷଙ୍କ ତିରୋଧାନରେ ମୋ ସହିତ ଆପଣମାନେ ଗଭୀର ଶୋକ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କ ଶୋକସନ୍ତପ୍ତ ପରିବାର ପ୍ରତି ଆନ୍ତରିକ ସମବେଦନା ଜଣାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ।

(୩) ଅସ୍ତମ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଅଧିବେଶନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଛି । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟରୁତ୍ ଜାଣନ୍ତି ଯେ, ଏବେ ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତିର ନୀତି ଓ ଉନ୍ନୟନ କୌଶଳରେ ମୌଳିକ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପ୍ରସାରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ତଥା ବାହ୍ୟ ସମ୍ପର୍କର ଉତ୍ତମ ଅଭାବର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ରାଷ୍ଟ୍ରାତ୍ମକ ଯୋଜନା ବଦଳରେ ଏକ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଯୋଜନା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ଯୋଜନାର ଡାହାଣରେ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରଭାବ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଛି । ଏଇ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପାଇଁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନୀତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଘଟୁଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ସମାନ୍ୱିତ ଆମ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ, ଯଦିଓ ଉନ୍ନୟନ କୌଶଳରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି ଏବଂ ଘଟିବ, ପ୍ରଗତିର ମୌଳିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିବ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସାମୁହିକ କଲ୍ୟାଣ, ବିଶେଷତଃ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଆୟକାରୀ ତଥା ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯେବା ଏବଂ ଆଶ୍ରୟରୁ ବଞ୍ଚିତ ଲୋକଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହିଁ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଉନ୍ନୟନ ଡାହାଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲାବେଳେ ଆମର ଚିନ୍ତାଧାରାର ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆବଶ୍ୟକ । ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପୁଞ୍ଜିର ବିନିଯୋଗ ପରିମାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବିସ୍ତାରିତ ହେବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉନ୍ନୟନ ଆର୍ଥିକ ଓ ସାମାଜିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ପର୍କ ବିନିଯୋଗ ଅତୀତ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଲାଭପ୍ରଦ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ଓ ସମାଜିକ ଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ଉପରେ ଆମକୁ କଠୋର କଟକଣା ଜାରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅନେକ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ପୁରଣ କରାଯିବ ନାହିଁ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ସଂସ୍ଥା ଉଠାଇ ଦିଆଯିବ । ଏତଦ୍ୱାରା ସଞ୍ଚିତ ସମ୍ପର୍କକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ଅଭିଭୂତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ଏହି ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ଅଭିଭୂତି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ଏହି ପରଲକ୍ଷ୍ୟ ଫଳରେ ସୁଏତ ସାମାଜିକ ଭାବରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ଅନୁଭୂତ ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ବଂଶଧରଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ଏହି ଶୁଖିଲା ଓ ଚ୍ୟାଗ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଓ

ମେଗାଓଡ଼ା । ସର୍ବଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ ନିଅନ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିର ହାରାହାରି ହାର ଶତକଡା ୭-୯ ଥିବା ଛଳେ ଓଡ଼ିଶା ଏହା ଥିଲା ଶତକଡା ୪୩-୩ । ଅର୍ଥାତ୍ ସର୍ବଭାରତୀୟ ହାର ତୁଳନାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିର ନିଅନ୍ତ ପରିମାଣ ଥିଲା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ । ଆଶା କରାଯାଉଛି ଅସ୍ଥମ ଯୋଜନା ଶେଷ ପୁଞ୍ଜା ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିର ଗୃହିତା ପ୍ରାୟ ୨,୨୯ ମେଗାଓଡ଼ାଟକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ମୋ ସରକାର ନିର୍ମାଣାଧୀନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ନୂତନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଛାଡ଼ି ପାଇଁ ନିଷ୍ପାଦନ ଉଦ୍ୟମ କରିବେ । ଇତ୍ ଉପତ୍ୟକା ଓ ତାଳଚେର କୋଇଲା ଖଣି ଅଞ୍ଚଳରେ ଦୁଇଟି ବୃହତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଆମ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି । ଏହାର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ହିମାଠାରେ ଏବଂ ତାଳଚେରଠାରେ ବୃହତ୍ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଛାପନ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଟି. ପି. ସି. ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଛି । ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଦେଶୀ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛନ୍ତି । କଳିଙ୍ଗ କନ୍ଦ୍ୟୋର୍ଟିସନ୍ ଜରିଆରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ବ୍ରହ୍ମଗିରିଠାରେ ଏକ ହଜାର ମେଗାଓଡ଼ାଟ ସମ୍ପନ୍ନ ଗୋଟିଏ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଆମେରିକାର ସଦର୍ଶ ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ ଇଞ୍ଜିନିୟରମାନଙ୍କୁ ମାଧ୍ୟମରେ ୨,୦୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ପ୍ରାୟ ୨,୫୦୦ ମେଗାଓଡ଼ାଟ ସମ୍ପନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଛାପନ ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ ବିଶେଷ ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇପାରିଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲେ ରାଜ୍ୟରେ ବହୁ ନୂତନ ଶିଳ୍ପ ଗଢ଼ି ଉଠିବାର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହେବ ଏବଂ ଯୁବକ ଯୁବତୀଙ୍କ ପାଇଁ ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ ପୁଞ୍ଜିହେବ ।

(୧୧) ଶିଳ୍ପର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତୋଟି ଉଦ୍ୟମ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଅପ୍ରାପକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ଯେପରି ଆବଶ୍ୟକ, ବନ୍ଦରର ବିକାଶ ମଧ୍ୟ ସେପରି ଆବଶ୍ୟକ । ବୃହତ୍ ନାହାନ ଦ୍ୱାରା ବାର୍ଷିକ ଛଅ ନିୟୁତ ଟନ୍ ଲୁହା ପଥର ରସାୟନ କରିବା ଉଦ୍ୟୋଗରେ ପାରାଦ୍ୱୀପ ବନ୍ଦରକୁ ଗଢ଼ାଉଛନ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ରିୟ ଉଦ୍ୟମ ଚାଲିଛି । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ ନିମ୍ନପୁରା-ବାଂଶପାଣି ରେଳପଥ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟ, ଗନ୍ତାଧାନ-ବାଂଶପାଣି ଅଞ୍ଚଳରେ ଖଣିର ଉନ୍ନତି ଚଡ଼ିତ । ଏହି ରେଳପଥ ଦ୍ୱାରା ରସାୟନ ପାଇଁ ଛଅ ନିୟୁତ ଟନ୍ ଲୁହା ପଥର ସମେତ ଦୈନିକାରେ ସମନ୍ୱିତ ଉତ୍ପାଦନ କାରଖାନା ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ ପାଞ୍ଚ ନିୟୁତ ଟନ୍ ଲୁହା ପଥର ପରିବହନ କରାଯିବ । ଦୈନିକାରେ ଚୈକ ବିଶୋଧନ ଓ ପେଟ୍ରୋକେମିକାଲ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଛି । ରାଜ୍ୟର ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ଓ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ ପୁଞ୍ଜି ଉଦ୍ୟୋଗରେ ପୁଞ୍ଜି ଖଟାଇବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଉଛି । ଏହାଛଡା ଗୋପାଳପୁର ବନ୍ଦରକୁ ଏକ ସରୁଦିନିଆ ବନ୍ଦର କରିବା ପାଇଁ ୧୯୯୩-୯୪ର ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଏ. ଡି. ବି. ଯୋଜନାରେ ଏହାକୁ ଅଗ୍ରଭୁକ୍ତ କରାଯିବାକୁ ମୋ ସରକାର ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଗୋପାଳପୁର ବନ୍ଦର ବାଟେ କୋଇଲା ପରିବହନ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଛି ।

(୧୨) ଶିଳ୍ପ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷତଃ ଫେସିଲିଟିଜ୍ ଜାତି, ଉପଜାତି ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କ ବିକାଶ ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଅନାବାଦୀ ଜମି, ପରତିହ ଓ ସିଲିଂ ବହିର୍ଭୂତ ଜମି ବଞ୍ଚନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନୁଭୂତିତ ଜାତି ଓ ଉପଜାତିଙ୍କୁ ମୋ ସରକାର ବିଶେଷ ସୁବିଧା ପ୍ରୟୋଗ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗମାନଙ୍କ ଯୋଜନା ଅଟକଳରେ ବିଶେଷ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ରାଜ୍ୟର ଆଦିବାସୀ ଉପଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳରେ ୨୧ଟି ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା ଓ ୧୫ଟି କୁଞ୍ଜର ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ୪୫ଟି ସଂଗୋପୁତ ଆଞ୍ଚଳିକ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏମ୍. ଏ. ଡି. ଏ.) ଓ ୧୩ଟି କୁଞ୍ଜର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜରିଆରେ ଉପଯୋଜନା ଅଗ୍ରଭୁକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ଦ୍ୱାରା ସହରାଞ୍ଚଳର ଆଦିବାସୀ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । କୁଞ୍ଜର ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ସହରାଞ୍ଚଳର ଆଦିବାସୀ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଉଛି । କୁଞ୍ଜର ଉନ୍ନୟନ ପାଇଁ ସ୍ଥାପିତ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପାଞ୍ଚି (ଆଇ. ଏଫ୍. ଏ. ଡି.)ର ସହାୟତାରେ କୋରାପୁଟର କାଶୀପୁର ବ୍ଲକ୍ରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନା ୧୯୮୮-୮୯ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ସମ୍ପନ୍ନ ଯୋଜନା କାଳରେ ଆଦିବାସୀ ଉପ ଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳରେ ୧,୪୩୮-୩୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୭,୨୩,୩୪୮ଟି ପରିବାରକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ସମୟରେ ୫,୧୫,୦୦୦ ପରିବାରକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ୧୯୯୦-୯୧ରେ ୭୦,୦୦୦ ପରିବାରକୁ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଛଳେ ୮୭,୨୨୨ଟି ପରିବାର ଉପକ୍ରମ ହୋଇଛନ୍ତି । ଫେସିଲିଟିଜ୍ ଜାତିର ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଧରାପୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତି ଜୋର ଦିଆଯାଉଛି । ବୁଣାକାର, ମହ୍ୟଜୀବୀ, ଗୁଣୀ, ବନଡ଼ା ଶ୍ରମିକ ଉତ୍ପାଦିକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିକ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଉପଯୁକ୍ତ ବୈଷୟିକ କୌଶଳ, ଉନ୍ନତ

(୭) ଚିଲିକା ଅଞ୍ଚଳର କୋଡ଼ିଏଟି ମହ୍ୟକୀର୍ତ୍ତୀ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ସମବାୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ (ଏନ. ସି. ଡି. ସି.)ର ସହାୟତାରେ ଏକ ସମନ୍ୱିତ ମହ୍ୟଗୁଷ୍ଠ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଅକ୍ଟରଙ୍ଗ ଓ ଗୋପାଳପୁରଠାରେ ମାଛଧରା ବନ୍ଦର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । ନୋରାଡ଼ (NORAD)ର ସହାୟତାରେ ଶାହାବଳପୁରଠାରେ ଗୋଟିଏ କେଟି ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ପଞ୍ଚୁବିସାଠାରେ କେଟି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି । ପାରାଦ୍ୱୀପଠାରେ ଏକ ବୃହତ୍ ମାଛଧରା ବନ୍ଦର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । ବାଲେଶ୍ୱର ଓ କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଲୁଣାପାଣି ଚିକ୍ଳୁଡ଼ି ଗୁଷ୍ଠର ବିକାଶ ପାଇଁ ୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ରାଜ୍ୟର ଖର୍ଚ୍ଚଟି ଜଳାଗଣ୍ଠରେ ମହ୍ୟଗୁଷ୍ଠ ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଯୋଜନା ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କର ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭ କରିସାରିଛି । ପୋଖରୀରେ ମଧୁର ପାଣି ଚିକ୍ଳୁଡ଼ି ପାଇଁ ଗୁଣୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋ ସରକାର ତେରଟିଯାକ ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ମାଛ ବିହନ ଗୁଡ଼ିଏ ପୁରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତିନୋଟି ମଧୁରପାଣି ଚିକ୍ଳୁଡ଼ି ବିହନ ଉତ୍ସାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଛାପନ କରିବା ପାଇଁ ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ବରାଦ କରି ପାରିଛନ୍ତି ।

(୮) ପଶୁ ପାଳନକୁ ଜୀବିକାଜନର ପସ୍ତା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ସାହ ପୁଷ୍ଟି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏଥି ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛନ୍ତି । ସ୍ୱିଜରଲାଣ୍ଡ ସରକାରଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ମହିଷ ଓ ଗୋ ସମ୍ପଦର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ତେନ୍ତୁପାକ ସରକାରଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଗୋପାଳପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ପଶୁ ସମ୍ପଦର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଶ୍ୱରାଧୀନ ଅଛି । ସରକାରଙ୍କ ସମସ୍ତୋଚିତ ଗୋଟ ନିରାକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଫଳରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଗୋରୁମାନଙ୍କଠାରେ ସଂକ୍ରମକ ରୋଗ ଆଦୌ ଦେଖାଦେଇ ନାହିଁ । ଏପରିକି ବନ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ପୁଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ସଂକ୍ରମକ ରୋଗକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରାଯାଇ ପାରିଛି । ଗୋରୁମାନଙ୍କୁ ଗୋ-ମଡ଼କରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତି କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଛି ।

(୯) ବିଭିନ୍ନ ଏକାଧିକ କାରଣରୁ ଭାରତର ଶିଳ୍ପ ମାନଚିତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଥାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗଣିତ ହୋଇ ରହିଛି । ଶିଳ୍ପ ଲାଭଦେନ୍ଦ୍ର, ମୌଳିକ ଉତ୍ପାଦନର ଆମଦାନୀ ଏବଂ ବୈଦେଶିକ ଅଂଶଧନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନୂତନ କ୍ଷୋଧନ ନୀତି ଫଳରେ ଦେଶରେ ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ଅବସ୍ଥାର ମୌଳିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଛି । ବିପୁଳ ପରିମାଣରେ ଘରୋଇ ପୁଞ୍ଜି ଲାଗଣ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିଳ୍ପ ନୀତିରେ କ'ଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆବଶ୍ୟକ, ତାହା ମୋ ସରକାର ସମୀକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି । ଏଥି ସହିତ କେଉଁ କେଉଁ ଶିଳ୍ପକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯିବ, ତାହା ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରାଯାଉଛି । ଏ ଦିଗରେ ପ୍ରଥମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଘରୋଇ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଗୁରୋଟି ଦିନି କଲ ପାଇଁ ଲାଭଦେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏ ପ୍ରକାରର ଆହୁରି ତିନୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଉଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ଥିବା ପ୍ରଚୁର ଖଣିଜ ସମ୍ପଦର ସଦୁପଯୋଗ ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଉଛନ୍ତି । ଏକ ସମନ୍ୱିତ ଇସାତ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ବିଲାତର କାପାରୋ ବ୍ୟବସାୟ ସଂସ୍ଥା ସହିତ ରୁଷ୍ଟି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଛି । ଇସାତ କାରଖାନା ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିଳ୍ପ ଛାପନ ପାଇଁ ୧୧,୦୦୦ ଏକରରୁ ଅଧିକ ଜମିର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଓ ଭିତ୍ତି ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ସରକାର ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରେ କ୍ଷତିର ପରିମାଣ କମାଇବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ନୂତନ ନୀତି ଅନୁସରଣରେ ମୋ ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ପରିଗୁଳିତ ବାମନିପାଳର ଗୁଡ଼ଝେମ କାରଖାନାକୁ ହାତକୁ ନେଇ ଚିହୋକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଛନ୍ତି । ଏହି କାରଖାନାର କ୍ଷତିର ପରିମାଣ ଥିଲା ୩୯-୩୩ କୋଟି ଟଙ୍କା । ଚିହୋ ଏହାର ସୁମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଦେୟ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଦେୟ ଭାରର ପରିମାଣ ପ୍ରାୟ ୧୪୩-୩୫ କୋଟି ଟଙ୍କା । କାଳିଆପାଣିରେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା କ୍ଷେମ ପଥର ବିଶୋଧନ କାରଖାନା ୧୯୯୨ର ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧରେ ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି । ହୀରା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଥର ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବା ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ନିଲାମ ଜରିଆରେ ମନମାନୀତ ସର୍ବ-ଏକେକ୍ସମାନଙ୍କୁ ଏହି ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯିବ । କଳାହାଣ୍ଡିର ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ଖଣି ନିଗମକୁ ପଟା ପୁସରେ ଦିଆଯାଇଛି, ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜେମ୍‌କୋ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦିତ ହେଉଛି ଏବଂ ଏହା ଚାଲିବ । ଜେମ୍‌କୋ ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଏବଂ ଏକ ଘରୋଇ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ମିଳିତ ସଂସ୍ଥା ।

(୧୦) ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଶିଳ୍ପର ମୌଳିକ ଆଧାର । ଏ ଦିଗରେ ରାଜ୍ୟର ଅବସ୍ଥା ଆଦୌ ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେଁ । ଗଞ୍ଜାମ ଯୋଜନା ଶେଷ ପୁଞ୍ଜା ରାଜ୍ୟରେ ୧,୨୭୧ ମେଗାଓର୍ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ଉତ୍ପାଦନ ଥିଲା ୭୨୧

କାର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ସରକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ୧୯୯୨-୯୩ରେ ୧,୫୦୦ଟି ମୁଖ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଖୋଲାଯିବ । ୧୯୯୧-୯୨ରେ ୭୫୦ଟି ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର କୋଠାବାଡ଼ି ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୧୯୯୨-୯୩ରେ ୧,୫୦୦ଟି ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସରର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯିବା ପାଇଁ ଛିନ୍ନ କରାଯାଇଛି । ମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଚ୍ଚତମ ଗୁଣାତ୍ମକ ଓ ପରିମାଣାତ୍ମକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ସରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛନ୍ତି । ୧୯୯୨-୯୩ରେ ଆଦୌ ସ୍କୁଲ ନଥିବା ପଞ୍ଚାୟତମାନଙ୍କରେ ୧୫୦ଟି ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ଅପୂର୍ବ ଉତ୍ସାହ ଓ ନିଷ୍ଠା ସହିତ ରାଜ୍ୟର ତିନୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାକ୍ଷରତା ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ଉପଯୁକ୍ତ ବିକାଶ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଷ୍ପମ ଅନୁଦାନ ବହନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋ ସରକାର ଅନୁଦାନ ନୀତିକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି ।

(୧୬) ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ କୁଟୀର ଶିକ୍ଷ, ଗ୍ରାମୀଣ ଓ ହସ୍ତ ଶିଳ୍ପକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବ । ହସ୍ତଚକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ପାଖୁନିକାକରଣ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୩୨୨ ଲକ୍ଷ ବର୍ଗ ମିଟର କପଡ଼ା ଉତ୍ପାଦିତ ହୋଇଛି । ମଲ୍‌ବେରୀ ରେଶମ ଗୁଣ ଗାନ୍ଧୀ ପାଇଁ ନୂଆ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ଦିଗରେ ବେଶ୍ ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇପାରିଛି । ପ୍ରାୟ ୨,୦୦୦ ଏକର ଜମିରେ ମଲ୍‌ବେରୀ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରାଯାଇଛି । ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହାୟତାରେ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ ନାଟୀୟ ରେଶମ ଗୁଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସିଲ୍‌କ ବୋର୍ଡ଼ ସହାୟତାରେ ବସ୍ତ୍ରଗିରିରେ ଏକ ରେଶମ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ସିନିଂ ମିଲ୍ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ମିଲ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପୁରୁତ୍ତ ଭାବେ ଦେଖାଯାଇଛି ।

(୧୭) ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟଗଣ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ସବୁବେଳେ ସଚେତନ ଓ ତତ୍ପର । ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତାର ଅଭାବ ଓ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗର ଅଭାବ ହିଁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର କାରଣ । ଆଇ.ଆର୍.ଡି.ସି. ନିତିଆରେ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ଦିଗରେ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ଏବଂ ଜବାହର ରୋଜଗାର ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ନିକ୍ଷିତ ଓ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ନିଯୁକ୍ତିର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ୧୩୦-୯୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ କରାଯାଇଥିଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ନିଯୁକ୍ତ କୃପ ଯୋଜନା ପାଇଁ ୨୬-୧୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ ଯୋଜନା ପାଇଁ ୧୧-୯୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଏହି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଫଳରେ ୩୪୦-୪୪ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରମ ଦିବସ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରିଛି ।

(୧୯) ଦାରିଦ୍ର୍ୟର କୁ-ପ୍ରଭାବ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପଡୁଛି ମହିଳା ଓ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଉପରେ, ଯେଉଁମାନେ ପୁଷ୍ଟିପାତ ଖାଦ୍ୟ, ପ୍ରାକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ଏବଂ ରୋଗ ଓ ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁର ଆଶଙ୍କାରେ ପୀଡ଼ିତ । ମହିଳା ଓ ଶିଶୁମାନଙ୍କର ସମସ୍ୟା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଯୋଜନା (ଆଇ.ସି.ଡି.ଏସ୍) ଏକ ପୁଖ୍ୟ ନାଟୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ସମଗ୍ର ଆଦିବାସୀ ଉପଯୋଜନା ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଇ.ସି.ଡି.ଏସ୍. ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି । ୧୯୧ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇପାରିଛି ଏବଂ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ୧୦୬ଟିରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରିଛି ।

(୨୦) ଶିକ୍ଷାଦେୟାଗୀ ତାଲିମ, ରାଣ ଯୋଗାଣ ଓ କୌଶଳ ଆହରଣ ଭିତ୍ତିରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମହିଳା ବିକାଶ ସମବାୟ ନିଗମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛନ୍ତି । ଶତକଡ଼ା ୫୧ ଓ ୪୯ ଅନୁସାତ ସରକାର ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏହାର ଅଂଶୀଦାର ରହିବେ । ଆୟକାରୀ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପରେ ସଙ୍ଗେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋଚନ ପାଇଁ ନିଗମ ଉଦ୍ୟମ କରିବ । ବିଧବା ଓ ନିରାଶ୍ରୟାଙ୍କ ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ସେନ୍‌ସନ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା କୋଉଳ କରିଛନ୍ତି । ସେନ୍‌ସନ୍ ପରିମାଣ ୧୦୦ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ମୋ ସରକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟ କେତୋଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ଜନକଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେଉଛି ଭୂମିହୀନ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ବୀମା, କୁଷ୍ଠ ରୋଗରୁ ଆରୋଗ୍ୟ ଭାର କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅଭିଧାନ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦୁର୍ଘଟଣା ବୀମା, ଭୂମିହୀନ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ବୀମା, ବୀମା ଏବଂ ଅନାଥାଶ୍ରମକୁଳକୁ ସହାୟତା । ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ, ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଓ ସହରାଞ୍ଚଳର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଶାସନ ସଂସ୍ଥାର ସଂଗଠନ ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ହେବ ବୋଲି ମୋ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱର ବିଭାଗ ସମେତ ପୁରୀସରର ସମସ୍ତ ସ୍ତରରେ ମହିଳାମାନେ ଯେପରି ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ସେଥିପ୍ରତି ପୁଷ୍ଟି

ଉପକରଣ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଦି ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇଛି । ସମ୍ପତ୍ତି ଯୋଜନା କାଳରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ୫,୧୦,୦୦୦
ରୁଜମାରେ ୫,୪୦,୫୬୮ଟି ଚଫସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତିର ପରିବାରକୁ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ
୨୫,୦୦୦ ଥିବା ସ୍ତରକୁ ୨୯,୬୬୪ଟି ପରିବାରକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ସାରିଛି । ବିଭିନ୍ନ ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିଥାରେ
୯୦,୦୦୦ ଚଫସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତି ଓ ୮୦,୦୦୦ ଆଦିବାସୀ ପରିବାରକୁ ୧୯୯୨-୯୩ରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

(୧୩) ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାଧାରଣ ବଜ୍ଞନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦକ୍ଷ କରିବାକୁ
ମୋ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ୨୭,୩୧୪ଟି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାନ ଅଛି ।
ତେଣୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଅଛି ୧୯,୧୯୧ ଗୋଟି । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟଗଣ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଆଇ. ଟି. ଡି. ପି. ଅଞ୍ଚଳର
ଅଧିବାସୀ ତଥା ତା' ବାହାରେ ଥିବା ଅଭାବଗ୍ରସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ରିହାତି ଦରରେ ଗୁଡ଼ଳ ଓ ଗହମ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଛି । ଦୁର୍ଗମ
ଅଞ୍ଚଳରେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ଦୋକାନ ଖୋଲିବାର ଅନୁବିଧିକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ
୫୯ଟି ଉ୍ୟାନ୍ ଉପଯୋଗ କରି ସାମ୍ବାହିକ ହାଟମାନଙ୍କରେ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଛି । ଅତି ଦୁର୍ଗମ
ଅଞ୍ଚଳକୁ ଏହି ସୁବିଧା ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପରିବହନ ନିତି ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରୁଛନ୍ତି । କିରାସିନି ବିକ୍ରୟ
ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଛି । ଖାଇବା ତେଲର ଦର ବୁଦ୍ଧି ରୋକିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଅଣ୍ଡଲ
ଓଡ଼ିଶାଠାରୁ ସୋରିଷ ତେଲ ହସ୍ତ କରି ଖୁରୁରା ଦୋକାନ କରିଥାରେ ଖାଉଟୀମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦେଉଛି ।

(୧୪) ୧୯୯୧ ଜୁଲାଇ ଓ ଅଗଷ୍ଟ ମାସର ବନ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତି ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ପୁରୀଗଡ଼ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସବୁ ଜିଲ୍ଲା ବନ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପାଦକ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଧନସମ୍ପତ୍ତିର
ବ୍ୟାପକ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ସମେତ ଅନେକ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଓ ମଣିଷଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲା । ପ୍ରାୟ ୫୨ ଜଣ ଲୋକ ଓ ୧,୧୫୦ଟି ପଶୁ
ଶ୍ୱାଣ ହରାଇଥିଲେ । ବନ୍ୟା ପ୍ରସାରିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜରୁରୀକାଳୀନ ଭିତ୍ତିରେ ଗୁଡ଼ଳ, ରୁଡ଼ା, କିରାସିନି, ଲୁଗାପଟା ଓ
ଘର ତିଆରି ଉପକରଣ ବକ୍ସା ଯାଇଥିଲା । ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଗାଗ୍ରସ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ
୪୧୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଗୁହ ନିର୍ମାଣ ଅନୁଦାନ ଆକାରରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ବାଲିତର ନିମିତ୍ତ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ୧୭୦
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବନ୍ୟା ପ୍ରସାରିତ କ୍ଷୟକ୍ଷୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଆକାରରେ ବଞ୍ଚାଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ରିହାତି ଦରରେ ବିହନ
ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତିର ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗକୁ ଦୁର୍ବିଦ୍ୟାକ ରିଲିଫ୍ ପାଣ୍ଡିରୁ ୧୯.୮୩
କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି । କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ୩୬ଟି ବ୍ଲକରେ ଯେତେ ରୋଗର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦେଖାଦେଇଥିଲା ।
ଏହି ସବୁ ଅଞ୍ଚଳର ଦରିଦ୍ର ଲୋକଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ ୪୮୮ଟି ମାଗଣା ବଜ୍ଞନ କେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା
୧୧୦,୦୦୦ ଜଣ ଲୋକ ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

(୧୫) ସମାଜର ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଗୁହ ଯୋଗାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତି ମୋ ସରକାର ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ
ଦେଇଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ପରିଭ୍ରମଣ ଭିତ୍ତିକ ଆତ୍ମ ସହାୟତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
କରାଯାଇଛି । ସ୍ୱଳ୍ପ ଆୟକାରୀ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ପରିବାରଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିଥାରେ
୧୯୯୨-୯୩ ପୁଣ୍ୟ ୧୫,୯୦୦ ଗୁହ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ । ସହରାଞ୍ଚଳର ଗରିବ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଗୁହ ନିର୍ମାଣ ଯୋଜନା
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଗାସନ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହରାଞ୍ଚଳର ଦରିଦ୍ର ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ମୌଳିକ ସେବା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ସହରତଳି ଅଞ୍ଚଳର ପାରିପାତ୍ରିକ ଉନ୍ନତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଶସ୍ତା ପାଇଖାନା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତଥା ବାସଗୃହ ଉନ୍ନତି
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବ । ୧୯୯୨-୯୩ରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ଜଳଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଅଧିକ ଆର୍ଥିକ
ସହାୟତା ଦିଆଯିବ । ଓଡ଼ିଶାକୁ ତେଲେକମ୍ପେଣ୍ଡ୍ ଆର୍ଡ୍ମିନିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ର ସହାୟତାରେ ୧୯୯୨-୯୩ରେ କଟକଠାରେ
ଗୋଟିଏ ହାବିଟାଟ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଟିଏ ହାବିଟାଟ୍
ମାନେନ୍ଡମେଣ୍ଟ୍ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ । ବସତିର ଉନ୍ନୟନ ଓ ପରିବେଶ ପୁରସ୍କା ସମ୍ପର୍କୀୟ ତାଲିମ ଓ ଗବେଷଣା
କେନ୍ଦ୍ର ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏକ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ସଂଯୋଗକାରୀ ସଂସ୍ଥା ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।

(୧୬) ମାନବ ସମ୍ପଦର ବିକାଶ ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ସକ୍ଷମବଦ୍ଧ । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ୬ରୁ ୧୧ ବର୍ଷ ବୟସ
ଭିତରେ ଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ମାନ ବୁଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୧-୪-୧୯୯୧ଠାରୁ ୩,୮୦୨ଟି ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ମଧ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶାରେ ବନ୍ଦର ବିକାଶ

ଯେ କୌଣସି ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଗତି ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହାର ଗମନାଗମନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ନିର୍ଭରକାରୀ। ବିଶେଷତଃ ବହିରାତ୍ମକ ବିକାଶ ପାଇଁ ନଳପଥର ଉନ୍ନତ ଓ ବନ୍ଦର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ।

ଅତୀତରେ ପ୍ରାଚୀନ କଳିଙ୍ଗ ନୌବାଣିଜ୍ୟରେ ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା। ଏହି ରାଜ୍ୟର ସାଧକ ପୁଅ ପନଗ୍ର ବନ୍ଧିତ ପୂର୍ବ ଏସିଆରେ ବାଣିଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେବଳ ଯେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହାସଲ କରିଥିଲେ ତାହା ନୁହେଁ, ପରନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରଭୁ ଅଞ୍ଚଳରେ କଳିଙ୍ଗର ସଭ୍ୟତା ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିଥିଲେ। ଆମ ରାଜ୍ୟର ସୁଦୀର୍ଘ ବେଳା ଭୂମି ଅଞ୍ଚଳରେ ଦେହେବେଳେ ଗଢ଼ି ଉଠିଲା ଅନେକ ବନ୍ଦର। କାଳକ୍ରମେ ଆବଶ୍ୟକତା ଏହି ଗୌରବମୟ ଅଧ୍ୟାୟର ଅବସାନ ହେଲା।

ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ୧୯୬୧ ମସିହାରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଦାୟିତ୍ଵ ଗ୍ରହଣ କଲାପରେ ନୌ-ବାଣିଜ୍ୟର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ନିତ୍ୟ ସଫଳ ବିନିଯୋଗ କରି ପାରାଦ୍ଵୀପଠାରେ ଏକ ବନ୍ଦର ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ। ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଏହି ବନ୍ଦର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା। ପନଗ୍ର ପୂର୍ବ ଉପକୂଳରେ ଏହା ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବନ୍ଦର ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏବଂ ଆନଦାନୀ ଓ ଗଞ୍ଜାମୀ ପାଇଁ ଦେଶର ବ୍ୟାପକ ଅଞ୍ଚଳ ନିମନ୍ତେ ଏହି ବନ୍ଦର ସୁବିଧାନକ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆ ନପାରିଥିବା ଏକ ଦୁଃଖଦ ସତ୍ୟ।

୧୯୯୦ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ରୁପେ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କଲାପରେ ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ପାରାଦ୍ଵୀପ ବନ୍ଦରର ଉନ୍ନତକୁ ଦୃଢ଼ୀକୃତ କରିବା ଉପରେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେଇଥିଲେ। ଏହାପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ନିତ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତ ଦେବା ଓ କୈଦେଶିକ ସହାୟତାରେ ଏହାକୁ ଦେଶର ପରିଚିତ ବନ୍ଦରରେ ପରିଣତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ନିମନ୍ତେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବିଭିନ୍ନ କୈଦେଶିକ ଉତ୍ସୁକତା ସହ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅତି ଶିଘ୍ର ଏ ସଂଗ୍ରହରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ହେବାର ସଂସ୍ଥାପନା ରହିଛି। ଏହି ବନ୍ଦର ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଧିକ ଫଳପ୍ରସ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏହି ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଭିନ୍ନ ବନ୍ଦର ଭିତ୍ତିକ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି। ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଦୈନାନ୍ଦିନରେ ରାଜ୍ୟର ଦ୍ଵିତୀୟ ଲମ୍ବାତ କାରଗାନ୍ଧୀ ପାରାଦ୍ଵୀପଠାରେ ଦୈନିକ ବିଶୋଧନାଗାର ପ୍ରମୁଖ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

ପାରାଦ୍ଵୀପ ବ୍ୟତୀତ ଗୋପାଳପୁର ନିକଟରେ ଏକ ସାମୟିକ ବନ୍ଦର ମଧ୍ୟ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି। ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଅକୋବରଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୬ ମାସ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି। ଏହି ବନ୍ଦରୁ ଚଳିତ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ପୂର୍ବରୁ ଏକ ସବୁ ଦିନିଆ ବନ୍ଦରରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି। ଏହା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହେଲେ ଉତ୍ତମ ମାଲ ସରବରାହ ଏବଂ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ବିଶେଷ ଏହା ସହାୟକ ହେବ। ଗୋପାଳପୁର ବନ୍ଦରକୁ ଏକ ସବୁ ଦିନିଆ ବନ୍ଦରରେ ପରିଣତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏସିଆନ୍ ଉନ୍ନତ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟ ବନ୍ଦର ପ୍ରକଳ୍ପ ଭିତରେ ୧୯୯୩-୯୪ ମସିହାରେ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦେବାର ସଂସ୍ଥାପନା ରହିଛି।

୧୯୮୮-୮୯ ଏବଂ ୮୯-୯୦ ମସିହାରେ ଏହି ବନ୍ଦର ସୀମିତ ମାଲ ପରିବହନ କରି ଥିବା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆୟ କରିଥିଲା ବେଳେ ୧୯୯୦-୯୧ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ୬୦,୪୦୦ ଟନ ମାଲ ସରବରାହ କରି ୩୬ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆୟ କରି ପାରିଥିଲା। ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ଦଶ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବନ୍ଦରରେ ୮୭,୦୦୦ ଟନ ମାଲ ସରବରାହ ହୋଇ ୬୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆୟ କରାଯାଇଛି। ଚଳିତ ବର୍ଷ ଶେଷ ପୁଣ୍ୟ ମାଲ ସରବରାହର ପରିମାଣ ୧,୨୫,୦୦୦ ଟନରୁ ଓ ଆୟ ୮୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି। ଗୋପାଳପୁର ବନ୍ଦରରେ ମାଲ ସରବରାହ ମଧ୍ୟରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ କୋଇଲା ଓ ପୋଡ଼ା ମାଗ୍ନାସାଇଟ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବାର ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତ ରହିଛି।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର ବାସ୍ତାବନ୍ଦପୁରଠାରେ ଏକ ଉତ୍ତମ ବନ୍ଦର ନିର୍ମାଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିଛନ୍ତି। ଆଗାମୀ ବର୍ଷଠାରୁ ଏହି ବନ୍ଦର ବାଟ ଦେଇ ପାର ଆନଦାନୀ କରାଯିବ ଏବଂ ଏଥି ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିଛନ୍ତି।

ଏହି ସବୁ ବନ୍ଦର ଉନ୍ନତ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମ୍ନିତ ରୁପେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ବୈପ୍ଳବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ଦିଗରେ ସଫଳ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବ।

ଦେବା ପାଇଁ ମୋ ସରକାର ସଙ୍କଳ୍ପବଦ୍ଧ । ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ନାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ହୋଇ ଆସିଥିବା ଅବିଶ୍ୱାସ ଦୂରୀକରଣ ଦିଗରେ ଏହା ଏକ ଏତିହାସିକ ପଦକ୍ଷେପ ।

୭୧) ମୁଁ ଆଗରୁ କହିଛି, ଏଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର ବିଶଦ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆଲୋଚନା କରିବା ମୋର ଅଭିପ୍ରାୟ ନୁହେଁ । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନେ ମୋ ସହିତ ଅବଶ୍ୟ ଏକମତ ହେବେ ଯେ ଏପରି ଏକ ସମାଜ ଗଢ଼ି ତୋଳିବା ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଯେଉଁଠି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଏକ ଅଭାବ ମୁକ୍ତ ଜୀବନ ନିମନ୍ତେ ପଥ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିବ ଏବଂ ଯେଉଁଠି ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିତା ଏବଂ ବିଭେଦ ଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମହାଭାରତୀୟ ଏକତାବଦ୍ଧ ବିରାଜିତ ହେବ । ମୁଁ ଯେଉଁ ସବୁ କୃତି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି ଏବଂ ଯାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରି ନାହିଁ, ସେ ସବୁ ଏହି ଭଳି ଏକ ସମାଜ ଗଠନ ଦିଗରେ ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ । ଯାହା ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ଅଥବା ଗୋଟିଏ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିଦିଏ, ତାହା ଅଲିକ; ଯାହା ଉପଯୁକ୍ତ କରେ ତାହା ହିଁ ଚିରନ୍ତନ ।

୭୨) ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ଆଲୋଚନାର ସଫଳତା କାମନା କରୁଛି ।

ନୟାଗଡ଼ ।

ଉତ୍କଳ ଗୌରବ ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କ ପୂଜ୍ୟ ବାସିକୀ ଉପଲକ୍ଷେ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ନିକଟରେ ବିଧାନ ସଭା ବାଚସପତି ଶ୍ରୀ ସୁଧୁଷିର ଦାସ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ବସିପାଟ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଅର୍ପଣ କରୁଛନ୍ତି । (୪/୭) ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନେବା କେବଳ ପୁଣ୍ୟ ଫେସିଲିଟିଜ୍ ଗାଡ଼ି ଓ ଉପଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିକ୍ରମି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ପାରିବାରିକ ଜୀବିକାଜନ ପଞ୍ଜୀରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ ଓ ଫଳପ୍ରସ୍ତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ସମବାୟ କ୍ୟାମ୍ପରୁ ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଆ ଫେସିଲିଟିଜ୍ ଗାଡ଼ି ଓ ଉପଜାତି ଉତ୍ପାଦନ ଆର୍ଥିକ ସମବାୟ ନିଗମ ଗଠିତ ହୋଇଛି । ଏହି ନିଗମ ପକ୍ଷରୁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନକ୍ଷମ ଯୋଜନା ବିଶେଷତଃ କୃଷି, ପଶୁପାଳନ, ମହ୍ୟ ଶୁଷ୍କ, କୁଟୀର ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ, କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟବସାୟ ପରିଷ୍କରଣ ପ୍ରଭୃତି ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ମିଳିତା ନିମନ୍ତେ ଶତକଡ଼ା ୧୫ ଭାଗ ମାର୍ଜିନ୍ ଅର୍ଥ ରୂପେ ଯୋଗାଇ ଦେବା ସହ ୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଉଚ୍ଚ ଶତକଡ଼ା ୫୦ ଭାଗ ଅର୍ଥ ଅନୁଦାନ ରୂପେ ଦିଆଯାଇଛି । ୧୯୯୦-୯୧ ମସିହାରେ ୧୦,୧୨୧ଟି ହରିଜନ ଓ ୩,୪୨୧ଟି ଆଦିବାସୀ ପରିବାର ଏହି ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ପାରିଛନ୍ତି ।

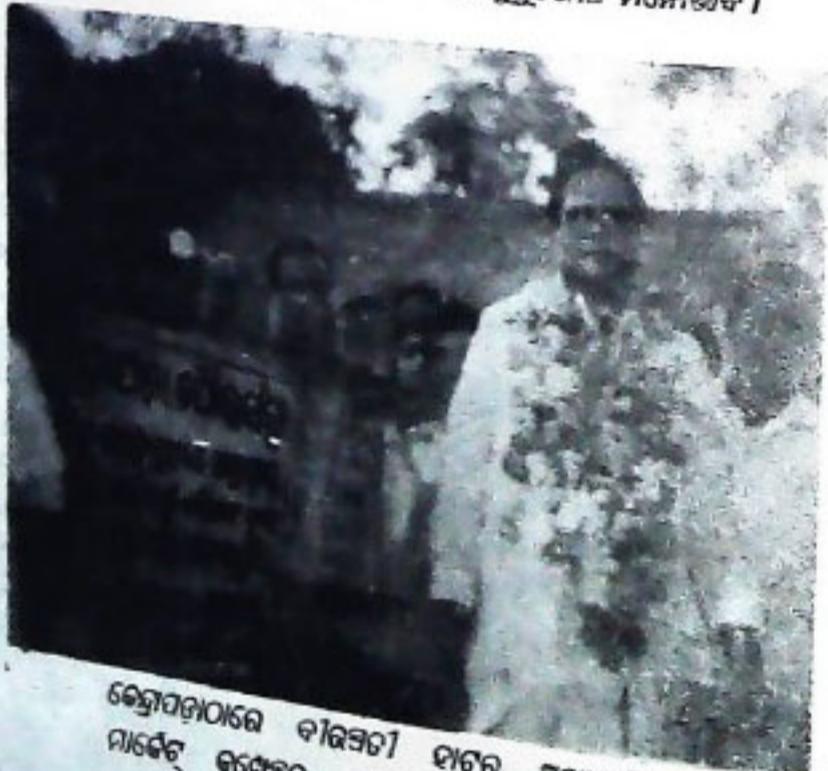
ଶିକ୍ଷାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରସାର ବିନା ଫେସିଲିଟିଜ୍ ଗାଡ଼ି ଓ ଉପଜାତି ଲୋକମାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ସମ୍ଭବପରି ନୁହେଁ । ଦୀର୍ଘ ଦିନରୁ ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ରହି ଆସିଥିବା କୁଟମ୍ଭାର, ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଦୂର କରି ସେମାନଙ୍କୁ ଶୋଷଣମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ହେଲେ ଶିକ୍ଷାର କ୍ୟାମ୍ପ ପ୍ରସାର ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଗ୍ଠାପୁକାର ଦିଆଯାଇଛି ।

କର୍ମନାମ ପୁଣ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ ୧୬୭ଟି ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ୧୦୦୦ଟି ଆଶ୍ରମ ଓ କ୍ୟାମ୍ପୁସ ୯୪ଟି ଆବାସିକ ସେବାଗ୍ରମ, ୧୦୩୨ଟି ସେବାଗ୍ରମ ଏବଂ ୧୨୦୦ଟି ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲ ଛାଡ଼ାବାସ

ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୪୩ ନୂତନ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବା ସହ ୩୫ ଆଶ୍ରମ ସ୍କୁଲ ଓ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରୂପେ ଥୋ ୩୧ଟି ସେବାଗ୍ରମ ଓ ୧୧୧ଟି ଉଚ୍ଚ ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଉନ୍ନୀତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୧୮ଟି ଛାଡ଼ାବାସ ମଧ୍ୟ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ।

ପ୍ରାଚ୍ ପ୍ୟାଣ୍ଟିଙ୍ଗ୍ ଓ କଲେଜ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଫେସିଲିଟିଜ୍ ଗାଡ଼ି ଉପଜାତି ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କର କୃଷି ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ରହି ମଧ୍ୟରେ କୃଷି କରାଯାଇଛି । ଓ ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ୪,୩୨,୨୬୨ ଟଙ୍କା ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଏହି କୃଷି ଦିଆଯାଇଛି । ଇଉନିଭର୍ସିଟି ଓ ନେଡ଼ିକର କଲେଜରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ୪୩୦ ଜଣ ଆଦିବାସୀ ଓ ୨୫୫ ଜଣ ହରିଜନ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ତୁଳ୍ କ୍ୟାମ୍ପରୁ ବହି ଯୋଗାଇ ଦେବା ସହ ୩,୦୩,୨୦୦ ଟଙ୍କା ଶୁଦ୍ଧ ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ୨୫,୧୩,୦୫୦ଟି ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଏବେ କ୍ୟାମ୍ପ ସ୍କୁଲ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ପୋଷାକ ଓ ଛିଣ୍ଡନ ଥୋ ପଠନ ଉପକରଣମାନ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଦୀର୍ଘ ଦିନରୁ ଅବହେଳିତ ହୋଇ ରହି ଆସିଥିବା ଏହି ଲୋକମାନଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆଜି ଆମର ଭାଗ ପରବାର ସଙ୍କଳ୍ପବଦ୍ଧ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳ ରୁପାୟନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ନୂତନ ଚେତନା ଏବଂ ଏବଂ ଉଦାର ଓ ସହାନୁହୀନତା ମନୋଭାବ ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପାଦନା ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଶ୍ରୀ ରେଭେନ୍ସା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ସହିତ ମଧ୍ୟମ ସ୍କୁଲ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ସମ୍ମିଳନୀ ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

ଓଡ଼ିଶାରେ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଦିନ ଜନକ ବାପୁଜୀ ତାଙ୍କର ପରିକଳ୍ପିତ ରାମ ରାଜ୍ୟ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କଲାବେଳେ କହିଥିଲେ ଯେ ସମାଜର ଉନ୍ନତ ଓ ଦଳିତ ଜନତାର କଲ୍ୟାଣ ହିଁ ସ୍ଵାଧୀନତାର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ମହା ମାନବ ହିଁ ଏକ ନିଶ୍ଚଳ ସମାଜକୁ ହରିଜନ ଜନ ଅର୍ଥାତ୍ ହରିଜନ ନାମରେ ଜାଣିତ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବାପୁଜୀଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଉପାସନ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମରତ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସମୁଦାୟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଶତକଡ଼ା ୨୨-୪୩ ଭାଗ ଆଦିବାସୀ ଓ ୧୪-୬ ଭାଗ ହରିଜନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ଉପକ୍ରମେ ଶତକଡ଼ା ୧୧-୪ ଭାଗ ଆଦିବାସୀ ଓ ଶତକଡ଼ା ୩-୭ ଭାଗ ହରିଜନ ଏହି ରାଜ୍ୟର ଅଧିବାସୀ । ରାଜ୍ୟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଶତକଡ଼ା ୩୭-୦୯ ଭାଗ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଲୋକଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ସାମାଜିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଉନ୍ନତ ବିଭାଗର ବଜେଟ୍‌ରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଓ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରିବା ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସମସ୍ୟା ବିଷୟ ବିଚାର କରି ସେହି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନତ ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ବିଶେଷତଃ କୃଷି, ଫଳରଜ ରୋପଣ, ମୁଖିକା ସଂରକ୍ଷଣ, ଉପକ୍ରମ ଯୋଜନା ଉପରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇ ଆଦିବାସୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ନିମନ୍ତେ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ ସହାୟତାରେ ଆଦିବାସୀ ଲୋକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ।

ନିମ୍ନ ଓ ସାଧୁକାରଙ୍କର ଶୋଷଣକୁ ଆଦିବାସୀ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଆଇନ୍ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉନ୍ନତ ଦ୍ରବ୍ୟ ତଥା ଉନ୍ନତ ଉପକ୍ରମ ପ୍ରଣୟନରେ ଚି-ଡି-ସି-ସି-ଏମ୍ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଛି । ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଲୋକଙ୍କର ଜମି ଅନ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ କିଣି ନପାରିବା ପାଇଁ ସୁରା ଆଇନ୍ କଡ଼ାକଡ଼ି ଭାବରେ ପାଳନ କରାଯାଇଛି ।

ଉନ୍ନତ ପଞ୍ଚକରେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ, ଶିକ୍ଷା, ଯୋଗାଣ ଓ ଗମନାଗମନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉନ୍ନତ ପାଇଁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ୧୯୯୦-୯୧ ମସିହାରେ ୮୭,୨୨୬ଟି ଆଦିବାସୀ ପରିବାରକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସହାୟତା ଦିଆଯାଇଛି ।

୬ଟି ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଜିଲ୍ଲାର ୭ଟି ସମନ୍ୱିତ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନତ ସଂସ୍ଥା ଅଞ୍ଚଳରେ ପୋଡୁଗୁଣ ବନ୍ଦ କରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଦିବାସୀ ପରିବାରର ପୁନର୍ବସତି ପାଇଁ ୧୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାରିବେଶିକ ଉନ୍ନତର ଅନୁନ୍ନତ ପଡ଼ିଆ ଜମିର ଉନ୍ନତ ତଥା ଜଳସେଚନ ପ୍ରବିଧି ଏହି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ଗତ ଡିସେମ୍ବର ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୫୪୪୯୮ଟି ପରିବାର ଏହି ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଉପକ୍ରମ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଆଦିବାସୀ ପରିବାର ନୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ପୋଡୁଗୁଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିଲେ ଏହି ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବିକଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ପାରିଛି ।

ହରିଜନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାରେ ବସବାସ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶତକଡ଼ା ପ୍ରାୟ ୫୨ ଭାଗ ଲୋକ କଟକ, ପୁରୀ, ଗଞ୍ଜାମ ଓ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର ଅଧିବାସୀ । ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ଭୂମିହୀନ କୃଷି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଅଭିଧାନ ନିମନ୍ତେ ପଶୁପାଳନ, ଫଳଗୁଣ ପ୍ରଭୃତି ଯୋଜନା ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ବୁଣାକାର, ମହ୍ୟଜୀବୀ, ଚମଡ଼ା ଜାମ କରୁଥିବା ତଫସିଲଭୁଜ ଜାତି ଲୋକମାନେ ଉନ୍ନତ ବୈଷୟିକ ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଯେପରି ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ କରି ପାରିବେ, ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରିପାରିବେ ଏବଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାନବ ସମ୍ବଳର ଉପଯୁକ୍ତ ବିକାଶ ହୋଇପାରିବ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଦୁର୍ଘ୍ଣ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସାମାଜିକ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୀବିକା ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଇଛି । ସହରାଞ୍ଚଳରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଲୋକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ଆସ ନିୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ।

୧୯୯୦-୯୧ ମସିହାରେ ବିଭିନ୍ନ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ୭୯,୬୬୪ଟି ଫେସିଲଭୁଜ ଜାତି ପରିବାରକୁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ପ୍ରସାଦନା ବେଶୀ ରହିଛି । ରାତି ସମୟରେ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇଲେ
ଫିଲ୍ମ ପୁଲ୍‌ର ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ନଦେଇ ଆଗରୁ
ଆଗୁଥିବା ଗାଡ଼ି ଶୁଳ୍ଭ ଚା'ର ଗାଡ଼ିର ଗତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ନ
ପାରି ଦୁର୍ଘଟଣା ସମ୍ଭାବନାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ମଧ୍ୟପାନ ବିପା
ନିଶାଶ୍ରୁତ ଅବସ୍ଥାରେ ଗାଡ଼ି ଶୁଳ୍ଭ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ଏକ ଦୃଷ୍ଟିନୀୟ
ଅପରାଧ । ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଓ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ମଧ୍ୟରେ
କୌଣସି ପ୍ରକାର ନିଶା ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ କରିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।
ଯାତ୍ରୀବାହୀ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ସମୟରେ ଶୁଳ୍ଭମାନେ ରାଷ୍ଟ୍ର
ତରଫେ ଦୁର୍ଘଟି ନ ରଖି ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହ ଯୁକ୍ତିଚେତ୍ କରିବା
ବିପଜନକ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଡ଼ି ଶୁଳ୍ଭ ନୋଟର ଗାଡ଼ି ଆରମ୍ଭରେ
ନିରାପତ୍ତ ପାଇଁ ପ୍ରଣୀତ ସମସ୍ତ ଧାରା ଓ ଗ୍ରାହକ ନିୟମ ମଧ୍ୟ
ଚଳିଲେ-ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣା ଅନେକାଂଶରେ କମିଯିବ ଏବଂ
ସାବଧାନତା ସହ ଗାଡ଼ି ଶୁଳ୍ଭନା ଫଳରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସହ
ଜୀବନ ଓ ଧନ ନିରାପଦ ହୋଇ ପାରିବ ।

ପ୍ରଶାସନିକ ଅଧିକାରୀ ଓ ଉପଶାସନ ସଚିବ,
ପୁଲିସ୍ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ।

ସାଧାରଣତଃ ନିକଟ-୧୯୯୭ ଉପଲକ୍ଷେ
ଆରକାଟ୍ଟପୁଣ୍ଡିଠାରେ ସମକେତ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ
ସେନ୍ସିବଲ୍ ଓ ସାଧାରଣ ଅଭିଯୋଗ ମଞ୍ଚୀ ତରଫେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କୁମାର ପାଟ୍ଟଶାଣୀଙ୍କ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ।

ରାଷ୍ଟ୍ର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଓ ପ୍ରତିରୋଧର ଉଦ୍ଦାୟ

ଶ୍ରୀ ପୁଣ୍ଡରୀକ ମହାନ୍ତି

ଦିନକୁ ଦିନ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରେ ଯେପରି ଭାବେ ସାଧାରଣ ଧନୀ ଚୀବନ ଯାଏଁ ଯାଉଛି ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭୀଷଣ ବିଷୟ ହୋଇଛି । ଯାମ ଦେଶରେ ୧୯୯୦ ମସିହାରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଜନିତ ମୁଖ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ୧୫,୦୦୦ ଥିବା ବେଳେ ବେଳେ ଚଳିଥିଲା ୨୦୭୨ଟି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟି ୧୯୮୨ ଜଣ ଲୋକ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ । ସତ୍ତ୍ୱେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ୧୯୮୨ ମସିହାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଜାତୀୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ସୁରକ୍ଷା ପରିଷଦ ଗଠନ କଲେ । ଏହି ପରିଷଦର ପରାମର୍ଶ ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସତ୍ତ୍ୱେ ସୁରକ୍ଷା ସଂଗ୍ରହ ୧୯୮୮ ମସିହାରୁ ପାଳନ କରି ଆସୁଅଛନ୍ତି । ତଳିତ ବର୍ଷ ଦେଶ ବ୍ୟାପୀ ଜାଲୁସ୍ୱାରୀ ପଢ଼ିଲାକୁ ୭ ଶହେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱେ ସୁରକ୍ଷା ସଂଗ୍ରହ ପାଳନ କରାଯାଉଛି । ଜାତୀୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ନିରାପତ୍ତ ସଂଗ୍ରହର ସଫଳ ରୁଦ୍ଧାୟନ ପାଇଁ ନାମ୍ୟବଳ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ ଖାତାରେ ବଢ଼ିଛି ଏବଂ ସତ୍ତ୍ୱେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସଚେତନଶୀଳତା, ସତ୍ତ୍ୱେ ନିୟମ ପାଳନ ଏବଂ ସାଧାରଣତର ଘର ଗାଡ଼ି ଶୁଦ୍ଧି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଯାଚେଇପାରି ଚାହିଁବା । ଜାତୀୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ନିରାପତ୍ତ ସଂଗ୍ରହ ଉପଲକ୍ଷେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସୁଇ ଓ କଲେକ୍ଟରାଟରେ ରକ୍ଷଣା ଓ ଚଳି ମାଧ୍ୟମରେ ଶାନ୍ତତା ସୁଚି କରିବା, ପୋଲିସ ବିଭାଗର ଟ୍ରାଫିକ୍, ସୁଇ ମାଧ୍ୟମରେ ସୁଚିତ ବ୍ୟାପୀ କରି ଶିକ୍ଷା ଦେବା, ସତ୍ତ୍ୱେ ସୁରକ୍ଷା ସଂଗ୍ରହରେ ସାଧାରଣତର ଟ୍ରାଫିକ୍ ସଙ୍କେତ କେଣୁବା, ଉତ୍ତମ ଗାଡ଼ି ଶୁଦ୍ଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଶଂସା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା, ସମସ୍ତ ଗାଡ଼ି ଶୁଦ୍ଧି ନିତ ବାସ୍ତୁରେ 'ସତ୍ତ୍ୱେ ସୁରକ୍ଷା ସଂଗ୍ରହ' ବ୍ୟାପୀ ପଢ଼ିବା, ଗାଡ଼ି ଶୁଦ୍ଧିକାରୀଙ୍କୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ସୁରକ୍ଷା ଓ ନିରାପତ୍ତ ଗାଡ଼ି ଶୁଦ୍ଧି ବିଷୟ ସବରତ୍ୱ କରାଇବା ଓ ଅପରାଧୀ ଗାଡ଼ିଶୁଦ୍ଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ।

ଯାମ ଦେଶରେ ପଦକାଶୀ, ଗାଡ଼ିରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ଲୋକ ଓ ସୁପୋଲିସ ପଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅକ୍ଷୟ ଅକ୍ଷୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ନ ଥିବାରୁ ସମାଜର ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକର ତୁଟି ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟିଥାଏ । ମୁଖ୍ୟତଃ ଗାଡ଼ି ଶୁଦ୍ଧିକାରୀଙ୍କର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟିଥାଏ :- (କ) ଛକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟିଥାଏ :- (କ) ଛକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସଙ୍କେତ ନିବେଶନା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଗାଡ଼ି ଶୁଦ୍ଧିକାରୀ, (ଖ) ବାମକୁ ବିସା ଡାହାଣକୁ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ବେଳେ ପରିସାରି ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ନ ଦେଇ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟିଲେ ଗାଡ଼ି

ଚଳାଇବା, (ଗ) ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଗତିଶୀଳ ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ିର ସଙ୍କେତକୁ ଉପେକ୍ଷା କରି ଗୁଲ୍ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅତିକ୍ରମ କରିବା, (ଘ) ପଛରେ ଯାସୁଥିବା ଗାଡ଼ିକୁ ସୁବିଧା ଦେଖି ରାଷ୍ଟ୍ର ନ ଛାଡ଼ିବା ଓ ବେପରୁଆ ଭାବେ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇ ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ିର ପଥ ଅବରୋଧ କରିବା, (ଙ) ଗାଡ଼ି ଶୁଦ୍ଧିକାରୀଙ୍କ ଅନ୍ୟମନସ୍କତା, ମାନସିକ ବିଭ୍ରମତା ତଥା ନିଶା ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ କରି ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା, (ଚ) ଟ୍ରାଫିକ୍ ପୋଲିସଙ୍କର ସଙ୍କେତ ନ ମାନିବା, (ଛ) ଗାଡ଼ି ଶୁଦ୍ଧିକାରୀ ବେଳେ ଗାଡ଼ି ଶୁଦ୍ଧିକାରୀଙ୍କ ଯାତ୍ରୀ ଅସାବଧାନତା ବଶତଃ ଦ୍ୱାର ଖୋଲିବା, (ଜ) ଆଗପଟୁ ଯାସୁଥିବା ଗାଡ଼ିର ଆଲୋକ ଦ୍ୱାରା ଆଖି ଖଲୁ ଯିବା ଯୋଗୁ ଓ ଗାଡ଼ିର ଆକସ୍ମିକ ଯାତ୍ରୀକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମଧ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟି ଅନାୟତରେ ସାଧାରଣ ଧନ ଚୀବନ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ସଚେତନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପଶୁପତ୍ତା ଫଳ ପରିପରିବା ବିସା ଖସଡ଼ା ଜାତୀୟ ପଦାଧି ରାଷ୍ଟ୍ର ଉପରେ ନ ପକାଇବା, ଗୋରୁ ଗାଈ, ଛେଳି ମେଞ୍ଚା ପ୍ରଭୃତି ଗ୍ରହପାଳିତ ପଶୁମାନଙ୍କୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମାନ ଚଳ ପ୍ରଚଳ ହେଉଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରଠାରୁ ଦୁରରେ ରଖିବା, ରାଷ୍ଟ୍ର ଉପରେ କୌଣସି କାରଣବଶତଃ ନୋବିଜ ଓ ଚେଲ ଜାତୀୟ ଖସଡ଼ା ପଦାଧି ପଡ଼ିଥିଲେ ବାଲି ଦ୍ୱାରା ଆହାଦିତ କରିବା, ଓ ପଶୁମାନଙ୍କର ଶବ ଇତ୍ୟାଦି ପଡ଼ିଥିଲେ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ସଫା କରିବା, ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବେନିସ୍ୱନ ଭାବରେ ଗତି ପ୍ରତିରୋଧକ ହମ୍ପ ଡିଆରି ନ କରିବା, ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ କୌଣସି ସଂଯୋଗ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ନ କରିବା, ୧୨ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବାକୁ ନ ଦେବା ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର ପିଲାମାନଙ୍କର ଖେଳକୁ ବନ୍ଦ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସତ୍ତ୍ୱେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଅନେକାଂଶରେ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।

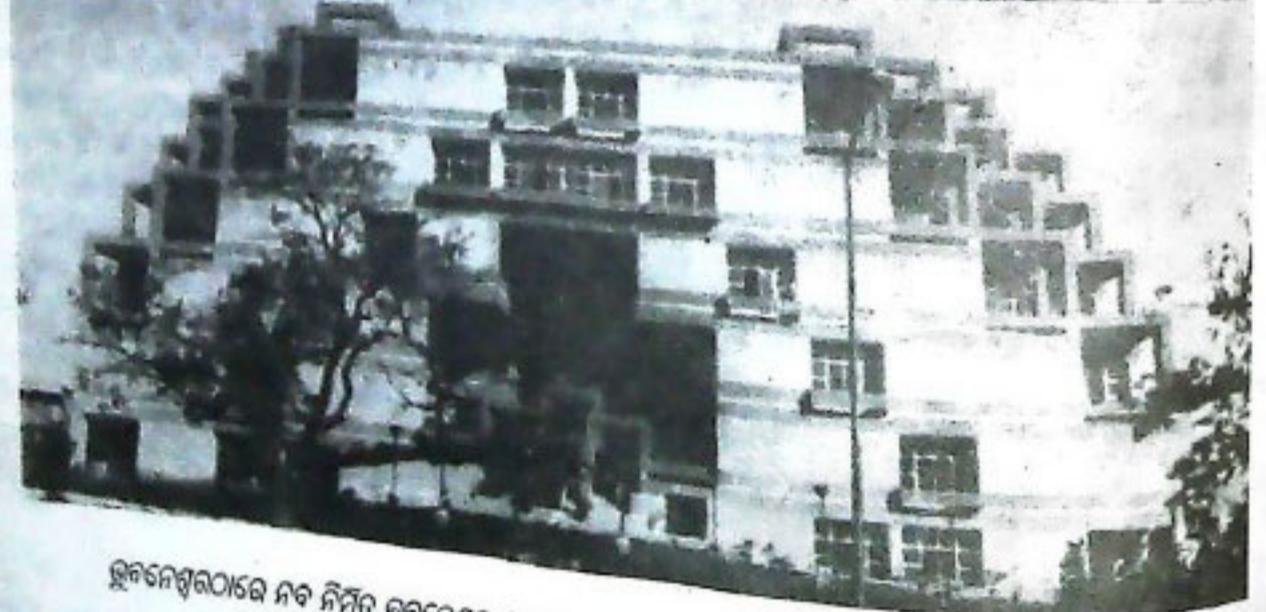
ମୋଟର ଗାଡ଼ି ଆଇନ୍ରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ନିରାପତ୍ତା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମସ୍ତ ନିୟମ ଗାଡ଼ି ମାଲିକ ତଥା ଶୁଦ୍ଧିକାରୀଙ୍କ ଜାଣିବା ବିଧେୟ ଗାଡ଼ିର ନିୟମ ପୁସ୍ତକ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଲେଖାହେବା ଉଚିତ୍ । ଗୁଲ୍ ଲେଖା ପାଇଁ ଆଇନ୍ରେ ୧,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୋରିମାନାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଗାଡ଼ିର ଶ୍ରିୟରି, ବ୍ରେକ୍, ଟାୟାର, ଓ ଲାଇଟ୍ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ଉଚିତ୍ । ଯାମନା ଲାଇଟ୍ ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ପଛରେ ଥିବା ନାଲି ଲାଇଟ୍ ଆବଶ୍ୟକତା କୌଣସି ଗୁଣରେ କମ୍ ନୁହେଁ । ପଛ ଲାଇଟ୍ ନ ଚଳିଲେ ଗାଡ଼ିର ପଛପଟୁ ଧକ୍କା ହେବାର

ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ ନଶାଳଥିଲେ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ମୁଖିକା ସଂରକ୍ଷଣ ବିଭାଗ ଅଂଶୁପା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମର ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପ୍ରାୟ ୨୨ ଲକ୍ଷ ୯୨ ହଜାର ୨୪୪ ଟଙ୍କାର ଏକ ବ୍ୟୟ ଅଟଙ୍କର ସରକାରଙ୍କୁ ଦେଖାଇଥିଲେ । ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲେ ଅଂଶୁପା ବିଭାଗ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପରେଖ ନେବ ।

ଅନେକ ମତ ବିଧିବଦ୍ଧି ଧରନ୍ତେକ୍ଷର, ଅଂଶୁପା ଓ ଉତ୍ତରୀକାକୁ ଯଦି ଶୋଷିତ ରୁଗିଣୀ ନୋହେ ରକ୍ଷା ଯାଇପାରିବ ତେବେ ଆଠଶତ, ବାଙ୍କୀ ଓ ବଡ଼ପା ପାଠକର ବିଭାଗ ସମନ୍ୱିତ ହୋଇପାରିବ । ବାଣ୍ଟାଗର ବିଭିନ୍ନ ଦୁପରେ ଥିବା ନୌକାଭଳି

(House Boat) ସଞ୍ଚରଣ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ପକ୍ଷୀଶାଳାର ବ୍ୟବହାର ଏହାକୁ ଅଧିକ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରିପାରିବ । ଏତଦ୍ ଭିନ୍ନ ଅଂଶୁପାକୁ ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଗୁଆ, ନଡ଼ିଆ, ଆଦି ଷ୍ଟର କରାଗଲେ ଏହା ମେରାଜନ୍ଦ୍ର ଡ୍ରାଇଭ୍ ଭଳି ଏହାକୁ ସୁନ୍ଦର କରାଗଲେ ଅଂଶୁପା ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅନେକ ଭାବରେ ବୁଦ୍ଧି ପାଇବ ।

ପୁସ୍ତକ ସଂପାଦକ,
ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ ଲେଖକ ସମ୍ମେଳନ,
ଆଠଶତ, ବେବ-୨୫୪୦୨୯ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ନବ ନିର୍ମିତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା କର୍ମସଂସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ "ଆକାଶ ଶୋଭା"କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନତ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନିଳିନୀବାହୁ ମହାନ୍ତି ଉଦ୍ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଅଂଶୁପାର ବିକାଶ ପାଇଁ ସମନ୍ୱିତ ଯୋଜନା

ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କେଶରୀ ନନ୍ଦ

ଅଂଶୁପା ହେଉଛି ରାଜ୍ୟର କୁହାଯାଉଥିବା ଜଳପୁତ୍ର ହେଉଛି । କଟକ ଜିଲ୍ଲା ବାକୀ ସବୁଠିଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥିତ ସରକାରୀ ପାହାଡ଼ର ଅନତି ଦୂରରେ ଏହା ଅବସ୍ଥିତ । ଭୌଗୋଳିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଖିଲେ ଏହା ଏକ ଅଶୁଖୁରା କୁଟି ହେଉଛି । ଏହାର ଲମ୍ବ ୩ କି.ମି. ଓ ଓସାର ଦେଢ଼ କି.ମି. । ବାର୍ଷିକ ବୃଷ୍ଟିପାତ ୧୨୪୧.୯୭ ମି.ମିଟର । ସର୍ବାଧିକ ତାପମାତ୍ରା ୧୦୪ ଡିଗ୍ରୀ ଫାରେନ୍‌ହାଇଟ୍ । ସର୍ବନିମ୍ନ ତାପମାତ୍ରା ୫୫ ଡିଗ୍ରୀ ଫାରେନ୍‌ହାଇଟ୍ । ଆର୍ଦ୍ରତା ୭୨ରୁ ୮୦ ଶତାଂଶ । ମହାନଦୀର ଉତ୍ତମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଫଳରେ ଏହି ହ୍ରଦ ପୁଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ମନେ କରାଯାଏ । ଏହାର ତିନି ପଟରେ ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀ । ଋତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏହାର ବର୍ଷବୈଭବର ମଧ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥାଏ ।

ଆଠଗଡ଼ଠାରୁ ଏହି ହ୍ରଦକୁ ଯିବାକୁ ବାଟ ମୋଟେ ୭ କି.ମି. । ଉଧାନାଥଙ୍କ ବର୍ଷିତ ସ୍ୱରୂପା ଅଂଶୁପା ଫନାଶ ଆଜି ମାଟିରେ ଘୋଟି ହେବାକୁ ବସିଲାଣି । ନୀଳ ଜଳରାଶି ସାଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ପତ୍ର ଓ କଣିର ଅପୂର୍ବ ସମାରୋହ ଅଂଶୁପାର ଶ୍ରୀକୁଣ୍ଡକୁ ଅଧିକ ମନୋଜ କରିପାରିଛି । ଏହାର ଗଭୀରତା ୪୦ ଫୁଟରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ୧୦ ଫୁଟକୁ କମିଆସିଲାଣି । ସିଙ୍ଗଡ଼ା ଓ ପୁସଡ଼ା ନାମକ ସୁଶାସ୍ୟ ଆଉ ମିଳିବା କଞ୍ଚକର ହେଲାଣି । ସମ୍ପୃତି ପରିବେଶର ସୁରକ୍ଷା ଶୁଳ୍କିଥିଲା ବେଳେ ଅଂଶୁପାର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ବାସ୍ତବିକ ଦୁଃଖଦ ଘଟଣା । ଏହାର ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ଫନାଶ ନଞ୍ଜ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ସାକବେଗିଆ, ମଙ୍ଗୋଲିଆ, ଆଫ୍ରିକା, ବୈକାଳ ହ୍ରଦ, ବାସିଆନ ସାଗର, ହିମାଳୟ, ଜଗାଳ ଓ ଜରାନରୁ ଏଠାକୁ ଉତ୍ପତ୍ତ୍ୟ ସର୍ଯ୍ୟାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଫଳେ କମିବାରେ ଲାଗିଛି । ସର୍ଯ୍ୟା ଶିକାର ଗପରେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆ ଯାଇନାହିଁ । ଏହା ଛଡ଼ା ଅଂଶୁପାରୁ ଦୈନନ୍ଦିନ ଯେଉଁଲି ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ମାଛ ମରା ଶୁଳ୍କି ତାହା ଦ୍ୱାରା ସର୍ଯ୍ୟାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପାହାସକ ଦେଉଛି । ଅଂଶୁପାର ତରୁଣପାଶୁ ଜଙ୍ଗଲ ଫନାଶ ଲୋକିବା ମଧ୍ୟ ସସ୍ପର ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ । ପହଡ଼ୁ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ସରକାରତ ଓ ମୁକ୍ତଶିକେଶରୀ ରାଜାଙ୍କର ପୁରାତନ କୀର୍ତ୍ତି ହତ୍ୟାଦେବ ମନ୍ଦିର ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇପାରିଲେ ଏହା ସର୍ଯ୍ୟାନଙ୍କରୁ ଅନେକାଂଶରେ ଆରକ୍ଷ କରନ୍ତା । ଏ ଅଞ୍ଚଳରୁ ବାହାରୁ ଥିବା ବହୁ ପଥର ମୁଠି, ଦୀପ, ବିଭିନ୍ନ ଶିଳାଲିପି ଆଦି ଶ୍ଯାନାକ୍ଷରିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଅବଶ୍ୟ ୧୯୫୮ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦଳ ସଫା ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । କେତେକ କାରଣ ବରତଃ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ୧୯୭୪ରେ ପ୍ରତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ବିଭାଗ ପ୍ରତିକାକ୍ଷୟ ରୋକିବା ପାଇଁ ସରକାରୀ ଓ ବିଷ୍ଣୁପୁର ପାହାଡ଼ିଆ ଟାଙ୍ଗର ଜମିରେ କାନ୍ଥୁ ଶୁଷକରି ପ୍ରତିକା, କ୍ଷୟକୁ କେତେକାଂଶରେ ରୋକିବା ଦିଗରେ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ଏହାପରେ ୧୯୭୭ରୁ ବାରଘାର ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଂଶୁପାକୁ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ରରେ ପରିଣତ କରିବା ସସ୍ପର ହୋଇପାରିନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଅଫିସର ମନୋଜ ଚନ୍ଦ୍ରସ ମୋହନ ଗତ ୪-୨-୧୯୮୦ ତାରିଖରେ ଅଂଶୁପା ପରିଦର୍ଶନରେ ଆସି ଅନେକ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି । ଏହା ପରେ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୫-୨-୧୯୮୦ ତାରିଖରେ ଚତୁକାଳୀନ କେନ୍ଦ୍ର ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ କମିଶନର ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ଅଂଶୁପା ପରିଦର୍ଶନ କରି ଯେଉଁ ରିପୋର୍ଟ ସରକାରଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲେ ତାହା ଅଦ୍ୟାବଧି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ସେହିପରି ୧୯୮୧ରେ ଚତୁକାଳୀନ ଜଙ୍ଗଲ-ମହ୍ୟ ଓ ପଶୁପାଳନ ବିଭାଗ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ହାପାଠୀଙ୍କ ଅଧକ୍ଷତାରେ ଯେଉଁ ଉଚ୍ଚତରୀୟ କମିଟି ଅଂଶୁପାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ସେଥିରେ ପ୍ରାୟ ୨୧ ଲକ୍ଷ ୫୧ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଏକ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ରହିଛି । ୩୮୩ ଏକର ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ବିରାଟ ହ୍ରଦର ସମନ୍ୱିତ ବିକାଶରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ, ପୁଠି, ଜଙ୍ଗଲ, ମହ୍ୟ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପୁନର୍ଗଠନ ତଥା ଜଳସେଚନ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ କରାଗଲା । ଅଂଶୁପା ହ୍ରଦରୁ ପଙ୍କ ଉଦାର, ନୌକା ବିହାର, ପାଞ୍ଚଶାଳା ନିର୍ମାଣ, ଚତୁଃ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବୃକ୍ଷଭୋପଣ, ପକ୍ୱକାରାଣା ନିର୍ମାଣ, ନୂତନ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ ପୁଷ୍ଟି ଜହ୍ନୁ ଓ ପର୍ଯ୍ୟା ଶିକାର ନିଷେଧ, ଗାଞ୍ଜାର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ୱରେ ପୁନରୁ ଫୁଲ ଗଛ ଭୋପଣ, ମହ୍ୟ ଶୁଷର ବିକାଶ ଆଦି ଏହି ସମନ୍ୱିତ ଯୋଜନାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଗତ ୧୯-୧୦-୧୯୮୯ ତାରିଖରେ ରାଜ୍ୟର ବିଜ୍ଞାନ, କାରିଗରୀ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଭାଗ ଶାସନ ସଚିବ ଅଂଶୁପା ପରିଦର୍ଶନରେ ଆସି ଫେରିଯିବା ପରେ ୭-୯-୧୯୯୦ ତାରିଖରେ ନଗଡ଼େ ସରକାରଙ୍କର ଦୁଇଜଣ ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅଂଶୁପା ଆସି ହ୍ରଦର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ ପାଇଁ ଆଗାନ୍ତରୁପ ଅର୍ଥ ସହାୟତା

କରୁଛନ୍ତି । କାଠ ଓ ବାଉଁଶରୁ ଆଧୁନିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ କାଗଜ ତିଆରି ହେଉଛି । ଏହି କାଗଜର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ହେଉଛି, ଶରୀର କାଗଜ ଓ କାଗଜଖୋଳ ପାଇଁ ହୋଇଥାଏ । କେତେକ ଧନୀରାସ୍ତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦିନର ଖବରକାଗଜ ଏବଂ ପାଞ୍ଚାଦିକ ତଥା ମାସିକ ପତ୍ରିକାର ଓଜନ ପ୍ରାୟ ଅଧକିଲୋରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଅଧକିଲୋ ଓଜନର ଖବରକାଗଜ ତିଆରି ପାଇଁ କେତେ ବାଉଁଶ ଗଛ କଟାଯାଇଛି ତାହା ସହଜରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇ ପାରିବ । ତେବେ ଯାହାହେଉନା କାହିଁକି କାଠ, ବାଉଁଶ ଇତ୍ୟାଦିର ବୃଦ୍ଧି ପଡ଼ିବା ପରେ ସଙ୍ଗେ ଜଳାଲର ଆସନେ ଫଳେ କମିବାରେ ଲାଗିଛି । ଚିଲିଶ ବର୍ଷ ଆଗରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ପ୍ରାୟ ୪୩ ଭାଗ ଅଞ୍ଚଳ ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳ ଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ପ୍ରାୟ ୨୨ ଭାଗରୁ ୧୪ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମି ଆସିବା ବିଷୟ ଉପଗ୍ରହ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଫଟୋରୁ ଜଣାଯାଏ । ଜଙ୍ଗଲ କେବଳ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ କମି କମି ଆସୁଛି ତା ନୁହେଁ ବରଂ ସମଗ୍ର ଭାରତରେ ଏହି ଅବସ୍ଥା

କିଛି ଆମ ଦେଶରୁ ଜନସଂଖ୍ୟା ଏହି ୩୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଗୁଣରୁ ଅଧିକ ହୋଇଗଲାଣି । ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି ଜଙ୍ଗଲ ଆସନେ କମିବାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ । ଚେନ୍ନୁ ଆମରୁ ଏହାର ପ୍ରତିକାର କରିବା ପାଇଁ ବହୁଳ ଉପରେ ଗଛ ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରତି ସେକେଣ୍ଡରେ ଆମ ଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ଗିଗ୍ଟର ବନ୍ଦୁ ହେଉଛି । ପ୍ରତି ଗିଗ୍ଟ ପାଇଁ ଯଦି ଗୋଟିଏ ଗଛ ଲଗାଯାଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ଆମର ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ଯଥେଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଆନ୍ତା । ସେଥିପାଇଁ ଆଜିର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି "ପିଲାଟି ଗଛଟିଏ ।" ଏହି ଉଦ୍ୟମ ସଫଳ ହେଲେ ଆମର ଗଛ ସଂଖ୍ୟା

ଯେ କେବଳ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ ତା ନୁହେଁ ନିଜ ହୋଇଯାଇଥିବା ବେଳେ ସମସ୍ତେ କିଛି ଅଂଶ ଆମେ ଫେରି ପାଆନ୍ତେ । ଆମ ପରିବେଶ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ସବୁଜ ସୁନ୍ଦର ହୋଇପାରିବ । ଗୋଟିଏ ଶୁଣି ବାଲ୍ୟକାଳରେ ଗଛଟିଏ ଲଗାଇଥିଲେ ବଡ଼ ହେବା ବେଳକୁ ସେଥିରୁ କିଛି ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିପାରିବ । ଆଜିକାଲି ପାଧାରଣ ଇଉକାଲିପଟାପଟିଏ ଲଗାଇଲେ ପ୍ରାୟ ୧୦ ବର୍ଷ ବେଳକୁ ସେଥିରୁ ଦୁଇ ଶହରୁ ୩ ଶହ ଟଙ୍କା ଲାଭ ମିଳୁଛି । ବାଉଁଶ ଗଛଟିଏ ପାଞ୍ଚ ଛଅ ବର୍ଷରେ ସହଜମାନଙ୍କରେ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ । ଗାଗୁଆନ ଗଛଟିଏ ହୁଏତ ଶୁଣିଣ ପଶୁଣ ବର୍ଷ ବେଳକୁ ଆଠ-ଦଶ ହଜାର ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି ହେବ । କାଠ ବାଉଁଶର ମୂଲ୍ୟ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ି-ଶୁଣିଛି । ଗଛଟିଏ ଲଗେଇ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଯଦୁ ନେଇ ପାରିଲେ ସେ ଗଛଟି ଗଛରେ ପରିଣତ ହେବ ।

ପୁରୁଣା ଲୋକେ ଯାହା ଭୁଲକରିଗଲେ ତା'ର ପ୍ରତିଫଳା ଅଭାଗୀ ବଂଶଧର ମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଭିନ୍ନ ଦୂରର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଅପଥା ସମସ୍ତ ଅତିବାହିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରତିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁରପଞ୍ଚାରେ ଲୋକମାନେ 'ସବୁଜ ବାହିନୀ' ଗଠନ କରି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ । କାରଣ ପିଲାଏ ହେଉଛନ୍ତି ଆଗାମୀ ଦିନର ନାଗରିକ । ପଶିଥି ପ୍ରବେଷରେ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ସରସ ସୁନ୍ଦର ହୋଇ ପାରିବ । ପରିବେଶ ସୁନ୍ଦର ରହିଲେ ଆଗାମୀ ଦିନ ନାଗରିକମାନେ ପୁସ୍ତ ସକଳ ରହି ନିଜର ଦେଶର ଓ ଦେଶର ଉନ୍ନତି କରିପାରିବେ । ଗଛଟିଏ ଲଗାଇବାକୁ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ନିମିତ୍ତ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । କିଛି ଏହା ଫଳରେ ସମାଜ ଅଧିକ ଶୁଷ୍କ ହୋଇ ପାରିବ ।

ବିହାରପୁରସ୍ଥିତ ବରୁଣେଶ୍ୱର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ର ସଂଘର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଜଳସେଚନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିନୟ କୁମାର ମହାପାତ୍ର ଉଦ୍‌ଘୋଷନ କରୁଛନ୍ତି । ସୋଗାଣ ନିଗମ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ସୁବାଗାଓ ପୁଣି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅତିଥିମାନେ ମଞ୍ଚାସୀନ ଅଛନ୍ତି ।

ଦୃଷ୍ଟ ରୋପଣର ଆବଶ୍ୟକତା

ଡଃ ବିଠରଞ୍ଜନ ମହାପାତ୍ର

ଆମ ପୁଅବୀ ଯେତେବେଳେ ପୁଷ୍ଟି ହେଲା ସେତେବେଳେ ଏହା ରୋଗୀର ଜଳନ୍ତା ଅଗ୍ନିପିଣ୍ଡୁଳା ଭାବରେ ଘୁରିପୁଲିଲା ଏହି ଜଳନ୍ତା ପିଣ୍ଡୁଳାଟି ପୁଅର ଶୁଣିପଟେ ଘୁରିପୁରି ଅନ୍ଧା ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଧୀରେ ଧୀରେ ସେଥିରେ ଜଳ ଛଳ ଦେଖାଦେଲା । ଏହି ଜଳ ଏବଂ ଛଳ ଭାଗରେ ଗୁଳ୍ମ ଲତା କୀଟ ପତଙ୍ଗମାନେ ଜନ୍ମ ନେଲେ । ତାପରେ ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ବଡ଼ ବଡ଼ ପ୍ରାଣୀ ଏବଂ ଗଛ ଇତ୍ୟାଦିର ଆବିର୍ଭାବ ହେଲା । ଆଦିମ ମାନବ ପ୍ରଥମେ ଠିକ୍ ଜଙ୍ଗଲୀ କହୁଙ୍କ ପରି ରହୁଥିଲା । ତା'ର ପେଟରୁ ଘୋର ମାରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବାଛବିଶ୍ୱର ନ କରି ତେର, ପୁଲ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କର କଥା ମାଂସ ଖାଇ ସେ ଜୀବନଯାପନ କରିବାରେ ଲାଗିଲା । କାଳକ୍ରମେ ମଣିଷ ଜାତିର ବୁଦ୍ଧିର ବିକାଶ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା'ର ଜୀବନ ଯାପନର ପ୍ରଣାଳୀରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଂଚିଲା । ଯେଉଁ ମଣିଷ ଖରା, ବର୍ଷା ଓ ଶୀତ ଋତୁରେ ଦେହରେ କୌଣସି ଲୁଗାପଟା ନଥାଇ ଗଛ ପୁଲରେ, ଗୁମାରିରେ ରହୁଥିଲା ସେ ମଧ୍ୟ କାଳକ୍ରମେ ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟ, ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟର ଅନୁପସାଧନରେ ଆଗେଇ ଗଲା । ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ଧୀରେ ଧୀରେ ମଣିଷ ନିଜର ପାରିପାତ୍ରିକ ପରିବେଶକୁ ନିଜ କରିବାରେ ଲାଗିଲା ।

ଏହି ପାରିପାତ୍ରିକ ପରିବେଶର ଅର୍ଥ ହେଲା, ମଣିଷର ଶୁଣିପଟରେ ଯେଉଁ ରହିଥିବା ଜଳ-ଛଳ ଓ ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ଉତ୍ୟାଦି । ହୁଅ ହୁଅ କାରକାମା, ଜନବସତି ଓ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେଉ ଉଭିଦ ଜଗତ ଆସେ ଆସେ ନିଜ ହେବାରେ ଲାଗିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାନବ ସମାଜ କହିଲେ ଆମମାନଙ୍କୁ ହିଁ ବୁଝାଏ । ତାମେ ଏବଂ ଆମର ପୂର୍ବ ପୁରୁଷମାନେ ପରିବେଶର ଯେଉଁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଛି ସେଥିପାଇଁ ଦାସୀ । ଆମ ଭାରତୀୟ ମାନବର ପବିତ୍ର ଚିନ୍ତାଧାରା ଅହିଂସା ପରମ ଧର୍ମ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ଅନୁକରଣ କରିବା ହେଉ ଆମ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ସଂଚିଛି । ଯାହେଉ ପୁଅବୀବାସୀଙ୍କ କଥା ଚିନ୍ତା କଲେ ଆମେ ଦେଖିବା ସେ ହିଂସାକୁ ଜୀବନର ମୂଳମନ୍ତ୍ର କରି ସମସ୍ତ ବେଶ ଆଗବିକ ଅସ୍ତଗଣମାନ ତିଆରି କରିବାରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଜୀବାନର ହିରୋସୀମା ଏବଂ ନାରାସାକୀ ସହରରେ ଏହି ବୋମା ବିସୋରଣ ହେବା ସମୟକୁ ନିଶ୍ଚୟ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ବିସୋରଣ କରାଯାଇଥିବା କେବଳ

ଛଳ ଭାଗ କିମ୍ବା ଅକାଶରେ ଏହାର ପରୀକ୍ଷା ସୀମିତ ନ ରହି ଗଭୀର ସମୁଦ୍ର ଜଳରେ ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ବିସୋରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଫଳରେ ଜଳ, ଛଳ, ଆକାଶରେ ସୃଷ୍ଟ ବାତାବରଣ ମଧ୍ୟ ଦୂଷିତ ହୋଇଗଲାଣି । କଳକାରଖାନାରୁ ନିର୍ଗତ ବାଷ୍ପ ଓ ରାସାୟନିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅବାଧରେ ନଦୀ ଓ ନାଳରେ ଛାଡ଼ିବାଦ୍ୱାରା ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟ ଦୂଷିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲାଣି ।

ପ୍ରଥମେ ଗେଡ଼ିଓ କିମ୍ବା ଟେଲିଭିଜନ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆଜିର ସମାଜରେ ଲୋକମାନେ ସବୁ ଜିନିଷ ଟି.ଭି.ରେ ଦେଖି ପାରୁଛନ୍ତି । ଦୁଃସ୍ୱପ୍ନ ସିନେମା ପରକୁ ଯାଇ ଫିଲ୍ମ ଦେଖିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଆଉ ନାହିଁ । ଟି.ଭି. ମାଧ୍ୟମରେ ଅତି କିଛି ମାତ୍ର ଆଗରୁ ଲୋକମାନେ ଇରାକ ଯୁଦ୍ଧ ବିରାଷିକା ଦେଖିବାର ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଯୁଦ୍ଧର ଭୟାବ୍ୟ ପରିଣତି ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ବେଶ ଭଲ ଧାରଣା ଅଛି । ସେଠାରେ ଶହ ଶହ ତେଲ ଭୁଅରେ ନିର୍ଧା ଲାଗି ସେଥିରୁ ବାହାରୁ ଥିବା ବାଷ୍ପ ବିଭିଷିକା ପୁଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । ସମୁଦ୍ର ଜୀବଜନ୍ତୁ ଛଟପଟ ହୋଇ ମରୁଥିଲେ । ତାହା ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ପାଉଥିଲେ ।

ତେବେ ଏତେ କଥା କହିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଇରାକ ଦେଶରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଦେଶରେ ଯଦି ସନଜଙ୍ଗଲ ଆଆନ୍ତା, ତାହେଲେ ମଣିଷର ଅନିଷ୍ଟହେବା ଆଗରୁ ଜଙ୍ଗଲର ଗଛମାନେ ପ୍ରଥମେ ବିଷାକ୍ତ ବାୟୁରେ ଆଖିତ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଆମେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାରେ ନେଇଥାଏ ତାହାର ଅପରାଧି ଭଣ୍ଡାର ହେଲା ବଣ ଜଙ୍ଗଲ ଅର୍ଥାତ ଉଭିଦ ଜଗତ ।

ଜଙ୍ଗଲରୁ ଆମେ କାଠ, ବାଉଁଶ ଓ ବନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଆମରି ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ଆଣିଥାଉଁ । ଗୌରାଣ୍ଡା ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ଏହି ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଗ୍ରହଣ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସହର ଓ ନଗର ମାନଙ୍କରେ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ଯାପନ ପାଇଁ ଅନେକ ପ୍ରକାରର କାଠ, ବାଉଁଶ ସହର ମାନଙ୍କୁ ଆଶାଯାଇଥାଏ । କୋଠାବାଡ଼ିରେ କବାଟ ଝରକା ପାଇଁ କାଠ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଘର ଭିତରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସାଜସଜା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମୂଲ୍ୟବାନ କାଠ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ଚନ୍ଦନକାଠ ଓ ଶିଶୁକାଠ ପରି ମୂଲ୍ୟବାନ କାଠକୁ ନେଇ ଅନେକ ଧନୀ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଲୋକେ କବାଟ, ଝରକା ଖଟ ଓ ପଲଙ୍କ ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ

ଧୂବା ଚୈବାଳୀନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭବ କଲେ ଏବଂ ୧୯୦୯ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କମିଶନ୍ ଅଫ୍ ଟିପେଣ୍ଡାଲାଗନେସନ୍ ପଞ୍ଚାୟତରାଜଗୁଡ଼ିକର ପୁନରୁଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଫଳରେ ଭାରତ ସରକାର ଆର୍ଡ୍ ୧୯୧୫ ଏବଂ ଆର୍ଡ୍ ୧୯୧୯ ବଳରେ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭକଲି । ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ୧୯୧୮ ମସିହାରେ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଆଇନ୍ ଅନୁମୋଦିତ ହେଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବେଙ୍ଗ, ଭାରତପ୍ରଦେଶ, ଆସାମ, ଓଡ଼ିଶା, ବିହାର, କୋଚିନ୍, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ, ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଗାନ୍ଧୀମାନଙ୍କର ବୈଧାନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ପଞ୍ଚାୟତ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା ।

ଭାରତ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବା ପରେ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ପ୍ରଣାବନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଧିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେ । ତେଣୁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ୩୦ ଧାରାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହେଲା ଯେ :

“Organisation of village Panchayat — the State shall take step to

organise panchayat and endow them with such power and authority as may be necessary to enable them to function as units of self-government” ୧୯୫୭ ମସିହାରେ ବଳବତ୍ତରାଓ ମେହେଟା କମିଟି ଏହାର ଉପାଦେୟତା ଉପରେ ଅନୁପମାନୁଲକ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତରାଜର ପ୍ରଗତି ଉପରେ ଅନୁକୂଳ ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଛାଡ଼ି ଦେଇଯାଇଥିଲା । ଦୁଃଖର ବିଷୟ, ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅଧିକ କ୍ଷମତାପନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ଓ କ୍ଷମତାର ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ପାଇଁ ନୂତନ ଆଇନ୍ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି ଓ ପଞ୍ଚାୟତ, ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଓ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦଗୁଡ଼ିକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପଦ୍ଧତିରେ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ନିକଟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରିବା ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି, ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଏକ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ ।

ଅକ୍ଷୟ ହରିହର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ପୁଞ୍ଜ୍ୟମହାଶୀର ଦ୍ୱାରା ବଲାଙ୍ଗୀର ନଗରପାଳିକା ଟାଉନ୍ ହଲ୍ ଉଦ୍ଘାଟିତ । ମହାଶୀ ଶ୍ରୀ ନଳିନୀବାଜ ମହାନ୍ତି, ଶ୍ରୀ ଅନନ୍ତ ରବିସିଂହ ସିଂହଦେଓ, ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ମିଶ୍ର ମହାସାଧନ ଅଛନ୍ତି ।

ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଓ ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଶ୍ରୀ ବିଚେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ପୁଞ୍ଜି

ଗାଁରେ ପିତା ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ କହିଥିଲେ— ଭାରତବର୍ଷର ପ୍ରଗତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଭ୍ୟତାର ବିକାଶ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । କାରଣ ଭାରତବର୍ଷର ସମୁଦାୟ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାୟ ୮୦ ଭାଗ ଲୋକ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍, ଶାନ୍ତ ପ୍ରକୃତିର ଅଯାଚିତ ଦାନ ଭିତରେ ପୁରସ୍କାରି ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିବାସୀ ପ୍ରାୟ ପ୍ରାରୁର୍ଦ୍ଧ୍ୟର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲେ । ସରଳ, ନିରାଡ଼ମ୍ବର ଜୀବନଯାପନ ଭିତରେ ଶାନ୍ତି ଅର୍ଜନର ଉପାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଞ୍ଜି ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିଲା । ନଦ, ନଦୀ ବନ୍ୟା, ପାହାଡ଼, ଶ୍ୟାମ୍ବର ହିଁ ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ତଥା ସମାଜିକ ଜୀବନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ କ୍ରମଶଃ ଭାରତବର୍ଷର ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥାର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଅନୁଯୋଜନା ତଥା ଶିକ୍ଷଣିକ ପ୍ରକଳ୍ପମାନ ଗଢ଼ିଉଠିଲା । ଫଳରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସଭ୍ୟତାର ପାରମ୍ପରିକ ଅର୍ଥନୈତିକ ତଥା ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଲା । ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟମାନଙ୍କର ଜୀବନଧାରାକୁ ଅଧିକ ଶୁଦ୍ଧିତ, ସରଳୀକୃତ ତଥା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପୁଲ୍ୟବୋଧ ଦ୍ୱାରା ପରିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିବା ତଥା ଶାସନକ୍ଷମତା ବିକେନ୍ଦ୍ରୀତ କରିବା ପାଇଁ ଗାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଦେବାକୁ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ପୁରାତନ କାଳରୁ ଭାରତବର୍ଷରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାଲାଭ କରିଛି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ସଂସ୍କୃତି ତଥା ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ତଥା ପୁସଂଗଠିତ କରିବାରେ ଏହାର ଭୂମିକା ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ସଂଗଠନ ପ୍ରାର୍ଥନା ଭାରତରେ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶାସନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାବରେ ଜନପ୍ରିୟ ହୋଇଥିଲା । ଏପରିକି ବୈଦିକ ଯୁଗରେ ଉଚ୍ଚ ସଂଗଠନର ଉପାଦେୟତା ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁକୂଳ କରି ପାରିଥିଲା । ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଭାରତରେ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକ ନିରାପଣ, ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ, କରଧାର୍ଯ୍ୟ, ଜନମଙ୍ଗଳକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ପରିଚ୍ଛଳନା କରୁଥିଲେ ଥିଲା । ଏହାର ସଭ୍ୟମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଭାବରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ହେଉଥିଲେ । ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ପ୍ରଥମ ସରପଞ୍ଚ, ପୁଞ୍ଜିଆ ବା ପ୍ରଧାନ କୁହାଯାଉଥିଲା । ପ୍ରଥମ ସରପଞ୍ଚ, ପୁଞ୍ଜିଆ ବା ପ୍ରଧାନ ଗ୍ରାମପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଗାଧାରଣତଃ 'ପଞ୍ଚ' ବା ପାଞ୍ଚଜଣ ଗ୍ରାମପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଗଠିତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଅନେକ କ୍ଷମତାର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ସେମାନେ ସେତେବେଳେ ପଞ୍ଚ ପରମେଶ୍ୱର

ଭାବରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସଭାଜନ ହୋଇପାରିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚିନ୍ତାଧାରାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଉପରେ ସେମାନଙ୍କ ଗାଧନ ପଦ୍ଧତି ନ୍ୟାୟୋଚିତ ତଥା ନିୟମନିଷ୍ଠ ଥିଲା । ଏପରିକି ସେ ସମୟରେ ରାଜା, ମହାରାଜା ତଥା ପୁଲତାନମାନେ ପଞ୍ଚାୟତରାଜର ମୌଳିକ ନୀତି ନିୟମରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରୁନଥିଲେ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ସରପଞ୍ଚଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଚତ୍କାଳୀନ ବିଶ୍ୱରାଜସ୍ୱ ବି ସମ୍ମାନ ଦେଉଥିଲା ।

ଭାରତ ଇତିହାସରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଏକ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ମୌର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଗୁପ୍ତବଂଶୀୟ ଗାଧନ କାଳରେ ଜନ ସମୁଦାୟଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସଭାଜନ ହୋଇ ପାରିଥିଲା । ଏହାକୁ 'ଗ୍ରାମତନ୍ତ୍ର' (Village republic) ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା । ମୌର୍ଯ୍ୟବଂଶର ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ବିସ୍ତାର କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ପ୍ରଶାସନିକ ନୀତିରେ ସମ୍ୟକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଚତ୍କାଳୀନ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମାଜରେ ଏକ ଆଦର୍ଶ ତଥା ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜନୈତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ, ମଧ୍ୟ ଯୁଗରେ ମୋଗଲଶାସକମାନେ ବହିର୍ଦ୍ଦେଶରୁ ଆସିଥିବାରୁ ଏବଂ ଏହାର ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନେ ଅନଭିଜ୍ଞ ଥିବାରୁ ପଞ୍ଚାୟତରାଜ ଗାଁର ପୂର୍ବ କ୍ଷମତା ତଥା ସ୍ୱାଧୀନତା ହରାଇ ବସିଲା । କିନ୍ତୁ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମାଜରୁ ଏହାର ସତ୍ତାଲୋପ ପାଇନଥିଲା । କାରଣ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କଠାରୁ କର ଆଦାୟ କରିବାର ଏହା ସହଜ ଏବଂ ସରଳ ମାଧ୍ୟମ ବୋଲି ମୋଗଲ ବାଦଶାହାମାନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହାର ଛିଡ଼ି ଏବଂ ପ୍ରଗତି ବିଷୟରେ ସେମାନେ ସଂପେଦନଶୀଳ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଭାରତବର୍ଷରେ ବ୍ରିଟିଶ୍ ଶାସନ ପୂର୍ବରୁ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଜନସାଧାରଣମାନଙ୍କ ହିତ ସାଧନ କରି ଆସୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବ୍ରିଟିଶ୍ ଶାସକଗୋଷ୍ଠୀ ଏହି ସ୍ୱାଧୀନ ଶାସନ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ପର୍କରେ ସୁହାହାନ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅଧୀନରେ ଥିବା କ୍ଷମତା କାର୍ଯ୍ୟପାଳିକା, ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ପ୍ରଶାସନ କଳକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହେଲା । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ଆଇନଗୁଞ୍ଜଳା ପରିଚ୍ଛିନ୍ନ ହେବା ସହିତ ବିଶ୍ୱାସନା ଦେଖାଗଲା ଏବଂ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ନିଜର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ହରାଇ ବସିଲେ । ସମସ୍ତାନ୍ତଃଜନ ଶାସନ କ୍ଷମତାରେ

ଏହି ଗଣନାମାନଙ୍କରୁ ବର୍ଷକୁ ଆନୁମାନିକ ୮୩ ହଜାର ଟନ ନିମ୍ନତେଲ
ଓ ୩ ଲକ୍ଷ ୩୦ ହଜାର ଟନ ପିଢ଼ିଆ ମିଳି ପାରିବ । ଅବଶ୍ୟ
ଏଥିରୁ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ତେଲ, ଓଷଧ, ସାବୁନ ଓ ପ୍ରାସାଧକ
ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ନିମ୍ନ ପିଢ଼ିଆ
ମଧ୍ୟ ଗୋଷାଦ୍ୟ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଜଣାଯାଏ ।

କିଛି କୀଟକୋକିଳ ତଥା ରମେଶଙ୍କ ମତେ ଗାୟାସନିକ
ଓଷଧର କୁପ୍ରଭାବ ବିଷୟ ଜଣାପଡ଼ି ନ ଥିଲେ ନିମ୍ନ ଏହି
କୀଟନାଶକ ରୁଗ ରୁଗୁଡ଼ି ହଲେଇଥାନ୍ତା । ନିମ୍ନ ଏକ ବିପଦମୁକ୍ତ
କୀଟନାଶକ ଓଷଧ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି
ସେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

କୀଟନାଶକ ଓଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଅନେକ ପରିମାଣରେ
ପେଟ୍ରୋଲିୟମ୍ ଆବଶ୍ୟକ । ନିମ୍ନ କୀଟନାଶକ ଓଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ

କରାଗଲେ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ୍ ସଂପୃକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହା
ଆମକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଅର୍ଥନୈତିକ ସଫଳତା ହାସଲ କରିବାରେ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ହୁଏତ ଦିନ ଆସିବ କେବଳ ନିମ୍ନ ତେଲ ଓ ନିମ୍ନଗଠ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଫାପଲିର ଗୋଗପୋକ ବନ୍ଦ
କରିବା ସମ୍ଭବପର ହୋଇପାରିବ । ସେତେବେଳେ ଏହା ଯୋଗୁ
ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣର ସମସ୍ୟା ଆଉ ଦେଖା ଦେବ ନାହିଁ ।

ଦୁର୍ଗମା ବାସ୍ୟନ୍ତ,
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୩ ।

କଲ୍ୟାଣପାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପାଧ୍ୟାପକଙ୍କ, ବିବସ ପ୍ୟାରେଡ଼ରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମଞ୍ଚୀ ଶ୍ରୀ ଅନଙ୍ଗ ଉଦୟ
ସିଂହଦେଓ ଅଭିବାଦନ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ନିମ୍ନ ତେଲରୁ କୀଟନାଶକ

ସୁବାସ ସାହୁ

ଆଧୁନିକ ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତି ଯେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ରାସାୟନିକ ଔଷଧ ଯୋଗୁଁ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ପ୍ରଦୂଷଣ ଘଟୁଛି । ଏବେ ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲାଣି ଯେ ପରୋକ୍ଷ ବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ ରାସାୟନିକ ଔଷଧଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ କ୍ଷତି କରିଥାନ୍ତି । କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଶସ୍ୟରେ ରାସାୟନିକ ଔଷଧର ପ୍ରଭାବ ରହିଯାଉଥିବାରୁ ଋଷା ଆମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଏଥିପାଇଁ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି ହେଲାଣି ।

ଆମ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ମଧ୍ୟ ରାସାୟନିକ ଔଷଧର ବିକଳ ବିପଦରେ ଚିନ୍ତା କଲେଣି, ଏପରିକି ଏଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଗଛର ଉତ୍ତପତ୍ତ ବା ଚେରକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ମତ ଦେଲେଣି । ରୋଗ ପୋକ ଦମନ ପାଇଁ ଧୂଆଁପତ୍ର, ନିମ, କରଞ୍ଜ, ଗୋସୁ ଆଦି ଗଛ ବହୁଳ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ଅନେକ ହୁଡ଼ ମତ ପୋଷଣ କରୁଛନ୍ତି । ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ମତରେ ଫଳରେ କୀଟ ଦମନ ପାଇଁ ନିମଗଛ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ତ୍ରୀତା ଗୁହ୍ୟ କରିପାରିବ । କେତେକଙ୍କ ମତରେ ପ୍ରାୟ ୧୨୩ ପ୍ରକାରର କୀଟ ଦମନ ପାଇଁ ନିମଗଛର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ ଓ ସେଥିରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ପଦାର୍ଥକୁ ସଫଳ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଶ୍ରୀ ଗହଳିରେ ଲୋକମାନେ ଛୁଗା ରଖିବା ସ୍ଥାନରେ ଛୁଞ୍ଚିଲା ନିମପତ୍ର ରଖିଥାନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଛୁଗାଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଅନିଷ୍ଟକାରୀ ପୋକମାନଙ୍କ ଆକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଥାଏ । ଶ୍ରୀଲଙ୍କାର କୃଷକମାନେ ନିମ ଅମାରରେ ଧାନ ବା ତାଳି ଜାତୀୟ ଫଳର ଶୁଖିବା ପୂର୍ବରୁ ନିମ ପତ୍ରକୁ ପୋଡ଼ି ଧୂଆଁ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଫଳରେ ଅମାରରେ ଥିବା କୀଟ ଓ ରୋଗ ଜୀବାଣୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାନ୍ତି । କେତେକ ଗୁଣୀ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟକୁ ଅଖାରେ ରଖିଲା ବେଳେ ଏଥି-ସହିତ ନିମତାଳ ମଧ୍ୟ ରଖିଥାନ୍ତି । ଫଳରେ କୀଟ ଆକ୍ରମଣ ପ୍ରତିହତ ହୁଏ । କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଆଳୁ ସାଇତି ରଖିବା ବେଳେ ମଧ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଏହା ସହିତ ନିମପତ୍ର ରଖିଥାନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ କେତେକ ରୋଗ ଆକ୍ରମଣରୁ ଆଳୁକୁ ରକ୍ଷା କରାଯାଇପାରେ ବୋଲି ସେମାନେ ମତ ଦିଅନ୍ତି ।

ନିମତେଲ ଓ ପିଡ଼ିଆରୁ କେତେକ କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଫିଲିପାଇନ୍ସ ଆର୍ଡ଼ିଜାତୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା

କେନ୍ଦ୍ରରେ ତେସା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଭାରତ, ଜର୍ମାନ, ଇଂଲଣ୍ଡ, ଜାପାନ ଓ ଆମେରିକାର ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମରେ ଏହି ଗବେଷଣା ବେଶ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ଏହି ଗବେଷଣାଠାରୁ ଲାଭ ଜ୍ଞାନ ଔଷଧ ତଥା ପରିବେଶ ପାଇଁ କୌଣସି ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ମତ ଦିଅନ୍ତି ।

ଧାନ ବିଲରେ କରାଯାଇଥିବା ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାଯାଏ, ନିମ ତେଲ ସ୍ତ୍ରୋ କରାଯାଇଥିବା ଜମିରେ ଅନିଷ୍ଟକାରୀ କୀଟଗୁଡ଼ିକ ଅଳ୍ପ କ୍ଷତି କରନ୍ତି, ଶୁଭ୍ ଧୀରେ ଧୀରେ ବଢ଼ନ୍ତି, ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ଶେଷରେ ସେମାନଙ୍କ ବଂଶ ଲୋପ ପାଇଥାଏ । ଏହି ପରୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଯାଉଛି ଯେ ମାଟିଆଗୁଣ୍ଡି ପୋକ, ସହ ମୋଡ଼ା ପୋକ ଆଦି ଦମନ କରିବା ପାଇଁ ନିମତେଲ ବେଶ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ।

ନିମତେଲ ଖାଇବା ପରେ ବା ଚାହା ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଲେ କୀଟମାନଙ୍କ ଛୁଡ଼ି ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ସହମୋଡ଼ା ପୋକର ଶୁକ୍ ନିମତେଲ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବାର ୨୪ ଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ଆକ୍ରମଣ ହୁଏ । ଭାରତୀୟ କୃଷି ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କ ମତରେ ନିମ ଫଳ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ପକ୍ଷପାଳ ଦମନ କରାଯାଇପାରେ ।

ଫିଲିପାଇନ୍ସ ସହ ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଶତକଡ଼ା ୨୫ ନିମତେଲ ହେଉଛି ପିଛା ୪ ଲିଟର ହିସାବରେ ପାଉଁଶର ସ୍ତ୍ରୋ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ କୀଟ ଆକ୍ରମଣରୁ ରକ୍ଷା କରାଯିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ । ଧାନ ବିଲରେ ନିମ ପିଡ଼ିଆ ପ୍ରସ୍ତୋଗ କଲେ ସେଥିରୁ ଅନେକ ଉପକାର ମିଳି ପାରିବ ବୋଲି ପରୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଯାଇଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଜମିରୁ ଧୋଇ ହୋଇ ନଷ୍ଟ ହେଉଥିବା ଯବକାର ଜାତୀୟ ପାଉଁଶ ପୁନିନିଯୋଗ ହୋଇପାରିବ ।

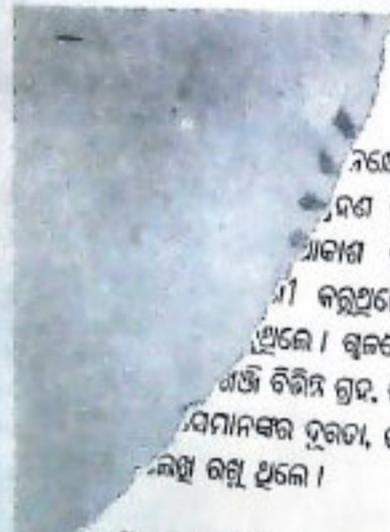
ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଏକ ପୁରିଧାନକ ଉପାସରେ ନିମଗଛରୁ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ଏକ ହିସାବରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଗୋଟିଏ ଦଶ ବର୍ଷର ନିମଗଛରେ ବର୍ଷକୁ ୩୦-୩୫ କିଲୋଗ୍ରାମ ଫଳ ଫଳେ । ଡିଗିଟ କିଲୋ ନିମ ମଞ୍ଜିରୁ ପ୍ରାୟ ୬ କିଲୋଗ୍ରାମ ତେଲ ମିଳିଥାଏ । ଭାରତରେ ପ୍ରାୟ ଏକ କୋଟି ଗୁଳି ଲକ୍ଷ ନିମଗଛ ଥିବାର ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ।

ଏହି ଉଚ୍ଚମାନଙ୍କରୁ ବର୍ଷକୁ ଆନୁମାନିକ ୮୩ ହଜାର ଟନ ନିମ୍ନସ୍ତରରେ
ଓ ୩ ଲକ୍ଷ ୩୦ ହଜାର ଟନ ପିଡ଼ିଆ ମିଳି ପାରିବ । ଥି ବହି ତ
ଏଥିରୁ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଚୋଳ, ଓଷଧ, ସାଗୁନ ଓ ପ୍ରାଧୁର୍ତ୍ତି ସେ
ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ନିମ ର ଥିଲା ।
ମଧ୍ୟ ଗୋଷାଦ୍ୟ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଜଣାଯାଏ ।

ବିଶିଷ୍ଟ କୀଟପତଙ୍ଗବିତ୍ ତଥା ଗମନଶକ୍ତ ମତରେ ଗା
ଓଷଧର କୁପ୍ରଭାବ ବିଷୟ ଜଣାପଡ଼ି ନ ଥିଲେ ନିୟମରେ ସେ
କୀଟନାଶକ ଗୁଣ ଗୁରୁତ୍ୱ ହରେଇଥାନ୍ତା । ନିମ ଏକ ଲୋକେ ଆସି
କୀଟନାଶକ ଓଷଧ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ଜାଣିବା ଆଦି
ସେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ସେ ପରୁ କାର୍ଯ୍ୟ

କୀଟନାଶକ ଓଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଅନେକ
ପେଟ୍ରୋଲିୟମ୍ ଆବଶ୍ୟକ । ନିମରୁ କୀଟନାଶକ

ନ୍ୟୋତିଷ ପାଠରେ
ଖର ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ
ଥିଲେ । ଚନ୍ଦ୍ର ପନ୍ଦର
ପୁସ୍ତକାନୁ ମୁଖଣ୍ଡ କରି

ନିମ୍ନୋଷଧୀ ଗତି ପଥ ଲକ୍ଷ୍ୟ
ପ୍ରମାଣ ସମସ୍ତ ଆଦି ଠିକଣା
ଆକାଶ ସଫା ଥିବାରୁ ଏଇ
କରିଥିଲେ । ଗାତି ରାତିରେ
ଥିଲେ । ସ୍ୱଳ୍ପରେ କଣା କରି ଛେଟ
ଗାଈ ବିଶିଷ୍ଟ ଗ୍ରହ, ଉପଗ୍ରହ, ତାରା ନକ୍ଷତ୍ର
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ଉଦୟ ଓ ଅସ୍ତ ସମୟ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଥିଲେ ।

ସାଧାରଣ ସମୟରେ ନ୍ୟୋତିଷ ପାଠରେ ରୁଡ଼ି
ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ଦେବତା ଦୁର୍ଗାମାଧବଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରିବାରେ ଗ୍ରହ ଉପଗ୍ରହ, ନକ୍ଷତ୍ର ଆଦି କଥା ମନେ
ପଡ଼ିଯାଉଥିବାରୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ଭାଗି ଯାଏ । ଫଳରେ ସେ ଅଧିକ
ସମୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲେ ।

ସେ ଅଧିକ ବେଳକୁ ଜାଣି ପାରିଥିଲେ ସେ ପିଥିକୀଠାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରର
ଦୂରତା ଯେତେ, ପୃଥିବୀର ଦୂରତା ତାର ସେତେ ଗୁଣ । ଏକଥା ସେ
ନିଜେ ମାଟି ରୁପି ହିସାବ କରିଥିଲେ । ପାହାଡ଼ର ଉଚ୍ଚତା
ମାପିବାରେ ତାଙ୍କର ଶୁଭ୍ ଦକ୍ଷତା ଥିଲା । ବାଉଁଶ ନିଳର ବାଉଁଶ
କାଟି ଓ ତାଳପତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଏସବୁ ହିସାବ କିତାବ କରିବା
ଆମ ବଞ୍ଚନାର ବାହାରେ । ସେ ନିଜେ କେତୋଟି ଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ
ତିଆରି କରିଥିଲେ । ଆକାଶରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ "ଗୋଲପତ୍ର", ସମସ୍ତ
ଜାଣିବା ପାଇଁ "ପୃଥିବୀପତ୍ର" ଓ "ଉଲ୍ଲସୀଚକ" ଆଦି ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ
କେତୋଟି ।

କଟକ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ ହତାଶରେ ସେ ଗୋଟିଏ ପୃଥିବୀପତ୍ର
ତିଆରି କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେଠାର ବିଜ୍ଞାନ ଅଧ୍ୟାପକ
ମାଟ ୧୯୯୭

ଆରୁର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କୁ କହି ଏହା କରାଯାଇଥିଲେ । ସେହି
ଜ୍ଞାନୀୟ ସମୟ ଜଣା ପଡ଼ିଥାଏ ।

ସେ ସମୟରେ ବିଦ୍ୟାଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଛାତ୍ର ପରି ଲାଗିଥିଲେ
ଗୁରୁ ଆଶନରେ ବସି ଗହ ଗହ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଉଥିଲେ ।
ନିଜେ ଛାତ୍ର ହୋଇ ପଢ଼ିବା ଓ ଗୁରୁ ହୋଇ ପଢ଼ାକାରୀର ଶୁଭ୍ ଆଶ
ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ।

ତାଙ୍କୁ ବାଇଶ ବର୍ଷ ବୟସ ହେଲାବେଳେ ଅନୁଗୋଳ
ରାଜବଂଶରେ ବିବାହ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଶ୍ରୀକର ନା ହୁଇ
ପାତା ଦେବୀ । ସେଥିଲେ ଶୁଭ୍ ପୁନ୍ଦରୀ । ପଠାଣି ପାଠ୍ୟ
ଦେଖିବାକୁ ଅସୁନ୍ଦର ଥିବାରୁ ପ୍ରଥମେ ଶାଶୁଙ୍କ ମନ ଭରା
ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବେଦୀ ଉପରେ ସେ ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକମାନ
ଅନର୍ଗଳ ଶାଇ ସରସ ଭାବରେ ବୁଝାଇ ଦେବାରୁ ସମସ୍ତେ ଶୁଣି
ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ।

ବିଲାତ ଓ ଆମେରିକାରେ କେତେବେଳେ ପୂର୍ଯ୍ୟପରାଗ ଓ
ଚନ୍ଦ୍ରଗ୍ରହଣ ହେବ ହିସାବ କରି ସେ ଆଗରୁ କହି ଦେଉଥିଲେ ।
ସେଗୁଡ଼ିକ ସତ ଫଳିବାରୁ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ତାଙ୍କର ଶୁଭ୍ ନା
ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଆଜିକାଲିପରି ଉନ୍ନତ
ଯନ୍ତ୍ରପାତି ନଥିଲା । ଭାରତ ପୁଣି ଓଡ଼ିଶା ପରି ଅନୁନ୍ନତ ରାଜ୍ୟରେ
ଏପରି ନ୍ୟୋତିଷ ପଞ୍ଚିତ ଅଛନ୍ତି ଜାଣି ସମସ୍ତେ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ
କରିଥିଲେ । ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ଅନେକ ଜ୍ଞାନୀ, ମାନୀଲୋକ ତାଙ୍କୁ
ଦେଖା କରିବାକୁ ଖଞ୍ଜପଡ଼ା ଆସୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ
ଖଞ୍ଜପଡ଼ାକୁ ସମସ୍ତେ "ବିଦ୍ୟାନଗରୀ" ବୋଲି କରୁଥିଲେ ।

ବହୁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ, ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ଭିତରେ ସେ ଚଳୁଥିଲେ ।
ତଥାପି ସେ ନିଜ ସାଧନା-ପଥରୁ ଚିଲେ ହେଲେ ଚଳୁ ନଥିଲେ ।
ତେଲିଶ ବର୍ଷ ବୟସରୁ ସେ ରାତି ଉତ୍ତାଗର ରହି ଓ ଡୋକ ଶୋଷ
ଭୁଲି ଗ୍ରହ ତାରା ଓ ନକ୍ଷତ୍ରମାନଙ୍କର ଗତି ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିଲେ ।
ଫଳରେ ତାଙ୍କର ଅଣ୍ଟା, ଶୁଳ ଓ ଅନ୍ତୀକ୍ଷ ରୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଏହି
ସାଧନାରୁ ସେ ଯେଉଁ ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିଥିଲେ ତାକୁ ଗୋଟିଏ
ପୋଥିରେ ଲେଖୁଥିଲେ । ତା'ର ନା "ପିତାନ୍ତ ସର୍ପଣ" । ଏହା
ଏକ ଅମର ନ୍ୟୋତିଷ ଗ୍ରନ୍ଥ । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କଠାରେ ତାଙ୍କର
ଅରଜା ଭକ୍ତିଥିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଭରଷା ରହି ଡେ
କୀର୍ତ୍ତନ ମୁଖରେ ବ୍ୟକ୍ତ ରହୁଥିଲେ । ଧନପତ୍ରପଠାରୁ ନିଜର
ସମ୍ମାନରୁ ସେ ଅଧିକ ମନେ କରୁଥିଲେ ।

ବହୁଜ୍ଞାନୀ ଓ ପଞ୍ଚିତ ଲୋକ ପଠାଣିସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସାଧନାରେ
ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଲିକତା ସଂସ୍କୃତ
ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଶା ଗଡ଼ଜାତ ମୁକ୍ତକର
ଶାସକ କେ. ଡି. ଗୁପ୍ତ, କଟକ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜର ବିଜ୍ଞାନ
ଅଧ୍ୟାପକ ରାୟବାହାଦୁର ଯୋଗେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଗଡ଼ଜାତର
ସୁପରିକ୍ଷେତ୍ର ମୁଦାମ ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ, ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର
ଇନ୍ସପେକ୍ଟର ରାଧାନାଥ ରାୟ, ଭକ୍ତ କବି ମଧୁସୂଦନ, ଜାତ୍ୟ କବି

କାଠିମାନସହର ଯ ପଠାଣି ସାମନ୍ତ

ଉତ୍କଳ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତି

କାଗଜପତ୍ରରୁ ପାହାଡ଼ର ଉଚ୍ଚତା ନାଶିଲେ । ବାରଣ୍ଡାକୁ
ପାହେ ପଠାଣିସାମନ୍ତ ପାହାଡ଼ର ଉଚ୍ଚତା କହିଦେଲେ ।
ସେଇ ନାପ ଠିକ୍ ଥିବା ଜାଣି ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲେ ।
ମାନସହରୁ ମୁକ୍ତରେ ଲଗାଇ ସଲାମ ନଲେ ।

ସାହେବଙ୍କ କୋଠରେ ଦରବାର ବସିଲା ।
ପୋଷାକ ପତ୍ର ପିନ୍ଧାଇ ଦିଆଗଲା । ନିଜେ
ଚୌକି ଉପରେ ବସାଇ ଅତର ଚନ୍ଦନ ଲଗାଇ
ମାଳ ପିନ୍ଧାଇ ଦେଲେ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ
"ହୋପାଧ୍ୟାୟ" ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସମସ୍ତ

କରୁଥିଲେ । ପୁଅ ଧନି ହେଲା । ଭଉଦିଗ କମ୍ପି ଉଠିଲା । ଏହି
ନିଶାନ୍ତରେ । ଆଉ କେଉଁ ଓଡ଼ିଆ ପାଇନଥିଲେ । ସାରା
ପିଲାଦିନରୁ ତାଙ୍କର ଲୋକ ତାଙ୍କର ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ କଲେ ।
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ନିଜେ ଦେଖି ହେଲେଟି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସାମନ୍ତ ଦରିଦ୍ର
ମନ ଦେଇ ପାଠ ହୋଇ ପୁଣ୍ୟ ଦେବତାର ଆସନ ଲାଭ
ତାଙ୍କର ଭାରି ଖୁସି ହେଲା । "ସିଦ୍ଧାନ୍ତଦର୍ପଣ" ଏକ ଅତୁଳନୀୟ ଜ୍ୟୋତିଷ
ଥିଲେ । ଦେଶ ଓ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ନିଶାନ୍ତରେ ଦେଖି ଉତ୍କଳ
କରୁଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ସେ ଥିଲେ ଉତ୍କଳ
ଶକ, ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଓ ଜନ

ପଠାଣିସାମନ୍ତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଥିଲେ ।
ସେତେବେଳେ ଆଜିକାଲି ପଠାଣି
ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ଗାଳୀ ଥିଲା । ଅବଦାନ କରି ପୁରୀ ଯାଇଥିଲେ ।
କୋଇଲି, ଗୋପୀଭାଷା, ଭାଗବତ, ଯଦୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ ସେ ମନ
କରିବା ପଡୁଥିଲେ । ଦଶକ, ପଣିକିଆ ଆଦି ଜ୍ୟୋତିଷ ନାପ
ସଂସ୍କୃତ ମଧ୍ୟ ପଢୁଥିଲେ । ସାତବର୍ଷ ଭିତରେ ସେ ଜୀବନ ବୀପ
ପାଠ ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ସେ ତାଙ୍କର ପିତାଙ୍କୁ "ଦଦେଇ" ବୋଲି - ତାଙ୍କୁ
ତାଙ୍କଠାରୁ ସେ ଜ୍ୟୋତିଷ ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲେ । ନାତକ ତିଆରି,
ବିବାହ ମେଳକ, ରାଶି ଗଣନା, ଭବିଷ୍ୟତ କଥା କହିବା ଆଦି ତାଙ୍କୁ
ଦଶ ବର୍ଷ ହେଲା ବେଳକୁ ଜାଣି ଯାଇଥିଲେ । ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣ, ଚନ୍ଦ୍ର,
ଗ୍ରହ, ତାରା ଆଦିର ଗତି ବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର
ଦୁରତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକୃତି ଜାଣିଥିଲେ ।

ସାଙ୍ଗ ପିଲାଙ୍କ ସାଥରେ ଖେଳୁଥିଲା ବେଳେ ଆକାଶରେ
କେତୋଟି ତିଳ କି ଗାଗୁଣୀ ଗଢୁଥିବାର ଦେଖିଲେ, ସେ ଗଣି
ଦେଉଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଦୁର୍ଘଟଣା ଶୁଭ ପ୍ରଖର ଥିଲା । ଗଛର
ଛାଇ ଦିନ ଭିତରେ କେତେବେଳେ କେଉଁଠି ପଡୁଥିଲା,
ଦେଖୁଥିଲେ । ନାପିରୁପି ସେ ସବୁର ଦୁରତା ମଧ୍ୟ ଚିପି
ରଖୁଥିଲେ । ଦିନରେ ନୀଳ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁ ରହୁଥିଲେ ।
ସଞ୍ଜଲାଗିବା ଆଗରୁ ସେ ତାରା ଦେଖି ପାରୁଥିଲେ । ଏ ସବୁକୁ
ସେ ଜଣେ ବଡ଼ ଜ୍ୟୋତିଷ ହେବେ ବୋଲି ତାଙ୍କ ପିଲାଦିନୁ ଜଣା
ପଡୁଥିଲା ।

ସେ ଘରେ ଘରେ ବହୁ ସଂସ୍କୃତ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଥିଲେ । ଅନେକ
ସଂସ୍କୃତ ଗୀତ, ଗ୍ଳୋକ, କାବ୍ୟ କବିତା ତାଙ୍କର ମନେ ରହି

ଦେଶର ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ଶସ୍ତ୍ରପଢ଼ାଠାରୁ ପାଞ୍ଚ
ବିଲୋମିତର ଦୂର ଶୁକ୍ରପଢ଼ା ଶା । ସେଇ ଶାରେ
ରାମେଶ୍ୱର ମହାଦେବ । ଫଗୁଣ ନାସର ଅମାବାସ୍ୟା ।
ଭାରତ ଯାଗ ଲାଗିଛି । ମନ୍ଦିର ବେଢ଼ାରେ ପଦ୍ମାସନରେ ବସିଛନ୍ତି
ଜଣେ ଉତ୍କଳୋକ । ଶିବଙ୍କର ଜଣାଣ ସେ ବୋଲୁଛନ୍ତି ।
ଗଙ୍ଗର ଆଶ୍ଚ, ହାତପାପୁଲି, କାନ୍ଧ ଓ ମୁକ୍ତରେ ନଅଟି ଆଉ ଆଗରେ
ପାଞ୍ଚଟି ବୀପ ନକୁଥାଏ । ରାତିସାରା ଶୁକର ପିଲାଟିଏ ଏଥିପାଇଁ
ନେଇ ଓ ବଳିତା ଆଦି ପଜାଡ଼ି ଦେଉଥାଏ । ପୂଜାପତ୍ରା ମଧ୍ୟ ଶିବ
ପୁରାଣ ପଢୁଥାନ୍ତି । ଶିବଙ୍କ ଆଗରେ ଅଧୁଆ ପଢ଼ିଥାନ୍ତି ସେଇ
ଶ୍ରଦ୍ଧାବତୀକର ସ୍ତ୍ରୀ ।

ପୁଅ ସରିଲା । ସେଇ ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷ ମହାଦେବଙ୍କର ପ୍ରସାଦ
ପାଇଲେ । ପୁରୁଷଙ୍କର ନାଁ ଶ୍ୟାମବନ୍ଧୁ ସିଂହ । ଚଉଦିଗରେ
"ବନ୍ଧୁ ସାଥାନ୍ତ" ନାଁରେ ସେ ଜଣାଶୁଣା । ସ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କର ଅତି
ଶ୍ରଦ୍ଧାବତୀ । ନାଁ ତାଙ୍କର ବିଷ୍ଣୁମାଳୀ । ଉଭୟେ ଖୁବ୍
ଧର୍ମପ୍ରାଣ । ଅତିଥି ଅଭ୍ୟାଗତଙ୍କୁ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାରେ ଖୁବ୍ ମନ ।
ଘର ତାଙ୍କର ବାର ନାସରେ ତେର ପରବ । ଓଷା ପୂଜା ବର୍ଷ
ସାରା ଲାଗି ରହିଥାଏ ।

ବନ୍ଧୁ ସାଥାନ୍ତଙ୍କ ପରିବାରଟି ପୁଣ୍ୟ ଶାନ୍ତିରେ ଚଳୁଥିଲେ ।
ଅଧିକ ସମୃଦ୍ଧିଆ ବେଶୀ କିଛି ନଥିଲା । ନଅଟି ଝିଅ ।
ଗୋଟିଏ ପୁଅ କହୁ ହୋଇ ମରି ଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର
ମନ ଭାରି ଗଣା ଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁମାଳି ସବୁଠୁ ବେଶୀ ବ୍ୟକ୍ତ
ହେଉଥିଲେ । ଅନେକ ସମୟରେ କନ୍ୟାକଟା ବି
ଚଳୁଥିଲେ ।

ମହାଦେବଙ୍କ ଦୟାରୁ ପୁଅଟିଏ ହେଲା । ନାଆଁ ବାପା
ପୁଅଟିର ନାଁ ଦେଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର । ଆଗରୁ ପୁଅଟିଏ ହୋଇ
ମରିଯାଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କୁ ଡାକୁଥିଲେ "ପଠାଣି" ମୁସଲମାନ ଘରକୁ
ବିକିଦେଲେ ପିଲାକୁ ସମ ଛୁଅଁ ନାହିଁ । ଏହା ଥିଲା ସେତେବେଳେ
ଲୋକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ । ତେଣୁ ଶସ୍ତ୍ରପଢ଼ା ଅଞ୍ଚଳରେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ
"ପଠାଣିସାମନ୍ତ" ବୋଲି କାଶନ୍ତି ।

ପିଲାଦିନେ ପଠାଣି ଭାରି ଦୁର୍ବଳ ଥିଲେ । ନାନା ରୋଗରେ
ସେ ପଡୁଥିଲେ । ନାଆଁ ଦିନଗାଟି ବିଧି ଦେବତାଙ୍କୁ ପୂଜା
ମାତ୍ର ୧୯୯୭

ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଵାଧତ୍ୟ ଓ ମୂର୍ତ୍ତି କଳାରେ କୃଷ୍ଣ ଉପାସନା

ଡଃ ବିଲୋଚନ ବେହେରା

କୃଷ୍ଣ କଳାର ଦେଶ-ଉତ୍କଳର ମନ୍ଦିର ସ୍ଵାଧତ୍ୟରେ କୃଷ୍ଣ ଉପାସନାର ନିଦର୍ଶନ ସ୍ଵରୂପ କୃଷ୍ଣ ଜୀବନଚିତ୍ରର ଦୁଷ୍ପାତ୍ର ଭଳି ରହିଛି । ମନ୍ଦିର ଗାନ୍ଧୀନୀଙ୍କରେ ଗୋରାବର୍ଦ୍ଧନ ନିର୍ମିତ ଶିଳାଗଣ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନଧାରୀ ଲବଣୀଚ୍ଛେର କାଳୀୟମର୍ଦ୍ଦିନ ଏବଂ ବେଗୁଗୋପାଳ ଆଦି ଜୀବନଚିତ୍ର ଖୋଦିତ କରିଥିବା ଦେଖାଯାଏ । ଏକ କାଳୀୟଦେବୀଙ୍କ ଦୁର୍ଗ୍ୟ ସଂପର୍କିତ ସ୍ଵାଧତ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ ସଂରକ୍ଷିତ । ଯମୁନା ଏବଂ ଦୁଷ୍ଣ କାଳୀୟ ଉପରେ ବାଳକ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ନୃତ୍ୟ ଏଥିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅଙ୍କିତ ହୋଇଛି । ଏହାର ଅନୁରୂପ ଅଳଙ୍କାରଣ କାରିଗରୀ ଓ ସରଳ ପ୍ରକାଶ ଉର୍ଦ୍ଧାରୁ ବିଦ୍ଵାନଗଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ବିଧା ସମ୍ପନ୍ନ ଶତକର ବୋଲି ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟତ୍ର ସମ୍ପନ୍ନ ଶତକରେ ନିର୍ମିତ ଭୁବନେଶ୍ଵରର ଏକ ମନ୍ଦିରର ଉତ୍କଳବେଶରୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କ କାଳୀୟ ଦମନ ବିଗ୍ରହ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଛି । ଏହି ସମ୍ପନ୍ନ ଶତକର କଟକ ମହାନଦୀ କୁଳରୁ ସିଂହନାଥ ମନ୍ଦିର ଗାନ୍ଧୀରେ ପୁନଃବିଧାନ ଦୁର୍ଗ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏହି ଶତକରେ ମଣିକେଶ୍ଵର ଓ ସରଗୁରାମେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିର ଗାନ୍ଧୀରେ ମଧ୍ୟ କାଳୀୟ ଦମନର ଚିତ୍ର ଖୋଦିତ ହୋଇଛି ।

ନବମ ଶତକରେ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାର ସର୍ବୋତ୍ତମ ବିଷ୍ଣୁମନ୍ଦିର ଗାନ୍ଧୀରେ ବାଳକ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ତ୍ରିସା କଳାପ ଖୋଦିତ । ସୋମବଂଶୀ ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରରାୟ (୧୦୦୫-୧୦୧୫)ଙ୍କ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ରାଜରାଣୀ ମନ୍ଦିରରେ ବଂଶୀଦତ୍ତ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଏକ ମୂର୍ତ୍ତି ଖୋଦିତ ହୋଇଛି । ୨ୟ ଯଯାତି ୧୦୨୫-୪୦ ଖ୍ରୀ:ଅ)ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ବିମାନର ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ଏବଂ ବାଳକ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଚିତ୍ର ଅଙ୍କିତ । ତେୁପର ଏକ ଦୁର୍ଗ୍ୟ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ କୋଳାବତୀଙ୍କ ବ୍ରତକ୍ଷେତ୍ର ମନ୍ଦିର ଗାନ୍ଧୀର ଉତ୍ତର ପୂର୍ବ କୋଣରେ ରହିଛି । ଉଭୟ ଦୁର୍ଗ୍ୟରେ ଦଧିମଞ୍ଜନରତା ମାତା ଯଶୋଦାଙ୍କ ବିପରୀତ ଦିଗରେ ଚନ୍ଦ୍ରଧାରୀ ନନ୍ଦ ଏବଂ ଦଧିଭାଞ୍ଜ ନିକଟରେ ବାଳକ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦଶାଇ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଗଙ୍ଗ ବଂଶର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ବୋଲଭଙ୍ଗ ଦେବଙ୍କ (୧୦୩୮-୧୧୪୪) ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ ବିଶ୍ଵବିଖ୍ୟାତ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଭୋଗମଞ୍ଚପର କୃଷ୍ଣଜୀବନର ଅନେକ ଚିତ୍ର ଖୋଦିତ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବୋଳଯାଗ, ବଂଶୀବାଦନ ଏବଂ କୃଷ୍ଣ ଉପବେଶିତ ନାବକୁ ଗୋପୀକୃଷ୍ଣକ ଶୁଳନ ଆଦି ଦୁର୍ଗ୍ୟ ତନ୍ମୁଖରେ ରୂପାଙ୍କିତ । ମନ୍ଦିରର ବିମାନରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ

ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଧାରଣ ଏବଂ କାଳୀୟ ଦମନ ଦୁର୍ଗ୍ୟ ରହିଛି । ଉପ ଦେନାଧ୍ୟକ୍ଷ ସ୍ଵପ୍ନେଶ୍ଵର ଦେବ (୧୧୯୦-୯୮ ଖ୍ରୀ:ଅ)ଙ୍କ ମେଘସୂକ୍ତ ମନ୍ଦିର ଦକ୍ଷିଣ କାନ୍ଥରେ ଗୋପନ ହରଣର ଚିତ୍ର ଅଙ୍କିତ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଗୋପୀନାଥଙ୍କର ଓ ନିମ୍ନଭାଗରେ ଗୋ-ଗୋଷ୍ଠର ଦୁର୍ଗ୍ୟ ରହିଛି । ବ୍ରହ୍ମା ଦକ୍ଷିଣ କୋଣର ଉପରିଭାଗରେ ରହି ଏହାକୁ ଅବଲୋକନ କରୁଥିବା ଚିତ୍ର ଅଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ଚଟୋଶ୍ଵର ମନ୍ଦିର (୧୨୨୦- ଖ୍ରୀ:ଅ) ନାଟମଞ୍ଚପରେ ଟିକଙ୍କ ଉର୍ଦ୍ଧାରେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଧାରଣ ଦୁର୍ଗ୍ୟ ଉଦ୍ଘୋଷିତ । ନରସିଂହଦେବ ପ୍ରଥମ (୧୨୩୪-୨୪ ଖ୍ରୀ: ଅ)ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର ଚନ୍ଦ୍ରରେ କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତିର ଚିତ୍ର ଅଙ୍କିତ ହୋଇଛି । ଅନଙ୍ଗଭୀମ ଦେବ ତୃତୀୟଙ୍କ କନ୍ୟା ଚନ୍ଦ୍ରିକା ଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ ଅନନ୍ତ ବାସୁଦେବ ମନ୍ଦିର (୧୨୩୮ ଖ୍ରୀ:ଅ) ବିମାନରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ଏବଂ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ରହିଛି । ନରସିଂହ ଦେବ ପ୍ରଥମ (୧୨୩୪-୨୪ ଖ୍ରୀ:ଅ)ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୁନଃ ନିର୍ମିତ ସୀମାବର୍ତ୍ତକ ବରାହ-ତୃତୀୟ ମନ୍ଦିର ଗାନ୍ଧୀରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ତ୍ରିସାକଳାପ ଖୋଦିତ । ମନ୍ଦିରର ଉତ୍ତର କାନ୍ଥର କେନ୍ଦ୍ର ଦୁର୍ଗ୍ୟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିଭଙ୍ଗୀ ଠାଣିରେ ଦକ୍ଷାସ୍ଵନାନ ହୋଇ ବାମ ହସ୍ତର କନିଷ୍ଠା ଆଙ୍ଗୁଳିରେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ପୂର୍ବ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ କାନ୍ଥରେ ଯଥାକ୍ରମେ କାଳୀୟ ଦମନ ଏବଂ ଗୋ-ଗୋପୀ ପରିବେଷିତ ବଂଶୀଧାରୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚିତ୍ର ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ବିଷ୍ଣୁପୁରର ସୋମନାଥ ମନ୍ଦିର (୧୪୦୦ ଖ୍ରୀ:ଅ)ରେ କଳାପୁରୁଣି ପଥରର ପୁଷ୍ପ କାରୁକଳା ମଞ୍ଚିତ ଏକ ଅସ୍ତଦଳ ପତ୍ର ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରରେ କୃଷ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଟି ପାଶୁଡ଼ାରେ ଗୋପୀଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ଅଙ୍କିତ ହୋଇଛି । ଅନ୍ୟ ଏକ ମନ୍ଦିର ଚିତ୍ରରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ବସ୍ତ୍ରହରଣ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କିତ ହୋଇଛି । ତେୁପରି ମାଧବାନନ୍ଦ ମନ୍ଦିର ମୁଖଶାଳା ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ଵ ଏକ କାଳିରେ ଗୋପୀ ପରିବେଷିତ କୃଷ୍ଣମୂର୍ତ୍ତିର ଦୁର୍ଗ୍ୟ ଗୋପନ କରାଯାଇଛି ।

ଅତଏବ ଏଥିରୁ ଯାହା ଜଣାଯାଏ, ସର୍ବଭାରତୀୟମାନଙ୍କର ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ଵାଧତ୍ୟରେ ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମଧୁର ରୂପ ପରିବେଷିତ ଏହିଦୃଶ୍ୟ ରୂପର କମନୀୟ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କିତ ହୋଇଛି । ପ୍ରଧାନତଃ ପୁନଃ ବଧ, କାଳୀୟ ଦମନ, ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ଧାରଣ ଏବଂ ଗୋଧିକ ହରଣ ଆଦି ଦୁର୍ଗ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ପଟ୍ଟାଦିଶ ଶତକ ମଧ୍ୟଭାଗରୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ମଧୁର ରୂପ ସ୍ଵାଧତ୍ୟନାମକରେ ବିକାଶ

ଦୋଷୀର ନିମ୍ନ ଥାଏ ପ୍ରଧାନ । ସେମାନଙ୍କ ଚେଷ୍ଟାରେ ତାଙ୍କର
ପୁଣ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା କଲିକତାରେ ଛପା ଯାଇଥିଲା । ଅନେକ ଗଡ଼ଜାତ
ରାଜା ଏହାର ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ ବହନ କରିଥିଲେ ।

ସବୁକଥା ମାସିତୁପି ଠିକଣା କରିବାରେ ପଠାଣି ସାମନ୍ତଙ୍କର
ଖୁବ୍ ମନ । ଅତେ ସେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଗୁଲିଗୁଲି
ଗଲେ । ପଟ୍ଟିପାଦନକୁ ପ୍ରଣାମ କରିସାରି ସେ ତାଙ୍କ ସାଥୀକୁ
କହିଥିଲେ-ନନ୍ଦେ, ଆମ ପରଠାରୁ ସିଂହଦ୍ୱାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଲା
୧,୯୧,୨୦୦ ପାହୁଣ୍ଡ । ଏଥିରୁ ତାଙ୍କର କେତେ ଦ୍ରୁତ ମନୋଯୋଗ
ଓ ନିମ୍ନା ନଗାପତେ ।

୧୯୦୪ ମସିହାରେ ଇଂରେଜ ସରକାର କଲିକତାରେ ଏକ
ଦରବାର କରିଥିଲେ । ସେଠାରେ ତାଙ୍କ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପାଇଁ
ପଠାଣିସାମନ୍ତଙ୍କୁ "ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ" ଉପାଧି ଦେବା ପାଇଁ
ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଶାନ୍ତି ହିନ୍ଦୁ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ
ନିତ୍ୟକର୍ମରେ ଅପୁରୁଷା ହେବ ବୋଲି ସେଠାକୁ ଯାଇନଥିଲେ ।
ସେହି ତାଙ୍କପାଇଁ କଟକରେ ଏକ ଦରବାର କରାଗଲା ।
ସେଠାରେ ତାଙ୍କୁ ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ପଦକ ଓ ସନନ୍ଦ ମିଳିବାର
ହେଲା । ବ୍ରହ୍ମଚରଣର ଠିକ୍ ସମୟରେ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ
ଠିକ୍ ଆସିଲା । ମାତ୍ର ରାଜା ନଟବର ସିଂହ ଏଥିରେ ସହଯୋଗ
କଲେ ନାହିଁ । ସାମନ୍ତଙ୍କର ଜଣେ ଶିଷ୍ୟ କମିଶନର ସାହେବଙ୍କୁ
ଏହା ଜଣାଇ ଦେଲେ । ସାହେବ ଏହା ପାଇ ରାଜାଙ୍କ ଉପରେ
ଘୋର ନୀତି କରିଥିଲେ ।

ଆଜିକାଲି ପରି ସେତେବେଳେ ଯାନବାହାନର ପୁରୁଷା
ନଥିଲା । ବ୍ରହ୍ମଚରଣର କିଛି ବାଟ ଗୁଲି ଓ ନାଆରେ ବସି କଟକ
ଆସିଲେ । ମାତ୍ର ଦରବାରରେ ସେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଯୋଗ ଦେଇ
ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏଥି ପାଇଁ, ରାଜାଙ୍କ ନାରେ ପୁଣି ଏକ ଘୋର
ବାହାରିବା ଜାଣି ସେ ବାରବାଟୀ କିଲା ପଡ଼ିଆରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ଏଠି ରାଣି ଆସିଥିଲା । ସେଠାରେ କମିଶନର ସାହେବଙ୍କୁ
ବୋଧାକଲେ । ତାଙ୍କୁ କହିଲେ-ମୋର ଉପାଧି ଦରକାର
ନାହିଁ । ସରକାର ତାଙ୍କୁ ପଛେ ଫେରାଇ ନିଅନ୍ତୁ, ଆମ ରାଜାଙ୍କୁ
ଜମା ଦିଅନ୍ତୁ ।

ପଠାଣି ସାମନ୍ତଙ୍କ କଥାରେ କମିଶନରଙ୍କ ମନ ବଦଳିଗଲା ।
ସେ ତାଙ୍କୁ ଆଉଦିନ ସକାଳେ ଦେଖା କରିବାକୁ କହିଲେ । ସକାଳୁ
ଠିକ୍ ନିତ୍ୟକର୍ମ ପାରି ସାମନ୍ତ କିଲା ପଡ଼ିଆରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।
ପଞ୍ଚମ ଦିଗରୁ ମୁହଁ କରି ସାହେବ ବସିଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଆଗରେ
ବେଳାକର ପଞ୍ଚମସ୍ୟା ପାହାଡ଼ ଲସି ଯାଇଥାଏ । ସାମନ୍ତଙ୍କୁ
ଦେଖି ସାହେବ ଆଦରରେ ବସାଇ ପଚାରିଲେ-ଏକ ପାହାଡ଼ର
ଉଚ୍ଚତା କେତେ କହନ୍ତୁ ।

ପଠାଣି ସାମନ୍ତ ତାଙ୍କ କାଠି ମାନସକ ସାହାଯ୍ୟରେ ସେହି
ପାହାଡ଼ର ଗଣନା କଲେ । ସହେବ ସରଜିତରକୁ ଯାଇ

ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କାରକପତ୍ରରୁ ପାହାଡ଼ର ଉଚ୍ଚତା ଜାଣିଲେ । ବାରଣ୍ଡାକୁ
ଆସିବା ମାତ୍ରେ ପଠାଣିସାମନ୍ତ ପାହାଡ଼ର ଉଚ୍ଚତା କହିଦେଲେ ।
ସାହେବ ସେଇ ମାପ ଠିକ୍ ଥିବା ଜାଣି ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲେ ।
ସାମନ୍ତଙ୍କ ମାନସକକୁ ପୁଣିରେ ଲଗାଇ ସଲ୍ୟାମ ଲଲେ ।

କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ କୋଠିରେ ଦରବାର ବସିଲା ।
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନୂଆ ପୋଷାକ ପତ୍ର ପିନ୍ଧାଇ ଦିଆଗଲା । ନିଜେ
ସାହେବ ତାଙ୍କୁ ଚୌକି ଉପରେ ବସାଇ ଅତର ଚନ୍ଦନ ଲଗାଇ
ଦେଲେ । ଫୁଲମାଳ ପିନ୍ଧାଇ ଦେଲେ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ
ଆସିଥିବା "ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ" ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସନନ୍ଦ
ପାଠପରେ ତୋପ ଧ୍ୱନି ହେଲା । ବରଦିଗ କମି ଉଠିଲା । ଏହି
ପଦ ତାଙ୍କ ଆଗରୁ ଆଉ କେଉଁ ଓଡ଼ିଆ ପାଇନଥିଲେ । ସାରା
ଓଡ଼ିଶାର ଗଣ୍ୟମାନ ଲୋକ ତାଙ୍କର ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ କଲେ ।

ରାଜବଂଶର ଲୋକ ହେଲେବି ବ୍ରହ୍ମଚରଣର ସାମନ୍ତ ଦରିଦ୍ର
ଥିଲେ । ସେ ଦରିଦ୍ର ହୋଇ ପୁଣ୍ୟ ଦେବତାର ଆସନ ଲାଭ
କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର "ସିଦ୍ଧାନ୍ତଦର୍ପଣ" ଏକ ଅତୁଳନୀୟ ଜ୍ୟୋତିଷ
ଗ୍ରନ୍ଥ । ଫିରିଙ୍ଗ ସରକାର ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇବାରେ
ପଛାଇ ନଥିଲେ । ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ସେ ଥିଲେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ
ନକ୍ଷତ୍ର । ବଡ଼ବଡ଼ କବି, ଲେଖକ, ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଓ ଜନ
ନେତାଗଣ ତାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ସେ ହିସାବ କିତାବ କରି ପୁରୀ ଯାଇଥିଲେ ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପବିତ୍ର ଧାମରେ ଶେଷ ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ିବାକୁ ସେ ମନ
କରିଥିଲେ । ସେଇସା ହେଲା । ୧୯୦୪ ମସିହା ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସ
ଛୁଷ୍ଟ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାଦଶୀ ଦିନ ୬୯ ବର୍ଷ ବୟସରେ ତାଙ୍କର ଜୀବନ ଦୀପ
ଲିଭିଗଲା । ପ୍ରତ୍ୟୁ ଶଯ୍ୟାରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ପାଟିରୁ କ୍ଷୀଣ
ସ୍ୱରରେ ବାହାରିଥିଲା-"ଜଗନ୍ନାଥ, ଜଗନ୍ନାଥ, ଜଗନ୍ନାଥ" ।

ପଠାଣିସାମନ୍ତଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କବିବର ରାଧାନାଥ
ଗାଇଥିଲେ-

ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦର୍ପଣ ହେବ ନାହିଁ ଲକ୍ଷ
ନର ଦେହେ ଥିବ ଯାବତ ଦ୍ରୁଦୟ ।
xx   xx   xx   xx

ହେ ଉତ୍କଳ ମାତା ଯୋଗ୍ୟ ନମ ସୁତ
ତୁମ୍ଭ ଯୋଗୁଁ ଆସେ ସର୍ବେ ହେଲୁ ପୁତ ।

ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଆଜି ପତେ ସେହି ମହ ଉତ୍କଳ ଯୋଗୁ
ଗର୍ବିତ । ତାଙ୍କରି ସାଧନା, ତାଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିତନ
ପ୍ରେରଣା, ନୂତନ ଶିକ୍ଷା ଦେଉ ।

Dr. J. Mohanty,
Ors. No. 31/2 V A,
Unity II, Bhubaneswar-9

ବନ୍ଧା ଜାତିର ସାମାଜିକ ଚଳଣି

ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ମହାନ୍ତି

କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ମାଲବାନଗିରି ଉପଖଣ୍ଡ ଏକ ହ୍ରଦୟମୟ ଆଦିବାସୀ ବହୁଳ ଉପଖଣ୍ଡ ଭାବରେ ସାରା ଭାରତବର୍ଷରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ। ସାତଶି ବୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଚିନୋଟି ଦେବିଲ ନେଇ ୧୯୬୭ ମସିହାରୁ ଏହି ଉପଖଣ୍ଡ ଗଠିତ କରାଯାଇଛି । ଏହାର ଶତକଡ଼ା ୯୦ ଭାଗ ଲୋକ ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର । ବାହି କେଉଁ ଆଦିମ କାଳରୁ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ ଯେଉଁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଦିବାସୀମାନେ ବାସ କରି ଆସୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ବୋୟା, ବନ୍ଧା, ଦିଦାଲ, ପରା, ଭୂଇଁଆ ଜାତିର ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ, ଘଣ୍ଟ ପରାମ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଛୁଇଁ ଛୁଇଁ ନାଦରେ ବନ୍ଦି ଯାଉଥିବା ଝରଣା ଓ ଭୂରୁଦ୍ର ପ୍ରକୃତି ଏହି ସବୁ ଆଦିବାସୀ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପରୁର ବେଶୀ ଆହାସ । ଝପାଞ୍ଜନାପର ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ଶୀତ ବିଷା ଆଷାଡ଼ ମାସର ମୁଷଳଧାରୀର ବର୍ଷା କେହି ଏହି ବନ୍ଧା ମୁରୁମୁରିଆ ବଂଶୀ ଆଦିବାସୀରୁ ତମକାଳ ଦେଇ ପାରେ ନାହିଁ । ବାଘ ସାଙ୍ଗରେ ଲଢ଼ାଇ କରି ବାଘରୁ ପରାସ୍ତ ନକରି ପାରିଲେ ସେ ଦେଖିଆ ଭେଣ୍ଡିଆ ନୁହେଁ । ତା'ର ମାରି ବାଘ, ସିଂହ, ଚାଲୁ ଶୀତାର ନକରି ପାରିଲେ ବିଷା ପରବ ସମୟରେ ଘାଣ୍ଡିଆ ପିଇ ବାଜାର ତାଳେ ତାଳେ ନାଚି ନପାରିଲେ ତାକୁ ସାମାଜିକ ସମ୍ମାନ ମିଳେନି । ଏହି ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବନ୍ଧା ଜାତି ସବୁଠୁ ନିର୍ଭର । ମାଲବାନଗିରି ଉପଖଣ୍ଡର ପୂର୍ବଭାଗକୁ ଚାଲିଗୁରୁ ବୁଦ୍ଧ । ଏହି ବୁଦ୍ଧପାତ୍ର ୧୪ ବିଲୋମିତର ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଯାଇ ପଡ଼େ ବନ୍ଧା ଜାତିର ବାସସ୍ଥଳି । ସୁଧାନିଗାର ଦୀର୍ଘ ୪୩ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଝିଆ ଓ ଆଧୁନିକ ପରାମ୍ୟ ବନ୍ଧା ଜାତିରୁ ସର୍ବି କରିପାରିନାହିଁ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନ୍ଧା ରମଣୀ ତା'ର ପୋଷାକ ଭାବରେ କେବଳ ନୋଡ଼ି (ସା ପୋଷାକ) ପରିଧାନ କରିଥାଏ । ଯାହା କେବଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ୬ ଇଞ୍ଚ ଲମ୍ବାର ଏକ ବୋପିନ୍ ମାତ୍ର । ଅବଶିଷ୍ଟ ଶରୀର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲୁପ୍ତ ଉଠାଏ । ଲଞ୍ଜିତ ମଞ୍ଜବ । ସେହି ପୁରୁଣା ଶରୀରରେ ବନ୍ଧା ରମଣୀ ବିଭିନ୍ନ କାମରେ ନିଜକୁ ବ୍ୟସ୍ତ ରଖେ । ସାଧାରଣ ସମାଜ ପରି ବନ୍ଧା ପୁରୁଷ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଯାଏ ନାହିଁ । ବାହାରର ପନଞ୍ଚ ବାସ୍ୟ ବନ୍ଧା ରମଣୀ ଦୁର୍ଲଭଥାଏ । ବିଲରେ ଶୁଖି ଚାଲିବା, ବାଠ ଗୋଟାଇବା ସହ ପରେ ଗୋଷ୍ଠର କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପନଞ୍ଚ ବାସ୍ୟ ବନ୍ଧା ରମଣୀ ସମାନ୍ତର କରେ । ସେ ଅତି ନିର୍ଭର ଭାବରେ ପୋଡ଼ୁସୁଷ, ଧାନରୁଆ କାମ ଦୁର୍ଲଭଥାଏ । ବନ୍ଧା ପୁରୁଷ କେବଳ ଘାଣ୍ଡିଆ ପିଇବା, ଶୀତାର କରିବା ଇତ୍ୟା ଅନ୍ୟ ବିଛି

କରେ ନାହିଁ । ଦିନବେଳା ବନ୍ଧା ରମଣୀ ବିଲରେ କାମ କରେ ଗାଟି ହେଲେ ନୋଡ଼ି ବଦଳାଇ ନୃତ୍ୟ ପୋଷାକ ଆପାଙ୍ଗୋବିଧିର ପରିଧାନ କରି ନୃତ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଏ । କେବଳରେ ମାଜି (ଲୁକଇଡ଼ା) ପକାଏ । ପୁଷ୍ଟରେ ଖଜୁରୀ ଗଛର ବୈଷ୍ଣବ ପତ୍ରରେ ଚିଆରି ଶୋପି (ରୋନାସ) ଲଗାଏ । ହାତରେ ଆଗୁରୁଆ ଧରି ଯେତେବେଳେ ନୃତ୍ୟ ପାଇଁ ବାହାରି ପଡ଼େ, ସେତେବେଳେ ସେ ଭୁଲିଯାଏ ବାହାର ଦୁନିଆଁକୁ । ଗୋଡ଼ରେ ହୁମୁକା (ଜେଆ), କେବଳେ ରସର ବଳା (ସାଥଗୁମ), ହାତରେ ଖଡ଼ (ସୁଖରା), ବାନରେ ଫୁଲ (ହୁମୁଜଲୁ) ପିନ୍ଧି ବାଜାର ତାଳେ ତାଳେ ସେ ନୃତ୍ୟ କରିଥିଲେ ପୁରୁଷ ସାଥରେ । ବନ୍ଧା ରମଣୀ ଲକ୍ଷ୍ୟା ଜଣ ଜାଣେ ନାହିଁ । ଉଲଗ୍ନ ଭାବରେ ସୁକ୍ତ ପରିମଳ ଝରଣା ପାଣିରେ ଗାଧୋଇବାକୁ ସେ ଭଲ ପାଏ । ବନ୍ଧା ରମଣୀର ମୁଖରେ ଲଗାଇବାକୁ କୌଣସି ଚୈଳ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ନିୟମିତ ଭାବେ ସେ ମୁଷ୍ଟ ଲକ୍ଷା କରେ ।

ସାଧାରଣତଃ ବନ୍ଧା ରମଣୀ ତା'ର ସ୍ଵାମୀଠାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟସ୍ତ । ବିବାହ ଯୋଗ୍ୟ ହେବାର ସାତବର୍ଷପରେ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ବିବାହ କରାଯାଇଥାଏ । ଅତିକମ୍ରେ ସ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ସ୍ଵାମୀର ବ୍ୟସ୍ତ ପ୍ରାୟ ୫ ବର୍ଷ କମ୍ ହୁଏ । ବନ୍ଧା ପୁରୁଷକୁ ୧୮ରୁ ୨୦ ବର୍ଷ ହୋଇଗଲେ ତା'ର ବ୍ୟସ୍ତ ଅଧିକ ହୋଇଗଲା ବୋଲି କେହି ତାକୁ ବନ୍ଧ୍ୟା ଦେବାକୁ ଭାବି ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ସମାଜପରି ବନ୍ଧା ସମାଜରେ ଯୌତୁକ ପ୍ରଥା ନାହିଁ । ପୁଅ ଘର ରେଫରୁ ଝିଅ ଘରକୁ ଗୋଟିଏ ଗାଈ, ଗୋଟିଏ ବଳଦ, ଛେଳି, ଶୁଳକ ଆଦି ଉପହାର ଦିଆ ଯାଏ । ବିବାହର ୨ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଝିଅର ଚାପା ମା' କେହି ଝିଅ ଘରକୁ ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ବିବାହ ପରେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଧା ରମଣୀ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରେ । ବିବାହର ବହୁବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଷ ସହିତ ମତାନ୍ତର ହେଲେ ବନ୍ଧାରମଣୀ ବିନା ଦୁଧାରେ ତା'ର ସ୍ଵାମୀକୁ ଶୁଦ୍ଧପତ୍ର ଦେଇ ଦିଏ । ଛାଡ଼ପତ୍ର ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ତା'ର ନିଜ ବାପା ଏବଂ ଭାଇ ପାଖରେ ସ୍ଵାମୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥାଏ । ତା'ର ବାପା ଆସି ସ୍ଵାମୀଠାରୁ ଜବରଦସ୍ତ ଗୋଟେ ଛେଳି ନେଇଯାନ୍ତି । ଏହି ଛେଳି ନେବାର ଘଟଣା ଛାଡ଼ପତ୍ର ଦେବା ବିଷୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦିଏ । ଯଦି ସେହି ପରିବାରର ନିଜର ଛେଳି ନଥାଏ, ତେବେ ସେହି ଗାଁର ଯାହାର ଛେଳି ଥାଏ, ତା'ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଜବରଦସ୍ତ ନେଇ ଯାଇଥାନ୍ତି । ପରେ ଶୁଦ୍ଧପତ୍ର ପାଇଥିବା ପୁରୁଷ ଛେଳିବାଲା ପରଦା ପରିଶୋଧ

କାର କରିଛି । ଏତ ଗଲା ସ୍ତାପତ୍ୟର ବିଷୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ମୁଖ୍ୟତଃ କୃଷିଜୀବୀଙ୍କର ଉପକାରଣ ବିଷୟ ଚିନ୍ତା କରାଯାଉ ।

ପୁଣିକଳା :
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମର ଇଚ୍ଛାଦେବ ଦେବୀଙ୍କ ଆରାଧନା ବା ଉପାସନା
ପାଇଁ ବିଗ୍ରହ ଏବଂ ମନ୍ଦିରମାନ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ
ପୂର୍ବେ ଭାବେ କୃଷିପୁଣି କେଉଁକାଳରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା, ତା'ର
କିଛି ବିବରଣୀ ଆମକୁ ମିଳିନାହିଁ । କୃଷି ପୁଣି ବିଷ୍ଣୁ ପୁଣିର ଏକ
କଳାକାର ରୂପେ ଆଲୋଚନାମାନେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ।
ଦେଶରେ କୃଷି କୃଷିପୁଣି ନିର୍ମାଣ ପୂର୍ବରୁ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଚତୁର୍ଭୁଜ ରୂପ
ମଧ୍ୟ ନାମରେ ପୂଜିତ ହେଉଥିଲା । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧୁର ରୂପର
ପ୍ରକାର କାଳରେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କଠାରେ କୃଷିର ଆରୋପ ପୂର୍ବକ
ବିଷ୍ଣୁ-କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୂଜିତ ହୋଇ ଉଭୟଙ୍କୁ ଏକ ରୂପେ ପ୍ରତିପାଦନ
କରାଗଲା । ଯଦିଓ ଏହି ରୂପ ନିର୍ମିତ ତାଦାତ୍ମ୍ୟର କିଛିକାଳ ପରେ
ବିଷ୍ଣୁ (ମଧ୍ୟର) ଉପାସନା ହ୍ରାସ ପାଇ ବଂଶୀମୋଦନଙ୍କ ଉପାସନା
ପ୍ରକାର-ପ୍ରକଳ-ପ୍ରକାରରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହେଲା । ବିଦ୍ଵାନଗଣ
ଏହି ବିଷ୍ଣୁ-କୃଷ୍ଣ ପୁଣି କାଳକୁ କୃଷି କୈନ୍ଦ୍ରିକ ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମ ପ୍ରସାରର
'ପରିଣତ' ରୂପେ ଅନୁମାନ କରିଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ବିଷ୍ଣୁ-କୃଷ୍ଣର ଏକ
କଳାକାର ପୁଣି କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଧର୍ମଶାଳା ଅଞ୍ଚଳରୁ ସଂଗୃହ କରାଯାଇ
ଫିରା ରାଜ୍ୟ ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ ସଂରକ୍ଷିତ । ପୁଣିକିର ଉପର,
ପୁରୀରୁ କଟକ ଏବଂ ଶଙ୍ଖାଧାରଣ କରିଥିବାବେଳେ ନିମ୍ନ ଦୁଇବାହୁ
ବଂଶୀଧାରଣ ପୂର୍ବକ ହିରଣ୍ୟ ଛନ୍ଦରେ ଦକ୍ଷାୟମାନ । ଅନୁରୂପ
ପୁଣି ପୁଣି । କରମାଥ ବଲ୍ଲଭ ମଠ ଏବଂ ଉଡ଼ୁକୁଳ
ଖୋରାସମରେ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି । ମାଧ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରଧାନ
ପୀଠ 'ଉପପୁରୀ'ଠାରେ ମାଧ୍ୟାତ୍ମ୍ୟ (୧୧୯୯-୧୨୨୭ ଶ୍ରୀ:ଅ)ଙ୍କ
ନାମରେ ଉତ୍ତରୀକୃତ ଏକ ମନ୍ଦିରରେ ଏହି ବିଷ୍ଣୁ-କୃଷ୍ଣପୁଣି ପୂଜା
ପାଉଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପରମାନନ୍ଦ ଆତ୍ମ୍ୟ୍ୟ ଉତ୍ତରୀ ଏବଂ
ଫିରା ବିଷ୍ଣୁ-କୃଷ୍ଣ ପୁଣି ଅଭିନ୍ନ ଥିବା ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ଅଜ୍ଞତା
ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟତ ଏହି ପୁଣିରୁ ବଂଶୀଧାରୀ କୃଷ୍ଣ ବା
ଗୋପୀନାଥ ପୁଣିର ପରିକଳ୍ପନା ଉତ୍ତର ବୋଲି ମତବ୍ୟକ୍ତ
କରିଛନ୍ତି ।

ଏଇ ବିଷ୍ଣୁ-କୃଷ୍ଣ ପୁଣିର କାଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟକରି କୃଷ ଏବଂ କେ-
ପରିକା ପୁଣିର ଚୈତ୍ଵରୁ ସଂସ୍ଵାଦର ଶବ୍ଦ ରୂପେ ଉଲ୍ଲେଖ
କରିଛନ୍ତି । ତେବେ ଏତାଦୃଶ ପୁଣି ପରିକଳ୍ପନାରେ 'କୃଷ୍ଣକୁ
ଉଗବାନ ସ୍ଵୟମ୍' ଭାଗବତ ମତବାଦର ପରାକାଷ୍ଠା ପ୍ରତିପାଳିତ
ହୋଇଥିବା ବିଶେଷ ଅନୁମିତ ହୁଏ । ଶ ଏବଂ ଯି: ଦାସ
ଉକ୍ତ ପୁଣି ପରିକଳ୍ପନା ସମ୍ପର୍କରେ କହନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ବିଷ୍ଣୁକୈନ୍ଦ୍ରିକ
ଧର୍ମ ରାଜଧର୍ମ ଥିବାବେଳେ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ ଏବଂ
ଶ୍ରୀଗୀତଗୋବିନ୍ଦର ପ୍ରଭାବରେ ଗୋପୀନାଥ ପୂଜା ଏବଂ
ବିଷ୍ଣୁ-କୃଷ୍ଣ ପୁଣି ଓଡ଼ିଶାରେ ଲୋକପ୍ରିୟ ହେଲା । ସେ କ୍ଷୟପୁର
ବୋରାପୁରୀରେ ବିଷ୍ଣୁ-କୃଷ୍ଣ ପୁଣିର ଦୁଇଟି ବିଗ୍ରହ ଥିବା ମଧ୍ୟ
ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଏ, କୃଷ୍ଣ ଉପାସନାର
ଏହି ପୁଣିକଳା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ଏକ ସହିଷ୍ଣତା, ଅର୍ଥାତ ବିଷ୍ଣୁ ଏବଂ କୃଷ୍ଣ
ଉପାସନାର ଏହା ଏକ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ କାଳ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଏହି
ସମୟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣକୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶ୍ରୀନରମାଥ-ତୁଲ୍ୟ ଗ୍ରହଣ-
କରାଯାଇ ଉପାସନାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । କୁରଙ୍ଗ ଗାସନ,
ପ୍ରତାପନଗର ଓ ମଣି ବଞ୍ଚିକା ମଠ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନରେ ବଂଶୀଧାରୀ
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହ ଶ୍ରୀନରମାଥ ପୂଜିତ ହେଉଛନ୍ତି । ଏହି ପୁଣିଗୁଡ଼ିକ
ସଂସ୍ଵାଦର ଶବ୍ଦରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ବିଷୟ
ଅପରିହାସିତମାନେ ସ୍ଵୀକାର କରିଛନ୍ତି ।

ଆଲୋଚନାରୁ ଯାହା ଜଣାଯାଏ, ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ବିଷ୍ଣୁ-କୃଷ୍ଣ ପୁଣି
ବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହାର ବହୁଳତା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତାର ଦୁଃଖ ନାହିଁ ।
ସମ୍ଭବତଃ ଏହା ଲୋକପ୍ରିୟତା ଲାଭ କରିନପାରି ଅଜ୍ଞକାଳ
ମଧ୍ୟରେ ଲୋପ ପାଇଛି । ତେବେ ସେ ଯେଉଁ କାରଣରୁ ହେଉନା
କାହିଁକି ଉକ୍ତ ବିଷ୍ଣୁ-କୃଷ୍ଣ ପୁଣିରୁ ବିଷ୍ଣୁ ଉପକାର ଦୂରେଇ ଯାଇ
ବଂଶୀଧାରୀ କୃଷ୍ଣ ଲୋକପ୍ରିୟତା ଲାଭ କରନ୍ତି । ଏହି
ବଂଶୀଧାରୀ କୃଷ୍ଣ ଉତ୍କଳୀୟ ଧାର୍ମିକ ପରମ୍ପରାରେ ଗୋପୀନାଥ
ରୂପେ ପରିଚିତ । ପରିଗାମତଃ ଅନେକ ଗୋପୀନାଥ ପୁଣି ଓ
ମନ୍ଦିର ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉପାସନାର ବିଗ୍ରହ ରୂପେ
ନିର୍ମିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା, କେନ୍ଦୁଝର ।

■ ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଐକ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ଭାରତର ସେହି ମହାନ ଦାୟିତ୍ଵ ରହିଛି, ତାହା
ଏ ଥାଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନାହିଁ, ତରଂ ଏହା ନୂତନ ଭାବେ ଅନୁପ୍ରାଣଣ କରିଛି । ସମସ୍ତ ବିଶ୍ଵପ୍ରତି
ଏହାର ଏକ ମହାନ ସନ୍ଦେଶ ରହିଛି ।
—ଦେଶବନ୍ଧୁ ବିଭରଞ୍ଜନ ଦାସ

ନିବେଦନ

କୋ.ପା.ଉ.ଛି

ସୁସ୍ୱାଦୁ ଅବଧ୍ୟ କୀଟନାଶକ

ସୁସ୍ୱାଦୁ

■ ସୁସ୍ୱାଦୁ : ସର୍ବୋତ୍ତମ ମେନୋକ୍ସିମେଥେସ୍ । ପତଳା ଫଳ ଓ ଶେର, ଉଦର ଓ ଚର୍ଚର କୀଟକୋଷ୍ଠକ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପଯୋଗୀ । ଉପଯୋଗୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧୁପାତା କୋଇଲାଏକା ।

■ ସୁସ୍ୱାଦୁ : କୀଟନାଶକ ଓ ଉପଯୋଗୀ । ପତଳା ଫଳ ଓ ଶେର, ଉଦର ଓ ଚର୍ଚର କୀଟକୋଷ୍ଠକ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପଯୋଗୀ । ଉପଯୋଗୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧୁପାତା କୋଇଲାଏକା ।

ସର, ସୁର, ଉପଯୋଗୀ ପତଳା ଫଳ ଓ ଶେର, ଉଦର ଓ ଚର୍ଚର କୀଟକୋଷ୍ଠକ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପଯୋଗୀ । ଉପଯୋଗୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧୁପାତା କୋଇଲାଏକା ।

ଉପଯୋଗୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧୁପାତା କୋଇଲାଏକା ।

ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀର ବିତ୍ତ ଦେଖନ୍ତୁ
ଉତ୍କୃଷ୍ଟ କୌଶଳ କଣନ୍ତୁ

ବିତ୍ତ ସ୍ୱାଧୀନ ପିତା ଜାଣନ୍ତୁ କିମ୍ପା

କରିଥାଏ । ଛାଡ଼ିପକ୍ଷ ଦେଇଯାଇଥିବା ରମଣୀ ଯେକୌଣସି
 ଛୁଇଁଲେ ଯେ କୌଣସି ପୁରୁଷକୁ ପୁଣି ବିବାହ କରିପାରେ ।
 ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ସାମାଜିକ ବାହନ ନାହିଁ । ବନ୍ଧା ଜାତିରେ
 ସାଧାରଣତଃ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାର ପର୍ବ ପାଳନ କରାଯାଏ; ଚିତ୍ର ନାଟରେ
 କରତ ପର୍ବ, ପୌଷ ନାସରେ ପୁଷ୍ପ ପର୍ବ ଏବଂ ଦଶହରା ନାସରେ
 ବେହେରା ପର୍ବ । ତରଳ ପର୍ବ ୭ ଦିନ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଏହା
 ନୀଳ ଆଡ଼ିପରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଶାଁ ମୁଣ୍ଡରେ,
 ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପାଖେ ବସି ଆସ ପ୍ରଥମ କରି ଭୋଗ ଅର୍ପଣ
 କରାଯାଏ । ତା'ପରେ ଅନ୍ୟମାନେ ଶାଳ ଥାଆନ୍ତି ।
 ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ଏହା ଅର୍ପଣ ପୂର୍ବରୁ କେହି ସର୍ତ୍ତ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି
 ପର୍ବ ଚୈତ୍ର ମାସର ପ୍ରଥମ ସୋମବାର ଦିନ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।
 ଚୋର ଶାଳର ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ବନ୍ଧା ପୁରୁଷ ଶାଳର ଏବଂ
 ବନ୍ଧା ରମଣୀ ମାଛ ବଙ୍କଡ଼ା ଧରିବାରୁ ବାହାରି ଯାଆନ୍ତି । ବନ୍ଧା
 ପୁରୁଷମାନେ ମିଳିତ ଭାବରେ ଶାଳାର କରନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ
 ପୁରୁଷମାନେ ଆଣିଥିବା ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ଶାଁରେ ସମସ୍ତ ବାଣ୍ଟି
 ନିଅନ୍ତି । ଏହି ପର୍ବର ଷଷ୍ଠ ଦିବସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ମଦ୍ୟପାନ
 କେହି ନାହିଁ । ଅନ୍ତିମ ଦିବସଟି ହାଣ୍ଡିଆ (ପେଣ୍ଡାମ) (ସୋଲାପ)
 ଉପରୁ ପାନ କରି ଏବଂ ନାଚ ଗୀତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ମଜଗୁଲ
 ହୋଇ ବଜାର ଥାନ୍ତି ।

ବନ୍ଧା ଜାତିର ଅନ୍ୟତମ ପର୍ବ ହେଉଛି ପୌଷ ନାସର ପୁଷ୍ପ
 ପର୍ବ । ଏହି ପର୍ବ ପାଳନ ପୂର୍ବରୁ କେହି ଶିସ, ଜମ୍ବି, ଲାଉ
 ଶାଞ୍ଜିନାହିଁ । ଏହା ପର୍ବ ପ୍ରଥମେ ଶାଁ ମୁଣ୍ଡର ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ
 ଅର୍ପଣ କରାଯାଇଥାଏ । ପୌଷ ନାସର ପ୍ରଥମ ସୋମବାର ଦିନ
 ଆରମ୍ଭ କରାଯାଏ । ଏହା ୩ ଦିନ ପାଳନ
 କରାଯାଇଥାଏ । ଶିସ, ଲାଉ, ଜମ୍ବି ପ୍ରଥମେ ଭୋଗ ଦିଆଯିବା
 ପରେ ଘରେ ଘରେ ଶୁଆ ଯାଏ । ସକାଳର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ ପୂର୍ବରୁ
 ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଇଥାଏ । ଦିନ ବେଳେ କୌଣସି
 ନାଚ ଗୀତ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ନାଚ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।
 ଏହାପୂର୍ବେ ଶୁକ ଆଜୁଥରେ ବାଜାର ତାଳରେ ସାରା ରାତି ନାଚ
 ହୁଏ ।

ଠାକୁର ବା ଦେବତା ଭାବରେ ଶାଁମୁଣ୍ଡ ପାହାଡ଼ ତଳ ଝରଣା
 ଘାଟରେ ଏବଂ ପଥରକୁ ଠାକୁରାଣୀ ଭାବରେ ପୂଜା କରାଯାଏ ।
 କୌଣସି ଭୋକ ନିଜ ଘରେ ଠାକୁରାଣୀ ରଖନ୍ତି ନାହିଁ ବା ପୂଜା
 କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ଉପରେ ବନ୍ଧାନାନଙ୍କର ପ୍ରବଳ
 ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଭକ୍ତି । ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ପାଲା, କୁକୁଡ଼ା, ହଂସ, ଛେଳି
 ବିଦ୍ୟାଦି ଚଳି ଦିଆଯାଏ । କେବଳ ନାଟଶାଳ ନାସଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ
 କିଛି ନାସରେ ପୂଜା କରାଯାଏ । ନାଟଶାଳ ନାସକୁ ଏକ ଅଗ୍ରଭୃତ
 ନାସ ଭାବରେ ବନ୍ଧାନାନେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ପୂଜାରୀ ପର୍ବ
 କ୍ରମରେ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ପୂଜା କରିଥାଏ । ପୂଜାରୀ ବଂଶ ଅନ୍ୟ
 ବନ୍ଧା ଜାତିର ବା ସମାଜଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ପୂଜା ସମୟରେ ପୂଜାରୀ
 ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଭୋଜନ କରେ ନାହିଁ । ଏପରିକି ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀ ସହ
 ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଥାଏ । ସେତେବେଳେ ସେ ମଧ୍ୟ
 ବନ୍ଧା ଜାତିର ଭାବରେ ପୂଜିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଆଜି ବନ୍ଧାନାନଙ୍କର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ବହୁ ଯୋଜନା
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଛୁଇଁକାରଙ୍କ ଚେତାରୁ ବନ୍ଧା ଉନ୍ନତ
 ସଂସ୍ଥା ନାମରେ ଏକ ସଂସ୍ଥା ଖୋଲା ଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଜଣେ
 ପ୍ରୋଫେସର ଲିଡ଼ର ଏବଂ କେତେଜଣ ସହକର୍ମୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ
 ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ପୁରଳ ପର୍ବର ଉପରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଜ୍ଞାନ
 ଚେତାରୁ ଏକ ଶାଖା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଖୋଲାଯାଇଛି ।
 ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଗମନା ଗମନ ସୁବିଧା ପାଇଁ ସବୁ ପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା
 କରାଯାଇଛି । ଖଇରପୁର ବ୍ଲକଠାରୁ ବନ୍ଧା ପାହାଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଞ୍ଚ
 ରାଷ୍ଟ୍ରା କାର୍ଯ୍ୟ କୋର୍ଡ଼ଘୋରରେ ତିଆରି ଶୁଳ୍କିଛି । ସବୁଠୁ ଆନନ୍ଦର
 କଥା ଯେ ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ ପକ୍ଷରୁ ୨ଟି କ୍ୟାଞ୍ଚର
 ବସ୍ ମଧ୍ୟ ୧୯୯୧ ମସିହାଠାରୁ ଜୟପୁରଠାରୁ ଏହି ଅଞ୍ଚଳକୁ
 ଯାତାୟତ କରୁଛି । ପୁରନା ଓ ଲୋକସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ଚେତାରୁ
 ଗୋଟାଏ ଟେଲିଭିଜନ୍ ୧୯୯୦ ମସିହାରୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଇ
 ଦିଆଯାଇଛି । ବନ୍ଧା ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ସମାଜର ପୁଖ୍ୟ ଧାରାରେ
 ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ବନ୍ଧା ଉନ୍ନତ ସଂସ୍ଥା ନାୟକରେ ବିଭିନ୍ନ
 ଧନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥା : ଝାଡୁ, କାପେଟ, ସାଇକେଲ ଫୁଲ
 ମସିଣା ତିଆରି ପ୍ରଭୃତି ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆ
 ଯାଉଛି ।

ଖୁସିର ବିଷୟରେ ସୁଗ ସୁଗ ଧରି ଲଞ୍ଜିତ ମଞ୍ଚକ,
 ଭଲଗ୍ନା ନାରୀ ଭାବରେ ବୁଲୁଥିବା ବନ୍ଧା ରମଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ
 ୨୦ ଜଣରୁ ଅଧିକ ପାଠ ପଢ଼ି ସଭ୍ୟ ନାରୀମାନଙ୍କ ପରି ଶାଢ଼ୀ,
 ବ୍ଲାଉଜ, ସାୟା ପିନ୍ଧି ମୁଣ୍ଡରେ କେଶ ରଖିବା ଶିଖିପାରିଲେଣି ।
 ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିଭାଗ ଯୋଜନା ନାୟକରେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶୁ ଏବଂ ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇ
 ରୋଗମୁକ୍ତ କରାଯିବାର ବିହିତ ପଦକ୍ଷେପନା ନିଆଯାଉଛି ।
 ଏହିପରି ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ନାୟକରେ ବନ୍ଧା ଜାତି ଆଜି ଉନ୍ନତିର
 ପଥରେ ଆଗେଇ ଶୁଳ୍କିଛି । ଏହି ପ୍ରଗତିକୁ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ
 ସମସ୍ତଙ୍କର ସହଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକ ।

ବନ୍ଧାନାନଙ୍କର କଥିତ ଭାଷା :

ଲେଲୁଟି-ଗୋପି, ସାଟ-ପାଲା, ଆସ-ଭଲି, ହାଣ୍ଡିଆ-ପେଣ୍ଡାମ,
 ବନ୍ଧା ଆସ-ଆଗେରେ, ନା-ଜୟ, ବାପା-ବା, ଝିଅ-କର୍ଣ୍ଣ,
 ପୁଅ-ଅଁ, ଭାଉଜ-ଭସି, ଭାଇ-ବୁଇଆଁଗ, ସ୍ତ୍ରୀ-କୁମ୍ଭର,
 ବୁଢ଼ିମା-ଭସା, ବୁଢ଼ା ବାପା-ତାତା, ଶାଶୁ-କିଆଁର,
 ଶୁଣିର-ଉକୁର୍ଣ୍ଣ, ଯତରୁକ-ଜନିଂ, ସ୍ତ୍ରୀର ପୋଷାକ-ନୋଡ଼ି,
 ହୃଦୟବେଳର ସ୍ତ୍ରୀର ପୋଷାକ-ଆମ୍ବଗୋବିସିତା,
 ମାଳି-ଲୁବଇଡ଼ା, ଖୁମ୍ଭା-ଭସା, ଖଡୁ-ଖୁଗରକ,
 କାନଫୁଲ-କୁନ୍ଦଲୁ, ବେଳରେ ପକାଇଥିବା ମୋଟା ମୋଟା
 ବଳା-ଅଂଚରୁମ ।

ଅନୁକିରଣୀସ
 ପୁରନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀ
 ମାଲକାନଗିରି ।

ପୁରୀ ଉତ୍ତରଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଥିଲା ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀର ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଉଦ୍‌ବୋଧନ । ପୁରୀ ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର ଜର ମହାପାତ୍ର ।

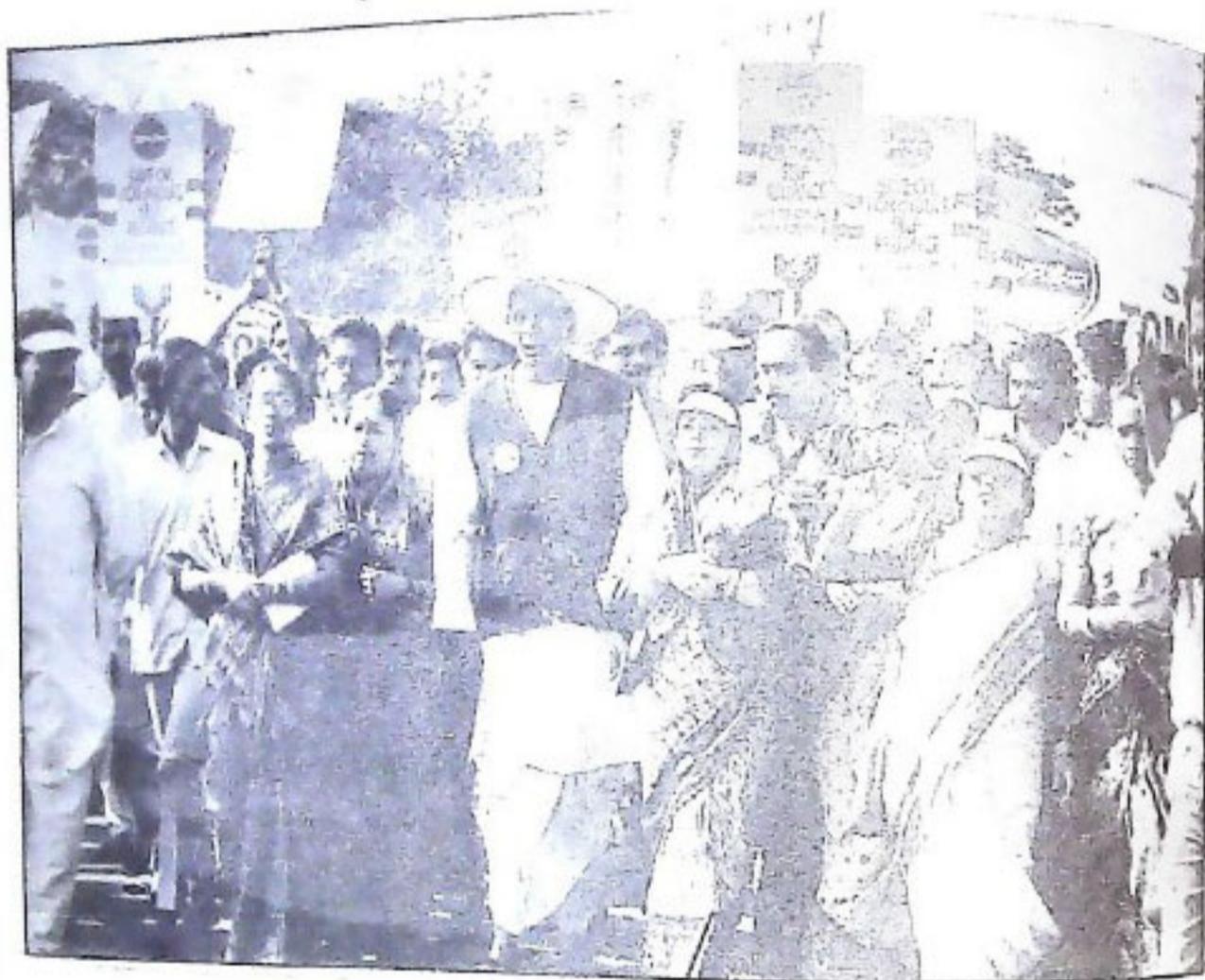
ଉତ୍ତମ ଭୂବ ବିହାରଠାରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ତଳେ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିବା ପରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ସମିତିକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରୁଛନ୍ତି । ପୂର୍ବତନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନୀଳମଣି ରାଉତରାୟ ଓ ଶ୍ରୀମ ରାଞ୍ଜନଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସାମଲ ମହାପାତ୍ର ଅଛନ୍ତି । (୧୬/୨) ।

ପୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଚିଲିକା ପୁରାଣ ଶନକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଗୁରୁ ଉଦ୍ଘାଟନ । ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଧିପାତ୍ର, ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵରୁଷାଣ ହରିଚନ୍ଦନ ଓ ବିଧାନ ସଭାର ପୁଖ୍ୟ ସଚେତକ ଶ୍ରୀ ଅନସୁ କେନା ମହାସୀନ ।

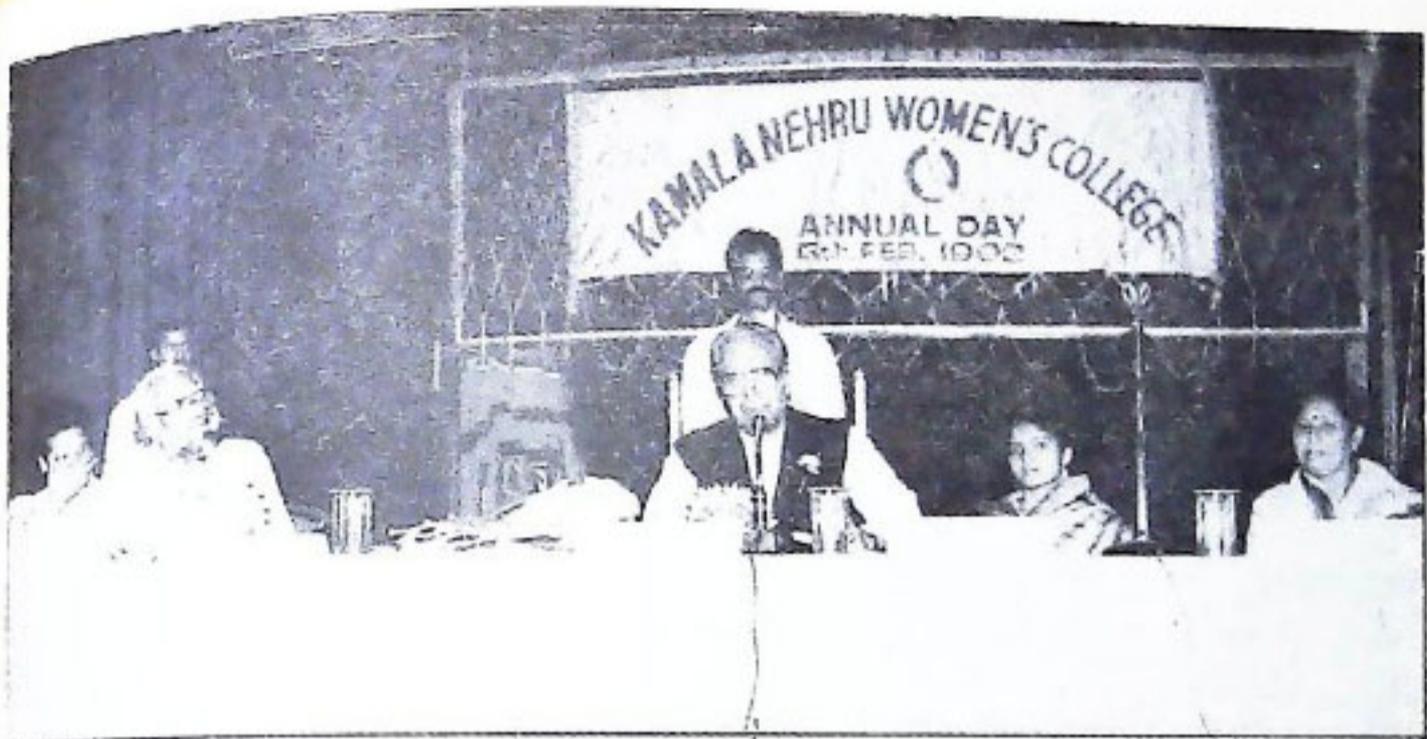
ବାରିବାଟୀ ସ୍ଥାତିସ୍ଥାନ କୁବ ହାଉସ୍‌ଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପୁସ୍ତକ ନେଲାରେ ସଂସ୍କୃତି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କରଙ୍କ ଉଦ୍ଘୋଷନ ।

ଭାରତୀୟ ଟେଲ ନିଗମ ଦ୍ୱାରା ଟେଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଉପଲକ୍ଷେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ପଦଯାତ୍ରାରେ ପୁଣ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିନ୍ଦୁ ପଟ୍ଟନାୟକ (୧୫/୭) ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଓ ସମାଜସେବୀ ସ୍ୱର୍ଗତ ହୃଦାଳୟ ରାୟଙ୍କ ୩୭ତମ ପ୍ରତ୍ୟୁ ବାର୍ଷିକୀ ଉପଲକ୍ଷେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ସଭାରେ ବିଧାନ ସଭା ବାଚସପତି ଶ୍ରୀ ସୁଧୂଷିର ଦାସ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ନାୟକ ଓ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପାଟ୍ଟନାୟକ ମଧ୍ୟାସୀନ ଅଛନ୍ତି (୫/୭) ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର କମଳା ନେହେରୁ ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ତଥା ସମାଜସେବୀ ସ୍ମରଣ ସୋମନାଥ ପାତ୍ରଙ୍କ ଧ୍ୟାନେ ମୁଖ୍ୟ ବାର୍ଷିକୀ ଉପଲକ୍ଷେ "ଚଳାପଥ" ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଏକ ସଭାରେ ଖାଦ୍ୟ ଓ ଯୋଗାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଭୂଷଣ ହରିଚନ୍ଦନ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ସତ୍ତେଲ, ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ସୁବାରାଓ ପୁଣ୍ଡି ଓ ରତ୍ନକ ପ୍ରସାଦ ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ସତୀଶ ପାତ୍ର ମହାପାତ୍ର ଅଛନ୍ତି ।

ପାଖରେ ଘୋଷେଇ କରିବା, ପରସିବା, ପାଣିରଖିବା ଇତ୍ୟାଦି କରୁଛନ୍ତି । ଘରେ ଲାଲଟି ଖାଣ୍ଡ, ଡାଫ, ରିଫ୍ରେଜର, ମହମବତୀ ଖାଣ୍ଡ ଫୁଲଦାନୀ, ପେପର ଡ୍ରେସ୍, ପେନ୍ ଖାଣ୍ଡ ଇତ୍ୟାଦି ଟେରାକୋଟାର ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ଡା'ଛଡ଼ା ବସିଥିଲେ ଫୁଲ ବୁଝ, ହାତୀ, ଘୋଡ଼ା, ପ୍ରଭୃତି ପୋଡ଼ାମାଟି ଉଶ୍ମ ଘରକୁ ଏବଂ ପରିବେଶକୁ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠ କରୁଛନ୍ତି । ଏପରି ବଡ଼ ବଡ଼ ଘରରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଛି ।

ଆମ ଗାଁ ଗହଳିର ପ୍ରତି ଗ୍ରାମରେ ପ୍ରାୟ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ବି ଏବେ ବି ହାଣ୍ଡି, ମାଠିଆ, ସୁଲେଇ ଇତ୍ୟାଦି କରୁଛନ୍ତି । କେତେ ଜାଗାରେ ଘର ଛପର ପାଇଁ ଟାଲୁ କରୁଛନ୍ତି । ବିନ୍ଦୁ ଆକ୍ରେ ଆକ୍ରେ ଆମ ଗାଁମାନଙ୍କର ପୋଡ଼ାମାଟିର ଗୁହିତା ବନି ବନି ଆସି ଲାଗି । କାରଣ ପାଧାରଣ ଲୋକମାନେ ମାଟି ପାତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତେ, ସିଲିକେଟ୍, ଆଲୁମିନିୟମ, ପିତ୍ତଳ, ଲୁହା, ଖିଲ୍, ବ୍ୟା ଏବଂ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପାତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ଫଳରେ ଆମ ଶିଳ୍ପୀ ମାନେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ନିଜର ଜୀବିକା ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଉଠୁଛନ୍ତି । ରାଜନୀଷୀ କାମରେ ବେଶି ଲୋକ ନିଜକୁ ନିଷ୍ଠାଗ୍ର କରୁଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୋଡ଼ାମାଟି କାମ ଟେରାକୋଟା କାମ ଗାଁ ଗହଳିରେ ଏପରିକି ଆମ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏ ରୁତ୍ନ ଶିଳ୍ପ ହୋଇ ଗଲାଣି ।

ଏଇ ରୁତ୍ନ ଶିଳ୍ପକୁ ଆମେ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ଉଚିତ୍ । ଆମର ପରମ୍ପରାକୁ ପ୍ରଭୃତ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଏବଂ ମାଟି ଉତ୍କଳଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପତ୍ତି କରିବାକୁ ହେବ ।

ଏଇପରି ରୁତ୍ନ ଶିଳ୍ପର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ଆମ ପରକାର ଆଜିକାଲି ନାନାପ୍ରକାର ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ଗ୍ରାମ୍ୟଶିଳ୍ପ କାରିଗରମାନେ ତାଙ୍କର ଶିଳ୍ପର ଉତ୍ପତ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ନାନାପ୍ରକାର ବ୍ୟାଙ୍କ୍ 'ଉତ୍ସର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତି ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପକେନ୍ଦ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ, ସମବାୟ ସମିତି କରିଆରେ ଏବଂ ଅନେକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାଧ୍ୟମରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ଉତ୍ସାହ ଯୋଗାଇ ଦିଆ ଯାଉଛି । ଫଳରେ କାରିଗର ନିଜର କାରିଗରୀ କୌଶଳକୁ ନୁହେଁ ରୂପ ଦେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛି । କେତେକ ଗ୍ରାମରେ ଏଇ ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପିବା ପାଇଁ ଟେରାକୋଟା ଚାଲିବ୍ କେନ୍ଦ୍ର ଶୋଭା ଯାଉଛି । ଫଳରେ ଏଇ ଟେରାକୋଟା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତି ଶିଳ୍ପୀର ଆଗ୍ରହ ବଢୁଛି । ଯଦି ଓ ଏହା ଏଇ ବିଶେଷ ଲାଭଦାନକ ଶିଳ୍ପ ନୁହେଁ ତଥାପି ଆମର ମାଟି କାରିଗରମାନେ ଏଇ ମାଟି କାମ କରି ବସି ରହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ଆମେ ବଞ୍ଚିବୁ, ଆମ ପରମ୍ପରାକୁ ନେଇ ବଞ୍ଚିବୁ । ଆମର ପରମ୍ପରା ଆମ ଦେଶରେ ଏବଂ ଦେଶ ବାହାରେ ଆଦୃତ ହେଉ ଏତିକି ଆମର କାମନା ।

ଶିଳ୍ପୀ,
ଶତରଞ୍ଜନ ଦ୍ୱାର,
ସୁନିଟ-୩୩, ପୁରୀନଗର ।

କଳାହାଣ୍ଡି ସଦର ମହକୁମା କଳାକାରମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଅନୁଷ୍ଠିତ ପାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ପ୍ୟାରେଡ଼ରେ ସମବାୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅଦୈତ ପ୍ରସାଦ ସିଂହ ଅଭିବାଦନ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ଆମ ଅତୀତ ଗୌରବମୟ ପରମ୍ପରା ପୋଡ଼ାମାଟି ଶିଳ୍ପ

ଶ୍ରୀ ଦେବରାଜ ସାହୁ

ଯେ ପ୍ରେସ୍‌କାର ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ଆମ ଓଡ଼ିଶା ତଥା ଭାରତ ଏପରିକି ପୁଥିବୀରେ ଅଛି ପୋଡ଼ାମାଟି ଶିଳ୍ପ ସବୁଠାରୁ ପୁରାତନ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଶିଳ୍ପ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନି । ମାନବ ପତ୍ୟତା ଯେତେବେଳେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ସେତେବେଳେ କୌଣସି ଆତୁର ବ୍ୟବହାର ମଣିଷ ଜାଣି ନଥୁଲା । ପ୍ରଥମେ ମାଟି ଏବଂ ପଥରକୁ ନେଇ ସେ ନିଜର କାମରେ ଲଗେଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ପଥର ଗୁମ୍ଫା ଏବଂ ଗଛ ଉପରେ ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଭଳି ବସା ବାନ୍ଧି ରହିବାରେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ଅନୁଭବ କଲା । କାଳକ୍ରମେ ସେ ମାଟି ପଥରର ଘର ତିଆରି କଲା ଏବଂ ବଣର କଣ୍ଠା ଫଳପୁଳ ଖାଇ ବସି ରହିଲା । ଯେତେବେଳେ ପଥରକୁ ପଥର ଘସି ନିଆଁ ଉତ୍ତାପନ କଲା, ସେତେବେଳେ ମାଟିକୁ ପୋଡ଼ିଲେ ପଥରଠାରୁ ଅତି ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟାକୀ ହୁଏ ବୋଲି ଜାଣି ପାରିଲା । ତାପରେ ମାଟିର ପାତ୍ର ହାତରେ ଗଢ଼ି ତାକୁ ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ସେଥିରେ ପାଣି ରଖିବା, ଫଳପୁଳ ରିଝେଇ ଖାଇବା ଏପରିକି ନିଜର ବ୍ୟବହାରିକ ଜିନିଷ ଗଢ଼ି ରଖିବାପାଇଁ ମାଟି ପାତ୍ର ତିଆରି କଲା । ପରେ ପରେ ମାଟିର ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ଗହଣା ଇତ୍ୟାଦି ତିଆରି ବ୍ୟବହାର କଲା । ଆଜିକାଲି ହରପା, ମହଜୋଦାରୋରୁ ଜଣା ପଡ଼େ ଯେ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ମଣିଷ କିପରି ପୋଡ଼ାମାଟିର ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା । ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ପଥର ଅପେକ୍ଷା ପୋଡ଼ାମାଟି ଅତି ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟାକୀ ଏବଂ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ । ଗୋଟିଏ ଏକ କେଜି ଓଜନର ପଥର ଯଦି ମାଟି ଭିତରେ ପୋଡ଼ି ଦିଆ ଯାଏ କି ବାହାରେ ରଖାଯାଏ ତାହା ୧୦୦ ବର୍ଷ ପରେ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ କିଛିନା କିଛି କ୍ଷୟ ହୋଇ ଯିବାର ପରିଲକ୍ଷ୍ୟ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ପୋଡ଼ା ମାଟିର ଖପରା ମାଟିତଳୁ ୫୦୦ ବର୍ଷ ପରେ ଖୋଲି ବାହାର କଲେ ଗଂର କିଛି କ୍ଷୟ ହୋଇନଥାଏ ।

ଆଜ୍ଞେ ଆଜ୍ଞେ ମାନବ ପତ୍ୟତାର ଉନ୍ନତି ଘଟି ଶୁଭିକ୍ଷି । ମଣିଷ ନୂଆ ନୂଆ କାମ ନାନାପ୍ରକାର କଳା କବ୍‌ଜାର ଉତ୍ତାପନରେ ଲାଗିପଡ଼ିଛି । ଆଜି କାଲି ପରମାଣୁ ସୁଗରେ ମଣିଷ ନାନାପ୍ରକାର ଧାତୁକୁ ନେଇ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଜିନିଷ ତିଆରି କରିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏଣୁ ହାତରେ କାମ କରିବାକୁ ଲୋକ ଆଉ ଶୁଣୁନି । କମ୍ ସମୟ ଭିତରେ ଯନ୍ତ୍ର ଶୁଳିତ କଳା ପାହାଯ୍ୟରେ ବହୁତ କାମ କରିବାକୁ ଶୁଣୁଛି । ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛି । କିନ୍ତୁ ଆମ ଶିଳ୍ପୀ ସମାଜ ଏବେକି ନିଜ ହାତ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ

ଭରସା ରଖି ନିଜର ଏବଂ ଦେଶର ସମ୍ମାନ ବଢ଼େଇବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟରତ ରହୁଥାନ୍ତି ।

ହାତଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ କାମ କରାଯାଏ ତାକୁ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ କହନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି କଳା କବ୍‌ଜାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଆମର ମାଟି କାରିଗର ବୁଝାଉନାମେ ଏବେ ବି ସେଇ ହାତ ତିଆରି କଳା ଦ୍ୱାରା ହାତରେ କଳା ବୁଲେଇ ପୁନ୍ଦର ପୁନ୍ଦର କାମମାନ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ମେସିନ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ଯେ ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ପୁନ୍ଦର କାମ କରି ହେବ ତାହୁଁହେଁ । ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ମେସିନ୍ ଦ୍ୱାରା କାମ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକ୍ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଗଲେ କାମ ବି ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ କିନ୍ତୁ ହାତରେ କାମ କଲେ ଏପରି ଅସୁବିଧାର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ ।

ମେସିନ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ହେଉଥିବା କାମର କାରିଗରୀ ଏବଂ ହାତରେ ତିଆରି କାମର କାରିଗରୀ କୌଶଳକୁ ପରିଲକ୍ଷିତ କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ହସ୍ତଶିଳ୍ପର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଅଧିକ ଜଣାପଡ଼େ । ହସ୍ତ ଶିଳ୍ପ ସାମଗ୍ରୀର ପରୁଷମୟରେ ଏବଂ ସବୁ ଜାଗାରେ ଆଦର ଥାଏ । ଆମ ପରମ୍ପରାକୁ ନେଇ ଆମେ ଆମର ଶିଳ୍ପ ଗଢ଼ି ଥାଉ । ସ୍ଥାନ ବିଶେଷରେ ହସ୍ତ ଶିଳ୍ପର ପ୍ରକାର ଭେଦ ହୋଇଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ପୋଡ଼ାମାଟି କାମ ଟେରାକୋଟା) ଅତି ପୁରୁଣା ଶିଳ୍ପ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମନକୁ ଛୁଇଁଲା ଭଳି ପରିଚ୍ଛିତ ସ୍ତୁତି କରି ପାରିନି । ସମାଜରେ ଚଳିବାକୁ ହେଲେ ଏବଂ ଆମର ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରତିକ୍ଷେପରେ ପୋଡ଼ାମାଟି କାମର ଯଥେଷ୍ଟ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଅଛି । ପିଲାଟିଏ କଳ୍ପ ହେବା ବେଳରୁ ବିକାୟ ପୂଜା ବ୍ରତ ଏପରିକି ମରିବା ବେଳେ ବି ଟେରାକୋଟା ପାତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଆଜିକାଲି ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ନାନାପ୍ରକାର ଧାତୁ ଏବଂ କେମିକାଲ୍ ମିଶ୍ରଣରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ସୌଖିନ୍ଦ୍ ଜିନିଷ ଏବଂ ପାତ୍ର ତିଆରି ହୋଇପାରୁଛି । ତଥାପି ଲୋକମାନେ ପୁଣି ଆମର ସେଇ ପୁରାତନ ପତ୍ୟତା ଏବଂ ପରମ୍ପରାକୁ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ସେଇ ଶାଁ ଗହଳୀର କାମ ଏବଂ ପୁରୁଣା କାମକୁ ଆଶୁ ଆଗରେ ରଖି ବର୍ତ୍ତମାନ ନୂଆ ନୂଆ ଜିନିଷ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ । ଆଜିକାଲିର ଟେରାକୋଟା କାମକୁ ଲୋକମାନେ ଘର ସଜେଇବାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବ୍ୟବହାରିକ ସାମଗ୍ରୀ ହିସାବରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି । ମାଟି

କୌଣସି ଏକ ଭୂମିତଳ ରାଜା କେବଳ ଦୁଇଟି ଟ୍ରାଏ କରେ ନାହିଁ ଯାହାକୁ ତା'ର ଲକ୍ଷ୍ୟକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଯାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବାରେ ସମସ୍ତ ଅପକ୍ୟସରୁ ଯାତ୍ରା କରେ । ସର୍ବିଷ ଗହଳିରୁ ଏହା ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ରଥମ ଥର ବସ୍ତାହାର ଭୂମିତଳ ରାଜା ଉପାଧିରେ ଆଲୋଚ୍ୟ ବିଷୟ ହୋଇଛି । ଉପରେ ଅଛି ବସ୍ ଯିବା ରାଜା, ତଳେ ଲୋକ ଯିବା ରାଜା, ତେଣୁ କେହି କେହି ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏପରି ନାଣିରେ ଯିବାର ଅଭିଳାଷ ହାସଲ କରନ୍ତି ତଥକ ଛନ୍ଦେ । ଏହି Sub-wayକୁ ଲାଗି ବ୍ୟବ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପୁଲଗଠ ଲଗାଯାଇଛି । ଏକ ପୁଲଗଠ ବିଶିଷ୍ଟ ମଧ୍ୟ ପୁଣି ଲଗାଯାଇଛି । ପ୍ରଦୁଷଣର ଉପ ଆଉ ରହିବ ନାହିଁ । ମୁଖ୍ୟ ଅର୍ଥପତ୍ର ଲାଗି ପଞ୍ଚମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ବସିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖସ ଭୂମିପତ୍ର ଚୁଆନୀର ବାରଣ୍ଡା ସଂଲଗ୍ନ ଅଛି ।

ଘରୋଇ ବସ୍ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରବିଧି ପାଇଁ ତାହାର ପଟେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିବା ଛଳେ ବ୍ୟବ ପଟେ ସରକାରୀ ବସ୍ ଯାତ୍ରୀ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ସରକାରୀ ବସ୍ତୁତ୍ତର ପିଆ ହୋଇଥିବା ଛାନକୁ ଲାଗି ବିଭିନ୍ନ ଖଲ୍ ଖୋଲାଯାଇଛି । ସମସ୍ତ ଜିନିଷ ପ୍ରବିଧିରେ ମିଳିବା ପାଇଁ ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ।

ସରକାରୀ ବସର ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଓ ଯାତ୍ରୀର ଦୁରତ୍ତ :

ସରକାରୀ ପ୍ରବିଧି ଦୁଇଟି D. T. M. (I) ଓ D. T. M. (II) ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଛାନକୁ ସଂଯୋଗ କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ/ଛାନକୁ ଛାନକୁ ଦୁରତ୍ତ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା :

କ୍ର.ନଂ	ରୁଟ୍	ଦୁରତ୍ତ	ଛାଡ଼ିବ-ପହଞ୍ଚିବ (K.M.)	ଛାଡ଼ିବ-ପହଞ୍ଚିବ
(୧)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ମୋଟୁ	୭୩୫	୧୧୦୦-୯୦୦	
(୨)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ବାଲିମେଳା	୬୭୨	୧୩୦୦-୬୦୦	୭୦୦-୫୦୦
(୩)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ମାଲକୁଣ୍ଡ	୫୯୭	୧୨୦୦-୫୦୦	୧୩୦୦-୬୦୦
(୪)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ବଟକ	୨୯	୧୪୦୦-୧୫୦୦	୧୨୦୦-୫୦୦
(୫)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ରାୟଗଡ଼ା	୪୩୩	୧୮୦୦-୫୦୦	୬୦୦-୭୦୦
(୬)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ପିଟକଳା	୪୭୧	୧୩୦୦-୬୦୦	୧୬୦୦-୪୦୦
(୭)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-କୁଟିଆ	୩୨୯	୬୦୦-୧୩୦୦	୬୦୦-୧୭୦୦
(୮)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-କେଶିପୁର	୨୨୭	୫୦୦-୧୧୩୦	୧୪୧୫-୨୦୪୫
(୯)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ରାଜନଗର	୧୩୯	୫୦୦-୧୦୦୦	୧୧୦୦-୧୬୦୦
(୧୦)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ଆଳି	୧୩୪	୧୬୦୦-୧୧୦୦	୧୩୦୦-୧୮୦୦
(୧୧)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ଗରିଆ	୯୬	୬୦୦-୯୩୦	୧୧୦୦-୧୪୩୦
(୧୨)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ବାକୀ	୭୪	୧୫୦୦-୧୭୩୦	୧୧୦୦-୧୪୫୦
(୧୩)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ଖୋର୍ଦ୍ଧା	୨୯	୧୦୦୦-୧୧୦୦	୫୩୦-୮୦୦
(୧୪)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-କୁଆଁପାଳ	୭୫	୯୩୦-୧୨୦୦	୧୨୦୦-୧୩୦୦
(୧୫)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ବାଲିପ୍ରସ୍ତର	୮୨	୧୭୧୫-୨୦୧୫	୧୪୦୦-୬୫୦
				୬୦୦-୯୦୦

D. T. M. — (II)

କ୍ର.ନଂ	ରୁଟ୍	ଦୁରତ୍ତ	ଛାଡ଼ିବ-ପହଞ୍ଚିବ (K.M.)
(୧)	ଭୁବନେଶ୍ୱର-ବଟକ	୩୫	୬୦୦-୬୧୫
(୨)	କେରକା-ରାଜଧାନୀ	୩୮	୬୦୦-୬୧୫
(୩)	ରାଜଧାନୀ-କରକା	୩୨୭	୬୦୦-୬୧୫
(୪)	ରାଜଧାନୀ-କୁଞ୍ଜପୁର	୧୭୩	୧୨୦୦-୧୨୧୫
(୫)	ରାଜଧାନୀ-ଛାପୁଣିଆ	୧୧୮	୧୩୦୦-୧୩୧୫
(୬)	ରାଜଧାନୀ-ମାଲୁଦ	୧୭୨	୧୪୦୦-୧୪୧୫
(୭)	ରାଜଧାନୀ-ବୌଦ	୨୨୭	୧୫୦୦-୧୫୧୫

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

ରାଜଧାନୀର ନୂଆ ବସଷାସ୍ତ୍ର ଓ ପରିବହନ - ଏକ ପରିକୀର୍ତ୍ତିତ ପଦକ୍ଷେପ

ବିଦେଶ ପତ୍ରମାସକ

ମାଲି ଓ ପୁରୀର ପୁରୀ ନଗରୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଏକତ୍ୟକ ଓ ପରମର ଆଧୁନିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଖ୍ୟାତ । ଏହାର ଗୌରବ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ କାହାଣୀ ଓ ପାରମ୍ପରିକ ସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପୁରୀ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦୀକ୍ଷିତ । ଦେବ ଶ୍ରୀ ପୁରୀରୁ ଓ ଚୋରାପୁରୀ ଭାରତବର୍ଷର ଏ କ୍ଷେତ୍ର ଏକ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ କ୍ଷେତ୍ର ରୂପେ ପରିଚିତ । ବିଶ୍ୱାସନୀୟ ଭାବରେ ଓ ଆଧୁନିକ ପରମରା ପଦ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ରହିଛି । "ଏକାମ୍ର କ୍ଷେତ୍ର" ବା ଆଜିର ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ପଞ୍ଚମ ଶତାବ୍ଦୀରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର "ଏକାମ୍ର କ୍ଷେତ୍ର" ନାମରେ ବିଦିତ ହୋଇ ଅଛି । ଏହାର ଶୁଭ୍ର ଗାନ୍ଧୀୟତା ସଂସ୍କୃତି, ପାରମ୍ପରିକ ଶୁଭ୍ରତା ଓ ରୀତି-ନୀତି ଯେତକି ଆକର୍ଷିତ କରିଛି ସେତକି ଆଧୁନିକତା କରିଛି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତିକୁ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯାଏ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଉତ୍ତର ପଟେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ତୋରଣ ସଦୃଶ - "ନନ୍ଦ କାନନ, ପୂର୍ବରେ କଳିଙ୍ଗ ରାଜଧାନୀ-ଶିଶୁପାଳଗଡ଼, ପୂର୍ବ ଦକ୍ଷିଣ କୋଣରେ ଗୌରବୋଦ୍ଧି କଳିଙ୍ଗ ଗଜପତି କୁଟୁମ୍ଭ ଜାନ୍ତୁଟି ଧରିଥିବା ଧୋଳି, ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମ କୋଣରେ ଜୈନ, ବୌଦ୍ଧ ଓ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ଶିଳା ଶାସ୍ତ୍ରଗିରି ଓ ଉଦୟଗିରି । ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ଚିଲିକାର ବିସ୍ତୃତି ଏକାକେ "ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ବଳୟ" ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ।

ଏ ସବୁକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖିଲେ ଯେ କେହି ଆଗା କରିବ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଏକ ସୀମିତ ସହର ପର୍ଯ୍ୟାୟରୁ ନହୋଇ ଏକ ବିକାଶିତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ନଗରୀରେ ପରିଣତ ହେବ । ତେଣୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଓ ନିବାସୀମାନଙ୍କ ହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏବେ ଓଡ଼ିଶା ପରମରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଭାଷାରେ ନିର୍ମିତ "ନୂତନ ବସଷାସ୍ତ୍ର" ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଏକ ନାଗଲି କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଏହା ସରକାରଙ୍କ ଏକ ସୁପରିକଳ୍ପିତ ପଦକ୍ଷେପ । ଗମନାଗମନର ସର୍ବବିଧି ସୁବିଧାକୁ ଆଶ୍ରୟ ଆଗରେ ରଖି, ବସଷାସ୍ତ୍ର ବରମୁଣ୍ଡାରେ ନିର୍ମିତ ହେବା ଏକ ସ୍ୱାଭାବିକ ଏବଂ ସମସ୍ତୋପଯୋଗୀ ପଦକ୍ଷେପ । "ନୂତନ ବସଷାସ୍ତ୍ର"ଟି ପୁରୀର ବସଷାସ୍ତ୍ରଠାରୁ ନ୍ୟାୟାଳୀ ରାସ୍ତାରେ ଶୁଭିତ୍ତର ସିବା ପରେ ସି:ଆର୍:ପି: ଛକ ପରେ ବାଟୋଇ ଦୁଇ ମାଇଲ ଦୂରରେ । ସହର ଉପକଣ୍ଠରେ ମାଟ ୩ କି:ମି: ଦୂରରେ, ଗାନ୍ଧୀ ପଟେ ସୌଧ ପୋଲିତ ନୂତନ ବସଷାସ୍ତ୍ର । ପାରିପାଶ୍ୱିକ ପରିସ୍ଥିତି ଓ ଚା'ର ରୂପ ବିନ୍ୟାସ ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର

ଅନୁରୂପ କର୍ମକ୍ରମ ସହିତ ତୁଳନୀୟ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଶ୍ୱର କଲେ ନୂଆ ବସଷାସ୍ତ୍ର ଏକ ସରୁକ ଉପତ୍ୟକାର ରମ୍ୟ କୀର୍ତ୍ତି । ଶାସ୍ତ୍ରଗିରି ଉଦୟଗିରି ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଧକ୍ଷା ଖାଇ ଯାତ୍ରୀର ଆଶ୍ରୁ ଫେରିଆସେ ଦୁଇ ପଟର ରାଜ ରାସ୍ତାକୁ । ବାମ ପଟେ ବରମୁଣ୍ଡା ହାତସିଂ ବୋଡ଼ି ଓ ଡାହାଣ ପଟେ ସଦ୍ୟ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ରାଜଧାନୀ କଲେଜ । ରମଣୀୟ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରିବୁଏ ବସଷାସ୍ତ୍ର ପ୍ରାପାଦ ଉପରୁ । ପରମରର ପୁଷ୍ପରୁମିରେ ନୂତନ ନିର୍ମାଣ କୌଶଳର ସାଧକ ସ୍ୱାକ୍ଷର ।

ନିର୍ମାଣ ଶୈଳୀ

ବରମୁଣ୍ଡାର "ନୂତନ ବସଷାସ୍ତ୍ର"ଟି ଓଡ଼ିଶାର କେତେକ ଇଞ୍ଜିନିୟରଙ୍କ ସହଯୋଗିତାରେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଛି । ମନୋରମ ଉଦ୍ୟାନ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି ନୂଆ ବସ କର୍ମକ୍ରମ । N. H. 5 ରାଜ ରାସ୍ତାକୁ ଲାଗି ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ଫୁଟ ଦୂରରେ ନବ ନିର୍ମିତ ଏଇ ପରିବହନ କେନ୍ଦ୍ର ବିକାଶିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କ୍ଷାନ କୌଶଳରେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ଓ:ଏସ୍:ଆର୍:ପି:ସି:ରା "ଟି-ଜେ ପ୍ରାପାଦ"ଟିରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟପେୟ, ସ୍ନାନ ଗୌରବ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ବିଶ୍ରାମର ସୁବିଧା କରାଯାଇଛି । ଦୁଇ ଯାତ୍ରୀ ଜଣପାଧାରଣଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶ୍ରାମ କକ୍ଷର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବସିବାର ସୁବିଧା ସାଜକୁ ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶ୍ରାମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଥିବା ଏକ "କ୍ଲୋଜ ଅଗଣା" ରାଜଧାନୀ ଯାତ୍ରୀ ପରିବହନ କେନ୍ଦ୍ରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଦୃଶ୍ୟମାନ କରିଛି । ଚିନିମହଲାର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ଘରୋଇ ବସମାନଙ୍କ ପାଇଁ "ଅନୁସନ୍ଧାନ କକ୍ଷ" ଖୋଲାଯାଇଛି । ବାମ ପଟେ ଠିକ୍ ସେମିତି ସରକାରୀ ବସ ପାଇଁ "ଅନୁସନ୍ଧାନ କକ୍ଷ" ସଂଯୋଜିତ ହୋଇଛି । ଅନ୍ୟ ଏକ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅଛି O. S. R. T.C.ର ଡିଲ୍ଲୀ-କାନ୍ୟାଳୟ ।

ଏହି ପ୍ରାପାଦଟିର ଦ୍ୱିତୀୟ ମହଲାରେ B. D. A. ଚରଫ୍‌ରୁ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ଗୁହ, ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଧପରଙ୍କ ପାଇଁ ଛିନ୍ନ-ଛିନ୍ନ କକ୍ଷ ରହିଛି ଏବଂ ତୃତୀୟ ମହଲାର ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ D.T.M. (II)ଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧ ରହିଛି ।

ଗାଁ ଗହଳିର ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ବିସ୍ମିତ କରେ ପରିବହନ କେନ୍ଦ୍ରର ଉପମାର୍ଗ (Sub-way) । ଏଥିରେ ରହିଛି ଅନେକ ସ୍ଥାନ

**STATEMENT OF OWNERSHIP AND OTHER PARTICULARS ABOUT
UTKAL PRASANGA
FORM - IV
(See Rule - 8)**

1 Place of publication	Bhubaneswar
2 Periodicity of its publication	Monthly
3 Printer's Name	Shri Manabesh Mukherji, I.P.S. for and on behalf of the Government of Orissa.
Nationality	Indian
Address	Director, Printing, Stationery and Publication, Orissa, Cuttack—753010.
4 Publisher's Name	Shri T. N. Mohapatra, I.A.S., Director of Information and Public Relations Department & Ex-officio Additional Secretary to Government of Orissa, Information and Public Relations Department, Bhubaneswar—751001.
5 Chief Editor's Name	Shri Satish Patro
Nationality	Indian
Address	Chief Editor, Information and Public Relations Department, Government of Orissa, Bhubaneswar—751001.

Name and address of individuals who own newspaper and partners or shareholders holding more than one percent of the total capital.

Government of Orissa, Bhubaneswar.

I, Shri T. N. Mohapatra, I.A.S., Director of Information and Public Relations and Ex-Officio Additional Secretary to Government, Information and Public Relations Department, Bhubaneswar hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

(T. N. Mohapatra)
Signature of Publisher

(୮) ରାଜଧାନୀ-ଖଣ୍ଡପଡ଼ା	୯୧	୧୪୦୦-୧୪୧୦
(୯) ରାଜଧାନୀ-ସିକୋ	୬୧	୧୫୦୦-୧୫୧୫
(୧୦) ରାଜଧାନୀ-ଦମନଳ	୪୮	୧୭୦୦-୧୭୧୦
(୧୧) ରାଜଧାନୀ-ପଥୁରପଡ଼ା	୬୮	୧୭୦୦-୧୭୧୦
(୧୨) ରାଜଧାନୀ-କୋରାପୁଟ	୫୫୪	୧୪୦୦-୧୪୧୫
(୧୩) ରାଜଧାନୀ-ପୁଣୀଗୁଡ଼ା	୫୫୦	୧୬୦୦-୧୬୧୫
(୧୪) ରାଜଧାନୀ-କୋଟପାଡ଼	୫୬୫	୧୫୦୦-୧୫୧୫
(୧୫) ରାଜଧାନୀ-ଉଦାନୀପାଟଣା	୪୧୮	୧୬୧୫-୧୬୩୦

ରାଜ ୨୧ ତାରିଖ ଦିନ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଘରୋଇ ବସ୍ ମାଲିକ ସଂଘର ପ୍ରତିନିଧି, ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ସଂସ୍ଥାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ସର୍ବସମ୍ମତିରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଗମନାଗମନର ସୁବିଧାକୁ ଆହୁ ଆଗରେ ରଖି ଭୁବନେଶ୍ୱର-ବରମୁଣ୍ଡାସିତ ନୂତନ ବସ୍‌ଆସ୍ତ୍ର ବରମୁଣ୍ଡାକୁ ନିର୍ମୂଲ୍ୟରେ ମାର୍ଗ ଦେଇ ଯାତ୍ରା ବସ୍ ଚଳାଚଳ କରିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ।

୧୯୯୭ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ୧ ତାରିଖ ଦିନ ଓଡ଼ିଶାର ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏହି ନୂତନ ବସ୍‌ଆସ୍ତ୍ରକୁ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କ ସେବାରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନଳିନୀ କାନ୍ତ ମହାନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଘାଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥିସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ, ଏମ୍. ଏଲ୍. ଏ., ଉଚ୍ଚ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉତ୍ସବଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ହୋଇଥିଲା । ଘରୋଇ ଓ ସରକାରୀ ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ଜାନୁଆରୀ ୧ ତାରିଖରୁ ଚଳାଚଳ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଛିନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ୨୬ ତାରିଖ ରିମୁଁ ଏସବୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ।

କଟକ ଆଡୁ ଆସୁଥିବା ସମସ୍ତ ବସ୍, ବାଣୀ ବିହାର ଛକ, ମାଞ୍ଜର ବ୍ୟାଞ୍ଚିନ୍ ଛକ, ପି: ଏମ୍: ଜି: ଛକ, ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ଼ ଛକ, ଆର୍କାଡିଏ ବିହାର ଛକ ହୋଇ ଜାତୀୟ ରାଜପଥରେ ନୂତନ ବସ୍‌ଆସ୍ତ୍ର ବରମୁଣ୍ଡାକୁ ଯିବ ଏବଂ ସେହି ରାସ୍ତା ଦେଇ ବରମୁଣ୍ଡାକୁ କଟକ ଆଡ଼କୁ ଫେରିବ ।

ପୁରୀ-ନିମାପଡ଼ା, କୋଣାର୍କ, ବନମାଳୀପୁର ଆଡୁ ଆସୁଥିବା ସମସ୍ତ ବସ୍ କଞ୍ଚନା ଛକ, ରାଜମହଲ ଛକ, ଏ: ଜି: ଛକ, ଶିରୀପୁର ଛକ, ଖଣ୍ଡଗିରି ହୋଇ ନୂତନ ବସ୍‌ଆସ୍ତ୍ର ବରମୁଣ୍ଡାକୁ ଯିବ ଏବଂ ସେହି ରାସ୍ତା ଦେଇ ପୁରୀ ଆଡ଼କୁ ଫେରିବ ।

ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଆସ୍ତା, ଭଞ୍ଜନଗର, ନୟାଗଡ଼, କୋରାପୁଟ, ପୁଲିବାଣୀ, ବାଙ୍କୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଆଡୁ ଆସୁଥିବା ସମସ୍ତ ବସ୍

ଖଣ୍ଡଗିରି ଦେଇ ଶିରୀପୁର, ଗଉର୍ଦ୍ଧର ହାଉସ, ଏ: ଜି: ଛକ, ରାଜମହଲ, ମାଞ୍ଜର ବ୍ୟାଞ୍ଚିନ୍, ପି: ଏମ୍: ଜି: ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ଼ ଛକ ଓ ଆର୍କାଡିଏ ବିହାର ଛକ ହୋଇ ଜାତୀୟ ରାଜପଥରେ ନୂତନ ବସ୍‌ଆସ୍ତ୍ର ବରମୁଣ୍ଡାକୁ ଯିବ ଏବଂ ସେହି ରାସ୍ତା ଦେଇ ବରମୁଣ୍ଡା ଛାଡ଼ିବ ।

- ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ଆସୁଥିବା ସମସ୍ତ ବସ୍ (ଘରୋଇ ଓ ସରକାରୀ) ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ଛାଡୁଥିବା ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ନୂତନ ବସ୍‌ଆସ୍ତ୍ର ବରମୁଣ୍ଡାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସେଠାରୁ ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ । ସମସ୍ତ ଘରୋଇ ବସ୍‌କୁ ଦୈନିକ ଦଶଟଙ୍କା (Rs. 10) ପାକିଂ ଫିସ୍ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
- ପୁରୀରୁ ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ରାତ୍ରୀ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ଲିଙ୍ଗରୁଡ଼ ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ସହର ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ ନକରି ସିଧା ଜାତୀୟ ରାଜପଥରେ ଯିବ ଓ ବରମୁଣ୍ଡାରେ ପହଞ୍ଚି ସେଠାରୁ ଛାଡ଼ିବ ।
- ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ସଂସ୍ଥା ତରଫରୁ ପର୍ଯ୍ୟାଟ୍ର ଟାଉନ୍ ବସ୍‌ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଲୋକମାନେ ନୂତନ ବସ୍‌ଆସ୍ତ୍ରରୁ ସହର ମଧ୍ୟକୁ ଆସିପାରିବେ ଏବଂ ଯାଇପାରିବେ । ଏ ସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ଘରୋଇ ଟାଉନ୍ ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଚଳାଚଳ କରିବ ।

ପରିବହନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଟାଉନ୍‌ବସ୍ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବସ୍ ପୁରୁଣା ବସ୍‌ଆସ୍ତ୍ର (Unit-II) ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟାଉନ୍‌ବସ୍‌କୁ ପାକିଂ ଫିସ୍ ବାବଦରେ ଦୈନିକ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା (Rs. 5) ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ସରକାରଙ୍କ ଏହି ସୁପରିକଳ୍ପିତ ପଦକ୍ଷେପ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କ ସେବାରେ ହିଁ ନିସ୍ଵେଦିତ ହୋଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସହଯୋଗ କାମନା କରାଯାଇଛି ।

ସ୍ଵାମୀ ଆହରଣ ପାଇଁ ମନରେ ଡାକ ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ କରାଯାଉ

-ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା

ମନବର ଅନ୍ତରାତ୍ମରେ ସ୍ଵାମୀ ଆହରଣ ପାଇଁ ଡାକ
ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ହେଲେ ତାହା ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓ
ଉନ୍ନତ ଜ୍ଞାନପାପନରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବ ବୋଲି
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମବତୀ ଶର୍ମା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ରାଜକର୍ତ୍ତା ପରିପତ୍ନୀ ମଧ୍ୟରେ ରାଜକର୍ତ୍ତା ପାଠାଗାରକୁ
ଏକ ନିରାତମ୍ଭର ପରିଚେଷ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟପାଳ
ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଛନ୍ତି ।

ଉପସ୍ଥିତ ସୁଧାକର ଓ କର୍ମଗୋପାଳଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣ
ଦେଇ ପୁସ୍ତକ ମାନବର ପ୍ରକୃତ ଓ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ବନ୍ଧୁ
ହୋଇଥିବାରୁ ରାଜକର୍ତ୍ତା ଏହି ପଦ୍ମବତୀ ଗ୍ରନ୍ଥାଗାର ଓ
ଉଦ୍‌ଘାଟନ ହେଉଥିବା ପାଠାଗାର ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଵାମୀ
ଆହରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ପ୍ରଶସ୍ତ ଷ୍ଟେଟ୍ ପୋଷାକ
ଦେବ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା କହିଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ଅଭିଭୂତିର
ପୁସ୍ତକଗଣ ଏହି ସ୍ଵାମୀର ଗ୍ରନ୍ଥାଗାର ହୋଇ ରହିବା
ପରିଚର୍ଚ୍ଚା ଜନମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ, ପରିମାର୍ଜିତ ଓ ସମୃଦ୍ଧ
କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ରାଜ୍ୟପାଳ ଆଶା
ପୋଷଣ କରିଥିଲେ । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଓ ଐତିହ୍ୟ
ଅତୀତ ମହାନ ହୋଇଥିବାରୁ ଅମର ପୂର୍ବସୂତା, ମନିଷା ଓ
ବିଚାରକଙ୍କ ଚିନ୍ତାଭାଷ୍ୟ ସହ ପୋଷାକ ପ୍ରାପନ
କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ରାଜକର୍ତ୍ତା ଗ୍ରନ୍ଥାଗାର ଓ ପାଠାଗାର
ନିର୍ମୂଳ୍ୟ ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା କହିଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ରାଜର ଚାଟାର୍ଜୀ ଏହି
ଅବସରରେ କହିଥିଲେ ଯେ ମହାମାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ
ଦୀର୍ଘଦିନର ସ୍ଵପ୍ନ ଏହି ପାଠାଗାର ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଦ୍ଵାରା
ସଫଳ ହୋଇଥିବାରୁ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ତାଙ୍କର
ସମ୍ମାନ ପାଖରେ ରଖି ରହିବେ । ବହୁ ବିଦ୍ଵାନ,
ଲେଖକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଅନେକ
ଉପାଦେୟ ପୁସ୍ତକ ପଠନ କରିବାର ଏହାଦ୍ଵାରା ସୁଯୋଗ
ମିଳିବ । କ୍ରମେ ଏହି ପାଠାଗାର ଭୁବନେଶ୍ଵରର
ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ନିର୍ମୂଳ୍ୟ ଅବୁଦ୍ଧ କରିବ ଓ ଏହାଦ୍ଵାରା
ରାଜକର୍ତ୍ତା ପାଠାଗାରର ସୁଯୋଗ ସେମାନେ ପାଇ
ପାରିବେ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଚାଟାର୍ଜୀ ଆଶା ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ।

ସମ୍ପ୍ରାହରେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଶୁକ୍ରବାର ୫ ଡିନ ଧରି
ଅପରାହ୍ନ ୩ଟା ଠାରୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ୭ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି
ପାଠାଗାର ଖୋଲା ରହିବ । ପୁସ୍ତକ ପ୍ରେମୀ ଭୁବନେଶ୍ଵର
ବାସୀଙ୍କୁ ଏହାର ସରସ ହେବାର ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ
ଦିଆଯିବ ବୋଲି ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ସଚିବ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।
କେବଳ ସର୍କାରୀ ଚିନ୍ତା ଚରଣକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ
ନାହିଁ ୧୯୯୨

ସହଯୋଗ ମିଳିବ ବୋଲି ସୂଚନା ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ବେହେରା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ।

କଳିଙ୍ଗର ଐତିହାସିକ ବିଭବର ପୁଷ୍ପଭୂମିରେ ନୂତନ ଭବିଷ୍ୟତ ଗଢିବାକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଆହ୍ଵାନ

ପ୍ରାଚୀନ କଳିଙ୍ଗର ଐତିହ୍ୟ ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ଅଧାର କରି
ଏକ ନୂତନ ଭବିଷ୍ୟତ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବିଜୁ
ପଟ୍ଟନାୟକ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ଵାନ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

ରମାଦେବୀ ମହିଳା କଲେଜ ଯୁନିୟନର ବାର୍ଷିକ
ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ରୂପେ ଯୋଗ ଦେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
କହିଲେ ଯେ ନିଜର ଇତିହାସକୁ ଠିକ୍‌ଭାବରେ ନ ଜାଣିଲେ,
କୌଣସି ଜାତି ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ ଗଢିପାରିବେ ନାହିଁ ।
କଳିଙ୍ଗ ପୁର ବିଷୟରେ ସ୍ଵରାଜ୍ୟ କରାଇ ଦେଇ ଯେ
କହିଲେ ଯେ ଏହି ପୁରରେ ଲକ୍ଷେ କଳିଙ୍ଗ ପୁରକ ନିଜର
ପ୍ରାଣବଳୀ ଦେଇଥିଲେ । ପୁଅ ପୁରରେ ମରିଯିବା ପରେ
ବୀରାଙ୍ଗନା ମା' ମଧ୍ୟ ଶତ୍ରୁ ଧରି ପୁରକୁ ବାହାରି
ପଡିଥିଲା । ଏଥିରୁ ଓଡିଆ ଜାତି କାହା ଆଗରେ ମୁଣ୍ଡ
ନୁଆଁ ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଛି । ଆଜି ଅମଳୁ ସେହି
ଗୌରବକୁ ପୁଣି ଥରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ପଡିବ ବୋଲି
ସେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ମା' ରମାଦେବୀଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଥିଲେ ଅପାର କରୁଣା
ଉଷ, ଅଧର ସମାଜରେ ଅନ୍ୟାୟ ଅତ୍ୟାଚାର ବିରୁଦ୍ଧରେ
ଲଢେଇ କରିବା ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ଅଶ୍ରୁ ଭିତ୍ତି ବାହାରି
ପଡୁଥିଲେ । ଅମର ଝିଅମାନେ ମା' ରମାଦେବୀଙ୍କ ଅର୍ଚ୍ଚା
ଅନୁଶରଣ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ
ରାଜ୍ୟର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ମ୍ୟାଡାମ୍ କ୍ୟୁରାଙ୍କ ଗଳି
ବୈଦ୍ୟାଳୟ, ବଡ ଗଣିତଶାଳ, କବି, ଚିତ୍ରକର, ଶିଳ୍ପୀ ନିର୍ମୂଳ୍ୟ
ବାହାରି ପାରିବେ ବୋଲି ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ସବରେ ସମ୍ମାନିତ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇ
ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ସତ୍ୟାନନ୍ଦ
ଅବାର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ବିଜ୍ଞାନର ଅବଦାନକୁ ସମାଜର ହିତ
ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବାକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ
କରିବା ଉଚିତ । ତଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷାର ସାମାଜିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ସେ ମତ ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ ।

ଛାତ୍ରସଂଘର ସଭାନେତ୍ରୀ କୁମାରୀ ସୁଧାଂଶୁକା
ଦାସଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହି ଉତ୍ସବରେ ସମ୍ପାଦିକା
କୁମାରୀ ସୁସଂପ୍ରଭା ଦାସ ବିବରଣୀ ପାଠ କରିଥିଲେ ।
ପ୍ରାରମ୍ଭରେ କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ଶ୍ରୀମତୀ ସୁଷମା ଚେକ
ସ୍ଵାଗତ ଗାନ୍ଧୀ ଦେଇଥିଲେ । ସଭା ଶେଷରେ ମନୋଜ
ସଂସ୍କୃତିକ ବିଚିତ୍ରା ପରିବେଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଅମ୍ଭାଦିପତ୍ରିକା

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଖେଳାଳୀମାନଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ଚୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ତାଲିମ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଉଛି

—ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗ

ରଘୁନାଥନଗର—ତୁମୁତୁମାସିତ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଜ୍ରାତା ଓ
ସାଂସ୍କୃତିକ ସଙ୍ଗଠନ ଦ୍ୱାରା ଅୟୋଜିତ ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ
ଅନ୍ତଃବିଦ୍ୟାଳୟ ଜ୍ରାତା ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଉଦ୍ଦାପନ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ରୂପେ ଯୋଗ ଦେଇ ରାଜ୍ୟ
ଜ୍ରାତା, ସଂସ୍କୃତି, ଯୁବ କଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ସୂଚନା ଓ ସୂଚନା
ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର
କହିଲେ ଯେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ପ୍ରତିଭା ସମ୍ପନ୍ନ ଖେଳାଳୀମାନଙ୍କ
ଦକ୍ଷତା ଚୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟର ଜ୍ରାତା ହଷ୍ଟେଲମାନଙ୍କରେ
ତାଲିମ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଏହି ତାଲିମ
ସୁଯୋଗ ନେବାକୁ ହେଲେ, ଏଭଳି ଖେଳ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର
ଅବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ବୋଲି ସେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ।
ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଜ୍ରାତା ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଙ୍ଗଠନ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ
ଉପରେ ନିର୍ଭର ନକରି ଏଭଳି ଏକ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଖେଳ
ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଅନୁଷ୍ଠିତ କରାଇପାରିଥିବାରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗ
ଦୀର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସରକାରୀ
ଅନୁଦାନ ନିମନ୍ତେ ଆବେଦନ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ
କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର
ପରକରାୟ ଓ ପୂର୍ବତନ ସରପଞ୍ଚ ଶ୍ରୀ ତଫ୍‌ରୁଫ୍ ହୁସେନ୍
ଏଥିରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଅନୁଷ୍ଠାନର ହିଁ ଉଦ୍ୟମକୁ ପ୍ରଶଂସା
କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଖେଳାଳୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଏହା ଉତ୍ସାହ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ ବୋଲି ମତବ୍ୟକ୍ତ
କରିଥିଲେ ।

ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପଣ୍ଡା ଏହି
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଅଭାବ ଅସୁବିଧାକୁ
ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ
ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ ।

ଗତ ଫେବୃଆରୀ ୧୪ ତାରିଖ ଦିନ ଏହି ଖେଳ
ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ରୁବନେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଜ୍ରାତା ଅଧିକାରୀ
ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ କୁମାର ମହାନ୍ତି ଉଦ୍ଦାପନ କରିଥିଲେ । ଏହି
ଖେଳ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଅଖପାଖରୁ ପ୍ରାୟ ୧୫ଟି
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ସୟଦ ମମତାଙ୍କ ଅଲ୍ଲା ସାଇସୁଲ ଉତ୍କଳ ଖେଳଖେଳି
ଚମ୍ପିଆନ୍ ହୋଇଛି ।

ଅନୁଷ୍ଠାନର ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପଣ୍ଡା,
ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ରଣା, ଉପ ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ମାଧବ
ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ, ଶ୍ରୀ ଶିବ ପ୍ରସାଦ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶ୍ରୀ ସୁବ୍ରତ
କୁମାର ବେହେରା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଭ୍ୟବୃନ୍ଦ ଏହି ଖେଳ
ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ ।

ଆଇ.ଆର୍.ଡି.ପି.ରେ ୫୧ ହଜାରରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପରିବାର ଉପକୃତ

ଗତ ତିସେମ୍ବର ମାସରେ ସମନ୍ୱିତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉଲ୍ଲୟନ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଆଇ.ଆର୍.ଡି.ପି.) ଅଧୀନରେ ମୋଟ ୯,୮୫୭ଟି
ପରିବାର ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହା ସମେତ ଚଳିତ
ଅର୍ଥକ ବର୍ଷ ଅରମ୍ଭରୁ ଗତମାସ ଶେଷ ପୁର୍ବୀ ଏହି
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମୋଟ ୫୧ ହଜାର ୭୭୦ଟି ପରିବାର
ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ଗତମାସ ବିଂଶସୂତ୍ରୀ
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିବରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ।

ଜବାହର ରୋଜଗାର ଯୋଜନାରେ ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର
ଲୋକମାନଙ୍କୁ କାମଧନ୍ୟା ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଚଳିତ
ବର୍ଷ ଅରମ୍ଭରୁ ଗତ ତିସେମ୍ବର ମାସ ଶେଷ ପୁର୍ବୀ ୧
କୋଟି ୩୩ ଲକ୍ଷ ୯ ହଜାର ଶ୍ରମଦିବସ ସୃଷ୍ଟି
କରାଯାଇଛି ।

ଉଚ୍ଚ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ୯୧୧ଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ
ୟୁନିଟ୍ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । କେବଳ ଗତ ତିସେମ୍ବର,
ମାସରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ୧୯୯ଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ଯୁନିଟ୍
ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୋଲି ଉଚ୍ଚ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାପଡିଛି ।

ବିଭାଗୀୟ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ କୁମାର ମିଶ୍ର ତାଙ୍କର ସ୍ମାରକ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଗଣନାଧ୍ୟୟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୈଦିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅର୍ଥୁ ଅଗରେ ରଖି ନୂଆ ବଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଅବଶ୍ୟକତା ଅଛି ବୋଲି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ ଯେ ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରଚାର ପ୍ରଣାଳୀରୁ ବିଭାଗରୁ ମୁକ୍ତ କରାଯାଇ ଲୋକମାନଙ୍କର ଗ୍ରହଣୀୟ ହେଲାଭଳି ଜୀବନଧର୍ମୀ ପ୍ରଚାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ପାଇଁ ବିଭାଗରେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣାଯିବ ।

ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ବିଭାଗୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଚୈତ୍ତଲୋକ୍ୟନାଥ ମହାପାତ୍ର, ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ସମର ବିନାୟ ପଟ୍ଟନାୟକ, ପୁରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଜିତ ଦାସ, ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ପ୍ରାଣକୃଷ୍ଣ ବେହେରା, ଉପ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟ ପାତ୍ର, ଜିଲ୍ଲା ଓ ଉପଖଣ୍ଡର ସୂଚନା ଓ ଲୋକସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ବରିଷ୍ଠ ଅନୁରକ୍ଷଣ ଅଧିକାରୀମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉତ୍ସବ ପରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ପଥ-ପ୍ରଚାର ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରକାଶନ, ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ବେତାର ଓ ଦୂରଦର୍ଶନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ନିର୍ମାଣ ଓ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରଭୃତି ସମ୍ପର୍କରେ ସଚିବଶେଷ ଅଲୋଚନା ଓ ସମାକ୍ଷା ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାର ଗୌରବୋଜ୍ଜ୍ୱଳ ସାଂସ୍କୃତିକ ଇତିହାସରେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଅବଦାନ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ

ଗତ ଫେବୃଆରୀ ୮ ତାରିଖ ଦିନ ବଲାଙ୍ଗୀରସ୍ଥିତ ପୁଥୁରାଇ ହାଇସ୍କୁଲ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀ ପରିଚାଳିତ "ପୂର୍ବାକ୍ଷର ସାଂସ୍କୃତିକ କେନ୍ଦ୍ର" ଓ ଓଡ଼ିଶା ସଂସ୍କୃତି ବିଭାଗ ଅନୁକୂଳ୍ୟରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ଦୂରଦର୍ଶନୀ "କଣ୍ଠେଇ ଚୂଡ଼ା ଉତ୍ସବ"କୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ସଂସ୍କୃତି, ପୁର ଜଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ତଥା ଏକାଡେମୀ ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର କହିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଗୌର ବୋଧକ ସାଂସ୍କୃତିକ ଇତିହାସରେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଅବଦାନ କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଦ୍ମଗୁମ୍ଫିର ପୂର୍ବଧାର ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଯେଉଁଙ୍କ ଆଦମାନଙ୍କୁ କଣ୍ଠେଇ ରୂପେ ନରଭକ୍ତି, ଅର୍ଚ୍ଚି ଶିଳ୍ପ ଅନୁରୂପ ସଂସାରର ଜୀବନଶୈଳୀ ସବୁ କଣ୍ଠେଇ ଚୂଡ଼ା ମାଧ୍ୟମରେ ପରିବେଷଣ କରି ଯେଉଁ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରମ୍ପରା ସ୍ଥି କରିପାରିଛନ୍ତି, ତାହା ପ୍ରାଣୀସମୟ ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅନଙ୍ଗ ଉଦୟ ସିଂହଦେଓ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

ଏହି ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେଇ କଣ୍ଠେଇ ଚୂଡ଼ା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କଣ୍ଠେଇ ଚୂଡ଼ା ଉତ୍ସବ ଆୟୋଜନ ପାଇଁ କଳାକାର ଓ ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀର ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଉତ୍ସବରେ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଶ୍ରୀ ସମ୍ପାଦନିତ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇ ବଲାଙ୍ଗୀରର ଏଭଳି ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଓଡ଼ିଶା ସଙ୍ଗୀତ ନାଟକ ଏକାଡେମୀର ସମ୍ପାଦକ ତାନ୍ତ୍ର ଶୈଳେଶ୍ୱର ନନ୍ଦ ସ୍ମାରକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କହିଲେ ଯେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କଣ୍ଠେଇ ଚୂଡ଼ା ଏକ ଅଭିନବ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଉପସ୍ଥିତ ବିଦ୍ୱାନ୍ ବାହାରର କଳାକାରମାନଙ୍କ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳତା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବା ରାଧାରାଣୀ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂସଦକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ଉତ୍ସବର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସରେ ରାଜ୍ୟ ଅଗ୍ରଣୀ ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ମିଶ୍ର ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଏବଂ ଉପସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀ କ୍ଷୀରୋଦ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ସମ୍ପାଦନିତ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶାର ସାଂସ୍କୃତିକ ପୁଷ୍ପଗୁମ୍ଫିକୁ ବଲାଙ୍ଗୀର ଅବଦାନ ଉପସାଧନା କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ କଣ୍ଠେଇ ଚୂଡ଼ାଦଳକୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଦୂରଦର୍ଶନର ଉତ୍ସବରେ ଓଡ଼ିଶା-ବେଙ୍ଗାଳର ଶ୍ରୀ କାହ୍ନୁଚରଣ ସାହୁଙ୍କ "ରାବଣ ଛାୟା", ବର୍ଣ୍ଣକେର ଛାୟାଚୂଡ଼ାଦଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରାମାୟଣ କଥାବସ୍ତୁ ଉପରେ ଆଧାରିତ "ସାତାବିବାହ" ଓ "ରାମ-ରାବଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ" ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝରର କାଠି କଣ୍ଠେଇ ଚୂଡ଼ାଦଳର ଶ୍ରୀ ମାମୁଣି ଚାନ୍ଦି କୁଞ୍ଜରଙ୍କ "ନୀଳମାଧବ" ଇତ୍ୟାଦି ନାଟକ ପରିବେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ରାଧାରାଣୀ ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂସଦର ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ହୃଦାନନ୍ଦ ନନ୍ଦ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ପାଦକ ଡଃ ଘାସିରାମ ମିଶ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ଓଡ଼ିଶାର କଳା ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରସାର ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରଶଂସନୀୟ

ରାଜ୍ୟ ସଚିବାଳୟରେ ବସ୍ତୁସ୍ଥିତ ସାଂସ୍କୃତିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ "ଓଡ଼ିଶା କଳାକ୍ଷେତ୍ର"ର କଳାକାରମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଓଡ଼ିଶା ଗସ୍ତ ଅବସରରେ ରାଜ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି, ପୁର ଜଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ସୂଚନା ଓ ଲୋକ

ଡେକ୍‌ଶା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ

ଏହି ଫେବୃଆରୀ ନଅ ତାରିଖରେ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମାନ ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀ ରାଗବତ ବେହେରା ନୟାଗଡ଼ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମଣ୍ଡଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ନୂଆଗାଁ ବ୍ଲକ୍‌ର ଡେକ୍‌ଶାଠାରେ ଏହି ଉପା ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ବ୍ଲକ୍‌ର ଚୋଟାପଲ୍ଲୀଠାରେ ବିପେଇଝରଣା କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଭୂମିପୂଜାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଆୟୋଜିତ ଜନସଭାରେ ଗଣେଶ ପୂଜା ଦେଇ ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀ ବେହେରା କହିଲେ ଯେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମାନ ସରକାର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଉଲ୍‌ୟନ ନିମନ୍ତେ ଶେଷ କରି ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଛନ୍ତି ।

ସେ ଦିନ ଅପରାହ୍‌ଣରେ ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀ ବେହେରା ଓଡ଼ିଶା ବ୍ଲକ୍‌ର କୁରାଳ ଗ୍ରାମରେ କୁରାଳ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାର ଭୂମିପୂଜା ଉତ୍ସବ ଅବସରରେ ଆୟୋଜିତ ସଭାରେ ଉଦ୍‌ଘୋଷଣା ଦେଇ ସରକାରଙ୍କ ଗ୍ରାମାଭିମୁଖୀ ଉଦ୍‌ୟନ ଯୋଜନା ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ।

ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଦୁଇଦିନିଆ ସମ୍ମିଳନୀ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଦ୍‌ଘାଟିତ

ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀମାନେ ଜନସାଧାରଣ ଓ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗସୂତ୍ରକାରୀ ରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

ଆଜ୍ଞା ସୂଚନା ଉଚ୍ଚନଠାରେ ରାଜ୍ୟର ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଦୁଇଦିନିଆ ସମ୍ମିଳନୀ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଆଜି ବହୁବିଧ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବ୍ୟଗ୍ର । ନିରକ୍ଷରତା ଓ ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଭୋଗଶୀଳତା ଆରମ୍ଭ କରି ବ୍ୟୁ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ଜାତିଆଣ ଫର୍ଦ୍ଦୀ ଓ ଧର୍ମଗତ ବିଭେଦ ଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଚିତ୍ତତା ଦୃଷ୍ଟି କରୁଥିବାରୁ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀମାନେ ସମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ନିଷ୍ଠାପର ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଭାବରେ ସେ କହିଲେ ଯେ ଅମ ରାଜ୍ୟରେ ହରିଜନମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅନେକ ଉପକାଠି ରହିଛି ଓ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ଭିତରେ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ଉପଭାଷା ପ୍ରଚଳିତ ରହିଛି । ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂଘଟି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଉଲ୍‌ୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନଙ୍କରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜଡ଼ିତ କରିବା ପାଇଁ

ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀମାନେ ଗଭୀର ଚିନ୍ତା କରିବା ଉଚିତ । ସେ କହିଲେ ଯେ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରୂପାୟନ ପାଇଁ କାମ କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ସାମଗ୍ରୀକ ଭାବେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉଲ୍‌ତି ଏବଂ ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭ୍ୟୁଦୟ ପାଇଁ ଯେଉଁସବୁ ଉପାଦାନ, ସଥା : ସଂହତି ଓ ଜାଗରଣ ଆବଶ୍ୟକ, ସେଥିପ୍ରତି ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀ ମାନେ କାମ କରିବା ଉଚିତ । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଣି କହିଲେ ଯେ ଏବେ ତଳସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥକ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ନଗରପାଳିକା ଓ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ସବୁ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ତାହା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ହେଉ ବା ଜନସଂଖ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଶିକ୍ଷା, ପାନୀୟ ଜଳଯୋଗାଣ, ଉପାଜଳସେଚନ ହେଉ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜକୁ ହିଁ ଏକକ ଭାବରେ ନିଆଯିବ । ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀମାନେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ହେଲେ ହେଁ, ସେମାନଙ୍କୁ ଜନସାଧାରଣ ଓ ସରକାରଙ୍କ ଭିତରେ ଯୋଗସୂତ୍ର ରକ୍ଷାକାରୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଫଳସ୍ତର ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରୁ କିଛି ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଦେବା ପାଇଁ ଅସକ୍ତା ମନ୍ତ୍ର ପରିଷଦର ବୈଠକରେ ମନ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ସହ ଆଲଚନା କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗକୁ ଅଧିକ କ୍ରିୟାଶୀଳ କରିବା ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ଓ ପଦୋଚ୍ଚାସି ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ବୋଲି ସେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ।

ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଉତ୍ସବରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରି ବିଭାଗୀୟ ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର କହିଲେ ଯେ ସରକାରଙ୍କ ନୀତି ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ଛଡା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଭୂମିକା ଖବ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଜିଲ୍ଲା ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀ ସବୁ ପ୍ରକାରର ଉଲ୍‌ୟନ, ସାମାଜିକ ସେବା ଓ ସଂସ୍କାରମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଭାଗ ନିଅନ୍ତି । ଏଣୁ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିଛି । ସୂଚନା ଓ ଲୋକସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଅଧିକ ବ୍ୟପକ ଓ ଫଳପ୍ରସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତି ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଗଣପ୍ରଚାରକ ନିଯୁକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଥିଲା । ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇନପାରିବାରୁ ଅନ୍ତତଃ ୫୦ ଗୋଟି ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଜଣେ ଫ୍ରା ଓ ଜଣେ ପୁରୁଷ ଗଣପ୍ରଚାରକ ନିଯୁକ୍ତି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସୂଚନା ଅଧିକାରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ସତ୍ତ୍ୱେ ନିଷ୍ଠାପର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ବୋଲି ସେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କରମାନଙ୍କ ବିଚିତ୍ର ସମସ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ସେସବୁର ସମାଧାନ ବିଷୟରେ ସେ ସହାୟକ ହେବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ।

ପ୍ରଫେସର ତାଙ୍କର ଚେତନାଶୂଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ଆଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହି ସଭାରେ ତାଙ୍କର ଅନୁକାନ୍ଦ ଉତ୍ତମ, ତାଙ୍କର ନିରୁପମା ରଥ, ପ୍ରମୁଖ ବିଶେଷଜ୍ଞ, ଉପସ୍ଥିତ ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ବିଚିତ୍ର ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ଓ ସମସ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରି ବିବିଧକମାନଙ୍କ କେତେକ ନ୍ୟାୟ ଦାବା ସମ୍ପର୍କରେ ମନ୍ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଅନର୍ଥକ କରିଥିଲେ ।

ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତାଧାରା ମିଶ୍ର ସ୍ଵାଗତ ଗାନ୍ଧୀ ହେଇଥିଲେ ଓ ଶେଷରେ ତାଙ୍କର ବସନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ।

ରବି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଚିନାବାଦୀମ ଗାନ୍ଧୀ ଅଗ୍ରଗତି

ଚଳିତ ରବିରତ୍ନରେ ଚିନାବାଦୀମ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚୈତନ୍ୟ ଫସଲ ପରିସିଦ୍ଧି ବେଶ୍ ଉପାହତନକ ହୋଇଥିବାରୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଅତି ସକାଳେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ, କୃଷି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମଲିକ ଓ କୃଷି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ସହିତ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର କେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଚୈତନ୍ୟ ଓ ଚିନାବାଦୀମ ଫସଲ ପରିସିଦ୍ଧି ହେଲିକପ୍ଟର ଯୋଗେ ଅକାଶ ମାର୍ଗରୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅଧିକ କମିରେ ଚୈତନ୍ୟ ଫସଲ ଗାନ୍ଧୀ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ସେ ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ ରାଜ୍ୟରେ ଚିନାବାଦୀମ ଗାନ୍ଧୀ ଏକ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରରେ ସାମିତ ରହିଥିଲା ବେଳେ ଓ ଏଥିପାଇଁ ଗାନ୍ଧୀମାନଙ୍କୁ ମାତ୍ର ୧୫,୦୦୦ କୁଇଣ୍ଟାଲ୍ ବିହନ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ବେଳେ ବିହନ ଯୋଗାଣ ପରିମାଣ ଗତବର୍ଷ ୨୫,୦୦୦ କୁଇଣ୍ଟାଲ୍ ଓ ଚଳିତ ବର୍ଷ ୪୧,୦୦୦ କୁଇଣ୍ଟାଲ୍ କୃଷି ପାଇଛି । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ ଗତବର୍ଷ ଗାନ୍ଧୀ ଜିଲ୍ଲାର ବନ୍ଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଗାନ୍ଧୀମାନଙ୍କୁ ଶତକଡା ୮୦ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚଳିତ ବର୍ଷ ବିହନ କ୍ରୟରେ ଗାନ୍ଧୀମାନଙ୍କୁ ୫୦ ଭାଗ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ରବି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ରାଜ୍ୟର ମୋଟ ୧ ଲକ୍ଷ ୬୪ ହକ୍ଟର ହେକ୍ଟର କମିରେ ଚିନାବାଦୀମ ଗାନ୍ଧୀ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଗାନ୍ଧୀ ଶେଷ ଅଟକୁ ୨ ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରକୁ ପରିସିଦ୍ଧିର ସମାଧାନ ରହିଛି ବୋଲି କୃଷି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

ରାଜ୍ୟରେ ବିଂଶସୂତ୍ରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଗ୍ରଗତି

ତତ୍ପରୀକୃତ ଜାତି ଓ ଉପଜାତିର ଲୋକଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଦାନ ବିଂଶସୂତ୍ରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ୧୯୯୧-୯୨ ଅର୍ଥକ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରୁ ଗତ ତିସେମ୍ବର ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୋଟ ୪୬ ହକ୍ଟର ୮୪୬ ଜଣ ତତ୍ପରୀକୃତ ଜାତି ଓ ଉପଜାତିର ଲୋକ ବିଭିନ୍ନ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନାରେ ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି ବିଂଶସୂତ୍ରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଗ୍ରଗତି ବିବରଣୀ ଜଣାପଡିଛି । ସମୁଦାୟ ଉପକୃତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତତ୍ପରୀକୃତ ଜାତିର ୧୭ ହକ୍ଟର ୩୬୬ ଜଣ ଏବଂ ଉପଜାତିର ୨୯ ହକ୍ଟର ୪୦୦ ଜଣ ଗୋଟି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । କେବଳ ଗତ ତିସେମ୍ବର ମାସରେ ଉପକୃତ ହୋଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ୯୮୫୧ ଜଣ ।

ଉଚ୍ଚ ବିବରଣୀରୁ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଜଣାପଡିଛି ଯେ ଗତ ଅପ୍ରେଲରୁ ତିସେମ୍ବର ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମ ଉଲ୍ଲୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ତତ୍ପରୀକୃତ ଜାତି ଓ ଉପଜାତିର ପଥାକ୍ରମେ ୧୨ ହକ୍ଟର ୨୧୭ ଜଣ ୧୬ ହକ୍ଟର ୭୯୨ ଜଣ ଲୋକଙ୍କୁ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ ଯୋଜନାରେ ୫ ହକ୍ଟର ୧୪୯ ଓ ୧୨ ହକ୍ଟର ୬୮୮ ଜଣ ତତ୍ପରୀକୃତ ଜାତି ଓ ଉପଜାତିର ବ୍ୟକ୍ତି ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ବଡ଼ବିଲ ପାଇଁ ପାନାୟ ଜଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା

କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାର ବଡ଼ବିଲ ସହର ଓ ଅଖପାଖ ଗଣ ଅଞ୍ଚଳକୁ ପାନାୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ନିମନ୍ତେ ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୧୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ । ଏହା ଫଳରେ ବଡ଼ବିଲ ପୌରାଞ୍ଚଳ ଓ ଅଖପାଖ ୨୦ଟି କଣି ଅଞ୍ଚଳକୁ ସୁବିଧାରେ ପାନାୟ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ଉଚ୍ଚ ଅଞ୍ଚଳର ଗର୍ବ ପାନାୟ ଜଳ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୂର କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ସମ୍ପ୍ରତି ବଡ଼ବିଲଠାରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉଲ୍ଲୟନ ଗାନ୍ଧୀମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ସହରର ଓରାମଙ୍କ ଆଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ ବୈଠକରୁ ଏହି ସୂଚନା ମିଳିଛି । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥର ଶତକଡା ୭୦ ଭାଗ 'ହୁର୍କୋ'ରୁ ଭଣ ଅକାରରେ ଅଣାଯିବ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୩୦ ଭାଗ ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ଶାସିମାଳିକ, ବଡ଼ବିଲ ପୌର ପରିଷଦ ତଥା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜନସାଧାରଣ ବହନ କରିବେ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ । ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନୁମୋଦନ ନିମନ୍ତେ ଶାସ୍ତ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ । ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକଙ୍କୁ ମୁଣ୍ଡ ପିଠା ଦୈନିକ ହାରାହାରି ୨୦୦ ଲିଟର ପାନାୟ ଜଳଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।

କିଲାଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କରଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିଥିଲେ । ଏହି ସୌଜନ୍ୟମୂଳକ ସାକ୍ଷାତ ଅଲୋଚନା ବେଳେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କର କହିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓଡ଼ିଶାର କଳା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରସାର ଓ ବିକାଶ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି, ବାସ୍ତବିକ ତାହା ଅତୀତ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଏହିଭଳି ଉଦ୍ୟମ ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୁକ୍ତ ରହିବ ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସିନେ କ୍ରିଟିକ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୋଷ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ସଭ୍ୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମାର ମହାନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଏହି ସାକ୍ଷାତ ବେଳେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ଅଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ସାଂସ୍କୃତିକ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଚିନ୍ତାଧାରା ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମେତ କଳାକାର ରମାନିକ୍ କନ୍ଦୁଲୁ, ନିର୍ମଳା ଶ୍ରୀ ଧରନ୍, ସୋନାଲି ରାଓ, ନୁପୁର ଗୌତମ ଓ ସଙ୍ଗୀତ ଭାରତ ପ୍ରମୁଖ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହି ସାଂସ୍କୃତିକ ଦଳ ଚତୁର୍ଥ ଚାରିଶ ଦିନ କୋଣାର୍କଠାରେ "ଓଡ଼ିଶା ତ୍ୟାନ୍ଦ୍ର ଏକାଦଶୀ" ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଚିନ୍ତା ଓ ସଙ୍ଗୀତ ସମାରୋହରେ ଯୋଗ ଦେବା ଲାଗି ଓଡ଼ିଶା ଗସ୍ତରେ ଆସିଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଦୃଢ଼ ଦାବୀ

କେନ୍ଦ୍ର କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପି. ଏ. ସାଙ୍ଗମା ଦିଲ୍ଲୀରେ ଯେତେବେଳେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ ଭେଟି ତାଙ୍କ ସହ ରାଜ୍ୟରେ କୋଇଲା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକାଶ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି । କୋଇଲା ରୟାଲଟି ଦଳ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅତି ଶୀଘ୍ର ବୁଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଦାବୀ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଶ୍ରୀ ସାଙ୍ଗମା ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସମୁଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଅଷ୍ଟମ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ରାଜ୍ୟରେ ଅଧିକ ୨୦ ନିୟୁତ ଟନ୍ କୋଇଲା ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ତାଳଚେର ଅଞ୍ଚଳରେ ୬୦୦ କୋଟି ଓ ବୁଦ୍ଧିବାନଗରରେ ୬୦୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯିବ । ଏହି ସବୁ ଉଦ୍ୟମ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ଅଗରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ତାଳଚେର ଓ ଲକ୍ଷନପୁର ନିକଟରେ ଦୁଇଟି ଉତ୍ପାଦନା ଉପକରଣ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଜମି ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ଶ୍ରୀ ସାଙ୍ଗମାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଦେଶରେ ଓଡ଼ିଶା ଏକ ମୁଖ୍ୟ କୋଇଲା ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ରାଜ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଅତିଶୀଘ୍ର ଏକ କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ପର୍କରେ

ଶ୍ରୀ ସାଙ୍ଗମା କହିଲେ ଯେ, ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ, ଦୁଇଟି କମ୍ପାନୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବାର ବିପୁଳ ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ଯେ ଅଧୁରୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ, ତାଳଚେର କୋଇଲା ଖଣି ଅଞ୍ଚଳରେ ପାମାୟ ଇଲର ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଆଜି ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଲକ୍ଷନପୁର ବାସତ୍ୟୁତ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ପରିବାର ପିଛା ଇଣ୍ଡିଆ କୋଇଲା ଖଣିରେ ନିୟୁତ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଥିଲେ ଯେ, ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କୋଇଲା ପରିବହନ ପାଇଁ ପାରାମର୍ଶ ଦେଇ ସାଙ୍ଗକୁ ଗୋପାଳପୁର ବନ୍ଦରର ମଧ୍ୟ ଉପଯୋଗ କରାଯିବା ଦରକାର । ଏଥିପାଇଁ ଏକ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ସେ କେନ୍ଦ୍ରମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଏହି ଅଲୋଚନାରେ କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀ ଏସ୍. କେ. ଲାଲ୍, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ପ୍ୟାରାମୋହନ ମହାପାତ୍ର ଓ ଖଣି ଓ ଇସ୍ପାତ ବିଭାଗର ପ୍ରଧାନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ଏମ୍. ଖୁଲ୍. ରାଓ କୋଲ୍‌ଇଣ୍ଡିଆର ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ଶ୍ରୀ ଏସ୍. କେ. ଚୌଧୁରୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଚିକିତ୍ସକମାନେ ରୋଗୀଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଅଧିକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହୁଅନ୍ତୁ

-ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ

ଚିକିତ୍ସକମାନେ ମଣିଷକୁ ଜୀବନ ଦାନ କଲା ଭଳି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥାନ୍ତି । ସମାଜ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଚିକିତ୍ସକମାନେ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଅଧିକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହେବା ଉଚିତ ବୋଲି ଶାନ୍ତ୍ୟ ଓ ଯୋଗ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଭୂଷଣ ହରିଚନ୍ଦନ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ବାଲୁଗାଠାରେ ଭାରତୀୟ ମେଡିକାଲ ଆସୋସିଏସନ୍ ଓଡ଼ିଶା ଶାଖାର ଏକ ଅଧିବେଶନରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ କହିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଗତି, ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସାମୂହିକ ବିକାଶ ସହ ସୁରକ୍ଷା ଓ ନିରାପତ୍ତା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ରାଜନୀତିଜ୍ଞମାନଙ୍କର । ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧନୀ, ଦରିଦ୍ର, ଶତ୍ରୁ-ମିତ୍ର ଗଢ଼ ବିଚାର ନକରି ରୋଗୀଙ୍କୁ ସମାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ଉପଯୁକ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଦାନ ଦାୟିତ୍ୱ ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କର । ଚିକିତ୍ସକ ଓ ରୋଗୀର ସମ୍ପର୍କ ଗଢ଼ାରି ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କ ଭୂମିକା ଦେବତୃତ ସଦୃଶ ବୋଲି ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ଚିକିତ୍ସକମାନେ ଏହି ନୀତିର ବ୍ୟତିକ୍ରମ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ତାଙ୍କର ପଦବୀତ୍ୟ ନୁହନ୍ତି

ପାଇଁ ଗଦିଷ୍ଟ କେଶ୍ଚକ୍ରିକ ଉପସାଧନ କରିଥିଲେ ଏବଂ
ପେନ୍ସନ୍ କେଶ୍ ଫାଇସଲା ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ
ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ତିଆରିଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାଗୁଡ଼ିକ
ଭଲ ଭାବରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି
କହିଥିଲେ ।

ଟେକ୍ସଟରେ ସର୍ତ୍ତମୋଟ ୧୨ଟି ବିଭାଗର ୬୬ଟି କେଶ୍
ଉପସାଧନ କରାଯାଇଥିଲା । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୨୧ଟି କେଶ୍
ଫାଇସଲା ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ଟେକ୍ସଟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଏକାଡ଼ମ୍ବ୍ଲୀ ଜେନେରାଲ,
ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମେତ ବିଭାଗୀୟ
କର୍ମକର୍ମୀମାନେ ପୋଗ ଦେଇ ଅଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ
କରିଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍ ବିଲ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁମୋଦିତ

ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍ ବିଲ୍ (ସଂଶୋଧିତ)-୧୯୯୧ ଗତ
୨୨-୧-୧୯୯୨ ତାରିଖରେ ମାନ୍ୟତା ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କର
ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରିଛି । ଏହି ବିଲ୍ରେ ୧୯୪୦
ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍ ଅକ୍ଟର ୪୧ (କ) ଧାରାକୁ ପୁନଃ
ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ପ୍ରଭୁପ୍ୟ ୧୯୪୦ ମସିହା ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍
ଅକ୍ଟର ୪୧ (କ) ଧାରାକୁ ୧୯୮୪ ମସିହାରେ ସଂଶୋଧନ
କରାଯାଇ ସେଥିରେ ଉପଧାରା (୧) ପୋଗ
କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ଵାରା ଏକ କୋଟି ଓ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ଵ
ଦାଖଲଗୁଡ଼ିକର ଫାଇସଲା ନିମନ୍ତେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍
ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ଗଠନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା । ସେଥିରେ
କେତେକ ଅସୁବିଧା ପରିଲକ୍ଷିତ ହେବା ପୋଶୁଁ ୧୯୮୯
ଓଡ଼ିଶା ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍ ସଂଶୋଧନ ଅକ୍ଟର ଭଳରେ ଏହାକୁ
୨୫-୧-୧୯୯୦ ତାରିଖଠାରୁ ଗତିଲ କରାଯାଇ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର
ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ୍ ଦ୍ଵାରା ଫାଇସଲା ନହୋଇ ପତି
ରହିଥିବା ମଜଲମାଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ୍‌କୁ
ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଗଲା ।

ଟେକ୍ସଟ୍ରେ ଓ ଅର୍ଥକ ପରାମର୍ଶଦାତା ନଥାଇ କଶିକିଆ
ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ୍ ଦେଇଥିବା 'ଅପ୍ପାଟ୍'ଗୁଡ଼ିକ
ଅତ୍ୟଧିକ ଓ ଅପୌକ୍ତିକ ବୋଲି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ
ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିଲା । ଏହାଦ୍ଵାରା ସରକାରଙ୍କର
ତତ୍ତ୍ଵ ଅର୍ଥ କ୍ଷତି ହେବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର
ସ୍ଵର୍ଥ ବ୍ୟାଧ୍ରାସ୍ତ ହେଉଥିଲା ।

ଏହି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଥକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି
ଅକ୍ଟର ପୁନଃ ସଂଶୋଧନ କରାଗଲା । ଏହାଦ୍ଵାରା
ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍ ୪୧ (କ) ର ଉପଧାରା (୧) ଅନୁଯାୟୀ ଗତ
ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

୨୬-୩-୧୯୮୪ ତାରିଖଠାରୁ ୨୪-୧-୧୯୯୦ ତାରିଖ
ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ୍ ଦେଇଥିବା ସମସ୍ତ
ଫାଇସଲା ଗତିଲ କରାଗଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆର୍ଟିକ୍ଲେସନ୍
ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ୍ ଦ୍ଵାରା ପୁନର୍ବିଚାର କରାଯିବ ।

ଜବାହର ରୋଜଗାର ଯୋଜନାରେ ଦେହକୋଟିରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ଶ୍ରମଦିବସ ସୃଷ୍ଟି

ଶ୍ରମାସଳ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ହେଉଥିବା ଜବାହର ରୋଜଗାର ଯୋଜନାରେ, ଗତ
ଡିସେମ୍ବର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ୬୪ କୋଟି ୫୦
ଲକ୍ଷ ୪୨ ହଜାର ଟଙ୍କା ବିନିମୟରେ ୧ କୋଟି ୫୦
ଲକ୍ଷ ୪୫ ହଜାର ଶ୍ରମ ଦିବସ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା
ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ବିଭାଗ ସୂତ୍ରରୁ ପ୍ରକାଶ । ଏହା ମଧ୍ୟରେ
ତତ୍ତ୍ଵସିଲଗୁଡ଼ିକ ଉପଜାତି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ୫୮ ଲକ୍ଷ
୨୪ ହଜାର ଓ ତତ୍ତ୍ଵସିଲଗୁଡ଼ିକ ଜାତି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ
୪୨ ଲକ୍ଷ ୮୬ ହଜାର ଶ୍ରମ ଦିବସ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ବ୍ୟୟ
ହୋଇଥିବା ଏହି ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ ୩୮ କୋଟି ୯୬ ଲକ୍ଷ ୩
ହଜାର ଟଙ୍କା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ମଜୁରି ଚାତଦତ୍ତ
ଦିଆଯାଇଛି ।

କେବଳ ଗତ ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ଏହି ଯୋଜନାରେ
ରାଜ୍ୟରେ ୧୭ ଲକ୍ଷ ୩୬ ହଜାର ଶ୍ରମ ଦିବସ
ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ତତ୍ତ୍ଵସିଲଗୁଡ଼ିକ
ଉପଜାତି ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପାଇଁ ୬ ଲକ୍ଷ ୩୩ ହଜାର ଓ
ତତ୍ତ୍ଵସିଲଗୁଡ଼ିକ ଜାତି ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପାଇଁ ୫ ଲକ୍ଷ ୧୧ ହଜାର
ଶ୍ରମ ଦିବସ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏଥିପାଇଁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ମଜୁରି
ଚାତଦତ୍ତ ୪ କୋଟି ୩୬ ଲକ୍ଷ ୭୯ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ
ଏମେତ ମୋଟ ୭ କୋଟି ୭୪ ଲକ୍ଷ ୪୮ ହଜାର ଟଙ୍କା
ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି ।

ରାଜ୍ୟପାଳ ୨୮ ଜଣ କୃତୀ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ସମ୍ମାନିତ କଲେ

ଏକ ସଭ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଷ୍ଟ୍ର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରତି ନିଷ୍ଠା, ସଂକଳ୍ପ ଓ
ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣନିଶ୍ଚଳ ମନୋଭାବ ପ୍ରକାଶ
କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଦତ୍ତ ଶର୍ମା ଶିକ୍ଷକ ସମଗ୍ର
ଅଭ୍ଵାନ କରାଇଛନ୍ତି ।

୪୩ ତମ ଜନରାଜ୍ୟ ଦିବସ ପାଳନ ଅବସରରେ
ରାଜ୍ୟ ସୂଚନା ଉପରଠାରେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ
ପୁରସ୍କାର ବିତରଣ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଏହି
ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜ୍ୟପାଳ
ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଦତ୍ତ ଶର୍ମା ପୋଗ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ

ଦେବିଲ ରାଜି ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣି ଓ ଅଦିବାସୀ
ଅଧିକାର ଅଧିକାର ଅବହେଳିତ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଇ, ଏ
ଅଧିକାର ସମସ୍ୟ ପ୍ରତି ସରକାର ଅବହେଳିତ ଥିବା ଓ
ଅଧିକାର ସାମୂହିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ
ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ଓରାମ୍ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।
ଏହାକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ସାମାୟିକ ଜଳ ପ୍ରକଳ୍ପର
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଦୂରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ସକ୍ରିୟ ପଦକ୍ଷେପ
ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ, ବଡ଼ବିଲ ଖଣି
ଅଧିକାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ବହୁଦିନର ଏକ ଅସୁବିଧା ଦୂର
ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ସେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରି ଏ ଦିଗରେ
ଶ୍ରୀ ମାଲିକ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସହଯୋଗ କାମନା
କରିଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରହ ଓ ନଗର ଉଲ୍ଲୟନ ବିଭାଗ
ସମ୍ପର୍କିତ ଶ୍ରୀ ଫଣୀ ଭୂଷଣ ଦାସ, ସ୍ଥାନୀୟ ବିଧାୟକ,
ଦେହୁଝର ଛିଲ୍ଲପାଳ, ଛିଲ୍ଲ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସାମାୟିକ ଜଳ ପୋଗାଣ
ବିଭାଗର ପଦ୍ମମାନେ, ସ୍ଥାନୀୟ ଖଣି ମାଲିକମାନେ ଏବଂ
ଶ୍ରୀ ରାଜେଶ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ସମେତ ବହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନୀୟ
ଲୋକ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଏ ଅଧିକାର ଉଲ୍ଲତି ପାଇଁ
ଶ୍ରୀ ଓରାମ୍ଙ୍କ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଉଦ୍ୟମ ଯୋଗୁଁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ
ପକ୍ଷରୁ ତାଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଶା ଗଠନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଛାତ୍ର ସମାଜ ସାମିଲ ହୁଅନ୍ତୁ

—ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ

ଏହି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଶା ଗଠନର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟ ଆସିଛି ।
ତେଣୁ, ଛାତ୍ରମାନେ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାମିଲ ହେବା
ସରକାରଙ୍କ ଆଶାଦାର ହେବାକୁ ଖାଦ୍ୟ ଓ ପୋଗାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଭୂଷଣ ହରିଚନ୍ଦନ ଛାତ୍ର ସମାଜକୁ ଆହ୍ୱାନ
ଦେଇଛନ୍ତି ।

ମହର୍ଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପୂଜ୍ୟ ଦୁଇ ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ
ଉତ୍ତରରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଉଦ୍ଘୋଷନ ଦେଇ
ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ କହିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦରେ
ଉପୁର୍ଣ୍ଣ ଅମ ରାଜ୍ୟ, ସ୍ୱାଧୀନତାର ୪୪ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ
ଉପୁର୍ଣ୍ଣ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଛି । କାରଣ ରାଜ୍ୟର ଉଲ୍ଲତି ପାଇଁ
କେହି ଚିନ୍ତା କରି ନାହାନ୍ତି ଓ ଆମେ ଆମର ଦାଗ ଠିକ୍
ସମୟରେ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରି ନାହିଁ ।
ତେଣୁ, ଆମେ ଅବହେଳିତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଛୁ । କର୍ମମାନ
ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତିତ
ଅର୍ଥନୀତି ଯୋଗୁଁ ଆମକୁ ଆମର ଦାଗ ହାସଲ କରିବା
ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟ ଆସିଛି । ଏ ଦିଗରେ ଛାତ୍ର
ସମାଜର ଏକ ବଡ଼ ଭୂମିକା ରହିଥିବା ଦର୍ଶାଇ ସେ କହିଲେ
ଯେ ରାଜ୍ୟର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସହ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତା

ଓଡ଼ିଆପ୍ରୋତ୍ତ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ । ତେଣୁ ଛାତ୍ର ସମାଜ ଏ
ଦିଗରେ ଆଗେଇ ଆସିବାକୁ ସେ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ ।
ଦେଶର କୋଟି କୋଟି ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ପୋଗାଣ
ଓ ଅଗାମୀ ଦିନରେ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଉପପୁଜ୍ଞ ଶିକ୍ଷା
ପ୍ରଦାନରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରୁ ନଥିବା ତଥାକଥିତ
ପ୍ରବଳାମାନେ ଜାତୀୟ ସଂହତି ଉପରେ ଦେଉଥିବା
ଭାଷଣ ନିରର୍ଥକ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ସାଧାରଣ
ଲୋକଙ୍କ ଅଗାଧ ଅସୁବିଧା ପୂରଣ ହୋଇପାରିଲେ, ଆପେ
ଆପେ ଜାତୀୟ ସଂହତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ସେ
ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ସରକାରୀ
ଉଦ୍ୟୋଗ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ. ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସତେଇ ମୁଖ୍ୟବଳ୍ତା
ଭାବେ ଉଦ୍ଘୋଷନ ଦେଇ ଛାତ୍ରାବସ୍ଥାରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ
ଦେଇ ନିଜର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତା ଗଢ଼ି ଚୋଳିବା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ
ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇ ଏକ
ନୂତନ ଓଡ଼ିଶା ଗଠନ ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଛାତ୍ର
ସମାଜକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ ।

ପୂର୍ବରୁ ମହର୍ଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମେଜର୍ ଦୁର୍ଗା
ପ୍ରସନ୍ନ ଦାସ ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଛାତ୍ର
ସଂସଦର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ଭୂଦିବ ନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି ବାର୍ଷିକ
ବିବରଣୀ ପାଠ କରିଥିଲେ । ଶେଷରେ ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ କୃତା
ପ୍ରତିଯୋଗାମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ପେନ୍ସନ୍ ଅଦାଲତ ବୈଠକ ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ୨୧ଟି କେଶ୍ ଫାଇସଲା

ରାଜ୍ୟ ସଚିବାଳୟଠାରେ ସାଧାରଣ ଅଭିଯୋଗ ଓ
ପେନ୍ସନ୍ ପ୍ରଣାସନ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ତତ୍ତ୍ୱରୁ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର
ପାଟଣାଣୀଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ପେନ୍ସନ୍ ଅଦାଲତର ୧୯ତମ
ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିଛି । ଏହି ବୈଠକ ଆରମ୍ଭରେ
ତତ୍ତ୍ୱରୁ ପାଟଣାଣୀ ଉଦ୍ଘୋଷନ ଦେଇ କହିଲେ ଯେ
ପେନ୍ସନ୍ ଅଦାଲତର କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ
ବିଶ୍ୱାସ ଜ୍ରମଣ ଚୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ହେତୁ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ
ଦୂରାନ୍ୱିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁରୁଣା କେଶ୍ଗୁଡ଼ିକର
ଫାଇସଲା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗମାନେ ଯେପରି ଶୀଘ୍ର
କରିପାରିବେ, ସେଥିପାଇଁ ପନ୍ଦ୍ରୋଳ ହେବା ଦରକାର । କିଛି
ବିଭାଗ ପେନ୍ସନ୍ ଦେବାରେ ଅବହେଳା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିବା
ଦର୍ଶାଇ ସେ କହିଲେ ଯେ ଏହି ଅଦାଲତର ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ
ଯେପରି ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ, ସେଥିପାଇଁ ତତ୍ତ୍ୱରତା
ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ଉଚିତ ।

ବୈଠକ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ
ଶ୍ରୀ ରବି ନାରାୟଣ ଦାସ ଭୂତଳ ବିଭାଗର ଫାଇସଲା

ମହିଳା 'ଲୁପ୍ତ' ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବେଳେ ୨୯,୨୧୫ଟି 'ଓରାଲ ପିଲ' ବଟିକା ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଉକ୍ତ ମାସରେ ମୋଟ ୧୭ ଲକ୍ଷ ୫୪ ହଜାର ୨୪୭ଟି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗର୍ଭ ନିରୋଧକ ସାମଗ୍ରୀ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି ।

ସାର୍ବଜନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ମାସରେ ୨୨,୨୫୨ ଜଣ ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳାଙ୍କୁ ଟି. ଟି., ୬୮,୪୧୮ ଜଣ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଡି.ପି.ଟି. ୬୯,୮୬୨ ଜଣ ଶିଶୁଙ୍କୁ ପୋଲିଓ, ୮୪,୩୫୫ ଜଣ ଶିଶୁଙ୍କୁ ପକ୍ଷ୍ମା ଓ ୭୬,୧୯୯ ଜଣ ଶିଶୁଙ୍କୁ ମିଳିମିଳା ପ୍ରତିରୋଧକ ଟୀକା ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ବୟସର ୯୧,୯୪୭ ଜଣ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଟି.ଟି. ଏବଂ ଦଶ ବର୍ଷ ବୟସର ୭୦,୪୯୧ ଜଣ ଓ ୧୬ ବର୍ଷ ବୟସର ୬୧,୨୩୦ ଜଣଙ୍କୁ ଟି.ଟି. ଦିଆଯାଇଛି । ପୁଷ୍ଟିସାଧନ ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବଜନିତ ଉକ୍ତକାଳୀନ ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ୪୫,୯୩୭ ଜଣ ମହିଳା ଓ ୬୯,୪୪୪ ଜଣ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ମାସରେ ଚିକିତ୍ସା କରାଯିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ୧ ଲକ୍ଷ ୬୪ ହଜାର ୧୯୮ଟି ଭିଟାମିନ୍ 'ବି' ବଟିକା ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟରୁ ମିଳିଥିବା ବିବରଣୀରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

ପାଖତ ଉପରୁ ବିକ୍ରୀ ଟିକସ ଛାଡ଼

ପାଖତ ଉତ୍ପାଦନକାରୀଙ୍କ ଅର୍ଥକ ଉଲଟି ନିମନ୍ତେ ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦିତରେ ପ୍ରେସ୍‌ହଲ ଦେବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ୧୯୯୨ ଫେବୃଆରୀ ପହିଲା ତାରିଖରୁ ପାଖତ ଉପରୁ ବିକ୍ରୀ ଟିକସ ଛାଡ଼ କରିଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ଗେଜେଟ୍‌ରେ ସମ୍ପ୍ରତି ଏକ ବିବୃତ୍ତି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ।

କାହାରି ଆଖରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଅ ନାହିଁ

-ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ

କୌଣସି ପ୍ରଲୋଭନ ବା ଭୟର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ନହୋଇ ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଛାଡ଼ ସମାଜକୁ ଅହ୍ୱାନ କରାଇଛନ୍ତି ।

ଗତ ଫେବୃଆରୀ ୭ ତାରିଖ ଦିନ ସମ୍ବଲପୁର ମହିଳା କଲେଜର ଚାର୍ଟର ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବରେ ଯୋଗଦେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ଲକ୍ଷ ୨୦/୩୦ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଅମର ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ଏପରି ଅପଥ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଛି ଯେ ଅତି ଅମଳୁ ପୃଥିବୀରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ଶୋଚ ଗର୍ଭ ଠିଅ ହେବାକୁ ପଡ଼ୁଛି । ବିଶ୍ୱର କେତେକ ଅର୍ଥନୀତିକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମରେ ପରିଚାଳିତ ହେବା ଅସମ୍ଭବ । ଲୋକ ଉପାସରେ ବନ୍ଦ

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

ମରିଯିବା ଭଲ କିନ୍ତୁ କାହା ପାଖରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଅ ଶ୍ରେୟସର ନୁହେଁ । କେବଳ ଏଥିପାଇଁ ଅମର ବ୍ୟତୀତ ଲୋକ ନିଜର ଜୀବନକୁ ବଳି ଦେଇଛନ୍ତି । ଅମର ଅମୃତପର୍ଯ୍ୟାୟ ସମ୍ପର୍କ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଦେଶର ଜନସଂଖ୍ୟା ବିଭୋରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ପ୍ରତି ଅକର୍ଷଣ କରି ସେ କହିଲେ ଯେ ଦେଶର ସମୃଦ୍ଧି ଓ ଉଲଟି ପାଇଁ ଜନସଂଖ୍ୟା ରୋକିବା ଉପରେ ସର୍ବପ୍ରଥମ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଆଯାଇଛି । ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ନିର୍ମାଣର ଦାୟିତ୍ୱ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଲେ ଯେ ଅମ ରାଜ୍ୟର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ୩ କୋଟି ୩୦ ଲକ୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଲାଣି । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ୨ କୋଟି ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ଖାଇବା ପାଇଁ ନାହିଁ । ଏ ଲୋକଙ୍କର ଉଲଟି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ହେବ । ପୃଥିବୀରେ ବିଦ୍ୱାନ ଓ ଟେକ୍ନୋଲୋଜିରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମୃଦ୍ଧି, ତାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ ବଦାଇବାକୁ ହେବ । ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଶାର ଗୌରବ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇ ସେହି ଗୌରବର ଉପସୂକ୍ତ ଦାୟତ୍ୱ ହେବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମନରୁ ଖର ବା ଶଙ୍କା ଲୋପ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମହିଳା କଲେଜର ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖି ବୋଲି କହିଥିଲେ । ଛାତ୍ର ସଂସଦର ସଭାନେତ୍ରୀ କୁମାରୀ ଗୁଡ଼ିଚା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଏହି ସଭାରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ମାନାକ୍ଷା ରାୟ ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ । ଉତ୍ସବ ଶେଷରେ ମନୋଜ ସାଂସ୍କୃତିକ ବିକଳ ପରିବେଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁ

-ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ

ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ସବୁ ପ୍ରକାର ଉଦ୍ୟମ କରୁ ବୋଲି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଅହ୍ୱାନ କରାଇଛନ୍ତି ।

ସମ୍ବଲପୁରରେ କିଲୁସୁରାୟ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ସାଙ୍ଗକୁ ଅମଳୁ କୃଷି ଉପରେ ଲୋଭ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅମର ଶାନ୍ତୀମାନେ ଗତାଗତୀକ ପ୍ରଶାଳା ଅବଲମ୍ବନ କରୁଥିବାରୁ ଏକା ପ୍ରକାର କମିରେ ହରିୟାଶାର ଚାଷୀ ଆମଠାରୁ ୨/୩ ଗୁଣ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ କରି ପାରୁଛନ୍ତି । ସେଠାକାର କୃଷି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ପିଲାମାନେ ବାହାରି ଉଲଟ ବିଲୁପାଟି ସାହାଯ୍ୟରେ ଚାଷରେ ଶୁଭ୍ ଭଲଟି କରି

ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ମାତା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟପାଳ ୨୮ ଜଣ କୃତୀ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ୧୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ମାଳପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରି ସମ୍ମାନିତ କରିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଶିକ୍ଷକ ସମାଜକୁ ସମାଜର ନିର୍ମାତା ବୋଲି ଅଭିହିତ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚିକ୍ଷୟତର ନାଗରିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଧାରୀଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଚରିତ୍ରତା ଓ ସୁଦୃଢ଼ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସପତ୍ନ ପ୍ରୟାସ ଜାରି ରଖିବାକୁ ରାଜ୍ୟପାଳ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଅଷ୍ଟବକ୍ର ରକ୍ଷିଙ୍କ ଉପାଖ୍ୟାନରୁ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା ଶିଶୁ ଓ ଶିଶୋରମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତିକୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ କରିବା ଶିକ୍ଷକ ସମାଜର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ରାଷ୍ଟ୍ର ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ଯେଉଁ ଗୁରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିଛି ତାହା ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ସୁଦୃଢ଼ ଚିତ୍ତନୀର ଅବଶ୍ୟକତା ଅନୁଭୂତ ହେଉଛି, ତାହା ହେଉଛି ସମାଜର ଗୁରୁକୁଳ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା, ସମ୍ମାନ ଓ ବିଶ୍ୱାସ, ପହାଡ଼ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିରେ ସୁଗୟା ଧରି ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅସିଛି । ଜାପାନରେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ପଥୋଚିତ ଚମ୍ପନ ଦିଆଯାଇଥିବା କଥା ରାଜ୍ୟପାଳ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସମ୍ପ୍ରତି ଗୁରୁ-ଶିଷ୍ୟର ଆଚାର ଓ ସମ୍ପର୍କର ଅବଶ୍ୟକ ଯତ୍ନକୁ ବାସ୍ତବିକ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ହୋଇପଡ଼ିଛି ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଶର୍ମା ଉଦ୍‌ବେଗ ପ୍ରକାଶ କରି, ଏହାର ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପଦ୍ମଶାଳ ହେବାରେ ଶିକ୍ଷକ ସମାଜ ବିଶ୍ୱାସନୀ ଦିଅନ୍ତୁ ବୋଲି ରାଜ୍ୟପାଳ ଆଶାପୋଷଣ କରିଥିଲେ ।

ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ମାତା ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ଅଗ୍ରଗୁଣ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ହୋଇପାରି ନଥିବା ଓ ବିଶେଷ କରି ଅତିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହାର ନିମ୍ନସ୍ତରରେ ଏବେ ବି ରହିଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ହୋଇଛି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଯେଉଁ କୃତ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞ ସମ୍ମାନିତ କରାଯାଇଛି, ଅମ ସମସ୍ତଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ କରି ଶିକ୍ଷକ ସମାଜପାଇଁ ସେମାନେ ପ୍ରେରଣାର ରାସ ଭାବେ ଅନୁସୂଚ ହେବେ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ମାତା ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କମଳା ଦାସ, ଏହି ଉପକରେ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ଶିକ୍ଷା ସଚିବ ଶ୍ରୀ ଅଭୟାନନ୍ଦ ରଥ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିବା ସହ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ କେତେକ ମୌଳିକ ସଂକ୍ଳାର ପ୍ରତି ଚିନ୍ତା କରୁଥିବା ବେଳେ ଏହି ଶିକ୍ଷକ ସମାଜର ସମାଜ ଅଶା କରନ୍ତି ବୋଲି କହିଥିଲେ । ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଉପକରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ଘରଟିହ ଯୋଗାଣ

ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ବିଂଶସୂତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ 'ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଗୃହ ଯୋଗାଣ' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ମୋଟ ୬ ହଜାର ବାସହାନଙ୍କୁ ଘରଟିହ ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ଗତ ତିସେମ୍ବର ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ମୋଟ ୧୨,୮୭୭ ଜଣ ବାସହାନଙ୍କୁ ଘରଟିହ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଶତକଡ଼ା ୨୧୪ ଭାଗ ସଫଳତା ହାସଲ ହୋଇପାରିଛି । କେବଳ ଗତ ତିସେମ୍ବର ମାସରେ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିବା ୧,୧୨୧ଟି ଘରଟିହ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୋଲି ବିଂଶସୂତ୍ରୀ ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ପର୍କୀୟ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଯେ ରାଜ୍ୟର ବାସହାନ ପରିବାରଙ୍କ ଅଭିଧାନ କରିବା ପାଇଁ ଅର୍ଦ୍ଧ-ସହର, ଦୁତ ବିକାଶଶାଳ ଅଞ୍ଚଳ ତଥା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସହାନଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ୪ ଡେସିମିଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘରଟିହ ବଣ୍ଟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ୧୯୭୪-୭୫ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଚଳିତ ଅର୍ଥକ ବର୍ଷ ଅରମ୍ଭରୁ ତିସେମ୍ବର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୧,୭୫୪ ଜଣଙ୍କୁ ଅର୍ଥକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ସେହିପରି 'ଇନ୍ଦିରା ଅବାସ' ଯୋଜନାରେ ୬,୩୨୦ଟି ତଫସିଲଭୁକ୍ତ ଜାତି ଓ ଉପଜାତିର ପରିବାରଙ୍କୁ ବାସଗୃହ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ଅଦ୍ୟାବଧି ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ଥିବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଶତକଡ଼ା ୭୯ ଭାଗ ସଫଳତା ହାସଲ ହୋଇଛି । ଅର୍ଥନୈତିକ ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କୁ ୧,୦୪୫ଟି ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ଆୟକାରୀଙ୍କୁ ୧,୧୧୮ଟି ଗୃହ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଥିବା ଧାର୍ଯ୍ୟର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର ପଥାକ୍ରମେ ଶତକଡ଼ା ୭୦ ଭାଗ ଓ ୩୭ ଭାଗ ସଫଳତା ହାସଲ ହୋଇପାରିଛି ବୋଲି ବିଂଶସୂତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଗ୍ରଗତି ବିବରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ ।

ତିସେମ୍ବର ମାସରେ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଗ୍ରଗତି

ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଗତ ତିସେମ୍ବର ମାସରେ ମୋଟ ୧୯,୭୫୧ ଜଣ ଦମ୍ପତି ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅସ୍ୱୋପଚାର କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧ୍ୟାକରଣ ଅସ୍ୱୋପଚାର କରିଥିବା ୧୯,୨୧୦ ଜଣ ମହିଳା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ନିଜ ନିଜ ପରିବାରଙ୍କୁ ସମିତ ରଖିବା ଏବଂ ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ବ୍ୟବଧାନ ବୃଦ୍ଧି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୧୫,୬୦୭ ଜଣ

ଦେଇ କହିଲେ ଯେ କୃଷକମାନେ ନୂତନ କୃଷି କୌଶଳ ଓ
ତାହା ପ୍ରସାରଣ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧିଲାଗି
ଉଦ୍ୟମଶୀଳ ହେବା ଅବଶ୍ୟକ । ପରେ ଅଇନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ
ରୋଷାହାଟପାରେ ତାଲୁକାଶାଳର ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଲାଗି
ଭୂମିପୂଜା ଓ ମୁନିଆପାଣି ହାଇସ୍କୁଲ ଗୃହର ଶୁଭାରମ୍ଭ ଲାଗି
ଭୂମିପୂଜା କରିଥିଲେ । ସେଦିନ ସଂସ୍କୃତରେ ସେ ଚୁଡ଼ୁକାସିତ
ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ହାଇସ୍କୁଲର ଉଚ୍ଚତ ଚୟନ୍ତା ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟଅତିଥି
ରୂପେ ଯୋଗଦେଇ ଶିକ୍ଷାର ମାନବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ
ଅନୁରୋଧ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏଥିଲାଗି ଶିକ୍ଷକ,
ଅଭିଭାବକ, ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ଓ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର
ସହଯୋଗ ଏକାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ବୋଲି ମତ ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ ।

ଏହି ସାଧାରଣ ସଭାଗୁଡ଼ିକରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ
ଅଇନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ତୁସିତ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଆପନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଗ୍ରାମାଧିକାରୀ ବିଶୁଦ୍ଧ ପାଳାୟ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ

-ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉଲ୍ଲୟନ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ସମ୍ପ୍ରତି ନୟାଗଡ଼ ସର୍ବତ୍ରିଭୁବନ ଉତ୍ତମାଟି ଗ୍ରାମକୁ
ପାଇବୁ କଳଯୋଗାଣ ଯୋଜନାର ଭୂମିପୂଜା ଉତ୍ସବରେ
ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ରାବେ ଯୋଗ ଦେଇ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉଲ୍ଲୟନ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଲେ ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବିଶୁଦ୍ଧ
ପାଳାୟ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦେବା ଉପରେ ସରକାର
ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଜନା
ଅନୁପାୟା ଜଳବିଶୁଦ୍ଧ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ନିକଟସ୍ଥ ଶନନ ଓ
କେତେକ ଜଳ ବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାଇବୁ ଜଳ ଯୋଗାଣ
ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ଉତ୍ତମାଟି ପାଇବୁ ଜଳ
ଯୋଗାଣ ଯୋଜନା ଏହାର ଏକ ନମୁନା । ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ହେବାକୁ ଥିବା ଏହି ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା
ଉଚ୍ଚ ଗ୍ରାମର ୭ ହଜାରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଲୋକ ବିଶୁଦ୍ଧ ପାଳାୟ
ଜଳ ପାଇପାରିବେ । ଏହି ଯୋଜନା ସ୍ଥାନୀୟ ବିଧାୟକ
ଡଃ ବନିନ୍ଦ୍ର ଓ ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ
ଚେଟେରାଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ଫଳରେ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି
ବୋଲି ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ଉତ୍ସବରେ ବନିନ୍ଦ୍ର ଓ ପରିବହନ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ଚେଟେରା ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରି କହିଲେ ଯେ ଉତ୍ତମାଟି
ଗ୍ରାମରୁ ପାଇବୁ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ସରକାରଙ୍କ
ଲୋକାଭିମୁଖୀ ଯୋଜନାର ପରିଣାୟକ । ଜଳବିଶୁଦ୍ଧ ଓଡ଼ିଶା
ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

ଓ ଶରଣକୁଳ ଗ୍ରାମ ଦୁଇଟିରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଜଳ
ଯୋଗାଣ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ଚେଟେରା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉଲ୍ଲୟନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ
ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ନୟାଗଡ଼ ସର୍ବତ୍ରିଭୁବନ
ଅଖିଳାତ୍ମୀମାନେ ଶରାଦିନେ ଜଳ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ
ହେଉଥିବା ଦୁଷ୍ଟିରୁ ସେଠାରେ ଉଠା ଜଳସେଚନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର
ଅବଶ୍ୟକତା ରହିଥିବା ଶ୍ରୀ ଚେଟେରା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।
ପରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଦ୍ୱୟ ସ୍ଥାନୀୟ ହାଇସ୍କୁଲର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଓ
ନୟାଗଡ଼ ଅଥେଲେଟିକ୍ ଆସୋସିଏସନ୍ ପୁରସ୍କାର
ବିତରଣା ଉତ୍ସବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷାନୀତିର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର

-ଅଇନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର

ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଦେଶର ଶିକ୍ଷାନୀତିର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର
ହୋଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଦେଶରେ ଶିକ୍ଷାର
ମାନବୃଦ୍ଧି ଓ ପ୍ରଗତି ପାଇଁ ଆନ୍ତରିକତାର ସହ ବାର୍ଷିକ
କରିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଅଇନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ମିଶ୍ର
ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ।

ସ୍ଥାନୀୟ ଲଞ୍ଜିନିୟର୍ସ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟପାରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା
ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷକ କଲ୍ୟାଣ ପରିଷଦର ପଞ୍ଚମ
ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଅଧିବେଶନରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ରାବେ ଯୋଗ
ଦେଇ ଅଇନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର କହିଲେ ଯେ ଶିକ୍ଷାକର୍ମୀମାନେ
କର୍ମ କୁଶଳତା ଓ ନିଷ୍ଠା ବଳରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର
ବିଶ୍ୱାସଭାଜନ ହୋଇପାରିବେ । ସେମାନଙ୍କର ଅଭାବ
ଅସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ସୁଧାରିବା ଲାଗି ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ
ଉପସ୍ଥାପିତ କରୁଥିବା ଦାବାଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବଦା ଦେଶର ଅର୍ଥତ
ତଥା ସାମାଜିକ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହେବା
ଉଚିତ ବୋଲି ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୋଷ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ
ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହି ଅଧିବେଶନରେ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦର ମୁଖ୍ୟ
ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ସୌମ୍ୟରଞ୍ଜନ ପଟ୍ଟନାୟକ ମୁଖ୍ୟବକ୍ତା ରାବେ
ଯୋଗ ଦେଇ ପରିଷଦର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ଦେଇଥିଲେ ।

'ତାନ୍ତ୍ରିକ' ସଂସ୍ଥାର ପାଳାୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଓ ପରିମଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମାକ୍ଷା

'ତାନ୍ତ୍ରିକ' ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ହେଉଥିବା ପାଳାୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଓ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ପର୍କରେ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

ପଦ୍ମପତି । ଅଥଚ ଅମର ଏଠାରେ ପିଲାମାନେ ବାକିରି ପଦ୍ମପତି ହୋଇ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି । ସେ ଶୋଭା ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲେ ଯେ କାହାରି ଉପରକୁ ଉଠିବାର ଲଜା ବା ପ୍ରବୃତ୍ତି ନାହିଁ । ତୁଷ୍ଟି ଛଳରେ କହିଲେ ଯେ ୩୦ ବର୍ଷ ତଳେ ଏହି ଜିଲ୍ଲାର ଜାମୁଡ଼ା ଗାଁର ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯାଇଥିବାରୁ ପୋତଳ ଚାଷରେ ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଲାଭଗାନ୍ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି । ସେହିଭଳି ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖା ଚେନର ପୃଥିବୀ ବଜାରରେ ଚାହିଦା ବହୁଥିବାରୁ ଚାଷୀମାନେ ଏହି ଧରଣର ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଅସନ୍ନ । ଅଗାମୀ ଦିନମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଶାର ପୁରକମାନେ ଯେଉଁ ନୂତନ ଦୁନିଆ ଗଢ଼ିବେ, ସେଥିରେ ଲୋକଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟଦା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବଢ଼ିବ ବୋଲି ସେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ବୈଦେଶିକ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣରେ ଇବ୍ ଉପଦେଶରେ ବିରାଟ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ଓ ଦୈନିକାଠାରେ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇ ଦେଶର ଉତ୍ତରୀ ପାଇଁ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇବା ଦରକାର ବୋଲି କହିଥିଲେ । ଅକାଶ ମନୁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରୟୋଗ ଓ ଅମର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଜଙ୍ଗ ଓ ଚିନ୍ତାଧାରାରେ ପରିଚର୍ଚ୍ଚନା ନ ଘଟିଲେ ଉତ୍କଳର ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପଡ଼ିବ । ଜ୍ଞାନମନ୍ୟତା ଓ ଗୌଣ ମନୋବୃତ୍ତି ପରିହାର କରି ସାମାଜିକ ପରିଚର୍ଚ୍ଚନା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଶ୍ରୀ ଅଚାର୍ଯ୍ୟ ଅହ୍ଲାନ ଜଣାଇଥିଲେ । ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିଚହନ ଶାସ୍ତ୍ର ମନୁ ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତ କୁମାର ମହାନନ୍ଦ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଶୁଣ୍ଠକରେ ଜଳ ପୋଗାଣ ସାଙ୍ଗକୁ କୃଷି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଶାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବ୍ୟାପକ କରିବା ପାଇଁ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ କମିଶନର ଶ୍ରୀ ଏଲ୍. କିଣ୍ଡୋଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହି ଉଦ୍ଘାଟନ ଉତ୍ସବରେ ବିଲ୍ଲୁପାଳ ଶ୍ରୀ ଆଦିତ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ପାଠୀ ସ୍ମାରକ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ । ଉଦ୍ଘାଟନ ପରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ଓ ବୃତ୍ତିନିର୍ଦ୍ଦିକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ମଣ୍ଡପଗୁଡ଼ିକ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ସରକାରୀ, ବେସରକାରୀ ଓ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗର ୫୬ଟି ମଣ୍ଡପ ଖୋଲାଯାଇଛି । ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଓ ବ୍ୟବସାୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ୩ ଦିନ ଧରି ଚାଲିଥିଲା ।

ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଭରା ଓ ବିଧବା ଭରା ଏବଂ ଜମିପତ୍ତା ବଣ୍ଟନ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ୩୦ ତାରିଖଠାରୁ ଫେବୃଆରୀ ମାସ ୩ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଇଲ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ମିଶ୍ର ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ଗସ୍ତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଭିନ୍ନ ସମାଜସୈବିକଗୁଡ଼ିକରେ ପୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

୩୦ ତାରିଖରେ ଅଇଲ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ବାରଗୁଡ଼ିଆଠାରେ ୧୯୨ ଜଣଙ୍କୁ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ବିଧବା ଭରା ଏବଂ ୧୬ ଜଣଙ୍କୁ ଜମିପତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଅପରାହ୍ନରେ ସେ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା ଶ୍ରମିକ ସଂଘର ଦ୍ଵିତୀୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ସମିଳନୀ ଉଦ୍ଘାଟନ କରି କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବା ଲାଗି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ନୀତି ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ।

୩୧ ତାରିଖରେ ଅଇଲ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଗଲପୁରଠାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କଲ୍ୟାଣ ହାଇସ୍କୁଲର ନୂତନ ଶୁଭ ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଥିଲେ । ସେଠାରେ ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର ୧୬୩ ଜଣଙ୍କୁ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ବିଧବା ଭରା ବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ । ସେ ଦିନ ଅପରାହ୍ନରେ ଅଗଲପୁରସ୍ଥିତ ପଞ୍ଚାୟତ ସେଣ୍ଟର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଉତ୍ସବରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃତିତ୍ଵ ହାସଲ କରିଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସେ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଫେବୃଆରୀ ମାସ ଏକ ତାରିଖ ପୂର୍ବାରୁରେ ଅଇଲ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର ଚନ୍ଦନଭାଗା ସୁଦାମ ଚରଣ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଏକ ଉତ୍ସବରେ ଉଦ୍ଘୋଷନା ଦେଇ ଶିକ୍ଷାର ମାନବୃଦ୍ଧି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆହ୍ଲାନ ଦେଇଥିଲେ । ଅପରାହ୍ନରେ କୁଶମେଲଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ଜ୍ରାତା ପ୍ରତିପୋଷିତାର ଉଦ୍ଘାଟନ ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟଅତିଥି ରୂପେ ପୋଗଦେଇ ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର କୃତି ଜ୍ରାତାବିତ୍ତମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ବିତରଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅବସରରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଗ୍ନି ବିପଳ ୭୭ ଜଣଙ୍କୁ ଅର୍ଥକ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ୩୪୯ ଜଣଙ୍କୁ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ବିଧବା ଭରା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପରେ ଲୋଇସିଂହା ବୁକ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଠାରେ ସେ ୨୭୦ ଜଣଙ୍କୁ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ବିଧବା ଭରା ବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ ।

ଫେବୃଆରୀ ୨ ତାରିଖ ଦିନ ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର ବଲାଙ୍ଗୀର ସଦର ବୁକ୍ଠାରେ ଆୟୋଜିତ 'କୃଷକ ଜନମଞ୍ଚ' ଉଦ୍ଘାଟନ କରି କୃଷକମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଘୋଷନା ଦେଇଥିଲେ । ଜଳସେଚନ ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି, ଉଚ୍ଚମାନର ବିହନ ପୋଗାଣ ଓ ସଠିକ ପାଣିପାଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଲାଗି କୃଷି ଅଧିକାରୀମାନେ ଉଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ଲାଗି ଉଦ୍ୟମ କରିବାକୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଅପରାହ୍ନରେ ସେ ଲୁହୁରାମୁଣ୍ଡା, ପାଠସତ, କେସଲପାଲି ଓ ଉପରବାହାଲ ଗ୍ରାମ ପରିଦର୍ଶନ କରି ସ୍ଥାନୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ବୃଦ୍ଧିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏହାର ଦୂରୀକରଣ ଲାଗି ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

୩ ତାରିଖ ଦିନ ଅଇଲ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର ରୋଥଠାରେ ୫୪ ଜଣ ବିକଳାଙ୍ଗ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଭରା ଏବଂ ୨୨୦ ଜଣଙ୍କୁ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଓ ବିଧବା ଭରା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପରେ ସେଠାରେ ବୁକ୍ଠ୍ରାୟ "କୃଷକ ଜନମଞ୍ଚ" ଉଦ୍ଘାଟନ କରି ସେ ଉପସ୍ଥିତ କୃଷକ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଉଦ୍ଘୋଷନା

୨ କୋଟି ୩୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅବକଳରେ ନିର୍ମିତ ଏହି ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟଳୟ ଗୃହ ଓଡ଼ିଶାର ପରମ୍ପରାଗତ ନିର୍ମାଣ ଶୈଳୀ ଓ ଅତ୍ୟଧୁନିକ ନିର୍ମାଣ କୌଶଳର ଏକ ଅପୂର୍ବ ସମନ୍ୱୟ । ଛଅ ମହଲା ସମୁଦାୟ ଏହି ଗୃହର ସମୁଦାୟ ନିର୍ମିତ ଅଞ୍ଚଳ ୫୦,୫୦୦ ବର୍ଗ ଫୁଟ । ଏହାର ନିର୍ମାଣ ନବ୍ୟ କ୍ରିଏଟିଭ୍ ଅର୍କିଟେକ୍ଚର ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ଓ ପଞ୍ଚମାସ କମ୍ପ୍ଲିଟ୍‌ସନ୍ ଏହି ନିର୍ମାଣ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିଥିଲେ । ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ୩୩ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ।

ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଉତ୍ସବରେ ଉଲ୍ଲସନ ସଂସ୍ଥା ର ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ମହାନ୍ତି, ସଚିବ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ମିଶ୍ର, ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କୋର୍ଡର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର, ବହୁ ବିଧାୟକ, ଗଣ୍ୟମାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି, ସାମ୍ବାଦିକ ତଥା ଉଲ୍ଲସନ ସଂସ୍ଥାର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

କୃତୀ ଶିକ୍ଷକ ସ୍ମରଣ ପୋମନାଥ ପାତ୍ରଙ୍କର ଶ୍ରୀକ ବାର୍ଷିକୀ ପାଳନ

ଦୀର୍ଘପୁତ କାଳର ପାପନ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସମାଜରେ ବିଲକ୍ଷ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଅମର ପତନୋନ୍ମୁଖୀ ସମାଜର ପୁନରୁତ୍ଥାନ ପାଇଁ ଅତୀତରେ ପୈତୃମାନଙ୍କର ଜୀବନର କର୍ମ ଓ ସାଧନା ଏ କାଳି ଓ ସମାଜକୁ ରୁଦ୍ଧିମନ୍ତ କରିଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ପୁତ୍ର ଗରଣର ଅବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ବୋଲି ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର ମତ ଦେଇଛନ୍ତି । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଜଣେ କୃତୀ ଶିକ୍ଷକ ସ୍ମରଣ ପୋମନାଥ ପାତ୍ରଙ୍କର ଷୋଡ଼ଶ ଶ୍ରୀକ ବାର୍ଷିକୀ ପାଳନ ଉପଲକ୍ଷେ ରୁକନେଶ୍ୱରର ସୂଚନା ଉପକ୍ରମରେ ଚଳାପଥ ପକ୍ଷରୁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପୁତ୍ର ସଭାରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ରୂପେ ଯୋଗଦେଇ ଶ୍ରୀ କର କହିଲେ ଯେ , ଜଣେ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପୁଣ୍ୟ ଓ ସ୍ୱାଧିକାର ପ୍ରତି ବହୁଶ୍ଚି ନଦେଇ ନିର୍ଦ୍ଦାୟିତର ଭାବରେ ସମାଜରେ ଭଲ ମଣିଷ ପୁଷ୍ଟି ପାଇଁ ତାଙ୍କର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଉଦ୍ୟମ ଯୋଗୁଁ ସ୍ମରଣ ପାତ୍ରଙ୍କୁ ଜଣେ ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ । ସମାଜର ଅଗଣିତ ଅପରିଚିତ କର୍ମଯୋଗୀଙ୍କୁ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଚଳାପଥର ଉଦ୍ୟମକୁ ଶ୍ରୀ କର ରୂପସା ପ୍ରଶଂସା କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାଣି ଏହି ଉତ୍ସବର ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି ଯୋଗ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର ବିଶ୍ୱଭୂଷଣ ହରିଚନ୍ଦନ କହିଲେ ସମାଜ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗଠନରେ ରୁପୁଙ୍କର ରୂମିକା ଅତି ମହାନ । ବୈଦିକ ପୁରାଣ ବୁଦ୍ଧ କୁଳଶ୍ରମୀତାରୁ ସତ୍ୟବାଦୀ ପୁରର ବକୂଳ କନର ବିଦ୍ୟାଳୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଇ ମନ୍ତ୍ର କହିଲେ ଯେ ଅତୀତର ମହାନ ପରମ୍ପରାର ପୁରୁଷା ଏବଂ ପୂଜ୍ୟ ପୂଜା

ଅଜିର ସମାଜକୁ ଏକ ନୂତନ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେବା ପାଇଁ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ସ୍ମରଣ ପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତି ଗଭୀର ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଛାପନ କରି ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ କହିଲେ ଯେ ସୁନାଗରିକ ଗଠନ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅବଦାନ ଅନବଦ୍ୟ ।

ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଘଡ଼େଇ ଏହି ଉପଲକ୍ଷେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ସ୍ମରଣିକା ଉନ୍ମୋଚନ କରି ସ୍ମରଣ ପୋମନାଥ ପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତି ଉଚ୍ଚିତ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଛାପନ କରି କହିଲେ ଯେ ଅଜି "ଜ୍ଞାନ ହିଁ ଶକ୍ତି" ପରିବର୍ତ୍ତେ "କ୍ଷମତା ହିଁ ଜ୍ଞାନ" ରୂପେ ବିବେଚିତ ହେଉଛି । ଏହି ମନୋଭାବର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ସ୍ମରଣ ପାତ୍ରଙ୍କ ପରି କର୍ମଯୋଗୀମାନଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ଆମକୁ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ କରିବା ଉଚିତ ।

"ଓଡ଼ିଶା ରିଭ୍ୟୁ"ର ସମ୍ପାଦକ ତଃ ଜିତୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏହି ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟ ବକ୍ତାବୃତ୍ତେ ଯୋଗଦେଇ ସ୍ମରଣ ପାତ୍ରଙ୍କୁ ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ରୁରୁ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ସବୁସ୍ତରରେ ସେ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରୀଷ୍ଣନଙ୍କ ସହ ତୁଳନାୟ ବୋଲି ମତ ଦେଇଥିଲେ । ପୁର ସମାଜର ଅବଚେତନ ମନରେ ଏବେ ବି ଅତୀତର ପରମ୍ପରା ଓ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରତି ଗଭୀର ଆଶକ୍ତି ଥିବା ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ କହିଲେ ଏହି ଚେତନାର ଉତ୍ତେଜ ପାଇଁ ଅଜି ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀ ଓ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ଏହି ସଭାରେ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦୁଭୂଷଣ କର, ସ୍ମରଣ ପାତ୍ରଙ୍କର ପୁତ୍ର ତଥା ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟାଜି ପାତ୍ର, ତାଙ୍କର ଜଣେ ପ୍ରାଚ୍ଛନ୍ନ ଛାତ୍ର ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ପାତ୍ର, ଯୋଗ୍ୟ ନିଗମର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ସୁବାସାଓ ପୃଷ୍ଠି ଓ ଚଳାପଥର ସମ୍ପାଦକ ସାମ୍ବାଦିକ ଶ୍ରୀ ହଳଧର ଧାର ପ୍ରମୁଖ ଗାଷ୍ଠୀ ଦେଇ ସ୍ମରଣ ପାତ୍ରଙ୍କ ପ୍ରତି ଗଭୀର ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଛାପନ କରିଥିଲେ । ଚଳାପଥର ସଭାପତି ଅଧ୍ୟାପକ ତଃ ଡି.କେ. ସିଂହ ଏହି ଉତ୍ସବରେ ସଭାପତିତ୍ୱ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପାଦକ ଅଧ୍ୟାପକ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ଗାଷ୍ଠୀ ଦେଇଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଲତା ଘୋଷ ଏବଂ ଦୈନିକ ଆଶାର ବାର୍ତ୍ତା ସମ୍ପାଦକ ତଥା କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ ଶ୍ରୀ ସୁନୀଲ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏହି ଉପଲକ୍ଷେ ଉଚ୍ଚି ସଙ୍ଗୀତ ପରିବେଷଣ କରିଥିଲେ । ପୁରମ୍ଭରେ ବେଦ ଓ କୋରାନ୍ ପାଠ କରାଯାଇଥିଲା । ଚଳାପଥର ସହକାରୀ ସମ୍ପାଦକ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ।

ଦେଶରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ପରିମଳ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁସାରେ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସୁଖ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଦୁଇହଜାର
କ୍ରମେ ଉନ୍ନତ ପାଇଶାଳା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି ।
ଏହି ପାଇଶାଳାଗୁଡ଼ିକ କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା, ସତ୍ୟବାଦୀ, ତେଲଙ୍ଗ
ଏବଂ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରୁକ୍ମାମଙ୍ଗଳରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ।
ଯେ ପ୍ରକାର ଅଉ ଏକ ହଜାର ପାଇଶାଳା ତେଲଙ୍ଗ,
ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ରାଜନଗର ଏବଂ ରାଜକନିକା ରୁକ୍ମ
ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ।
ସ୍ଥାନୀୟ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ କାରିଗର ଓ ମିସ୍ତାନୀଙ୍କୁ ପାଇଶାଳା
ନିର୍ମାଣର ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ସମ୍ପର୍କରେ ତାଲିମ
ଦିଆଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରାହିଁ ଏହା ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ।

ପାମୟ ଜଳଯୋଗାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭୂତଳ ପାନୀୟ
ଜଳାଧାର ଉପ ଓ ସଠିକ ସ୍ଥିତି ନିରୂପଣ ଏବଂ ନଳକୂପ
ନିର୍ମାଣର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୋଷ ଜନକ ଏବଂ
ନିର୍ଭୀକ୍ଷ ସମୟ ସମାପ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇ ପାରିବ
କୋଣି ସମାଧାରୁ ପ୍ରକାଶ । ପ୍ରକଳ୍ପର ବିକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ଅଭ୍ୟୁଦ୍ଧିତ ସମସ୍ତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂରା ମାତ୍ରାରେ
ଅଗ୍ରେଇ ଚାଲିଛି । ସେହିପରି ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିସର ମଧ୍ୟସ୍ଥ
ଗୁଡ଼ିକ ଜଳ ସମ୍ପଦର ବାସ୍ତବ ରୂପରେଖ ଏବଂ ଭୂତଳ
ଜଳର ଉପାୟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରମାଣିତ ତଥ୍ୟାନୁସନ୍ଧାନ
ନିମନ୍ତେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବେ ଅଗ୍ରଗତି
କରୁଛି । ଅଗଭାର ନଳ କୂପରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ପାନୀୟ
ଜଳର ଗୁଣାତ୍ମକମାନ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣ
କରାଯାଇଥିବା ଅବଶ୍ୟକୀୟ କାରିଗରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ
ହୋଇଛି । ଏଥିରୁ ଅରବୁ ଜ୍ଞାନରୁ ବହୁତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ
କୈତବରେ ତେଲଙ୍ଗ ରୁକ୍ମରେ ପାନୀୟ ଜଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ
ଦେଖାଦେଇଥିବା ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରାଯାଇ ପାରିଅଛି ।
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମିଳେ ବା ତଦୁର୍ତ୍ତ ଗଭୀର ନଳକୂପର ଖନନ
କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭିନ୍ନ ପନ୍ଥା ବିଶିଷ୍ଟ ପାଇଁ ସମସ୍ତ
ଅନୁସନ୍ଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଏବଂ ଅସମ୍ଭା
ମର୍ତ୍ତ ମାସ ସୁଦ୍ଧା ଏହା ଅଣାପିବା ଆଶା କରାଯାଉଛି ।
ପାମୟ ଜଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ କେତେକ
ଅଞ୍ଚଳରେ ଭୂତଳ ଜଳ ପାନୀୟ ଜଳ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ
ସେବାନୁପାଦକୁ ସେ ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ କର୍ଷାପାଣିକୁ ଜଳ
ଅଳ ପ୍ରକଳ୍ପ କରିଅରେ ଗଳିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ସେଥି
ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାରିଗରୀ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ
ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି । ଏ
ପ୍ରକାର ପ୍ରଥମ ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କଣାସ
ରୁକ୍ମ ମାଙ୍କୁରେ ଅରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା
ଅସମ୍ଭା ମେ ମାସ ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଆଶା
କରାଯାଉଛି । ତେଲଙ୍ଗ ରୁକ୍ମରେ କେତେକ ନଳକୂପରେ
ପାମୟ ଜଳକୁ ଅତ୍ୟଧିକ 'ଲୁହା ଅଂଶ' ଦେଖା
ଦେଇଥିବା ଓ ଏହା ପିଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ନ ହେବାରୁ,
ତେଲୁ ନଳକୂପର ପାଣି ବିଶୁଦ୍ଧ କରି ପାନୀୟ
ରୂପରେ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାପାୟାଣ ।

ପତି ଏହା ସନ୍ତୋଷଜନକ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ଅନୁର
ଅଧିକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟାପିବାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହିଛି ।
ନଳକୂପଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଚାଳିତା
ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଦୃଷ୍ଟିରାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଫଳ
ହୋଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନଳକୂପଗୁଡ଼ିକର
ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯିବା
ସପକ୍ଷରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉଚ୍ଚୟନ ସଚିବମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ।
ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପନ୍ଥା, ମିସ୍ତା ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ
କାରିଗରମାନଙ୍କୁ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ କୌଶଳ ସମ୍ପର୍କରେ
ତାଲିମ ଦିଆଯିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବାକୁ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚୟ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ଓ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ସମ୍ପର୍କରେ 'ଚାଳିତା' ପକ୍ଷରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ଅଗ୍ରଗତି ମୋଟାମୋଟି ସନ୍ତୋଷଜନକ
ଓ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ସମସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟସାମା
ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ବୋଲି ସମାଧାରୁ ପ୍ରକାଶ ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉଚ୍ଚୟନ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ଅଭିତ କୁମାର
ତ୍ରିପାଠୀ ଏହି ଅର୍ଦ୍ଧବାର୍ଷିକ ଅଗ୍ରଗତି ସମାଧାରୁ କମିଟି
ବୈଠକରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଦିଲ୍ଲୁକ୍ଷିତ ତେନ୍‌ମାର୍କ ଦୂତାବାସର ପ୍ରମୁଖ ଉଚ୍ଚୟନ କର୍ତ୍ତା
ଶ୍ରୀ ହ୍ୟାଲେସନ୍ ଏବଂ ଭାଦି ପ୍ରମୁଖ କର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୀମତୀ ଜାକବସ୍
ଗାର୍ଡଙ୍କ ସମେତ ଚାଳିତା ସଂସ୍ଥାର ଅଧିକାରୀ, ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଓ
ପାନୀୟଜଳ ଯୋଗାଣ ମୁଖ୍ୟପନ୍ଥା ଚାଳିତା ପ୍ରକଳ୍ପ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ, ରାଜ୍ୟ
ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ଭୂତଳ ସର୍ବେକ୍ଷଣ
ସଂସ୍ଥାର ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ଭୁବନେଶ୍ଵର ଉଚ୍ଚୟନ ସଂସ୍ଥାର ନୂତନ ଗୃହ ଉଦ୍ଘାଟନ

ଭୁବନେଶ୍ଵର ଉଚ୍ଚୟନ ସଂସ୍ଥାର ନବ ନିର୍ମିତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
ଗୃହ "ଅଶୋକ ଶୋଭା" ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ତଥା
ଉଚ୍ଚୟନ ସଂସ୍ଥାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ନଳିନୀ କାନ୍ତ ମହାନ୍ତି
ବୈଦିକ ମନ୍ତ୍ରପାଠ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଘାଟନ କରିଛନ୍ତି । ପୂର୍ବରୁ
ଅଶୋକ ମାର୍କେଟ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଏହି
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସଚିବାଳୟ ମାର୍ଗରେ ନିର୍ମିତ ଏହି ନୂତନ
ଗୃହକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଛି ।

୩୨୨ଟି, ରାଜ୍ୟ ଶିଳ୍ପରେ ୨,୦୫୦ଟି, କଳାହାଣ୍ଡି ଶିଳ୍ପରେ ୫୦ଟି, କେନ୍ଦୁଝର ଶିଳ୍ପରେ ୬୭୪ଟି, ମୟୂରଗଞ୍ଜ ଶିଳ୍ପରେ ୧୦୩ଟି, ଫୁଲବାଣୀ ଶିଳ୍ପରେ ୧୦୦, ପୁରୀ ଶିଳ୍ପରେ ୨୦୮ଟି, ସମ୍ବଲପୁର ଶିଳ୍ପରେ ୮୦୮ଟି ଓ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଶିଳ୍ପରେ ୭୯୪ଟି ଭଳିତ ତୁଲ୍ୟ ପୋଷାକ ଦିଆଯାଇଛି ବୋଲି ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଭାଗର ମାସିକ ପ୍ରଗତି ବିବରଣୀରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

ଅତି ଛୋଟ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ

—ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାୟ

ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ପରି ଅନୁଗ୍ରହର ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଅତି ଛୋଟ ଛୋଟ ଶିଳ୍ପ ଗଢ଼ି ଉଠିବାରେ ସହାୟକ ହେଲା ଭଳି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ବାସ୍ତବ ଶିଳ୍ପ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ବୋଲି ରାଜ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଲାପ ରାୟ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପ୍ରତି କଲିକତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ "ନୂତନ ଶିଳ୍ପନୀତି, ଏହାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏବଂ ଏ ଦିଗରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ଭୂମିକା" ଶୀର୍ଷକ ଅଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ଶ୍ରୀ ରାୟ ଅତି ଛୋଟଧରଣର ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ସେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ କେତେକ ବାସ୍ତବ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ଏକ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ରାଜ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ରାଜ୍ୟରେ ଚିନି, ଦୁଗ୍ଧ ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତିକରଣ କୃଷିଗିରିକ ଶିଳ୍ପ ବିକାଶ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବାକୁ ଦାବୀ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଧ୍ୟମ ଓ ବୃହତ୍ ସେବ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରଭାବ କ୍ଷେତ୍ରରେ (କମାଣ୍ଡ ଏରିଆ) ଅନୁଧାନ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ କୃଷିଗିରିକ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରାଜିଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ଅକାଶ ପଥ, ରେଳ ପଥ, ଜଳ, ଶକ୍ତି, ବେଲି ପୋଷାକପୋଷ ଅତି ଉଚ୍ଚମୂଲ୍ୟର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନିଜସ୍ୱ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗ ଉପରେ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅବୋଧ କରିଛନ୍ତି । ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସେ ପାରାମ୍ପଦ ବନ୍ଦର ସହ ସଂଯୋଗ କରୁଥିବା ଜଗତପୁର-ବାଂଶପାଣି, ତାଳଚେର-ସମ୍ବଲପୁର ରେଳପଥ ନିର୍ମାଣକୁ ଦୂରାନ୍ତର କରାଯିବା ସହ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ବିମାନ ବନ୍ଦର ସ୍ଥାପନ ଗୁରୁତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ କେନ୍ଦ୍ର ଦୃଷ୍ଟି ଅକର୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟିକ ଲାଭସେବି କେତେଗୋରି ଅଧୀନରେ ଅସୁଥିବା ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ କମ୍ପାନୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ସାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କ୍ଷମତା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର କ୍ଷମତା ପରିସରକୁ ହେବା ଭାବିତ ବୋଲି ସେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଚୁର ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ଓ ମୂଲ୍ୟବାନ ଶକ୍ତିର ସମ୍ପଦ ଦେଶର ଉତ୍ପାଦନ ସମାବଦ୍ୟତା ପୃଷ୍ଠି କରିବା ଫଳରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ବାର୍ଷିକ ଏକକ୍ଷର କୋଟି ଟଙ୍କା ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା

ଅକାରରେ ଅର୍ଜନ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଅର୍ଜିତ ମୁଦ୍ରାକୁ ଅଂଶ ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବାକୁ କରାଯିବାକୁ କରାଯିବ । ପାହାଦ୍ୱାରା ରାଜ୍ୟରେ ବିଦେଶରୁ ଅବଶ୍ୟକୀୟ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ଅପଦାନା କରାଯାଇ ପାରିବ । ରାଜ୍ୟ ଶିଳ୍ପଦ୍ୟୋଗକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଶିଳ୍ପଦ୍ୟୋଗ (ପବ୍ଲିକ୍ ଅଣ୍ଡ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ)ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବାକୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ସିଙ୍ଗଲ୍ ଭଲକ୍ସୋ ସିମ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅତି ଛୋଟ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଅର୍ଥ ଲଗାଣ ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ନେଇ ଓ କ୍ୟାପିଟାଲ୍ ଲୋନ୍ ମଞ୍ଜୁର କ୍ଷେତ୍ରରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଏବଂ ରଣ ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ଭଲ ସଂଗ୍ରାହଣ କରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ସେ ଦାବୀ କରିଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରକାର ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହିଥିବା ରଣ ମଞ୍ଜୁରୀ କଟକଣକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଉଠାଇ ଦେବାକୁ ଓ ସୁଧ ହାର ପରିମାଣ ଶତକଡା ୧୪ ଭାଗକୁ କମାଇ ଦେବାକୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି । ଅତି ଛୋଟ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋଗକାରୀମାନଙ୍କୁ ଇକ୍ୟୁଟି ସେୟାର୍ ଗରବ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅର୍ଥକ ସହାୟତା ଓ ସମର୍ଥନ ପାଇଁ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରକାର ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବଜାର ପୃଷ୍ଠି ଦିଗରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ଏସବୁ ଜିଣିବାରେ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବାକୁ ସେ କହିଛନ୍ତି । ଯେହେତୁ ଏ ପ୍ରକାର ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ କର୍ମ ନିୟୁକ୍ତି ପୃଷ୍ଠି କରିଥାଏ, ତେଣୁ ଏଗୁଡ଼ିକରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପରିଦର୍ଶନ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉଠାଇ ଦେବାକୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ନୂତନ ଶିଳ୍ପନୀତି ଅନୁଗ୍ରହର ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସହାୟକ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ରାୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ସେହିପରି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଅର୍ଥ ଲଗାଣ ନୀତି ମଧ୍ୟ ଅନୁଗ୍ରହର ରାଜ୍ୟର ଶିଳ୍ପାୟନ ପାଇଁ ସହାୟକ ହେବନାହିଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଅନୁଗ୍ରହର ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବହେଳିତ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଥିବା ସେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

କେନ୍ଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ରାଷ୍ଟ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଫେସର ପି. ଜେ. କୁରିଆ ଏଥିରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିଥିଲେ । ଅତି ଛୋଟ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉଠାଇ ଦେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ରଣ ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରହିଥିବା କଟକଣା କୋହଳ କରିବା ଓ ରଣ ସୁଧ ହାର କମାଇବା ସମ୍ପର୍କରେ କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ସହ ଅଲୋଚନା କରିବେ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ରାୟଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସ୍ତାବ ଓ ମତାମତ ପ୍ରତି ବିଜ୍ଞାନ ନାଗଲାଣ୍ଡ, ମିଜୋରାମ, ମଣିପୁର ପ୍ରଭୃତି ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଅଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ପୂର୍ବାକ୍ଷଳ ଓ ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବାକ୍ଷଳ ରାଜ୍ୟର ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗୀୟ ଶାସନ ସଚିବ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ଯୋଗ ଦେଇ ଅଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ନାମରେ ଚାନ୍ଦ୍ରପଟ ଶୋଦନ କରି ନିଜ ରାଜଧାନୀରେ ଅନେକ ମୂର୍ତ୍ତି ଏବଂ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରାଇଥିଲେ । ତାହାର ଧୂପାବଶେଷ ଆଜି ଖୁର୍ଦ୍ଧା, ବୋଆଲୁ ବୌଦ୍ଧବାଦ ଓ ଗନ୍ଧାର୍ପଣରେ ବିଦ୍ୟମାନ ବୋଲି ଐତିହାସିକ ପରମାନନ୍ଦ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ।

ହିନ୍ଦୁବନ ମହାଦେବୀଙ୍କ ଚାନ୍ଦ୍ର ଶାସନ ୧୯୧୬ ମସିହାରେ ବିହାର-ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ଛୋଟଲାଟ ସାର୍ ଭବୁପାଠୀ ପୈଟ ହୋଳୀନ ତେଜାନାଥର ରାଜ ପ୍ରାସାଦରୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ । ମହାନଦୀପାରାଧୀୟ ହଳପ୍ରସାଦ ଶାସୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହା ପଠିତ ହୋଇ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଚାନ୍ଦ୍ର ଶାସନଟି କୁଳ ସମ୍ପଦେବଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦାନ ପତ୍ର ପଙ୍ଗେ ଭୀମ ନରଣୀ ଗଡ଼ରୁ ମିଳିଥିବା କଥିତ ହୁଏ । ଏ ଚାନ୍ଦ୍ର ଶାସନର ମୂଲ୍ୟ ୧୫-୨ ଇଞ୍ଚ ଓ ଚଉଡ଼ା ୧୧-୭ ଇଞ୍ଚ । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ରାଜକୀୟ ମୁଦ୍ରା ସଂପୃକ୍ତ ଅଛି, ତାହା ପ୍ରକୃତ ପଦ୍ମତୁଳ ପଦ୍ମର ଏବଂ ସେଥିରେ 'ଶ୍ରୀ ମହିନ୍ଦ୍ରବନ ମହାଦେବୀ' ବୋଲି ଲେଖା ଅଛି । ଏହି ଲେଖାଟି ଉପରେ ଗୋଟିଏ ବ୍ରହ୍ମର ଶୋନିତ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ବୋଲି ଐତିହାସିକ ଡକ୍ଟର ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରାଜଗୁରୁ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି । ୧୯୪୮ରେ ବେଙ୍ଗରେ Indian Historical Records Commissionର ସ୍ଵାଧୀନ ଅଧିବେଶନ ବୌଦ୍ଧର ସ୍ଵ ବେଲେଟର ଶ୍ରୀ ସନିରୁକ୍ ସାପଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବିଷ୍କୃତ ହୁଇଥିବା ଚାନ୍ଦ୍ର ଶାସନ ସେଠାରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଚାନ୍ଦ୍ର ଶାସନଟି ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇଟିଯାକ ଓଡ଼ିଶା ସଂଗ୍ରହାଳୟରେ ରଖିତ ଅଛି । ଏହି ଶିଳା ଲେଖରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଶ୍ଳୋକ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି :

ଜିଲ୍ଲା କୋଶଳ ନାଥ ମୋହୁ ହୁପତେ-
ରାହୁସୁ ଯଃ କାଳିତସ୍ୟା
ରଥ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣନୟଃ ସ ଯେନ ବିହିତ
ସୋମେଶ୍ଵରୀ ଭର୍ତ୍ତନମ

ଅର୍ଥାତ୍ ଲକ୍ଷ୍ମଣରାଜ କୋଶଳ ରାଜାଙ୍କୁ ନୟକରି ଓଡ଼ିଦେଶର ରାଜାଙ୍କଠାରୁ ରଥ ଓ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଖରିତ ଏକ ମହାତୀ କାଳୀୟ ମୂର୍ତ୍ତି ନେଇ ସୋମେଶ୍ଵରଙ୍କ ଅର୍ଚ୍ଚନା କରିଥିଲେ । ଏଥିରୁ ସମ୍ଭବ ଉଦ୍ଘାପତେ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମଣରାଜ କୋଶଳର ସୋମବଂଶୀ ରାଜାଙ୍କୁ ପରାକ୍ର କରି ଭୈମବର ରାଜାମାନଙ୍କର ଅଧିକୃତ ଓଡ଼ ରାଜାଙ୍କଠାରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ରଥ ଓ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଖରିତ କାଳୀୟ ମୂର୍ତ୍ତି ନେଇ ଯାଇଥିଲେ ।

ବୌଦ୍ଧ ଗନ୍ଧାର୍ପଣ ପସନ୍ଦରେ ଐତିହାସିକ ପରମାନନ୍ଦ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ପହଚକୁ ଗ୍ରହଣେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଗନ୍ଧାର୍ପଣର ପୁସ୍ତ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିକରେ ନୀଳମାଧବ ବିଷ୍ଣୁ ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟଗିରେ ବିଦେଶର ନନ୍ଦ ଶିବଲିଙ୍ଗ ଛାପିତ । ଦୁଇଟିଯାକ ମନ୍ଦିର ଏକ ହାତରେ ଏକ ହାତରେ ରଖା । ଉଭୟ ମନ୍ଦିରରେ ମୂଖଶାଳା ମଧ୍ୟ ଅଛି । ନୀଳମାଧବ ମନ୍ଦିର ଉପରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ବିଦେଶର ମନ୍ଦିର ଉପରେ ଶିବଲିଙ୍ଗ ଘୋଡ଼ିତ । ଶିବ ମନ୍ଦିରରେ ସରୋତର ଶିଳ୍ପକ ଦେଖାଯାଏ, ମାତ୍ର ଶିଳ୍ପକ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଶିବଲିଙ୍ଗ କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଛାପିତ ତାହାର କାରଣ ଠିକ୍ ହେଉ ନାହିଁ ।

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

ଖୁର୍ଦ୍ଧାର ଗୋଟିଏ ମନ୍ଦିରର ଶେଷରେ ଶିବଲିଙ୍ଗ ଓ ଦୁଇଟି ମନ୍ଦିରରେ ଶିଳ୍ପକ ଥିଲା । ଗନ୍ଧାର୍ପଣର ଦୁଇଟିଯାକ ମନ୍ଦିର ଛାପତ୍ତ ଓ ଗଠନ ଗାଠି ଭୁବନେଶ୍ଵରର ପରଶୁ ରାମେଶ୍ଵର ମନ୍ଦିର ପହିତ ପ୍ରାୟ ଏକ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ଗନ୍ଧାର୍ପଣର ସ୍ଵପ୍ନ ମନ୍ଦିର ସଦୃଶ କହିଲେ ମନ୍ଦିରରେ ହିନକାମ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ ମନ୍ଦିରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି । ବୌଦ୍ଧର ଗାଜା ଗନ୍ଧାର୍ପଣ ଦେବ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଶେଷ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରାଜାଥିଲେ । ତେଣୁ ଗନ୍ଧାର୍ପଣରେ ଶୈବ ଓ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଉପାସନାସ୍ଥଳୀ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ କରାଯାଇଥିବା କାରଣ ବୌଦ୍ଧ ଚକ୍ରରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅଛି ।

ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ପ୍ରସାର ଓ ପ୍ରସାର ଦିଗରେ ସମ୍ରାଟ ଅଶୋକ ବନବାଦୀ ତଥା ପାର୍ବତୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଘ୍ଟି ଦେଇଥିଲେ । ତୁଳବାଣୀ ଜିଲ୍ଲା ସୁବର୍ଣ୍ଣଗିରି ଅଞ୍ଚଳରେ ବୌଦ୍ଧକୀର୍ତ୍ତି ଥିବା ଅନୁମାନ କରାଯାଏ । ଐତିହାସିକ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରାଜଗୁରୁଙ୍କ ଏ ସଂସନ୍ଧରେ ତାଙ୍କର ମତ ଯୋଷଣ କରିଛନ୍ତି । ସୁବର୍ଣ୍ଣଗିରି ଅବସ୍ଥିତି ସଂସନ୍ଧରେ ପଞ୍ଚିତମାନେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମତ ଯୋଷଣ କରନ୍ତି । ତାଙ୍କର ହୁଲଜ *Dr. Hultzsch* କହନ୍ତି ଯେ ସେଥିରେ ଅନ୍ୟନାମ କନକଗିରି ଏହା ମାଝିର ଦକ୍ଷିଣରେ ଅବସ୍ଥିତ ଗାଠ ପୁରୁଙ୍କ ମତରେ ଏହା ବିହାରର ରାଜଗୁହ ନିକଟସ୍ଥ ସୋନଗିରି । ଆଉ କେହି କେହି କହନ୍ତି ଯେ, ମହାଶୁରର ଜୋନ୍ନଗିରି (*Dzonnagiri*) ହେବା ସମ୍ଭବ । କାରଣ ସେଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଅଶୋକ ଅନୁଶାସନ ମିଳିଛି *New Ind. Ant. Vol.-1 (1938-39) P. 596*. ଏହି ମତ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ଯାଇ ପି: ନାରାୟଣ ରାଓ କହନ୍ତି 'ଜୋନ୍ନ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମକା, ଯାହାର ବର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣତୁଳ୍ୟ । ଏଣୁ ଏଥିରେ ଏପରି ନାମକରଣ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି କଣ୍ଠନା ମୂଳରେ କୌଣସି ଐତିହାସିକ ସତ୍ୟ ଥିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରକୃତରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣଗିରି ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ତା'ର ପ୍ରାଚୀନ ସଂସ୍କାର ବନ୍ଦ କରି ତୁଳବାଣୀ ଜିଲ୍ଲା ମାଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଗଞ୍ଜାମ ଓ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରେ ଅରଣ୍ୟସମ୍ବଳ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଚୀନ ଶିବିଦୁର୍ଗର ଉତ୍ସାବଶେଷ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ପ୍ରେତଚାତୁର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଗଲେ ଏଥିରୁ ଆଉ କିଛି ପ୍ରାଚୀନ ସ୍ତରର ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟ ମିଳିପାରେ ବୋଲି ଡକ୍ଟର ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରାଜଗୁରୁ ଆଶା ଯୋଷଣ କରିଛନ୍ତି । ସୁବର୍ଣ୍ଣଗିରିର ଉଚ୍ଚତା ୪୧୧ ଫୁଟ ଏବଂ ସେଥି ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାଚୀନ ଉତ୍ସ ଶିବ ମନ୍ଦିର ଅଛି ।

ଅଶୋକ କଲିଙ୍ଗ ମୁଦ୍ରେରେ ସେହି ମୁଦ୍ରେତ୍ୟ ବନବାଦୀବହୁତ ଉଚ୍ଚାଳ ମଧ୍ୟରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣଗିରିର ପାଦଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ଗରେ ଅଶୋକଙ୍କର ଜଣେ ମହାପାତ୍ର ରହିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ସଂସ୍କୃତ ନାମ 'ଆର୍ଯ୍ୟପୁତ୍ର' (କୁମାର) ଅଶୋକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ତତ୍ତ୍ଵ ଅନାୟମାନଙ୍କୁ ସେ ପରିପାଳନ କରୁଥିଲେ । ସେହି ଅରଣ୍ୟସମ୍ବଳ ରାଜ୍ୟରେ ଇସକ ନାମକ ଗୋଟିଏ ନଗର ଥିଲା । ଏହି ନଗର ଅବସ୍ଥିତି ସଂସନ୍ଧରେ ବ୍ୟାପକ ଗବେଷଣା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।

ଐତିହାସିକ ବୌଦ୍ଧ କୀର୍ତ୍ତିର

ସହର : ବୌଦ୍ଧ

ପଞ୍ଚାନନ ଅଗ୍ରୱାଳା

ବୌଦ୍ଧ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଯାଇ 'ପ୍ରାଚୀନ ଉତ୍କଳ' ଗ୍ରନ୍ଥରେ ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଜଗବନ୍ଧୁ ସିଂହ ଲେଖିଛନ୍ତି ଯେ, ବୌଦ୍ଧ ଉତ୍କଳରେ ମହାନଦୀ, ପୂର୍ବରେ ଦଶପଲ୍ଲୀ, ଦକ୍ଷିଣରେ କନ୍ଧମାଳ, ପଶ୍ଚିମରେ ପାଟଣା ଓ ସୋନପୁର । କଥିତ ହୁଏ ଯେ ରାଜ୍ୟର ଉତ୍ତର ସୀମାରେ ଥିଲା ବାମସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଅନୁରୁଳ । ଉତ୍ତର ଓ ଅନୁରୁଳ ଅତି ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ପୁରୀ ରାଜାଙ୍କର ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ଦକ୍ଷିଣ ସୀମାରେ ଥିଲା ସୁମୁସର ଓ ବଡ଼ଖେମୁଣ୍ଡି । ପଶ୍ଚିମରେ ସୀମା ଥିଲା ଆମାଳ ନଦୀ ଏବଂ ପୂର୍ବ ସୀମା ଥିଲା ଖଣ୍ଡପଡ଼ାର କମାଳ ମୋହନ । ପୂର୍ବେ ଏ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରାୟ ୧୨୦ ଜେଣ ବା ୨୪୦ ମାଇଲ ଥିଲା । ମାତ୍ର କାଳକ୍ରମେ କେତେକ ଅଂଶ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ରାଜା ପିତ୍ତୋରଦେବ କମଳ ମୋହନ ନିକଟସ୍ଥ କଞ୍ଚିଲୋଠାରୁ ଉକଥି ମୋହନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଶପଲ୍ଲୀ ନାମକ ସ୍ଥାନ ଦୁରତା ନିବନ୍ଧକ ଶାସନ କାର୍ଯ୍ୟର ଅପୁବିଧା ହେତୁ ପ୍ରଥମେ ବର୍ଷ ୧୪୨୦ ଶକାବ୍ଦ ବା ୧୪୯୮ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ରାଜ୍ୟର ନାରାୟଣକୁ ଦାନ କଲେ । x x x x ୧୭୮୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ବୌଦ୍ଧ କେତେକ ଅଂଶ ଗଣ ପରିଶୋଧ ଲାଗି ରୋମପୁର ରାଜା ନେଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା ଆଠମଲିକ ନାମରେ ପରିଚିତ, ତାହା ଏକ ସମୟରେ ବୌଦ୍ଧ ଅଂଶ ଥିଲା । ବରଦର ପୂର୍ବ ରାଜା ତୁସା ଓ ହସ୍ତପା ନାମରେ ଦୁଇଗୋଟି ଦୁର୍ଗ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ତୁସା ବୌଦ୍ଧ ରାଜ୍ୟରେ ଏବଂ ହସ୍ତପା ଉପନିବିକରେ ।

ଶେଷ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରାଜା ଗନ୍ଧର୍ବାଦିନ ଦେବ ୪୦୩ ଶକାବ୍ଦ ବା ୪୮୧ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ରାଜତ୍ଵ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପରେ ୪୪ ଜଣ ରାଜା ଉପରେ ବସିଛନ୍ତି । ଗନ୍ଧର୍ବାଦିନ ୪୦୩-୪୭୦ ଶକାବ୍ଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜତ୍ଵ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପରେ ଅନଙ୍ଗଭଞ୍ଜ ରାଜା ହେଲେ । ସେ ଉତ୍କଳ ପଦ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଦେବ ଉପାଧି ଧାରିଣ କଲେ ।

କଥିତ ଅଛି ଗନ୍ଧର୍ବାଦିନ ଦେବଙ୍କ ସମସାମୟିକ କେନ୍ଦୁଝର ରାଜା ବିଶ୍ଵକ୍ଷର ଉତ୍କଳର କନିଷ୍ଠ ଭ୍ରାତା ବ୍ରଜ କିଶୋର ଭଞ୍ଜ ଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ରଜ କିଶୋରଙ୍କର ପୁତ୍ର ଥିଲେ ଅନଙ୍ଗ । ବ୍ରଜ କିଶୋର ତାଙ୍କ କନ୍ୟା ଶ୍ରୀତାଙ୍କ ସହିତ ମନାନ୍ତର ହୋଇ କେନ୍ଦୁଝର ତ୍ୟାଗ କଲେ ଏବଂ ସପରିବାରରେ କୁତୁରୀରେ ବାସ କଲେ । ୪୫୨ ଶକାବ୍ଦରେ ବ୍ରଜ କିଶୋରଙ୍କ ପୁତ୍ର ପରେ ତାଙ୍କର ବିଧବା ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁଇ ପୁତ୍ର ସହିତ ବ୍ରଜ କିଶୋରଙ୍କୁ ଯାଇ ବଜୟରେ ବାସ କଲେ । ବରଦର ତଦାନୁଷ୍ଠାନ

ରାଜା ଅପୁବିକ ଥିବାରୁ ଏ ଦୁଇ ପୁତ୍ରକୁ ପୁତ୍ରତ୍ଵରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ବିଧବାକୁ ଶୋରାକ ପୋଷାକ ଦେଲେ ଏବଂ ଅନଙ୍ଗ ଗାଦିରେ ବସିଲେ । ବରଦର ରାଜା ମରହଟ୍ଟା ଓ ମୋଗଲଙ୍କ ନିକଟରେ ରାଜ ଭଞ୍ଜ ଦେଖାଇ ଉପାଧି ପାଇଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଜଗବନ୍ଧୁ ମତ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ବରଦ, ଦଶପଲ୍ଲୀ, କେନ୍ଦୁଝର ଓ ମୟୁରଭଞ୍ଜ ରାଜାମାନେ ଏକ ବଂଶୋତ୍ତର । ଏମାନେ ପୂର୍ଯ୍ୟବଂଶୀ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀୟ କ୍ଷତ୍ରିୟ । ଏହାଙ୍କ ସଂସ୍କୃତ ମଧୁର । ବାର୍ଷିକ ପେଟ୍ଟକ ୮୦୦ ଟଙ୍କା ଥାଏ ବର୍ଷକୁ ୯୫,୩୬୪ ଟଙ୍କା ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

ଐତିହାସିକ ପଞ୍ଚିତ ବିନାୟକ ମିଶ୍ର ବୌଦ୍ଧର ଐତିହାସିକ ସଂସରରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ପ୍ରକାଶ କରି କଞ୍ଚିଲୋର ନୀଳମାଧବ ମୂର୍ତ୍ତି ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଦେବତା ରୂପେ ପରିଚିତ ଥିଲେ ବୋଲି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ି ଦେଶର ଐତିହାସିକ ମଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସଂସରାବ ଖଣ୍ଡରେ କୋଡ଼ଲକ୍ଷି ନାମକ ଗ୍ରାମ ଅଛି । ବୌଦ୍ଧତାରୁ ପ୍ରାୟ ୫ କି: ମି: ଦୂରରେ ଥିବା ସରସରା ଗ୍ରାମ ସଞ୍ଜବତ୍ୟ ସଂସରାବ ସହିତ ପରିଚିତ ହୋଇଥିବ, ପୁଣି ସେଠାରେ କଳ୍ପଆଣି ନାମରେ ଥାଇ ଏକ ଗ୍ରାମ ଅଛି, ଯାହାକି କୋଡ଼ଲକ୍ଷୀର ଆଧୁନିକ ନାମ ଖଣ୍ଡପଡ଼ାର କଞ୍ଚିଲୋ (*Dynastics of Medieval Orissa, p. 34 F*) ଏହା ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଚୀନତମ ମନ୍ଦିରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ ଅଟେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ୨୫୦ ଖ୍ରୀ: ଅ: ରୁ ୯୫୦ ଖ୍ରୀ: ଅ: ପ୍ରାୟ ୩୦୦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭୌମ ବଂଶୀ ରାଜାମାନେ ଶାସନ କରୁଥିଲେ । ଏହି ବଂଶର ଅନେକ ତାମ୍ରପତ୍ର ମିଳିଛି । ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଧର୍ମ ପ୍ରତି ଉଦାସୀନ ନଥିଲେ । ଏହି ବଂଶର ଶାସକଙ୍କର ଅନେକ ଗାଣୀ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବିଭୁବନ ମହାଦେବୀଙ୍କ ତାମ୍ରପତ୍ର ମିଳିଥିଲା । ଭୌମ ରାଜା ବଂଶୀ ଗୁଜକର କେଶରୀ ପ୍ରଜ୍ଞା ନାମକ ଜଣେ ବୌଦ୍ଧ ଭିକ୍ଷୁ ହାତରେ ନିଜର ରଚିତ 'ଅସତଂ ସକ' ନାମକ ଏକ ଗ୍ରନ୍ଥ ତୀନ ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠାଇଥିବା ପଟଣା ତୀନ ଦେଶର ଇତିହାସରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ । ଜଣାଯାଏ ଯେ ଭୌମ ରାଜତ୍ଵ କାଳରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ନୌ-ବାଣିଜ୍ୟ ଖୁବ୍ ପ୍ରସାର ଲାଭ କରିଥିଲା । ଭୌମ ରାଜତ୍ଵର ଶେଷ ଭାଗରେ ପାର୍ବତ୍ୟଭୌମ ଶକ୍ତି ପୂର୍ବକ ହେବା ପରେ ଭଞ୍ଜ ତୁଙ୍ଗ, ବରାହ, ହସ୍ତ ଆଦି ରାଜାମାନେ ନିଜ ନିଜ

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

ଓଡ଼ିଶାର ଜଙ୍ଗଲ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ନିମନ୍ତେ

ଶ୍ରମ ଆଇନର ସୁରକ୍ଷା

ଶ୍ରମତୀ ବାନନବାଳା ମିଶ୍ର

ଓଡ଼ିଶାର ଯେତେ କୋଟି ପାତ ହଜାର ଦେଶର ଯେତେକ ଯେତେକ ମଧ୍ୟରୁ ୫୯ ଲକ୍ଷ ୯୬ ହଜାର ଦେଶର ଜଙ୍ଗଲ । ଜଙ୍ଗଲର ଏହି ପରିମାଣ ଦିନକୁ ଦିନ କମିବାରେ ଲାଗିଛି । ତାର କାରଣ ହେଲା ମୁଗୁମୁଗ ଧରି ମାନବ ଦଳେଦାର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଜଙ୍ଗଲର ଚଳିଦାନ । ଦେଶର ଜନସଂଖ୍ୟା ଦିନକୁ ଦିନ ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଜାଳେଣି ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ଜମାଗତ ଭାବେ ଶକ୍ତ କଟେଇ ଶୁଳିଛି । ଲୋକଙ୍କର ଜାଳେଣି ଗୃହିବାକୁ ସାମାଜିକ ବନ ପ୍ରକଳ୍ପର ନାଲେଣି କାଠ ସମୁଦ୍ର ଶଙ୍ଖେ ପାଣି । ଜଙ୍ଗଲ କେବଳ ଜାଳେଣି ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ଏଥିରୁ ମଧ୍ୟ ବହୁ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯଥା - ମହୁଳ, ମରୁ, ଶାଳମଞ୍ଜି, କେନ୍ଦୁପତ୍ର, ବାଉଁଶ, ଖୁଣ୍ଟା, ଝାଡୁ ଏବଂ ବନ୍ୟ ଫଳମୂଳ ଆଦି ବହୁ ଅର୍ଥକାରୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଧୃତ । ବଣା ଏବଂ ଶୀତ ଋତୁରେ ଧାନ ଫସଲ ଫଳାଇବା ପରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଶ୍ରମିକ ଏହିସବୁ ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ମୁଗୁମୁଗ ଧରି କିଛି ଆଦିବାସୀ ଜଙ୍ଗଲରେ ହିଁ ରହି ଆସିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ନୀତି ଓ ଅର୍ଥନୀତି ଜଙ୍ଗଲ ସହ ଯୋଡ଼ା ହୋଇ ରହି ଆସିଛି, ରହିଥିବ ମଧ୍ୟ । ଏବେ ମଧ୍ୟ କେତେ କେତେ ଜୋରାପୁତ୍ରର ଅଭୀନା ଅଭୀନି ଜଙ୍ଗଲରେ ଆଦିବାସୀ ମଣିଷ ପାଇବା ଗପ ହୋଇ ମଣିଷ ଶାନ୍ତି । ଏସବୁ କାରଣୀ ନୁହ । ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ।

ଜଙ୍ଗଲରୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ଚଳୁଥିବା କିଛି ଗ୍ରାମୀଣ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲରୁ ମୁକାଧାର କରି ବଞ୍ଚିଥିବା ଆଦିବାସୀ ଶ୍ରମିକ କ'ଣ ସତରେ ଦେଶର ମୁକ୍ତପ୍ରାଚ ସହ ସାମିଲ ହେବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଆସିନାହିଁ ? ସମସ୍ତ ଆସିଛି । ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଗାଧି ମୁକ୍ତକର ଆଲୋଚନ ବାଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି । ଜଙ୍ଗଲର ଶ୍ରମିକ ଏବେ ଆଉ ଠିକାଦାରର ଶୋଷଣରେ ଶିକାର ହେବା ଏତେବେ ସହଜ ନୁହେଁ । ଶ୍ରମ ଆଇନର ଲାଭାନ୍ତର ଏବେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଲାଭିଲାଣି ଚା'ର ମୁକ୍ତକାରଣ ହେଲା ଏଇ କିଛି ବର୍ଷ ହେଲା ଜଙ୍ଗଲନୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ବାଉଁଶ, ଶାଳମଞ୍ଜି, କେନ୍ଦୁପତ୍ର ବାତୀସକରଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବନ ବିକାଶ ନିରମର ଉଠନ ଏବଂ ତାରି କରିଆରେ ଜଙ୍ଗଲନୀତ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିସ୍ତରଣ ନିମନ୍ତେ ସରକାରଙ୍କ ସମସ୍ତୋପଯୋଗୀ ପଦକ୍ଷେପ । ଏହିସବୁ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିକାଶ ଯୋଗୁଁ ଗୋଟିହେବାକୁ ପଛ କରୁଥିବା ଆଦିବାସୀ ସୁବକ, ସୁବକୀ ଏବେ ଆଉ ଗୋଟି ହେଉନାହାନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ

ସାଧୁକାରର କର୍ତ୍ତାରେ ଥିଲେ, ଛାଡ଼ିପିଟି ହୋଇ ବୁଦ୍ଧି ଆସିଲେଣି । ଜଙ୍ଗଲରେ ସାଧୁକାରର ଅନ୍ଧାରି ଶାସନ ଆଉ ନାହିଁ ।

ଜଙ୍ଗଲରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବାଉଁଶ କଟାଳି ଏବଂ ସଂଗ୍ରହକାରୀ କାଠ କଟାଳି ଏବଂ ସଂଗ୍ରହକାରୀ, କେନ୍ଦୁପତ୍ର, ମହୁଳ, ଝାଡୁ, ଚେନ୍ଦୁଳି, ଶାଳମଞ୍ଜି ଆଦିର ସଂଗ୍ରହକାରୀ, ବୁଦ୍ଧିରୋପଣକାରୀ, ଶେଷ ବ୍ୟେଷଣରେ ଥିବା କର୍ମଚାରୀ ଏବେ ଶ୍ରମ ଆଇନର ସୀମା ସରହ ମଝିରେ ଆବଦ୍ଧ । ଏମାନଙ୍କୁ କିଏ ଠକିଲେ, ଶୋଷଣ କଲେ ଶ୍ରମ ଆଇନ ସେମାନଙ୍କୁ କିଭଳି ସହାୟକ ହେଉଛି ଦେଖନ୍ତୁ ।

ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରି ଆଇନ୍, ୧୯୪୮ :

ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରି ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ଅସଂଗଠିତ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଯେତେକ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ସର୍ବନିମ୍ନ ମଜୁରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ନୁହ । ଏହି ମଜୁରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉତ୍ତମ ଦିନମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଠିକା କାମ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ । ଏହି ଆଇନ୍ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଜଙ୍ଗଲ ସଂସ୍ଥାକୁ ଆମ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ରମ ବିଭାଗ ସାମିଲ କରିଛନ୍ତି ।

- (୧) କେନ୍ଦୁପତ୍ର ସଂଗ୍ରହ
- (୨) ବାଉଁଶ ସଂଗ୍ରହ
- (୩) ଶାଳମଞ୍ଜି ସଂଗ୍ରହ
- (୪) କାଠ ବ୍ୟବସାୟ (କାଠ କାଟିବା ଏବଂ କରଟିବା ସମେତ) ।
- (୫) କାଠ ବ୍ୟବସାୟ (କାଠ କାଟିବା ଏବଂ କରଟିବା ବ୍ୟତୀତ)
- (୬) ସିଆଳିପତ୍ର ସଂଗ୍ରହ
- (୭) ଚେନ୍ଦୁଳି ସଂଗ୍ରହ
- (୮) ଦଉଡ଼ି ତିଆରି
- (୯) ଚେନ୍ଦୁଳି, ଅଠା, ମହୁଳ, କାଠ କୋଇଲା ତିଆରି ଶାଳିପତ୍ର ତିଆରି ଆଦି ବନଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ସଂସ୍ଥା ।
- (୧୦) ସାମାଜିକ ବନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା

ଏହିସବୁ ସଂସ୍ଥାରେ ନିଯୋଜିତ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ରମ ବିଭାଗ ନିମ୍ନମତେ ଦିନ ମଜୁରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି ।

ପୁରୀର ଶିଳ୍ପୀ ଉତ୍କଳୀ ବୁକ୍ସ ମହାନଦୀ ତୀରରେ ଅବସ୍ଥିତ
 ଉତ୍କଳୀ ଶିଳ୍ପୀ ଉତ୍କଳୀ ବୁକ୍ସ ମହାନଦୀ ତୀରରେ ଅବସ୍ଥିତ
 ଉତ୍କଳୀ ଶିଳ୍ପୀ ଉତ୍କଳୀ ବୁକ୍ସ ମହାନଦୀ ତୀରରେ ଅବସ୍ଥିତ

ଉତ୍କଳୀ ଶିଳ୍ପୀ ଉତ୍କଳୀ ବୁକ୍ସ ମହାନଦୀ ତୀରରେ ଅବସ୍ଥିତ
 ଉତ୍କଳୀ ଶିଳ୍ପୀ ଉତ୍କଳୀ ବୁକ୍ସ ମହାନଦୀ ତୀରରେ ଅବସ୍ଥିତ

ପାଗାଦି,
 ପୁରୀ-୨୨୨୦୦୧

ପୁରୀର ଶିଳ୍ପୀ ଉତ୍କଳୀ ବୁକ୍ସ ମହାନଦୀ ତୀରରେ ଅବସ୍ଥିତ
 ଉତ୍କଳୀ ଶିଳ୍ପୀ ଉତ୍କଳୀ ବୁକ୍ସ ମହାନଦୀ ତୀରରେ ଅବସ୍ଥିତ

ସମାନ ମନୁରି ଆଇନ୍, ୧୯୭୬ :

ଜଙ୍ଗଲରେ ବାସ୍ୟଗତ ମଝିଳା ଏବଂ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଶ୍ରମିକ ସମାନ ଏବଂ ସମାନ ଧରଣର କାମ ପାଇଁ ସମାନ ମନୁରି ପାଇବା ପାଇଁ ସମାନ ମନୁରି ଆଇନ୍‌ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଏହାକୁ ଖୁଲାସ କରିବା ସଂସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶ୍ରମ ବିଭାଗର ଅଧିକାରୀମାନେ ନୋକମ୍ପା ଦାସର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଇନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

ଏହିପରି ଆଇନ୍‌ଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମେତ ପ୍ରସ୍ତୁତି ହିତ ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ହିତ ନନିତ ଛୁଟି, ଡାକରୀ ଚିଢ଼ିଆ, ପାରିତୋଷିକ ପ୍ରଦାନ ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ବାସ୍ୟ କଲେ ପାରିତୋଷିକ ବା ଗ୍ରାହ୍ୟତା ପାଇବାପାଇଁ ଆଇନ୍‌ଗତ

ଅଧିକାର ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ସଂପର୍କ ହୋଇ ନିଜର ଆଇନ୍‌ଗତ ନ୍ୟାୟପ୍ରାପ୍ୟ ହାସଲ ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମିକ ସଂଘ ଆଇନ୍ ୧୯୭୬ରେ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ସୁଖର କଥା ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାୟ ଏକଲକ୍ଷ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶ୍ରମିକ ସମସ୍ତାଧିକ ବାଉଁଶ କଟାଳି ଶ୍ରମିକଙ୍କ ବିଧିବଦ୍ଧ ଶ୍ରମିକ ରହିଛି । ଏହି ସଂଘ ଜରିଆରେ ସେମାନେ ନିଜର ଅଧିକାର ସାବ୍ୟସ୍ତ କରୁଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ଶ୍ରମିକ ଏପରି ସଂପର୍କ ଦେଲେ ଶ୍ରମ ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ମୁକ୍ତି ହାସଲ କରିପାରିବେ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର-IV A 20/3, Unit-II
Bhubaneswar.

ପୂର୍ବ ସାବୁରଞ୍ଜିତ ସାଧୁ ଗୌରେଶ୍ୱର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବାଣିଜ୍ୟ ବିଭାଗ ସଂପର୍କ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଜଳପେନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିନୟ କୁମାର ମହାପାତ୍ର ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି । କ୍ରମିକ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମଲିକ ମହାପାତ୍ର ପଛରେ ।

(୧) ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀ ଶ୍ରମିକ - ଦିନକୁ ୨୫ ଟଙ୍କା ଏହା ୧୯୯୦ ମସିହା ଦୁଇଟି ପହିଲାରୁ ଲାଗୁହୋଇ ଥିଲା । ମାତ୍ର ମାନ୍ୟବର ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ରାୟ ଅନୁସାରେ ଏହା ବାଟିଲ ହୋଇଛି ।

(୨) ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀ, ଦୁଶଳୀ, ଉଚ୍ଚତର ଦୁଶଳୀ ଶ୍ରମିକ - ଦିନକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ୩୦ ଟଙ୍କା, ୩୫ ଟଙ୍କା ଏବଂ ୪୦ ଟଙ୍କା ଏହା ୧୯୯୧ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ପହିଲାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ କେନ୍ଦ୍ରପଞ୍ଚ ସଂଗ୍ରହ, ଶାଳମଞ୍ଜି ସଂଗ୍ରହ, ବାଉଁଶ ସଂଗ୍ରହ ଓ ୩୦ ବ୍ୟବସାୟ ସଂସ୍ଥାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଠିକା କାମ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରମ ବିଭାଗ ଠିକା ମନୁରି ନିର୍ଦ୍ଦାରିଣ କରୁଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ପର୍କିତ ପ୍ରାଥମିକ ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି ।

ଏହିସବୁ ସଂସ୍ଥାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ମନୁରି ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ନିର୍ଦ୍ଦାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ମନୁରି ସବୁକ୍ଷେତ୍ରୀର ଶ୍ରମିକ ପାଇବା ପାଇଁ ଦେବାର । ମାତ୍ର ଦୈନିକ ଆଠଘଣ୍ଟା କାମପାଇଁ ଏହି ମନୁରି ରହିବ । ଏହି ମନୁରିରେ ସାମ୍ବାଦିକ ରୁଟିର ମନୁରି ମଧ୍ୟ ମିଶିକରି ରହିଛି । ଏହି ସର୍ବନିମ୍ନ ମନୁରିକୁ କୌଣସି ଶ୍ରମିକ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଯୋଗ୍ୟତାରେ ନାହିଁ । ଏହାର ଶୁଳାପକାରୀ ସଂସ୍ଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଚଳୁ ମନୁରି ଦେବା ଅପରାଧରେ ଛେନ କେନ୍ଦ୍ର ଦାୟର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମ ବିଭାଗର ଅଫିସର, ଶ୍ରମିକ ସଂଘ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କୁ ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି ।

ମନୁରି ପ୍ରଦାନ ଆଇନ୍, ୧୯୩୬ :

ଏହିସବୁ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କରେ ନିୟୁତ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ମନୁରି ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମନୁରି ପ୍ରଦାନ ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ମାତ୍ର ଶେଷରେ ସର୍ବାଧିକ ଚାହେଁନ ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ସମ୍ପାଦନ ତିନିଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରମିକମାନେ ମନୁରି ପାଇବାକୁ ହକ୍ ଦାର । ଏହିସବୁ ଶ୍ରମିକ ଠିକାଦାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କାମ କରୁଥିଲେ ଠିକାଦାର ମନୁରି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ବେଳେ ପ୍ରଧାନ ନିଯୋଜୀ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ଉପସ୍ଥିତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ବାଧ୍ୟ । ଠିକାଦାର ତାଙ୍କ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ମନୁରି ନ ଦେଲେ ପ୍ରଧାନ ନିଯୋଜୀଙ୍କୁ (ଯେ କି ଠିକାଦାର ନିୟୁତ କରିଛନ୍ତି) ଉକ୍ତ ମନୁରି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି ମନୁରି ପ୍ରଦାନ ଉଚିତ ସମୟ ଅନୁସାରେ ନ କରାଗଲେ ଆଇନତଃ ଏକ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧ ।

ଶ୍ରମିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଇନ୍ :

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏହିସବୁ ସଂସ୍ଥାରେ ନିୟୋଜିତ ଶ୍ରମିକ ମୁତାଦତ ହେଲେ ଶ୍ରମିକ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନାକୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଆଦାୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଆଦତ ହେଲେ ନିଜେ ଶ୍ରମିକ ଏବଂ ମୂତ ହେଲେ ତା'ଙ୍କ

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୯୨

ପରିବାରର ନିର୍ଭରଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତି କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷତିପୂରଣ କମିଶନରଙ୍କ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କରିପାରିବେ । କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳର ଜଜାଲ ଶ୍ରମିକ ଏଥିନିମନ୍ତେ କେଉଁ କେଉଁ ଶ୍ରମିକ କ୍ଷତିପୂରଣ କମିଶନରଙ୍କ ନିକଟରେ ତାଙ୍କର ଦାବୀ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିପାରିବେ ତା'ର ଏକ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀ ଚାଲିକା ତଳେ ଦିଆଗଲା ।

- ବାଲେଶ୍ୱର - ସହକାରୀ ଶ୍ରମକମିଶନର, ବାଲେଶ୍ୱର ।
- ବଲାଙ୍ଗୀର - ଏ: ଡି: ଏମ୍: ବଲାଙ୍ଗୀର ।
- କଟକ - ଉପଶ୍ରମ କମିଶନର ଏବଂ ସହକାରୀ ଶ୍ରମ କମିଶନର, କଟକ ।
- ଦେଙ୍କାନାଳ - ସହକାରୀ ଶ୍ରମ କମିଶନର, ଅନୁଗୋଳ ।
- ଗଞ୍ଜାମ - ସହକାରୀ ଶ୍ରମ କମିଶନର, ବ୍ରହ୍ମପୁର ।
- କଳାହାଣ୍ଡି - ଏ: ଡି: ଏମ୍: ଭବାନୀପାଟଣା ।
- କୋରାପୁଟ - ଉପଶ୍ରମ କମିଶନର ଏବଂ ସହକାରୀ ଶ୍ରମ କମିଶନର, ଜୟପୁର ।
- କେନ୍ଦୁଝର - ଏ: ଡି: ଏମ୍: କେନ୍ଦୁଝର ।
- ମୟୂରଭଞ୍ଜ - ଏ: ଡି: ଏମ୍: ବାରିପଦା ।
- ଫୁଲବାଣୀ - ଏ: ଡି: ଏମ୍: ଫୁଲବାଣୀ ।
- ସମଲପୁର - ଉପଶ୍ରମ କମିଶନର ଓ ସହକାରୀ ଶ୍ରମ କମିଶନର, ସମଲପୁର ।
- ପୁରୀଗଡ଼ - ଉପ ଶ୍ରମ କମିଶନର ଓ ସହକାରୀ ଶ୍ରମ କମିଶନର, ରାଉରକେଲା ।
- ପୁରୀ - ସୁଗ୍ମ ଶ୍ରମ କମିଶନର, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ଶିକ୍ଷ ବିବାଦ ଆଇନ୍, ୧୯୪୭ :

ଜଜାଲ ସଂସ୍ଥାରେ ନିୟୋଜିତ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଶୁକ୍ତିରି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ଶୁକ୍ତିରି ରହିବା ନ ରହିବା ଆଦି ବିଷୟର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷ ବିବାଦ ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଭିଯୋଗ ପାଇଲେ ତା'ର ବିଶ୍ୱର ନିମନ୍ତେ ସର୍ବତ୍ରିଭିଜନ୍ଦ୍ ଖରରେ ଶ୍ରମ ବିଭାଗ ତରଫରୁ ରହିଥିବା ସହକାରୀ ଶ୍ରମ ଅଫିସର, ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରରେ ଜିଲ୍ଲା ଶ୍ରମ ଅଫିସର ଆଞ୍ଚଳିକ ସ୍ତରରେ ସହକାରୀ ଶ୍ରମ କମିଶନର, ତ୍ରିଭିଜନ୍ଦ୍ ସ୍ତରରେ ଉପଶ୍ରମ କମିଶନର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଶ୍ରମ କମିଶନର ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ବୋରଣ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆଇନ୍, ୧୯୮୬ :

ଜଜାଲରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ନାବାଳକ ତଥା ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଶୁକ୍ତିରିର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଏହି ଆଇନ୍ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକମାନେ ସର୍ବାଧିକ ଦିନକୁ ଦିନି ସମ୍ପାଦନ ଅଧିକ ସମୟ କାମକରିବା ଆଇନତଃ ମନା । ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ରାତିରେ କିମ୍ବା ବିପଦଜନକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁତ ବା ମୁତସ୍ତନ କରାଗଲେ କଠୋର ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

ସ୍ଵାଧୀନ ଭାରତବର୍ଷରେ ଜନ ଶକ୍ତିର ସ୍ଵଳ୍ପ ବିନିଯୋଗ ଓ ଏହାର ଆବଶ୍ୟକତା

ଜର୍ଜ ବେଣ୍ଟାମିନ୍

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିକାଶଶୀଳ ଓ ବିକାଶୋନ୍ମୁଖୀ ଦେଶ ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ନିତାନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବନାମାନ ରହିଛି, ତାହା ହେଉଛି "ସମ୍ଭାବନ ଶକ୍ତି" । ଅତଏବ ଯାହାର ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି ଯେତେ ଅଧିକ ତାହାର ଆର୍ଥିକ ନେତୃତ୍ଵ ସେତେ ଶକ୍ତ ଓ ଦୃଢ଼ । ତେବେ ଏହି ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି କ'ଣ ? ବାସ୍ତବ ଭୂମିକାରେ ଏହି ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତିକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଗଲେ, ଦେଶର ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ଦ୍ଵାରା ତା'ର ଉତ୍ପାଦନ ସମ୍ପଦର ବିକାଶ ସାଧନ କରାଯାଏ, ତା'କୁ ହିଁ ତାହାର ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି ବୋଲିବା ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ । ଏହି ସାମୂହିକ ସମ୍ପଦ ଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟର ବିକାଶ ଜଡ଼ିତ ଯଥା- ଲୋହ, ସୁନା, ଖାଦ୍ୟ, ରୂପା, ନିକେଲ, ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ଧାତବ ବିଷୟର ବିକାଶ ତା' ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମନୁଷ୍ୟର ସମସ୍ତ ନିତ୍ୟ ବ୍ୟବହାରୀୟ ତଥା ସାଧାରଣରେ ମନୁଷ୍ୟର ଉପକାରରେ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ବିଷୟର ବିକାଶ ସାଧନ ଜଡ଼ିତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମାନବ ସମ୍ପଦ ସୂଚକ ପ୍ରସ୍ତାବନାମାନଙ୍କୁ ନେତୃତ୍ଵ ଦେଇ ପାଇଁ ମୂଳତଃ କର୍ମଚାରୀ ବା ମଧ୍ୟ ପନ୍ଥରେ ମଜୁରିଆ ଓ ଏମାନଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାଲିକଙ୍କ ଉପରେ ଉତ୍ପାଦନ ଶକ୍ତି ନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶକୁ ନିଜର ଯୋଗ୍ୟତା କଳନା କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ତେବେ କର୍ମଚାରୀ ବା ମଜୁରିଆ, ମାଲିକ ଓ ଉତ୍ପାଦନ ଇତ୍ୟାଦିର "ମାନ" (Standard) ଉପରେ ହିଁ ସମଗ୍ର ଦେଶର ଆର୍ଥିକ ବିକାଶ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା (Efficiency) କଥା ବିଶ୍ଵରକୁ ନିଆଯାଉ । ଏହା ସମସ୍ତର ସମାଜୀ ରୂପେ ଜଡ଼ିତ ଯଥା- କର୍ମଚାରୀ, ମଜୁରିଆ, ମାଲିକ ଓ ଉତ୍ପାଦନ) ବିଷୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ହିଁ "କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା" ପ୍ରତିଫଳିତ । ତେବେ "କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା" ଏ ସମସ୍ତର ଏକ ପ୍ରତିଫଳନ (A Reflection) । ପୁଣି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାର ପରିମାପକ ହେଉଛି, ଉତ୍ପାଦନ । କିନ୍ତୁ ଏହାର ସୁପରିଶୀଳ ବା ସୁପରିଶୀଳ ଦ୍ଵାରା ସମଗ୍ର ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତି ଜଡ଼ିତ ହୁଏ । ସେତେବେଳେ ଏହାର ପରିଶୀଳ (Conservential Effect) ଉତ୍ପାଦନ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରଶଂସା (Credit) ଲାଭ ପାଇଁ ମାଲିକ ସଦା ତହର ହୋଇ ଉଠେ, ଯେତେବେଳେ ଏହାର କୁପରିଶୀଳ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ କର୍ମଚାରୀ ବା ମଜୁରିଆଙ୍କ ଉପରେ ଗୋଷ୍ଠି ବାଳି ଦେବାକୁ ମାଲିକ ସେହିପରି ଉତ୍ତମ୍ଭିତ ହୋଇ

ଉଠେ । ଏତଦ୍ଵାରା ହିଁ ମାଲିକ ମଜୁରିଆର ସମ୍ପର୍କ ବା ସରକାର ଓ କର୍ମଚାରୀର ସମ୍ପର୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ୟକ୍ ଧାରଣା କରି ହୁଏ । ତେବେ ସମାଧାନ କିଛି ହୁଏନା । କେବଳ ଅର୍ଥନୀତିକ ତାଙ୍କ ଯୋଜନା କର୍ମଚାରୀ କୋଠରୀରେ ବସି ଏଥି ସମ୍ପର୍କେ କିଛି *Theoretical papers* (ବିଷୟ ଓ ପ୍ରବନ୍ଧାବଳୀ) ବାହାର କରି ଆସ ପ୍ରସାଦ ଲାଭ କରନ୍ତି । ଏହାହିଁ ଆମ ଦେଶରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣେ ପୂର୍ବତନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଯୋଜନା କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଅବରକାଶୀ ସଂସ୍ଥା ନାମରେ ନାମିତ କରିଥିଲେ । ଦ୍ଵିତୀୟତଃ କର୍ମଚାରୀର ଦରମା ଓ ଉତ୍ପାଦନ କିପରି ଉତ୍ପାଦନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଡ଼ିତ ତାହାକୁ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଇସ୍ତାତ କାରଖାନାର ଅର୍ଥାତ *Public Sector Undertaking* ବା ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଅନେକ ବର୍ଷର ଉତ୍ପାଦନ ଓ କର୍ମଚାରୀର ଦରମା ଉତ୍ପାଦନ ଓ ତାହାର ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେହିଁ ଜାଣି ହୁଏ । ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ମୋର *Doctoral Thesis*ର ଦୁଇଟି *Paper* ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇଟି ସୁଦୀର୍ଘ ପ୍ରବନ୍ଧ *The Economic Times*ରେ ବିଗତ, ୪ ତାରିଖ ଡିସେମ୍ବର, ୧୯୮୫ ଓ ୫ ତାରିଖ ଡିସେମ୍ବର, ୧୯୮୫ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଆମ *Rourkela Steel Plant*ର ବିଭିନ୍ନ ଅନେକ ବର୍ଷର ଉତ୍ପାଦନ ତଥା ସେହି ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ଦରମା ଓ ଉତ୍ପାଦନ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ହିସାବକୁ ନେଇ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରତିପାଦିତ କରାଯାଇଛି । (Wage Vs. Efficiency) 1. Under normal circumstances; 2. Impact of emergency : *Publicshed in the Economic Times, dated the 4th December, 1985 & 5th December 1985*) ଏଥିରେ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବା ସମସ୍ତରେ ଯେତେବେଳେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଦରମା ବଢ଼ିଛି, ସେତେବେଳେ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟ ଆଗାମୁରୂପେ ଓ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବଢ଼ିଛି । କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ଯେ "କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦରମା ବଢ଼ିବା ଦ୍ଵାରା ଯେ ଉତ୍ପାଦନ ବଢ଼ିଛି" ବିଷୟଟି ଏଥିରେ ହିଁ ସୀମାବଦ୍ଧ ନହୋଇ "କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଶଂସା ଓ କଠୋରତା" ପ୍ରସ୍ତାବନା ଦ୍ଵାରା ଯୋଦ୍ଧା ବିଗତ

ପାଠକଙ୍କ କଲମରୁ

ପରମାତ୍ମା ବେଦରେ,
ପୁଣି ଅଧ୍ୟାୟ, ଶାନ୍ତି ବିଦ୍ୟା ବିଭାଗ,
ମହାଶୟ ପୁସ୍ତକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାରିପଦା,
ଉତ୍କଳରେ ।

• ନିତ୍ୟ 'ଉତ୍କଳପ୍ରସଙ୍ଗ' ବିଶେଷାଙ୍କର ଉପାଦେୟ ନାନ ଉପକ୍ରମଣକୁ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଶ୍ରୀପୁସ୍ତକ ବିନ୍ଦୁ ପଦ୍ୟାୟକଙ୍କ 'ଅନ୍ତରାଳ' ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଅଧିକ ବିଶେଷ୍ୟ ଦୁର୍ଲଭରଣ', ଶ୍ରୀମତୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲା ନାୟକଙ୍କ 'କେନ୍ଦ୍ର ଶାନ୍ତି ଦୀର୍ଘ ପୁନଃବିଦ୍ୟା', ଅଧ୍ୟାପକ ବସନ୍ତ କୁମାର ମହାନ୍ତିଙ୍କ 'ଆମେ ଓ ଆମ ଗଣତନ୍ତ୍ର' ଓ ଶ୍ରୀ ଅନୋକ କୁମାର ପାଲେଶିଆଙ୍କ 'ପ୍ରାଚୀନ ବିଶେଷାଙ୍କର' ଶୁଭ ଭଲ ଲାଗିଲା । 'ଭାରତରେ ଏକ ନୂତନ ଯୁଗର ଆରମ୍ଭ' ଶୀର୍ଷକ ଉପରେ 'ଉତ୍କଳ ବିଦ୍ୟା' ଅଧ୍ୟାୟ ଉପରେ ଅଧ୍ୟାୟକଙ୍କ ଦେଖି (ଅପ୍ରେଲ ୧୪) ଅବସରରେ ଏକ ବିଶେଷ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ । ଅନ୍ୟ ଏକ ସଂଖ୍ୟା ଭାରତରେ ସାମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରସାର ଉପରେ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।

• ନଗାମତ ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ । ଏପ୍ରିଲ ସଂଖ୍ୟାଟି 'ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟା' ବିଶେଷାଙ୍କ ରୂପେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ,
ପୁଣି ସାମ୍ବଲ, 'ଓଡ଼ିଶା ପଞ୍ଚସପ୍ତକ',
ପରମାତ୍ମା ପୁସ୍ତକ ପାରି,
ପରମାତ୍ମା (ସଞ୍ଜାମ) ।

• ନିତ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ମୁଁ ନିୟମିତ ପାଠକ । ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଶାନ୍ତିର ପାଇଁ ଏକ ଉପାଦେୟ ପୁସ୍ତକ । ଏଥିରୁ ବହୁତ ଜାଣିବାକୁ ଅଛି ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି । ମୋତେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟୟ ଭଲ ଲାଗୁଛି ।

• ନଗାମତ ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ । ଅତିଶୀଘ୍ର ବାର୍ଷିକ ଗ୍ରାହକ ହୋଇପାରନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟ ପ୍ରଧାନ,
ପୁସ୍ତକ ଉପାଦାନ, ଉତ୍କଳ-ପୁସ୍ତକାଳୟ (L. S. Q.),
ପରମାତ୍ମା-୨୨୮୦୨୨ ।

• ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପଢ଼ିବାକୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଉତ୍କଳର ବିବିଧ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଜାଣି ନୁହେଁ । ମୋତେ ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏ ଚୀର୍ଷ ଛାନ ଫଟୋ ପଢ଼ିବା ପ୍ରକାଶ କରା ଉଚିତ୍ ।

• ନଗାମତ ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ । ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ ।

କୃତଜ୍ଞ ଦେବତା,
କୃତଜ୍ଞ ନ-ଆର୍ଡ୍ଡ୍ ୫: ୨୨୪, ମିଶ୍ର ସହରାଞ୍ଚଳ,
ପୁସ୍ତକାଳୟ-୨ (କୋରାପୁଟ) ।

• ନିତ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ଓ ଲୋକ ସମର୍ଥନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ । ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ପାଠ୍ୟପୋସ୍ତାଳୀ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ।

ପର୍ବପାଠାଳୟ ନିକଟରେ ପଢ଼ାଯାଇବା ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଆଦିମୁଖ୍ୟ । ତେଣୁ ଏହି ବିଭାଗରେ ପଢ଼ିବାର ସମସ୍ତ ପାଠାଳୟ ଏବଂ ପାଠକଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଉଛି ଯେ ପୁସ୍ତକରେ ଠାକ ଯୋଗେ ଯୋଗାଇ ଦେଲେ ବହୁତ ପାଠକ ଏହାକୁ ଭଲଭାବେ ପଢ଼ି ପାରନ୍ତେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଗୌରବ ଏବଂ ଜନତା ବିଷୟରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଉପାଦାନ ବିଶିଷ୍ଟ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଲିଖାନ୍ତେ । ଏଥିପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ମୋର ମତାମତ । ଦୟାକରି ଏହି ଉପାଦାନ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱରତ୍ନ ନେବେ ।

•• ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ଯୋଗାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଶ୍ରୀ ବାବାଜୀ ଚରଣ ସେନା,
ପୁସ୍ତକାଳୟ ପାଇଁ ସହରାଞ୍ଚଳ,
ପୁସ୍ତକାଳୟ, କୋରାପୁଟ-୭୬୩୦୦୨ ।

• ନିତ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ପ୍ରକାଶିତ ନିତ୍ୟ ଦାସଙ୍କ ବିଶେଷାଙ୍କ, ତତ୍ପରେ ବିଶେଷାଙ୍କ ଉପ ଓଡ଼ିଶାର ବିଶିଷ୍ଟ ବିଶେଷ ବିଶେଷାଙ୍କ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

• ନିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଫକୀର ମୋହନଙ୍କ ପାଇଁ ବୃତ୍ତ ବିଶେଷାଙ୍କ ହେବ ।

ବିକାକର ପୋଲାଇ (ଶିଖର),
ଏସ୍. ଆର୍. ପି. ହାର୍ଡ୍‌ସ୍ଟର,
ଗ୍ରା/ପୋ: ଅ-ବୋମୁହାଣୀ,
ଭାସା-ଗାଲେରୀ, ବିଷୟ-ଗଞ୍ଜାମ ।

• ନିତ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟାରେ ଶ୍ରୀ ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ 'ବ୍ୟାପ୍ତଦେବୀ' ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ପଢ଼ି ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ ଐତିହାସିକ ପୀଠ ଥୋ ଉପରେ ଉତ୍କଳ ଆରାଧ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କ ବିଷୟରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣି ହେଲା । ଏଭଳି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଐତିହାସିକ ପୀଠରୁ ବିଷୟ ଧାର୍ଯ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଯାଶା ଓ ଅନୁରୋଧ ।

•• ନିୟମିତ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏବଂ ବିଶିଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପଠାନ୍ତୁ ।

ପ୍ରେମରାଜ ରୁପ (ହୁନିଅର ବୁର୍ବ),
ଆକାଶବାଣୀ ସମ୍ପର୍କପୁର,
ସମ୍ପର୍କପୁର-୭୬୮୦୦୧ ।

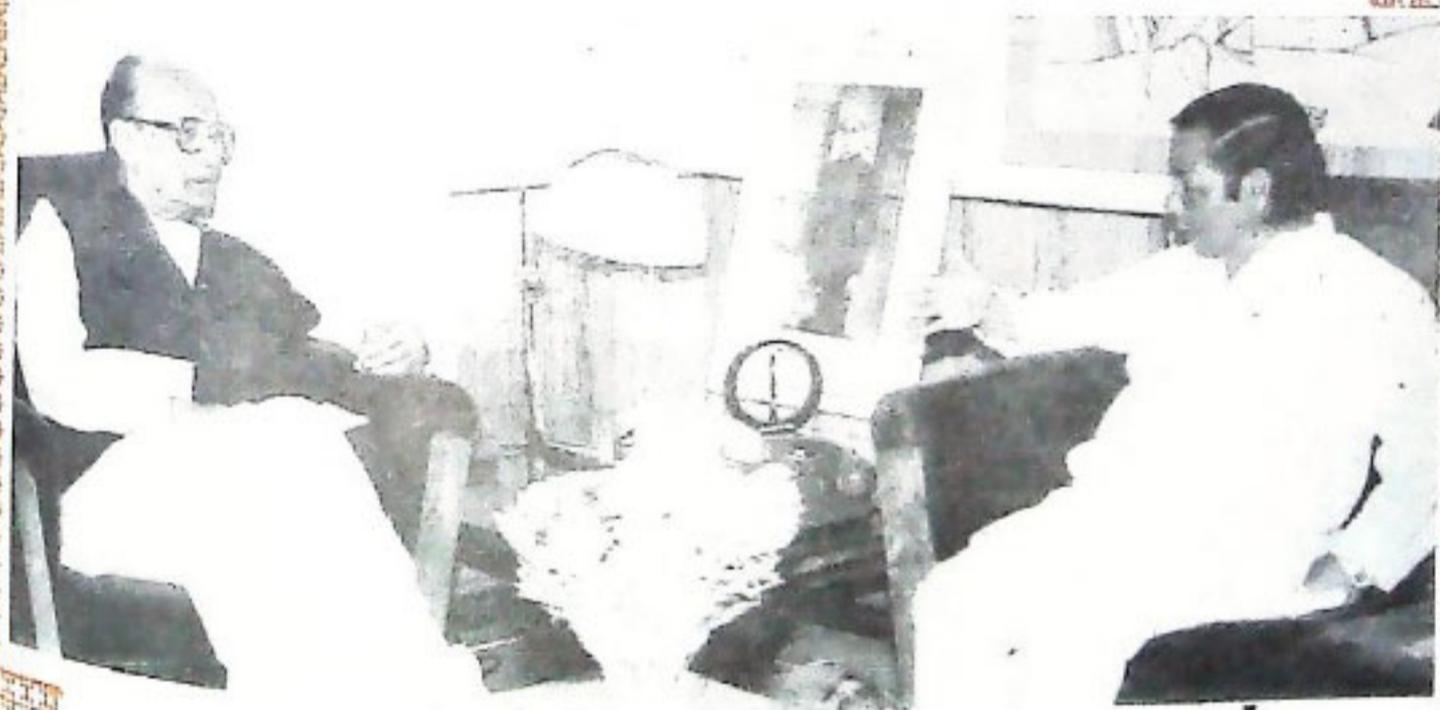
• ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରକାଶିତ ନାଟିକ ପଢ଼ିବା 'ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ' ବେଶ୍ ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଓ ମନରୁ ଯୋଗ ପାରିବ । ଏଥିରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଟିକ ବହୁତ ବିଶିଷ୍ଟ ଜାଣିବା ପରେ ପରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଉପାଦେୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ଶିଖିବାକୁ ଅଛି ।

•• ନଗାମତ ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ପାଟିଲାପାଟି ପ୍ରଦର୍ଶନୀର ସମାପନ ଦିନରେ ରାଜ୍ୟପାଳ
ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଜିତ ରାୟା ସିକ୍ସଟି ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ।

କେନ୍ଦ୍ର କୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପି. ଏ. ସାହୁଙ୍କୁ ପୁରୀରୁ ଶ୍ରୀ ବିନୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କୁ
ପାଠାଚ କରୁଛନ୍ତି ।

.. ଭୁବନ ବିକାଶ

ଭୁବନ ବିକାଶ

ଭୁବନ ବିକାଶ ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ। ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ମାନବ ଶକ୍ତିର ମୂଳାବଳୀ। ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ମାନବ ଶକ୍ତିର ମୂଳାବଳୀ। ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ମାନବ ଶକ୍ତିର ମୂଳାବଳୀ। ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ମାନବ ଶକ୍ତିର ମୂଳାବଳୀ।

